

VIETOS PLĖTROS STRATEGIJA

Vietos veiklos grupės pavadinimas:	Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“
Vietos plėtros strategijos pavadinimas:	Asociacijos „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“ 2023-2029 m. teritorijos vietos plėtros strategija
Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis:	2023-2029 m.
Ar keičiasi VPS įgyvendinimo teritorija lyginant su 2014-2020 m.?	☐ Taip ☐ Ne
Teminė VPS	☐ Taip ☒ Ne
VPS tema	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
VPS data:	2023-05-25
VPS versija:	2 versija

LIETUVOS
RESPUBLIKOS
ŽEMĖS ŪKIO
MINISTERIJA

TURINYS

I SKYRIUS: KAS MES ESAME? (VVG TERITORIJOS SITUACIJOS ANALIZĖ IR POREIKIAI)	3
1. VVG TERITORIJOS SITUACIJOS IR POREIKIŲ ANALIZĖ	3
2. VVG TERITORIJOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR GRĖSMĖS (SSGG)	21
3. VVG TERITORIJOS POREIKIAI IR JŲ PAGRINDIMAS	21
4. VPS TEMOS PAGRINDIMAS (PILDOMA TEMINĖMS VPS).....	21
5. VVG PRISTATYMAS IR VERTYBĖS, VVG TERITORIJOS VIZIJA IKI 2030 M. IR VVG MISIJA	22
II SKYRIUS: KO MES SIEKIAME? (VPS TIKSLAI, RODIKLIAI IR SIEKIAMI POKYČIAI)	24
6. VVG TERITORIJAI AKTUALŪS BŽŪP TIKSLAI.....	24
7. KIEKYBINIAI VPS TIKSLAI	24
8. POKYČIAI, KURIŲ SIEKIAMA VVG TERITORIJOJE (KIEKYBINE IŠRAIŠKA)	25
9. APIBENDRINTA INFORMACIJA APIE VPS.....	26
III SKYRIUS: KAIP MES PASIEKSIME UŽSIBRĖŽTUS TIKSLUS? (VPS PRIEMONĖS, FINANSINIS PLANAS, ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS IR VALDYMAS)	27
10. VPS PRIEMONĖS	27
11. PRELIMINARUS VPS ĮGYVENDINIMO PLANAS	28
12. VPS FINANSINIS PLANAS	28
13. ES IR NACIONALINIŲ HORIZONTALIŲJŲ PRINCIPŲ IR PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMAS	29
14. VPS VIEŠINIMO IR VVG TERITORIJOS GYVENTOJŲ AKTYVUMO SKATINIMO VEIKSMAI	33
15. VPS ĮGYVENDINIMO VIDAUS VALDYMO, STEBĖSENOS IR VERTINIMO SISTEMA	34
IV DALIS: VPS PRIEDAI	37

I skyrius: Kas mes esame? (VVG teritorijos situacijos analizė ir poreikiai)

1. VVG teritorijos situacijos ir poreikių analizė

1.1. Trumpas VVG pristatymas

Asociacija „Šiaulių r. vietos veiklos grupė“ (toliau – VVG) buvo įkurta 2004 m. birželio 18 d. (įregistruota 2004 m. liepos 21 d.) iniciatyvinės grupės, kurios tikslas buvo dalyvauti LEADER+ priemonės Šiaulių rajone įgyvendinime. Naujai įkurta VVG apėmė visas Šiaulių r. kaimiškąsias seniūnijas. Nuo to laiko VVG teritorija keitėsi nežymiai dėl administracinio teritorijos perskirstymo. Pvz., 2023 metų sausio 1 d. prie Šiaulių miesto buvo prijungtas Žaliūkų kaimas. 2014 metais VVG turėjo 59 narius, o 2017 metais narių skaičius išaugo iki 63. Tai buvo didžiausia VVG per visą gyvavimo laikotarpį. Iki 2022 metų VVG sumažėjo iki 56 narių. Šiuo metu VVG teritorija apjungia visą Šiaulių rajono savivaldybę išskyrus Kuršėnų miestą, t. y. 10 kaimiškų seniūnijų, kurias atstovauja 57 nariai: 45 – pilietinės visuomenės, 10 – verslo, 2 – vietos valdžios atstovai.

Aukščiausias VVG valdymo organas – visuotinis narių susirinkimas, kolegialus valdymo organas – valdyba, o vienasmenis valdymo organas – pirmininkas. VVG nariai turi lygias teises ir jie yra pilnamečiai veiksniūs fiziniai ir juridiniai asmenys, veikiantys pagal VVG įstatus.

Valdybos struktūroje 42% sudaro pilietinės visuomenės atstovai, 42% – verslo atstovai ir 16% – vietos valdžios atstovai. Moterys sudaro 41.66% valdybos narių, vyrai – 58.33%. Jaunimo atstovai valdyboje sudaro 58.33%.

1.2. Pagrindiniai VVG teritorijos duomenys

VVG yra Šiaulių apskrityje, kuri yra priskirta prie Šiaulių – Panevėžio urbanistinio centro. Rajono teritorija išsidėsčiusi tarp dviejų Lietuvos etnografinių regionų – Žemaitijos ir Aukštaitijos.

VVG teritorija iš visų pusių juosia Šiaulių miestą, kuriame 2022 metais gyveno 101.8 tūkst. gyventojų. Teritorija ribojasi su kitais 6 administraciniais vienetais: iš šiaurės vakarų – Akmenės, iš šiaurės rytų – Joniškio, iš vakarų – Telšių, iš pietvakarių – Kelmės, iš pietryčių – Radviliškio, iš rytų – Pakruojo rajonais.

VVG teritorija apima 10 Šiaulių rajono savivaldybės seniūnijų teritoriją (visų Šiaulių rajono seniūnijų išskyrus Kuršėnų miesto seniūniją): Bubių, Ginkūnų, Gruzdžių, Kairių, Kuršėnų kaimiškąją, Kužių, Meškuičių, Raudėnų, Šakynos, Šiaulių kaimiškąją. Kuršėnai yra vienintelis Šiaulių rajono miestas (2023 m. pradžioje –10.6 tūkst. gyventojų). Iš viso VVG teritorijoje 2021 metais buvo 400 gyvenamųjų vietovių (žr. 1 lentelę). Didesni miesteliai: Gruzdžiai, Meškuičiai, Kužiai, Kairiai, Šakyna, Kurtuvėnai, Bazilionai. Stambesnės gyvenvietės: Ginkūnai, Aukštelkė, Bubiai, Raudėnai, Verbūnai, Naisiai, Bridai.

VVG teritorijoje 2021 metais buvo 177 gyvenamosios vietovės iki 9 gyventojų, 145 vietovės su 10-49 gyventojų, 22 vietovės su 50-99 gyventojais, 17 gyvenviečių su 100-199 gyventojais, 14 vietovių su 200-299 gyventojų, 9 vietovės su 300-399, 2 gyvenvietės 400-499 gyventojais, 8 gyvenvietės su 500-999 gyventojais, 5 gyvenvietės su 1000-1999 gyventojais ir viena gyvenvietė 2000-2999 gyventojais. Per 2011-2021 metų laikotarpį gyvenamųjų vietovių skaičius sumažėjo 4%. Daugiausiai sumažėjo gyvenamųjų vietovių su 10-49 gyventojais, o vietovių su iki 9 gyventojais skaičius išaugo (žr. 1 lentelę).

VVG teritorija apima 1792 kv. km (žr. 2 lentelę). Palyginus su 2014 metais VVG plotas sumažėjo 3 kv. km, kuriais padidėjo Kuršėnų miesto seniūnija. Pagal plotą didžiausios yra Kuršėnų kaimiškoji (341 kv. km; 19% VVG teritorijos), Šiaulių kaimiškoji (242 kv. km; 14%) ir Bubių (225 kv. km; 13%) seniūnijos, o mažiausios – Ginkūnų (37 kv. km; 2%) ir Kairių (92 kv. km; 5%) seniūnijos. Pagal gyventojų skaičių didžiausia yra Šiaulių kaimiškoji seniūnija (8016 gyventojų 2021 metais; 27% visų VVG teritorijos gyventojų), o mažiausios – Raudėnų (1020 gyventojų; 3%) ir Šakynos seniūnijos (1040 gyventojų; 3%).

1.3. VVG teritorijos išskirtinumas ir identitetas

VVG yra žiedinė VVG, t. y. jos teritorija supa vieną iš Lietuvos didmiesčių – Šiaulius. VVG yra išskirtinė tuo, kad joje 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymo duomenimis gyveno lygiai 30 tūkst. gyventojų (žr. 3 lentelę).

VVG teritorija plyti Lietuvos geografiniame viduryje, turi gerą susisiekimą su kitais dideliais miestais ar ekonomine infrastruktūra. Teritoriją kerta keliai Ryga–Kaliningradas, Vilnius–Palanga, geležinkelio keliai Vilnius–Ryga, Vilnius–Klaipėda, Vilnius–Mažeikiai. Jūrų uostas Klaipėdoje yra už 150 km, oro uostai Rygoje ar Palangoje už 150 km, Vilniuje už 230 km. Be to, Šiaulių mieste yra karinis oro uostas, kuris gali aptarnauti ir civilinius – krovinius lėktuvus [1].

VVG išsiskiria kultūros paveldo vertybių įvairove, jų gausa, sparčiai vystomomis turizmo paslaugomis [2]. Taip pat teritorijoje išikūrusios gyvenvietės, unikalios savo kultūriniais ir infrastruktūros dalykais.

Šiaulių rajonas yra miškingiausias apskrities rajonas. Teritorijoje yra dalis Kurtuvėnų regioninio parko, kurio Rytų Žemaitijos kalvyno kraštovaizdis vertingas kultūriniu, rekreaciniu ir moksliniu požiūriais. Teritorijoje įkurti 8 tipų draustiniai: botaniniai, botaniniai-zoologiniai, genetiniai, geomorfologiniai, hidrografiniai, kraštovaizdžio, telmologiniai ir zoologiniai [1].

1.4. VVG teritorijos gyventojų nuomonė apie VVG teritorijos situaciją ir poreikius

Rengiant naująją VVG vietos plėtros strategiją, didelis dėmesys skirtas visų suinteresuotų šalių įtraukimui ir poreikių identifikavimui. Šiuo tikslu buvo organizuojamos darbo grupės ir rengiami susitikimai su VVG teritorijoje veikiančių nevyriausybių ir bendruomenių organizacijų, verslo, vietos savivaldos atstovais ir gyventojais. Iš viso įvyko 3 susitikimai.

2023 m. vasario 20 d. – kovo 6 d. vyko internetinė VVG teritorijos gyventojų apklausa ir nevyriausybių, bendruomeninių organizacijų apklausa. Apklausomis buvo pasidalinta VVG ir partnerių interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose, taip pat potencialiems respondentams apklausos buvo siunčiamos el. paštu.

Gyventojų nuomonės apklausoje dalyvavo 266 respondentai. Apklausoje rezultatai atskleidžia, kad, anot respondentų, jų gyvenamoji vietovė yra patraukli gyventi (taip – 73%, ne – 3%, iš dalies – 24%) ir svečiuotis (taip – 54%, ne – 11%, iš dalies – 26%, negaliu atsakyti – 2%, nepažymėta – 7%), tačiau mažiau patraukli investuoti (taip – 27%, ne – 26%, iš dalies – 27%, negaliu atsakyti – 13%, nepažymėta – 7%) ir dirbti (taip – 24%, ne – 38%, iš dalies – 27%, negaliu atsakyti – 4%, nepažymėta – 7%). Gyventojai labiausiai vertina geografinę padėtį (57%), gamtą, kraštovaizdį, gamtinius išteklius (55%), kultūrą, istoriją ir tradicijas (32%). Vertindami Šiaulių rajoną (be Kuršėnų miesto) respondentai išskyrė tuos pačius ypatumus.

Apklausoje dalyvių paprašyta įvertinti Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto) socialinę ir ekonominę, užimtumo situaciją, pateiktus teiginius įvertinant penkiabalėje sistemoje. Analizuojant duomenis, skaičiuotas balų vidurkis. Respondentai atkreipė dėmesį, kad čia gyventojai nepatiria diskriminacijos, tikėjimo, įsitikinimų, socialinio statuso, lytinė orientacijos, tautybės, rasės, negalios pagrindais (3.73), jie yra draugiški, linkę padėti (3.65), gyventojų psicho-emocinė sveikata yra gera (3.20). Vertindami ekonominę ir užimtumo situaciją, respondentai sutiko, kad ryšių ir IT (pvz. mobilaus ryšio, interneto prieigos, elektrinių paslaugų duomenų prieinamumas ir pan.) kokybė pakankama (3.58), verslo įmonės ir ūkininkai yra konkurencingi (3.19), daug vietoje pagamintos produkcijos realizuojama už savivaldybės ribų (3.08), o vietos įmonės rūpinasi savo darbuotojais (3.07).

Apklausoje dalyviai pastebi, kad jų gyvenamojoje vietovėje opiausias problemos yra įsidarbinimo galimybių stoka (52%), demografiniai procesai (gyventojų skaičiaus mažėjimas, gyventojų vidutinio amžiaus didėjimas, gimstamumo mažėjimas, mirtingumo didėjimas ir pan.) (48%) ir gyventojų nesidomėjimas bendruomenių gyvenimu (41%) [R1]

Apklausoje dalyvių paklausta, kokios plėtros sritys turėtų remiamos ateityje (įtrauktos į naują vietos plėtros strategiją), pateiktas sritis buvo prašoma įvertinti penkiabalėje sistemoje. Analizuojant duomenis, skaičiuotas balų vidurkis. Respondentai išskyrė paramą naujų įmonių ir darbo vietų kūrimui (4.49), jaunimo aktyvinimą, jaunų žmonių iniciatyvų rėmimą (4.46), viešų paslaugų

(švietimo, kultūros, sporto, laisvalaikio ir pan.) kaimo vietovėse prieinamumo gerinimą ir plėtrą (4.35). [R2]

Paprašyti įvardyti konkrečias priemones, kurios pagerintų Šiaulių rajono jaunų žmonių (iki 40 m.) situaciją, respondentai išskyrė galimybių jauniems žmonėms dirbti sudarymą (vaikų priežiūros organizavimą ir pan.) (64%), jaunimo verslo iniciatyvų finansavimą (61%) ir jaunimo laisvalaikio (kultūros, sporto ir pan.) galimybių didinimą (57%).

VVG teritorijos nevyriausybinų ir bendruomeninių organizacijų nuomonės apklausoje dalyvavo 31 respondentas. Didžioji dalis – kaimo bendruomenių organizacijų (71%) atstovai, ketvirtadalis – kitų nevyriausybinų organizacijų (26%), taip pat viena jaunimo organizacija. Respondentų organizacijos dažniausiai bendradarbiauja su valdžios institucijomis ir pavaldžiomis įstaigomis (68%), su kaimo bendruomenėmis (65%) ir verslo, žemės ūkio subjektais ir fiziniais asmenimis (52%). Partneriai prisideda prie veiklos organizavimo ir vykdymo (drauge teikiamos bendros paslaugos, kuriami produktai, rengiami ir įgyvendinami projektai ir kt.) (71%), prisideda žiniomis, patirtimi ir gebėjimais (teikia konsultavimo, mentoriavimo ir pan. paslaugas) (52%), taip pat prisideda prie veiklos finansavimo (52%). Apklausoje dalyviai buvo paprašyti penkiabalėje sistemoje įvertinti organizacijos įplaukų šaltinius ir jų svarbą per paskutinius 3 metus. Suskaičiavus balų vidurkį, pastebima, kad didžiausios įplaukos gaunamos iš savivaldybės skirtų lėšų (3.92), pagal vietos plėtros strategiją finansuotų projektų lėšų (3.53) ir gyventojų 1.2% pajamų mokesčio dalies paramai (3.38). Didžiausi iššūkiai ir trukdžiai optimaliam respondentų organizacijos veikimui – finansinių išteklių trūkumas (77%), motyvuotų savanorių trūkumas (55%) ir aukšti reikalavimai veiklai ir produktui (32%).

Respondentai, vertindami aktualiausias VVG teritorijos ekonomikos plėtros problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti rengiama vietos plėtros strategija, atkreipė dėmesį į darbo vietų ir įsidarbinimo galimybių trūkumą (58%), smulkaus ir vidutinio verslo ir ūkininkų kooperacijos stoką (52%), motyvacijos dirbti stoką (48%). Vertindami socialinės plėtros problemas, respondentai išskiria gyventojų visuomeninį pasyvumą (74%) [R3], jaunimo (iki 40 m.) išvykimą (68%) [R4], mažiau galimybių turinčių asmenų socialinę ir ekonominę atskirtį (42%) ir neigiamus demografinius pokyčius (gyventojų skaičiaus mažėjimą, emigraciją ir kt.) (42%).

1.5. VVG teritorijos socialinė situacija (įskaitant informaciją apie skurdo riziką ir socialinę atskirtį patiriančius asmenis ir (arba) jų grupes)

Gyventojų kaitos tendencijos.

VVG teritorijoje 2021 metais gyveno 30 tūkst. gyventojų (žr. 4 lentelę). Per dešimt metų teritorijoje gyventojų skaičius sumažėjo 7% (arba 2,4 tūkst. gyventojų) (žr. 3 lentelę). Kuršėnų miesto seniūnijoje 2021 m. gyveno 10.9 tūkst. gyventojų, o visame Šiaulių rajone – 40.9 tūkst. gyventojų. Gyventojų skaičiaus mažėjimą VVG teritorijoje lėmė natūrali gyventojų kaita, kurią šiek tiek švelnino atvykstančiųjų ir imigruojančiųjų skaičius.

Šiaulių rajone 2022 m. gimė 307 asmenys, o mirė 602 asmenys (žr. 6 lentelę). Dėl natūralios gyventojų kaitos 2022 m. rajone gyventojų sumažėjo beveik 300 asmenų (0.6% visų rajono gyventojų). Vidutiniškai per 2014-2022 metų laikotarpį dėl natūralios gyventojų kaitos rajone gyventojų sumažėjo po 250 asmenų per metus (žr. 6 lentelę). Per visą šį laikotarpį rajone dėl to gyventojų sumažėjo 2,2 tūkst. asmenų. Palyginus su kitais Šiaulių apskrities rajonais, gyventojų skaičiaus mažėjimas Šiaulių rajone buvo lėtesnis, tačiau greitesnis nei visoje Lietuvoje [R5].

2022 metais į rajoną atvyko ir imigravo 2.3 tūkst. asmenų, o išvyko – 2.1 tūkst. asmenų, o neto migracija rajone buvo teigiama (158 asmenimis daugiau atvyko ir imigravo nei išvyko ir emigravo) (žr. 7 lentelę). Santykinai Šiaulių rajonas pasižymi aukštu atvykimo ir imigracijos skaičiumi. Bendrasis atvykimo ir imigracijos rodiklis vidutiniškai per 2014-2022 metų laikotarpį buvo 47 asmenys 1000 gyventojų per metus (Lietuvoje – 35 gyv./1000 gyventojų, o Šiaulių apskrityje – 39 gyv./1000 gyventojų). Bendrasis išvykimo ir emigracijos rodiklis vidutiniškai per 2014-2022 metų laikotarpį buvo 43 asmenys 1000 gyventojų per metus (Lietuvoje – 37 gyv./1000 gyventojų, o Šiaulių apskrityje – 45 gyv./1000 gyventojų). Taigi, išvykimas iš Šiaulių rajono vyko sparčiau nei vidutiniškai Lietuvoje, tačiau lėčiau nei visoje Šiaulių apskrityje [R6].

Gyventojų pasiskirstymas pagal amžių, lytį, tautybę, išsilavinimą.

VVG teritorijoje 2021 m. gyveno 2849 vaikai iki 10 metų, 3133 paaugliai (10-19 metų), 3435 jaunimo (20-29 metų), 3743 jauni žmonės (30-39 metų), 11392 suaugusiųjų (40-64 metų) ir 5448 vyresnio amžiaus žmonės (65 metų ir vyresni) (žr. 8 lentelę). Vaikai sudarė 9.5%, paaugliai – 10.4%, jaunimas – 11.4%, jauni žmonės – 12.5%, suaugusieji – 38.0%, o vyresnio amžiaus gyventojai – 18.2%. Palyginus su Lietuvos ir Šiaulių apskrities duomenimis, VVG teritorijoje gyveno santykinai daugiau vaikų ir paauglių ir santykinai mažiau vyresnio amžiaus gyventojų (Lietuvoje vyresnio amžiaus gyventojai (65 metų ir daugiau) sudarė 19.9%, o Šiaulių apskrityje – 21.2%).

Palyginus su 2011 metų duomenimis, santykinai labiausiai padaugėjo gyventojų, kuriems 85 metai ir daugiau (31.1%), gyventojų, kuriems 60-64 metai (28.3%) bei gyventojų, kuriems 55-59 metai (21.2%) (žr. 9 lentelę). Labiausiai sumažėjo gyventojų, kuriems 15-19 metų (-41.9%), gyventojų, kuriems 40-44 metai (-24.0%) ir gyventojų, kuriems 10-14 metų (-22.5%) [R7]. Taigi, vaikai ir jauni žmonės VVG teritorijoje sudaro 43.9%, tačiau jų skaičius sparčiai mažėja, o vyresnio amžiaus gyventojų – sparčiai auga. Vidutinis gyventojų amžius 2022 m. rajone buvo 45 metai, o 2014 metais – 44 metai. Vyrų vidutinis amžius 42 metai, o moterų – 48 metai.

VVG teritorijoje 2021 m. gyveno 14,6 tūkst. vyrų ir 15,4 tūkst. moterų (žr. 10 lentelę). Moterys sudarė 51% visų gyventojų (palyginimui, Lietuvoje ir Šiaulių apskrityje moterys sudarė 54%). Nuo 2011 m. šis dalis sumažėjo 0.4% punktais, kadangi moterų skaičius per laikotarpį mažėjo sparčiau nei vyrų. Per 2011-2021 metus moterų sumažėjo 8%, o vyrų – 6%. Pagal šį rodiklį rajone gerai laikomasi lyčių lygybės. Apskritai, lyčių lygybei rajone skiriama nuolatinis dėmesys. Pavyzdžiui, savivaldybėje 2022 metais buvo suorganizuotas informacinis renginys bendruomenėms „Gerovė ir lyčių lygybė: Kodėl? Kas? Kaip?“. Lyčių lygių galimybių rajone užtikrinimą rodo tai, kad skundų dėl lygių galimybių vyrams ir moterims nebuvo gauta [3]. Be to, remiantis „Diversity Development Group“ kartu su Lietuvos įvairovės chartijos asociacija 2022 m. atliktu lygių galimybių įgyvendinimo Lietuvos savivaldybėse vertinimu, Šiaulių rajono savivaldybė pateko į 4-tą vietą iš visų savivaldybių [R8].

2021 m. VVG teritorijoje gyveno 986 kitos tautybės gyventojai (žr. 12 lentelę). Jie sudarė 2.4% visų vietos gyventojų. VVG teritorijoje gyveno 612 rusų, 67 ukrainiečiai, 60 lenkų ir 247 kitų tautybių žmonės. Daugiausiai kitos tautybės gyventojų buvo Šiaulių kaimiškojoje (221 gyventojas; 2.4%), Kužių (198 gyventojai; 5.9%) ir Kairių (145 gyventojai; 4.8%) seniūnijose. Šiaulių apskrityje kitos tautybės gyventojai sudarė 3.2%, o Lietuvoje – 13.6%, taigi, VVG teritorijos gyventojai yra santykinai labiau homogeniška tautybės atžvilgiu.

Šiaulių r. kaimo vietovėse 2021 m. gyveno 5521 asmuo, turintis aukštąjį išsilavinimą (20.3%), 4059 asmenys, turintys aukštesnįjį išsilavinimą (14.9%), 9007 asmenys, turintys vidurinį išsilavinimą (33.2%), 4522 asmenys, turintys pagrindinį išsilavinimą (16.7%), 3475 asmenys, turintys pradinį išsilavinimą (12.8%) ir 567 asmenys, arba nebaigę pradinės mokyklos, arba nelankę mokyklos, arba neraštingi (2.1%) (žr. 13 lentelę). Teritorijoje itin sparčiai auga gyventojų su aukštoju išsilavinimu. Per 2011-2021 metus jų skaičius išaugo 42.6% (2011 metais buvo 3872 gyventojai, o 2021 metais – 5521 gyventojas). Palyginimui, Lietuvoje gyventojų su aukštoju išsilavinimu padaugėjo 16.9%, o Šiaulių apskrityje – 15.7%. Tai rodo, kad gyventojų kvalifikacija ir gebėjimai prisitaikyti prie kintančių gyvenimo sąlygų sparčiai gerėja.

Pagal pareigas 2021 metais daugiausiai gyventojų buvo specialistų (2585 gyventojai; 19.6%), kvalifikuotų darbininkų ir amatininkų (1982 gyventojai; 15.0%), paslaugų sektoriaus darbuotojų ir pardavėjų (1668 gyventojai; 12.6%), įrenginių ir mašinų operatorių ir surinkėjų (1641 gyventojas; 12.4%) bei vadovų (1449 gyventojas; 11.0%) (žr. 15 lentelę). Tarnautojais dirbo 484 asmenys (3.7%). Nekvalifikuoti darbininkai, kurių buvo 1675 gyventojai, sudarė 12.7% visų pareigas turinčių gyventojų.

Gyventojų pasiskirstymas pagal ekonominį aktyvumą

VVG teritorijoje 2021 metais gyveno 13,3 tūkst. dirbančių asmenų ir 2.4 tūkst. bedarbių, taigi, iš viso 15,7 tūkst. ekonomiškai aktyvių gyventojų (2011 m. buvo 14.4 tūkst.) (žr. 16 lentelę). Darbo jėga per šį laikotarpį išaugo 8.9% (Lietuvoje išaugo 0.7%, o Šiaulių apskrityje sumažėjo 4.2%). [R9].

Tai sudarė 61.2% visų darbingo amžiaus gyventojų. Tarp ekonomiškai neaktyvių gyventojų, daugiausia buvo pensijos ar kapitalo pajamų gavėjų (6.0 tūkst. gyventojų; 23.6%). Studentų ar moksleivių buvo 1940 (7.6% visų darbingo amžiaus gyventojų), o kitų darbo jėgai nepriklausančių asmenų – 1924 (7.5%).

Daugiausiai užimtųjų buvo didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje (2738 gyventojai; 21.6%), pramonėje (2622 gyventojai; 20.7%) bei žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje (1321 gyventojas; 10.45) (žr. 17 lentelę). Kartu šie trys sektoriai apėmė daugiau kaip 50% visų vietos užimtųjų. Kiti svarbūs vietos ekonomikos sektoriai buvo statybos (7.9% užimtųjų), transportas ir saugojimas (7.8%), švietimas (8.6%) ir žmonių sveikatos priežiūra ir socialinio darbas (7.1%). Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų bei informacijos ir ryšių sektoriuje dirbo 4.1% užimtųjų (516 gyventojai), o administracinėje ir aptarnavimo veikloje – 3.4% užimtųjų (426 gyventojai). Taigi, nežiūrint į tai, kad didžioji dalis užimtųjų dirba „tradiciniuose“ ekonomikos sektoriuose, užimtųjų struktūrinis pasiskirstymas yra gana įvairus, o tai yra geras potencialas kitų ekonominių sektorių plėtrai VVG teritorijoje.

Socialinę atskirtį patiriantys gyventojai.

Skurdo rizikos lygis Šiaulių rajone 2022 metais buvo 26.4% (Šiaulių apskrityje – 25.0%, Lietuvoje – 21.2%). Nuo 2014 m. lygis sumažėjo 8.7%. Palyginus su Šiaulių apskritimi, kur per 2014-2022 metus skurdo rizikos lygis paaugo 5.9%, ir su visa Lietuva, kur skurdo rizikos lygis išaugo 11.0%, Šiaulių rajonas per šį laikotarpį pasiekė gerą pažangą, nors vis dar atsilieka nuo šalies ar apskrities lygio.

2021 metais Šiaulių rajone buvo 9626 skurstantys asmenys, kurių skaičius nuo 2017 metų sumažėjo 44.3% (žr. 21 lentelę). Skurstančiųjų asmenų skaičius itin sparčiai mažėjo 2018 ir 2019 metais, tačiau nuo 2020 m. ir 2021 m. jų skaičius augo vidutiniškai po 300 asmenis kasmet.

Socialines pašalpas Šiaulių rajone 2020 metais gavo 1305 asmenys (53% mažiau nei 2014 metais, kai socialines pašalpas gavo 2786 asmenys). Itin greitai socialinių pašalpų gavėjų skaičius rajone mažėjo 2015-2017 metų laikotarpiu ir 2020 metais, kai jų skaičius mažėjo beveik po 20%, o kitais metais socialinės pašalpos gavėjų skaičius mažėjo po 3-5% per metus, išskyrus 2021 m., kad gavėjų skaičius išaugo 23% (žr. 22 lentelę). Augimą lėmė užsitęsusi COVID-19 pandemija, kurios poveikis persidavė verslui.

Socialines pašalpas gaunančių šeimų skaičius Šiaulių rajone sumažėjo beveik 48% nuo 1345 šeimų 2014 metais iki 697 šeimų 2022 metais (žr. 23 lentelę). Panašiu tempu socialinę pašalpą gaunančių šeimų skaičius mažėjo ir visoje Lietuvoje (-49%) bei Šiaulių apskrityje (-45%).

Šiaulių rajone 2021 metais vienam tūkstančiui gyventojų teko 34 socialinės pašalpos gavėjai, Šiaulių apskrityje – 33 gavėjai, o Lietuvoje – 24 gavėjai (žr. 25 lentelę). Palyginus su 2018 metų duomenimis, šis rodiklis Šiaulių rajone mažėjo 3%, Šiaulių apskrityje – 11%, o Lietuvoje – 8%. Santykinis pašalpų gavėjų skaičiaus lėtas mažėjimas susijęs su spartesniu Šiaulių rajono gyventojų skaičiaus mažėjimu nei apskrityje ar visoje Lietuvoje [R12]. Tai reiškia, kad pašalpų gavėjų problema Šiaulių rajonui santykinai išlieka iššūkiu. Be to, vyrų, gaunančių socialines pašalpas, yra santykinai daugiau (36 vyrai 1000 gyventojų) nei moterų (31 moteris 1000 gyventojų), ir nuo 2018 metų šis rodiklis vyrams nesikeitė, o moterims sumažėjo 9%. Todėl vyrų socialinės pašalpos gavėjų problema yra dar aktualesnė.

2022 metais rajone buvo 153 globojami vaikai (žr. 26 lentelę). Per metus jų skaičius sumažėjo 21 vaiku. [8]. 2022 m. pabaigoje Šiaulių rajone gyveno 2935 neįgalūs asmenys (2021 metais jų buvo 2524 asmenys).

Socialinės rizikos šeimų rajone 2022 metais buvo 275. Per metus jų padaugėjo beveik šimtu (2021 metais buvo 177 šeimos), o nuo 2014 metų jų padaugėjo 62% (2014 metais socialinės rizikos šeimų buvo 170 [4]). Šiose šeimose 2022 metais augo 445 vaikai (per metus jų skaičius padidėjo 126 vaikais) [8]. Padidėjęs visuomenės dėmesys smurtui artimoje aplinkoje atskleidžia vis daugiau atvejų, o taip pat didėja ir rizikos šeimų skaičius. Svarbiausios smurto artimoje aplinkoje priežastys yra finansinis nepriteklus, bendravimo įgūdžių stoka menkas kultūrinis ir psichologinis išprusimas [R13].

VVG teritorijoje specialiąsias socialines paslaugas 2022 metais gavo 506 asmenys: Bubių seniūnijoje – 66 asmenys, Ginkūnų – 40 asmenų, Gruzdžių – 59 asmenys, Kairių – 19 asmenų Kuršėnų kaimiškojoje – 61 asmuo, Kužių – 29 asmenys, Meškuičių – 66 asmenys, Raudėnų – 35 asmenys, Šiaulių kaimiškojoje – 123 asmenys, o Šakynos – 8 asmenys. [5]

Iš savivaldybių biudžetų mokamų vienkartinį pašalpų socialiai remtiniams asmenims gavėjų skaičius per 2014-2022 metus išaugo tris kartus nuo 147 iki 467 asmenų (žr. 22 lentelę). Šis skaičius augo nuo 2020 metų.

2021 metais 389 socialinės pašalpos gavėjai buvo registruoti Užimtumo Tarnyboje. Palyginus su 2017 m. (460 socialinės pašalpos gavėjų Užimtumo Tarnyboje), jų skaičius sumažėjo 15%. Be to, vis mažesnė dalis šių gavėjų dalyvavo aktyviose darbo rinkos politikos priemonėse (2017 metais – 17.0%, 2021 metais – 9.0%) (žr. 31 lentelę).

Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms 2022 metais siekė 2.7 mln. Eur. Tai sudarė 4.3% bendro savivaldybės biudžeto. Valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos (pvz., socialinei rizikai, sunkiai negaliai, vaikų globai) buvo skirta 1.6 mln. Eur. Patys gavėjai už socialines paslaugas sumokėjo 1.1 mln. Eur. Iš viso Šiaulių rajone per 2022 metus už socialines paslaugas buvo sumokėta 6.2 mln. Eur [8].

Išlaidos socialinėms pašalpoms 2022 m. buvo skirta 1.7 mln. Eur (žr. 32 lentelę). Palyginus su 2014 metais, ši suma sumažėjo 10% (Šiaulių apskrityje ši suma sumažėjo 7%, o Lietuvoje – 13%). Išlaidos iš savivaldybių biudžetų mokamoms vienkartinėms pašalpoms socialiai remtiniams asmenims Šiaulių rajone nuo 2014 metų išaugo daugiau kaip 10 kartų, ir 2022 metais jos siekė 127 tūkst. Eur. Šios išlaidos stipriai augo 2020, 2021 ir 2022 metais. Per 2014-2022 metus išlaidos laidavimo pašalpoms augo 26% (2022 metais – 210 tūkst. Eur), išmokos šeimoms, auginančioms vaikus, augo beveik 9 kartus (2022 metais – 9,5 mln. Eur), išlaidos kompensacijoms už būsto šildymą ir išlaidas vandeniui augo beveik 3 kartus (2022 metais – 1,0 mln. Eur). Šios išlaidos Šiaulių rajone augo greičiau nei Šiaulių apskrityje (žr. 32 lentelę). Taigi, savivaldybė skiria daugiau finansinių išteklių socialiai pažeidžiamiems asmenims, o tai didina finansinę naštą savivaldos biudžetui.

Visose rajone seniūnijose 2022 metais veikė Seniūnijos tarpinstitucinės grupės, kurios organizavo prevencines paslaugas vietos gyventojams. 2022 metais pradėtos teikti mobilios kompleksinės paslaugos šeimai bendruomeniniuose šeimoms namuose, atviro darbo su jaunimo metu buvo ugdomi jaunų žmonių socialiniai įgūdžiai, vykdoma psichotropinių medžiagų vartojimo, nusikalstamumo prevencija, į veiklas įtraukti socialinę atskirtį patiriantys ir mažiau galimybių turintys jauni žmonės, suteikta pagalba jaunimui atrasti ir įsivardinti savo privalumus ir gebėjimus, skatinamas jų savarankiškumas, kūrybiškumas, buvo teikiamos individualios konsultacijos. Rajone įvertintų socialinių paslaugų poreikis 2022 metais buvo patenkintas 98%. Socialinės paslaugos netolygiai prieinamos geografiniu principu, organizuojamos ne visoms žmonių socialinėms grupėms, trūksta paslaugų šeimoms, auginančioms vaikus su negalia, šeimos nenoriai naudojasi esamomis paslaugomis. [5]

Gyventojų apklausos rezultatai.

Gyventojų apklausos rezultatai rodo, kad opiausios problemos buvo įsidarbinimo galimybių stoka (52% respondentų) ir demografiniai procesai (gyventojų skaičiaus mažėjimas, gyventojų vidutinio amžiaus didėjimas, gimstamumo mažėjimas, mirtingumo didėjimas ir pan.) (48%). Įsidarbinimo galimybių stoka ir mažos pajamos (32%) silpnino motyvaciją dirbti (30%) bei galimybes investuoti. Tai savo ruožtu didino socialinę atskirtį (11%), stiprino gyventojų asmeninių gebėjimų trūkumą, didino socialiai remtinų gyventojų skaičių (20%), skatino aktyvesnius ir drąsesnius gyventojus išvykti [R25].

Apibendrinant pastebima, kad Šiaulių rajone gyventojų migracija (tiek atvykimas gyventi, tiek išvykimas gyventi kitur) yra spartesnė nei apskrityje ar Lietuvoje. Rajone sparčiau nei vidutiniškai Lietuvoje išvykstama ir atvykstama. Per 10 metų gyventojų skaičius VVG teritorijoje sumažėjo 7% dėl natūralios gyventojų kaitos, kurią šiek tiek švelnino augantis atvykstančiųjų ir imigruojančiųjų skaičius. Vaikai ir jauni žmonės VVG teritorijoje sudaro 44%, tačiau jų skaičius sparčiai mažėja, o vyresnio amžiaus gyventojų – sparčiai auga.

Kita vertus, VVG teritorijos žmogiškieji ištekliai sparčiai gerėja kokybiškai. Gerėjantis gyventojų išsilavinimas bei pareigų įvairovė sudaro gerą potencialą ateities ūkio šakų vystymui VVG teritorijoje.

Šiaulių rajono skurdo rizikos lygis šiek tiek aukštesnis nei apskrityje ar Lietuvoje, tačiau jis sparčiau mažėja nei apskrityje ar šalyje. Didelis skaičius socialinės pašalpos gavėjų (ypač vyrų), padidėjęs visuomenės dėmesys smurtui artimoje aplinkoje, didėjantis rizikos šeimų skaičius bei auganti socialinės apsaugos ir rūpybos finansinė našta savivaldybės biudžetui yra prioritetiniai iššūkiai VVG teritorijos socialinėje plėtroje.

Atitikimas vizijai.

VVG teritorijos vizija iki 2030 metų – tapti 30 tūkstančių bendruomene. Gyventojų apklausa atskleidžia, kad 73% respondentų jų gyvenamoji vietovė buvo patraukli gyventi. Nežiūrint į tai, kad VVG teritorijoje gyventojų skaičius mažėja, o socialiai remtinų gyventojų skaičius išlieka didelis, augantis gyventojų išsilavinimas, migracinis mobilumas (atvykimas gyventi ar išvykimas gyventi kitur) bei kuriamos naujos, modernios, kompleksiškos socialinės paslaugos užtikrins šiuolaikišką, patrauklią gyvenimo aplinką, o tai visiškai pakeis vieną opiausių vietos socialinių problemų – gyventojų skaičiaus mažėjimą. Bet kuriuo atveju (ar gyventojų skaičius didės, ar mažės), socialinė plėtra nebus veiksminga, jeigu vietos gyventojai nebus aktyvūs ir vieningi. 30 tūkstančių bendruomenė – tai vieta, kur kiekvienas asmuo yra dalis visų, o ne atskirtis nuo kitų, ir kur skurdo ir socialinė rizika nėra iššūkis.

1.6. VVG teritorijos ekonominė situacija

Užimtieji, nedarbo lygis ir laisvos darbo vietos.

2021 metais Šiaulių rajone buvo 17744 dirbantys asmenys (65% visų darbingo amžiaus gyventojų) (žr. 33 lentelę). Nuo 2011 metų jų skaičius padidėjo 16%. Daugiausiai dirbančiųjų buvo didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje (21% visų dirbančiųjų) ir pramonėje (19% visų dirbančiųjų). Žemės ūkyje bei švietimo sektoriuose dirbo po 9% visų dirbančiųjų, o statybų ir transporto sektoriuose – po 8% visų dirbančiųjų. Per 2011-2021 m. labiausiai išaugo didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriaus reikšmė (3 procentiniais punktais nuo 18% 2011 metais), o žemės ūkio sektoriaus reikšmė labiausiai sumažėjo (4 procentiniais punktais nuo 13% 2011 metais). Tai rodo, kad rajono ekonomikos struktūra po truputį vystosi link paslaugų ekonomikai būdingos struktūros, kur žemės ūkis sudaro ne daugiau kaip 3-4%, o paslaugų sektorius – daugiau kaip 80%.

Šiaulių rajone 2022 metais nedarbo lygis siekė 8.7% ir, palyginus su 2014 metais, jis buvo didesnis 0.7 procentinio punkto (žr. 34 lentelę). Tiesa, nedarbo lygis 2014 metais buvo žemiausias per visą 2014-2022 metų laikotarpį. Per analizuojamą laikotarpį nedarbo lygis svyravo tarp 8.0% ir 16.2%. Didžiausias nedarbo lygis buvo per COVID-19 karantiną 2020 metais. Lyginant su Šiaulių apskrities (8.7% 2022 metais) ar Lietuvos (8.9% 2022 metais), rajone nedarbo lygis yra panašus. Bedarbių moterų dalis nuo darbingo amžiaus moterų skaičiaus Šiaulių rajone siekė 8.9%, o bedarbių vyrų dalis nuo darbingo amžiaus vyrų skaičiaus – 8.5%. Ilgalaikių bedarbių rajone 2022 metais buvo 1910 asmenų. Jų skaičius nuo 2014 metų padidėjo 25.9%.

Šiaulių rajone, kaip ir visoje apskrityje, pasireiškia kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas, auga nekvalifikuoto jaunimo nedarbas, didėja vyresnio amžiaus asmenų (50 m. ir vyresnių) nedarbas. Tai rodo, kad vietos gyventojai nespėja prisitaikyti prie darbo rinkos pokyčių rajone. Šiaulių apskrityje yra daug mažiau galimybių įgyti kvalifikaciją arba persikvalifikuoti nei Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos apskrityse, kadangi didmiesčiuose yra daug didesnis universitetų, kolegijų ar aukštesniųjų mokyklų tinklas, todėl nemaža dalis Šiaulių regiono gyventojų, ypač – jaunimas, išvyksta į didžiausius šalies didmiesčius [6].

Visiems darbo ieškantiems asmenims siūloma pasinaudoti aktyvumo priemonėmis (pvz., Jaunimo garantijų iniciatyva, priemonės ilgalaikiams bedarbiams ir darbo rinkoje palankių sąlygų neturinčioms grupėms bei ekonomiškai neaktyviems žmonėms [6]. Šiaulių rajono savivaldybė 2022 metais užimtumo programoms skyrė 235.4 tūkst. Eur. [7]

Laisvų darbo vietų VVG teritorijoje 2022 metais buvo 1702 (12% daugiau nei 2014 metais) (žr. 39 lentelę). Vidutiniškai teritorijoje buvo registruojama po 1526 laisvos darbo vietos per metus.

Daugiausiai laisvų darbo vietų buvo registruojama apdirbamojoje gamyboje (vidutiniškai 25% visų laisvų darbo vietų), didmeninėje ir mažmeninėje prekyboje (22%) ir žemės ūkyje, miškininkystėje ir žuvininkystėje (16%). Šiuose trijuose sektoriuose sukuriama beveik du trečdaliai visų laisvų darbo vietų. Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų sektoriuje sukuriama apie 8% visų laisvų darbo vietų, statybose bei administracinėje ir aptarnavimo sektoriuje – po 7%, transporto ir saugojimo bei švietime – po 6%, o sveikatos priežiūros ir socialinio darbo sektoriuje – 4% visų laisvų darbo vietų.

Bedarbiai.

VVG teritorijoje 2022 metais buvo 1910 registruoti bedarbiai (žr. 18 lentelę). Iš jų 238 asmenys (12.5%) buvo ilgalaikiai bedarbiai. Tarp ilgalaikių bedarbių 108 buvo vyrai (45.4%) ir 130 moterų (54.6%). Nuo 2014 metų, VVG teritorijoje bedarbių skaičius paaugo 25.9%, o ilgalaikių bedarbių skaičius sumažėjo 46.8% (Šiaulių apskrityje ilgalaikių bedarbių sumažėjo 64.3%, o Lietuvoje sumažėjo 48.3%) [R10].

Remiantis 2021 m. gyventojų surašymo duomenimis (žr. 19 lentelę), didžiausia dalis bedarbių buvo Šakynos (17.0%) ir Raudėnų (16.3%) seniūnijose, o mažiausias – Ginkūnų (6.8%) ir Šiaulių kaimiškojoje seniūnijose (7.0%) (žr. 19 lentelę). Skirtumas tarp kaimyninių seniūnijų buvo daugiau kaip 10 procentinių punktų [R11]. Tai rodo, kad seniūnijose susiformavo skirtingos darbo rinkos sąlygos, o nedarbo problemos aktualumas jose nevienodas.

Siekiant įvertinti bedarbių skaičiaus tendencijas, nagrinėjami rajono duomenys. 2022 metų pabaigoje Šiaulių rajone buvo 2.2 tūkst. bedarbių (žr. 20 lentelę). Palyginus su 2014 metais, jų skaičius neženkliai padidėjo (padidėjimas 3.4%). Didžiausias bedarbių skaičius rajone buvo 2020 metais (4.2 tūkst. gyventojų), kai šalyje buvo įvestas karantinas dėl COVID19 pandemijos. Šiaulių apskrityje bedarbių skaičius nuo 2014 metų sumažėjo 14.0%. Taigi, Šiaulių rajone nedarbo problema sprendžiama santykinai sunkiau. Lietuvoje per 2014-2022 metų laikotarpį bedarbių sumažėjo 7.8% (žr. 20 lentelę).

Rajone 2022 metais apie pusę bedarbių buvo moterys. Jų dalis nuo 2014 metų sumažėjo 2.5 procentinio punkto. Taigi, moterys šiek tiek greičiau susiranda darbą nei vyrai (žr. 20 lentelę).

327 bedarbiai Šiaulių rajone 2022 metais buvo 16-29 metų amžiaus (žr. 20 lentelę). Jų skaičius per 2014-2020 metus svyravo tarp 300-380 asmenų (išskyrus 2020 metus, kai jų buvo 849). Jauni bedarbiai per 2014-2020 metų laikotarpį vidutiniškai sudarė 14.8% visų bedarbių, o jų skaičius sumažėjo 13.9% (Šiaulių apskrityje jaunų žmonių bedarbių sumažėjo 23.9%, o Lietuvoje – padaugėjo 4.1%).

Vyresnių kaip 50 m. bedarbių rajone 2022 metais buvo 930 gyventojų (žr. 20 lentelę). Jie sudarė 41.5% visų rajono bedarbių. Nuo 2014 metų jų dalis sumažėjo 3.2 procentinio punkto. Tai reiškia, kad vyresni bedarbiai greičiau susirasdavo darbą nei kito amžiaus bedarbiai. Be to, nuo 2014 metų vyresnių kaip 50 m. bedarbių skaičius Šiaulių rajone sumažėjo 17.2%, Šiaulių apskrityje – 14.8%, o Lietuvoje – 2.6%. Taigi, vyresni bedarbiai greičiau rasdavo darbą rajone, nei apskrityje ar vidutiniškai šalyje. Nežiūrint į tai, santykinai didelis šio amžiaus bedarbių skaičius verčia skirti prioritetinį dėmesį.

Informacija apie ES ir kitų fondų pritraukimą į teritoriją.

Per 2014-2022 metus rajone buvo įgyvendinta 28 projektai, kuriuose dalyvavo rajono savivaldybė (per 2007-2022 metų laikotarpį įgyvendinti 97 projektai), kuriems buvo panaudotos ES ir kitų fondų lėšos (žr. 40 lentelę). Bendra šių projektų vertė buvo 16.1 mln. Eur (per 2007-2022 metų laikotarpį įgyvendintų projektų vertė 91.2 mln. Eur). Projektai buvo skirti viešųjų erdvių sutvarkymui ir įveiklinimui, kraštovaizdžio tvarkymui, etninės kultūros ir amatų puoselėjimui, vietinio susisiekimo sistemos plėtrai, kultūros paveldo objektų atnaujinimui, Šiaulių rajono identiteto formavimui, eismo priemonių gerinimui ir kt.

Iš viso rajone per 2014-2022 metus buvo pateikta 142 paraiškos ES fondų lėšoms gauti, pagal kurias buvo skirtas 18.9 mln. Eur finansavimas. Du trečdaliai paraiškų buvo Ekonomikos ir inovacijų ministerijai, 8% – Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, 6% – Vidaus reikalų ministerijai, 5% – Aplinkos ministerijai. Pagal gautą finansavimą, daugiausiai lėšų gauta iš Vidaus reikalų (29%), Aplinkos (21%), Ekonomikos ir inovacijų (18%) bei Švietimo, mokslo ir sporto (10%) ministerijų [8].

Smulkiųjų ir vidutinio verslo tendencijos.

2023 metų pradžioje Šiaulių rajone veikė 1022 mažos ir vidutinės įmonės (žr. 45 lentelę). Nuo 2016 metų jų skaičius išaugo 45.4% [R16]. Apie 30% šių įmonių apyvarta buvo 100 000–499 999 Eur, apie 25% įmonių, kurių apyvarta siekė 10 000–49 999 Eur, apie 17% įmonių, kurių apyvarta buvo iki 9 999 Eur ir apie 14% įmonių, kurių apyvarta svyravo tarp 50 000–99 999 Eur. Be to, rajone veikė 8 įmonės, kurių apyvarta buvo 5-10 mln. Eur, 6 įmonės su 10-20 mln. Eur apyvarta ir viena įmonė, kurios apyvarta buvo 20-49 mln. Eur.

Šiose įmonėse 2023 metų pradžioje dirbo 6280 darbuotojai (žr. 46 lentelę). Nuo 2014 metų jų skaičius padidėjo 5.2%. Įmonėse iki 4 darbuotojų ir įmonėse su 5-9 darbuotojais dirbo po 18% darbuotojų, įmonėse su 10-19 darbuotojų dirbo 15% visų darbuotojų, o įmonėse su 20-49 darbuotojais – 24% visų mažų ir vidutinių įmonių darbuotojų rajone. Apie 25% šių darbuotojų dirbo įmonėse, kuriose daugiau nei 50 darbuotojų.

Pagal smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros rėmimo programą 2022 metais Šiaulių rajono savivaldybė skyrė 49.1 tūkst. Eur, kurių didžioji dalis buvo skirta verslą vienijančioms organizacijoms, darbo priemonių ar paslaugų įsigijimui, interneto svetainių ir elektroninių parduotuvių plėtrai bei rinkodaros priemonių įsigijimui. Be to, vietos verslas yra skatinamas verslo lyderio apdovanojimais [3].

Asmenų, kurie dirbo su verslo liudijimais skaičius Šiaulių rajone per 2014-2022 metų laikotarpį išaugo 13% iki 1897 asmenų 2022 metais (žr. 49 lentelę). Didžioji dalis šio rodiklio didėjimo įvyko 2020 ir 2021 metais, kai nuo 2019 metais 1467 asmenų su liudijimais skaičius per du metus išaugo iki 1919 asmenų (30,8%). Šiaulių apskrityje per 2014-2022 metų laikotarpį asmenų, dirbusių su verslo liudijimais, padaugėjo 27%, o Lietuvoje – 48%. Tai rodo, kad savarankiška ekonominė veikla Šiaulių rajone plėtojasi lėčiau nei vidutiniškai apskrityje ar šalyje.

Socialinis ir bendruomeninis verslas.

Per 2014-2022 m. buvo finansuoti 7 projektai, skirti bendruomeninio ir (arba) socialinio verslo VVG teritorijoje plėtrai. Buvo investuota į pavėžėjimo paslaugas, fizinės gerovės užtikrinimo paslaugas, informacijos sklaidos ir kitas paslaugas. Priklausomai nuo gauto pelno dalis paslaugų socialiai atskirtiems ar pažeidžiamiems asmenims buvo teikiamos nemokamai (pavyzdžiui, organizuojamos vienadienės išvykos našlaičiams, senyvo amžiaus žmonėms, daugiavaikėms šeimoms ar pan.). Be to, dalis gauto pelnas buvo skiriama problemų, susijusių su gyvenimu kaimynystėje, sprendimui.

Svarbiausios ne žemės ūkio ekonominės veiklos.

2021 metais Šiaulių rajone veikė 1087 ūkio subjektai (žr. 48 lentelę). Per 2014-2021 metų laikotarpį jų skaičius padidėjo 23.7%. Daugiausiai veikiančių ūkio subjektų buvo didmeninės ir mažmeninės prekybos (22.8%), transporto ir saugojimo (12.7%), apdirbamosios gamybos (10.9%), statybų (9.0%) ir žemės ūkio (8.6%) sektoriuose.

Šiaulių r. įmonių (išskyrus žemės ūkį (A01)) apyvarta 2021 metais siekė 664.9 mln. Eur, ir tai buvo 55% daugiau nei 2014 metais (žr. 41 lentelę). Svarbiausias rajono ekonominis sektorius pagal apyvartą yra didmeninė ir mažmeninė prekyba (G), kuri sudarė 57% visos rajono įmonių apyvartos. Apdirbamoji gamyba, kasyba ir karjerų eksploatavimas (B ir C) sudarė 19% visos rajono įmonių apyvartos, o transporto ir saugojimo (H) sektorius – 8% visos rajono įmonių apyvartos.

Pagal įmonių sukuriama pridėtinę vertę šie trys sektoriai 2021 metais sukūrė 76% visos pridėtinės vertės (žr. 42 lentelę). Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G) sukūrė 35%, apdirbamoji gamyba (B ir C) – 24%, o transportas ir saugojimas (H) – 18% visos pridėtinės vertės rajone. Transporto ir saugojimo sektoriaus įmonių apyvartos dalis rajone buvo mažesnė nei šio sektoriaus sukuriama pridėtinės vertės dalis, o tai reiškia, kad šio sektoriaus išlaidos tarpinio vartojimo produktams yra mažesnės nei didmeninės ir mažmeninės prekybos sektoriaus, todėl yra mažiau priklausomi nuo kitų sektorių.

Materialinės investicijos Šiaulių rajone 2021 metais siekė 83.4 mln. Eur (žr. 43 lentelę). Nuo 2014 metų jos padidėjo 46% (Lietuvoje +72%) [R14]. Daugiausiai materialinių investicijų 2021 metais buvo nekilnojamojo turto operacijų (L) (31% visų materialinių investicijų rajone) ir administravimo ir aptarnavimo veiklos (N) (12%) sektoriuose. Šių dviejų sektorių svarba materialinių investicijų prasme nuo 2014 metų rajone išaugo 22 procentiniais punktais. Praktiškai tokia dalimi sumažėjo

materialinių investicijų dalis elektros, dujų, vandens tiekimo ir atliekų tvarkymo sektoriuose (D ir E). Žemės ūkio, miškininkystės ir žuvininkystės sektoriaus (A) materialinės investicijos 2021 metais sudarė 8%, apdirbamosios gamybos ir kasybos (B ir C) bei didmeninės ir mažmeninės prekybos (G) sektorių – po 9%, viešojo valdymo ir gynybos (O) sektoriaus – 10% visų materialinių investicijų rajone.

Nežiūrint į investicijų augimą Šiaulių rajone, santykinai investicijų pritraukiama labai mažai. 2021 metais Šiaulių rajone tiesioginių užsienio investicijų vienam gyventojui teko 643 Eur, ir tai buvo 73% augimas nuo 2014 metų, tačiau palyginus su Šiaulių apskritimi, kur vienam gyventojui teko 1962 Eur tiesioginių užsienio investicijų (169% augimas nuo 2014 metų), Šiaulių rajonas tris kartus mažiau pritraukė šių investicijų (žr. 44 lentelę) [R15]. Palyginus su visa Lietuva, kur vienam gyventojui teko 9661 Eur tiesioginių užsienio investicijų, Šiaulių rajonas atrodo dar prasčiau.

Savarankiškai dirbančių asmenų skaičius.

VVG teritorijoje 2021 m. savarankiškai dirbo 1023 gyventojai (žr. 50 lentelę). Santykinai daugiausiai savarankiškai dirbančiųjų tarp visų užimtųjų buvo Raudėnų (16%) ir Šakynos (14%) seniūnijose, o mažiausiai – Ginkūnų (5%) ir Kužių (6%) seniūnijose. Likusiose seniūnijose savarankiškai dirbančiųjų dalis svyravo nuo 7% iki 10%.

Apgyvendinimas.

Šiaulių rajone 2022 metais buvo 26 apgyvendinimo įstaigos (2014 metais – 10 įstaigų) (žr. 52 lentelę). Šis skaičius kasmet augdavo nuo 2014 metų, išskyrus 2020 ir 2022 metus, kuomet COVID-19 pandemija, karantinas, o 2022 metais – Rusijos agresyvi karinė invazija į Ukrainą privertė kai kurias įstaigas persiorientuoti. 2022 metais rajone buvo 93 numeriai viešbučiuose (13% daugiau nei 2014 metais), 31 numeris moteliuose (15% daugiau nei 2014 metais), 60 numerių poilsio namuose (tiek pat, kiek ir 2014 metais), 42 numeriai privataus apgyvendinimo sektoriuje (6 vietos 2014 metais) ir po 12 numerių kempinguose ir nakvynės namuose. Vietų skaičius viešbučiuose išaugo 22% iki 162 vietų 2022 metais, moteliuose – 38% iki 58 vietų 2022 metais, o poilsio namuose, nakvynės namuose ar privataus apgyvendinimo sektoriuje – 43% iki 325 vietų.

Susisiekimas.

Šiaulių rajone 2021 metais automobilių kelių ilgis buvo 2152 km, iš kurių 538 km valstybinės reikšmės kelių ir 607 km kelių su patobulinta danga (žr. 53 lentelę). Dviračių takų ilgis 2021 metais Šiaulių rajone siekė 5.8 km. Šis rodiklis nesikeitė nuo 2018 metų.

2021 metais Šiaulių rajone autobusais buvo pervežta 360.4 tūkst. keleivių (žr. 54 lentelę). Lyginant su 2014 metais, keleivių skaičius sumažėjo 63%. Autobusų rida per 2014-2021 metų laikotarpį sumažėjo 52% iki 954 tūkst. km, o autobusų maršrutų skaičius per laikotarpį sumažėjo iki 18 (palyginus su 2014 metais – 52% mažėjimas). Vidutiniškai vienam gyventojui Šiaulių rajone 2021 metais teko 9 kelionės autobusais, kai Šiaulių apskrityje vienam gyventojui teko 34, o Lietuvoje – 58 kelionės autobusais. Taigi, kelionės autobusais Šiaulių rajone naudojasi labai nedaug gyventojų.

Kita vertus, kelių transporto priemonių Šiaulių rajone per 2014-2021 metų laikotarpį padaugėjo 46% iki 23.5 tūkst. transporto priemonių, kurių beveik visos buvo individualūs lengvieji automobiliai (2021 metais – 22.2 tūkst.) (žr. 55 lentelę). 2021 metais rajone 1000 gyventojų teko 545 lengvieji automobiliai (49% daugiau nei 2014 metais). Palyginus su Šiaulių apskritimi (495 automobiliai 1000 gyventojų) ar su visos šalies rodikliu (504 automobiliai 1000 gyventojų), Šiaulių rajono gyventojai yra labiau motorizuoti. Susisiekimo problemos yra labiau sprendžiamas individualių transportų turėjimu nei naudojimusi viešuoju transportu.

Išlaidos transportui Šiaulių rajone 2021 metais siekė 3.1 mln. Eur (15% daugiau nei 2017 metais) (žr. 56 lentelę). 2020 metais šios išlaidos buvo išaugusios iki 5.6 mln. Eur. Vienam rajono gyventojui teko 75.17 Eur išlaidų transportui (14% daugiau nei 2017 metais).

Komunalinis ūkis

Rajone aktyviai modernizuojama ir plečiama vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo infrastruktūra. Investuojama į vandens gerinimo įrenginių statybą Kairių miestelyje ir Aleksandrijos kaime, vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų Gruzdžių miestelyje įrengimą, į Ginkūnų kaimo vandentiekio ir buitinių nuotekų tinklų plėtros projektą, į nuotekų valymo įrenginius, bei centralizuoto vandens tiekimo tinklų Aukštelkės kaime įsigijimą. Gyventojams kompensuojamos individualių buitinių

nuotekų valymo įrenginių įrengimo išlaidos. Pagal savivaldybės Komunalinio ūkio plėtros, savivaldybės turto valdymo, vietinės reikšmės kelių, gatvių priežiūros ir plėtros programą 2022 metais buvo skirta 11.5 mln. Eur. [2]

Rajone komunalines atliekas surenka UAB Kuršėnų komunalinis ūkis, o tvarko – VšĮ „Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras“. Šiaulių rajone per metus iš gyventojų surenkama 11-13 tūkst. t. komunalinių atliekų ir 2.5 tūkst. t. biologiškai skaidžių atliekų. Surinktų atliekų kiekis kasmet mažėja. 2022 metais buvo surinkta 11.6 tūkst. t. komunalinių atliekų [11], ir tai buvo 40% mažiau nei 2015 metais (19.2 t. komunalinių atliekų) [3].

Šiaulių rajono savivaldybė skatina gyventojus rūšiuoti atliekas (pvz., 2022 metais buvo įsigyta antrinių žaliavų atliekų (stiklo ir plastiko) surinkimo konteinerių, atliekų priėmimo punktai pertvarkyti į didelio gabarito atliekų priėmimo aikšteles, kad gyventojams būtų patogiau tinkamai atsikratyti įvairių rūšių atliekomis ir pan.) [3].

Šiaulių rajone 2022 metais rajono gyventojams sukurta mobilioji programėlė BAM (pirminis prototipas), skirta mažinti bešeimininkes atliekas rajono teritorijoje. Programėlės pagalba galima pranešti pastebėtus atvejus apie netinkamai tvarkomas komunalines atliekas bei rasti informaciją apie Šiaulių rajone esančias atliekų priėmimo vietas ar bendrojo naudojimo konteinerių stovėjimo vietas. [3]

Prekyba.

2021 metais Šiaulių rajone veikė 140 parduotuvės (žr. 57 lentelę). Nuo 2014 metų jų skaičius sumažėjo 7%. Tūkstančiui gyventojų teko 3 parduotuvės (Šiaulių apskrityje ir Lietuvoje – 6 parduotuvės). Tačiau mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių prekybos plotas per 2014-2021 m. Šiaulių rajone padidėjo 50% iki 24 tūkst. kv. m. 2021 metais. Tai sąlygojo didėjanti mažmeninės prekybos įmonių apyvarta, kuri vienam gyventojui rajone per 2014-2021 metų laikotarpį išaugo 65% iki 2.5 tūkst. Eur. Taigi, didėjanti mažmeninės prekybos apyvarta lemia stambėjančias parduotuves, nors jų pasiekiamumas tampa sudėtingesnis.

Žemės ūkio sektorius.

Šiaulių rajone siekiama plėtoti modernų, inovacijomis grįstą žemės ūkio ir miškininkystės sektorių [9]. 2022 metais Šiaulių rajone buvo registruoti 1378 ūkininkų ūkiai (žr. 58 lentelę). Nuo 2014 metų jų skaičius sumažėjo 45%. Palyginti su Šiaulių apskritimi (ūkininkų ūkių skaičiaus mažėjimas 34%) ar visos Lietuvos rodikliu (mažėjimas 29%), Šiaulių rajone santykinai sparčiau mažėja ūkiai.

Sparčiausiai mažėja 5-20 ha ūkininkų ūkiai (per 2014-2022 metus skaičius sumažėjo 52%) bei iki 5 ha ūkininkų ūkiai (sumažėjo 47%) (žr. 59 lentelę). Ūkininkų ūkių, kurie dirbo 20-50 ha, skaičius per laikotarpį sumažėjo 39%. Tačiau sparčiai auga ūkių su daugiau kaip 50 ha skaičius. 2014 metais jų buvo 45 ūkiai, o 2022 metais – 96 ūkiai. Taigi, sparčiai augant ūkių dydžiui, didėja j ūkininkavimo intensyvumas, o tai, iš vienos pusės, didina jų konkurencingumą, o iš kitos pusės, tokia ūkinė veikla didina poveikį gamtiniams ištekliams ir aplinkai. Nežiūrint į tai, ūkininkų ūkiai iki 5 ha struktūriškai buvo daugiausiai. 2022 metais jie sudarė 49% visų ūkininkų ūkių, o 50 ha ir daugiau ūkiai sudarė 7% [R17].

2022 metais Šiaulių rajone buvo 260 ūkininkų iki 40 metų ūkių (žr. 60 lentelę). Nuo 2014 metų jų skaičius sumažėjo 33%. Tačiau kitų amžiaus ūkininkų ūkių mažėjo panašiu tempu arba dar sparčiau: ūkininkų nuo 40 metų iki pensinio amžiaus ūkių sumažėjo 32%, o pensinio amžiaus ūkininkų ūkių skaičius sumažėjo 63% iki 380 ūkių 2022 metais. Taigi, dėl itin spartaus vyresnio amžiaus ūkininkų ūkių skaičiaus mažėjimo, santykinai daugėja ūkininkų iki 40 metų ūkių dalis.

Šiaulių rajone santykinai yra labai mažai mišrių ūkių (žr. 61 lentelę). 2022 metais rajone 74.7% visų ūkių buvo augalininkystės ūkiai, 17.4% – gyvulininkystės ūkiai, o mišrių ūkių buvo 6.5%. Lyginant su 2014 metais, augalininkystės ūkių dalis nepasikeitė, o gyvulininkystės ūkių dalis padidėjo 3.3 procentiniais punktais nuo 14.1% 2014 metais.

2022 metais buvo registruoti 16 ekologiniai ūkiai (žr. 62 lentelę). Jų skaičius nuo 2014 metų sumažėjo 30%. Visoje Lietuvoje ekologinių ūkių skaičius per 2014-2022 metus sumažėjo 0.4%, taigi, Šiaulių rajone ekologinių ūkių sumažėjo santykinai ženkliai daugiau nei visoje Lietuvoje.

Gyventojų apklausos rezultatai.

Gyventojų apklausos rezultatai rodo, kad gyventojai yra labiausiai patenkinti ryšių ir IT (pvz. mobilaus ryšio, interneto prieigos, elektrinių paslaugų duomenų prieinamumas ir pan.) kokybe (3.58 balo iš 5), verslo įmonės ir ūkininkai yra konkurencingi (3.19 balo iš 5), daug vietoje pagamintos produkcijos realizuojama už savivaldybės ribų (3.08 balo iš 5), o vietos įmonės rūpinasi savo darbuotojais (3.07 balo iš 5). Respondentai nurodė, kad jų gyvenamojoje vietovėje opiausias ekonominės problemos buvo įsidarbinimo galimybių stoka (52% respondentų) ir investicijų stoka (37%).

Apibendrinant pastebima, kad bedarbių skaičius per 2014-2022 m. nesikeitė, bet jaunimo bedarbių skaičius mažėja (jie sudaro 15 % visų bedarbių), o vyresnių bedarbių skaičius rajone sparčiau mažėjo nei apskrityje ar vidutiniškai šalyje. Nežiūrint į tai, santykinai didelė vyresnių gyventojų bedarbių dalis (42% visų registruotų bedarbių) skatina atkreipti prioritetinį dėmesį į šio amžiaus grupės gyventojų poreikius VVG teritorijoje. Be to, VVG teritorijos seniūnijose susiformavo skirtingos darbo rinkos sąlygos, todėl nedarbo problemos aktualumas jose nevienodas.

Rajone auga mažų ir vidutinių įmonių skaičius bei jose dirbančių darbuotojų skaičius. Kita vertus, savarankiška ekonominė veikla Šiaulių rajone plėtojasi lėčiau nei vidutiniškai apskrityje ar šalyje. Pagal įmonių sukuriamą pridėtinę vertę trys sektoriai – didmeninė ir mažmeninė prekyba (G) (35%), apdirbamoji gamyba (B ir C) (24%), transportas ir saugojimas (H) (18%) – 2021 metais sukūrė 76% visos pridėtinės vertės. Materialinės investicijos Šiaulių rajone per 2014-2021 metus padidėjo 46% (Lietuvoje +72%), tačiau vis dar labai smarkiai atsiliekama nuo šalies lygio. Taigi, didelė kelių sektorių koncentracija, atsiliekanti materialinės investicijos bei savarankiškos ekonominės veiklos iniciatyvos rodo ekonominės plėtros didžiausius iššūkius.

Šiaulių rajone santykinai sparčiau nei Lietuvoje mažėja ūkių, o dėl itin spartaus vyresnio amžiaus ūkininkų ūkių skaičiaus mažėjimo didėja ūkininkų iki 40 metų ūkių dalis. Sparčiausiai mažėja 5-20 ha ūkininkų ūkiai. Taigi žemės ūkyje vyksta ūkių stambėjimo procesas, o tarp ūkininkų vis didesnė dalis yra jaunųjų ūkininkų.

Įsidarbinimo galimybių stoka ir mažos pajamos silpnino motyvaciją dirbti bei galimybes investuoti. Tai savo ruožtu didino socialinę atskirtį, stiprino gyventojų asmeninių gebėjimų trūkumą, didino socialiai remtinų gyventojų skaičių, skatino aktyvesnius ir drąsesnius gyventojus išvykti.

Atitikimas vizijai.

VVG teritorijos vizija iki 2030 metų – tapti 30 tūkstančių bendruomene. VVG teritorijos ekonominės plėtros problemos iš esmės kyla dėl mažų gyventojų pajamų. Siekiant jas didinti sparčiau nei visoje Lietuvoje, reikia daug investuoti į ilgalaikį materialų ar nematerialų turtą, kuris užtikrintų didesnės pridėtinės vertės kūrimą. Prie šių investicijų turi ženkliu prisidėti ir vietos gyventojų verslumo ir kūrybiškumo gebėjimų stiprinimas. Mažų ir vidutinių įmonių ir jų darbuotojų skaičius augimas rodo, kad verslumas stiprėja. Tačiau nežiūrint į tai, kad daugėja investicijų, daugėja naujai kuriamų darbo vietų, vietos gyventojams galimybės įsidarbinti bei investicijų stoka lieka pačiomis opiausiomis ekonominėmis problemomis. Trūksta papildomo išteklių, kuris paspartintų visus šiuos ekonominius procesus. Šis papildomas išteklius yra gyventojų sutelktumas ir ryžtas veikti kartu, siekiant bendrų tikslų. Bendras ir darnus tokios didelės ekonominės bendrovės kaip 30 tūkstančių bendruomenė veikimas rinkose garantuotai užtikrintų konkurencinį pranašumą, kokio neturėtų jokie kiti konkurentai ne tik Lietuvoje, bet ir Europoje.

1.7. VVG teritorijos socialinė infrastruktūra ir kultūros ištekliai

Bendruomeninės organizacijos, kitos NVO.

VVG teritorijoje 2023 metų pradžioje buvo registruotos 225 NVO (177 asociacijos, 41 viešoji įstaiga, 6 labdaros ir paramos fondai ir 1 labdaros fondo filialas) (žr. 63 lentelę). 2014 metais VVG teritorijoje buvo 106 NVO [4]. Taigi, NVO skaičius išaugo daugiau kaip du kartus. Per 2014-2022 metų laikotarpį NVO pagal vietos plėtros strategiją įgyvendino 27 vietos projektus.

Rajone buvo 53 bendruomeninės organizacijos (iš jų 12 turinčių NVO žymą), kurios turėjo 5388 narius (žr. 64 lentelę). Rajone buvo 7 jaunimo arba su jaunimu dirbančios organizacijos (žr. 65 lentelę).

2022 metais rajone veikė 7 NVO, teikiančios socialines paslaugas: 1) Šiaulių rajono neįgaliųjų draugija (socialinės paslaugos negalia turintiems asmenims ir jų šeimoms); 2) VšĮ „Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba“ (Kuršėnų užimtumo kambarys) (socialinės paslaugos psichikos negalia turintiems asmenims ir jų šeimų nariams); 3. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Kuršėnų skyrius (vaikų dienos socialinė priežiūra); 4) Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Šiaulių rajono Viltis“ (socialinės paslaugos kompleksinę negalia turintiems asmenims ir jų šeimos nariams); 5) Kuršėnų miesto ir Šiaulių rajono žmonių, sergančių cukriniu diabetu, klubas „Venta“ (socialinės paslaugos sergantiems cukriniu diabetu bei jų šeimos nariams); 6) Šiaulių rajono neįgaliųjų ir senjorų asociacija „Neužmirštuolė“ (socialinės paslaugos neįgaliems ir senyvo amžiaus asmenims); 7) Atviras Šiaulių rajono jaunimo centras (atvirasis darbas su jaunimu).

Šiaulių rajono savivaldybė 2021 metais skyrė 552.6 tūkst. Eur socialinėms paslaugoms, kurias teikė NVO (žr. 66 lentelę). Ši suma nuo 2017 metų padidėjo daugiau kaip 7 kartus [R18]. Apskritai savivaldybė 2021 metais socialinėms paslaugoms skyrė 1981.5 tūkst. Eur, t. y. 2.2 karto daugiau nei 2017 metais. Savivaldybės išlaidų NVO teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti dalis išaugo nuo 8.7% 2017 metais iki 27.9% 2021 metais. Didėjantis savivaldybės pasitikėjimas NVO teikiamomis socialinėmis paslaugomis bei didėjantis NVO gebėjimai teikti šias paslaugas sudaro palankias prielaidas formuoti naujas modernias ir efektyvias socialines paslaugas rajone ateityje.

NVO sektoriaus veikla skatinama ir aktyvinama, Šiaulių rajono savivaldybės administracijai atliekant švietėjišką darbą kartu pasitelkiant Nacionalinę NVO koaliciją ir Nevyriausybių organizacijų informacijos paramos centrą [3]. Nors NVO stengiasi veikti aktyviai, Šiaulių rajone šis sektorius dar nėra pakankamai išplėtotas: gyventojų aktyvumas nepakankamas, menki žmogiškieji, administraciniai ir finansiniai ištekliai [R19].

Švietimo įstaigos.

Rajone 2022 m. veikė 6 lopšeliai-darželiai (2014 metais – 9), tačiau vietų skaičius ikimokyklinio ugdymo įstaigose išaugo daugiau kaip trečdaliu iki 1563 vietų 2022 metais (žr. 67 lentelę). Nežiūrint į tai, gyventojų apklausos metu gyventojai nurodė, kad labai trūksta vaikų priežiūros paslaugų jų gyvenamosiose vietovėse, o tai sunkina tėvų galimybes susirasti darbą ar dirbti ne toje vietovėje.

Rajone 2022 m. veikė 11 bendrojo ugdymo mokyklų (žr. 67 lentelę) [3]. Nuo 2014 metų (25 mokyklos) jų skaičius sumažėjo 56%. Mokinių skaičius nuo 2014 m. sumažėjo 16% iki 3353 mokinių 2022 metais. Mažėjant vaikų skaičiui, vietos mokyklos ir darželiai yra uždarinėjami dėl nesurenkamų pilnų klasių ir grupių, todėl vaikams tenka į mokyklas toli važinėti.

2022 metais rajone veikė 3 neformaliojo vaikų švietimo įstaigos ir 1 švietimo pagalbos įstaiga – Šiaulių r. švietimo pagalbos tarnyba. Kuršėnų kūrybos namuose, Kuršėnų meno mokykloje ir Kuršėnų sporto mokykloje sudarytos galimybės vaikams lankyti neformaliojo vaikų švietimo programas. Per 2022 metus rajone buvo įgyvendintos 33 tokios programos, o taip pat buvo organizuota 16 stovyklų (458 vaikai). Suaugusiųjų neformaliajam švietimui buvo organizuoti 61 renginys (915 dalyvių). Rajone veikia Trečiojo amžiaus universitetas [3].

Socialinių paslaugų įstaigos.

2022 metais Šiaulių rajone buvo teikiamos šios socialinės priežiūros paslaugos [5]: 1) pagalba į namus (162 paslaugos gavėjai), 2) socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas ir (ar) atkūrimas (275 paslaugos gavėjai), 3) palydėjimo paslauga jaunuoliams (3 paslaugos gavėjai), 4) apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose (8 paslaugos gavėjai), 5) laikinas apnakvindinimas (paslaugos gavėjų nebuvo), 6) intensyvi krizių įveikimo pagalba (30 paslaugos gavėjų), 7) psichosocialinė pagalba (paslaugos gavėjai nebuvo), 8) apgyvendinimas nakvynės namuose (8 paslaugos gavėjai), 9) pagalba globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, tėviams ir šeimynų steigėjams, dalyviams ar besirengiantiems jais tapti (128 paslaugos gavėjai), 10) apgyvendinimas apsaugotame būste (paslaugos gavėjų nebuvo), 11) vaikų dienos socialinė priežiūra (166 paslaugos gavėjai), 12) laikinas atokvėpis (socialinė priežiūra) (1 paslaugos gavėjas). Šias paslaugas teikė 9 įstaigos.

2022 metais Šiaulių rajone veikė 7 socialinės globos namai (1 vaikų socialinės globos namai (17 vietų), 5 socialinės globos namai suaugusiems asmenims (153 vietos), 1 asmenų su proto arba psichikos negalia globos namai (230 vietų)), 3 laikino gyvenimo namai (1 laikino apgyvendinimo įstaiga asmenims ir/ar jų vaikams, patekusiems į krizinę situaciją (15 vietų), 1 psichologinės bei

socialinės reabilitacijos įstaiga asmenims priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų (17 vietų), 1 apgyvendinimo namuose įstaiga (22 vietos), 1 dienos socialinės globos centras asmenims su negalia (25 vietos), 1 savarankiški gyvenimo namai (senyvo amžiaus žmonių / suaugusių asmenų su negalia savarankiško gyvenimo namai (10 vietų)), 7 socialinės priežiūros centrai (vaikų dienos centrai (137 vietos)), 1 kitų socialinių paslaugų centras (452 vietos), atviras rajono jaunimo centras (300 vietų), 4 šeimos (31 vieta) ir 3 bendruomeniniai namai (14 vietų) [3].

Dirbančių socialinių darbuotojų, jų padėjėjų ir užimtumo specialistų skaičius Šiaulių rajone per 2014-2021 metus augo 14.8%, o 2021 metais jų buvo 202 darbuotojai (žr. 21 lentelę). Vienam šimtui skurstančiųjų Šiaulių rajone teko po 2.1 socialinį darbuotoją ar užimtumo specialistą. Šis rodiklis nuo 2014 metų išaugo daugiau kaip dvigubai. Remiantis Šiaulių rajono savivaldybės duomenimis [5], 2022 metais rajone dirbo 72 socialiniai darbuotojai ir 91 individualios priežiūros darbuotojas. Vienam tūkstančiui rajono gyventojų teko 4 socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai.

Kultūros įstaigos.

Šiaulių rajone 2022 metais buvo 15 kultūros centrų (2014 metais jų buvo 14) ir vieną muziejų (tiek pat buvo ir 2014 metais) (žr. 69 lentelę). Kultūros centrų dalyvių skaičius per 2014-2022 metus sumažėjo 17% iki 1099 dalyvių 2022 metais.

Šiaulių rajono savivaldybėje veikia Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešoji biblioteka, kuri rūpinasi kultūrinėmis, informacinėmis ir kraštotyros sklaidos paslaugomis, užtikrina informacijos prieinamumą visoms visuomenės grupėms, puoselėja skaitymo kultūrą, padeda nuolatiniam gyventojų mokymuisi ir tobulėjimui, prisidedant prie skaitmeninės ir tuo pačiu socialinės atskirties mažinimo. Įstaiga formuoja ir prižiūri dokumentų fondą, suteikia skaityklų erdves mokymuisi, savišvietai, užtikrina interneto prieigą, organizuoja renginius ir parodas, edukacines veiklas, teikia knygnešystės paslaugas neįgaliesiems ir atlieka kitas veiklas. Biblioteka turi 24 padalinius visose VVG teritorijoje esančiose seniūnijose [10].

Visuomenės sveikatos gerinimo įstaigos.

Rajone 2022 metais veikė 4 asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančios įstaigos: viena VVG teritorijoje (VšĮ Šiaulių rajono Gruzdžių ambulatorija) ir trys Kuršenuose (VšĮ Kuršėnų ligoninė, VšĮ Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras ir UAB „Jūsų medicinos namai“) [3]. Per 2014-2021 metus vaistinių ir jų filialų skaičius padidėjo iki 15 (žr. 71 lentelę). Gydytojų rajone sumažėjo 6% iki 33 2021 metais. Šeimos gydytojų padaugėjo penktadaliu, tačiau mažėjo kitų gydytojų specialistų. Odontologų skaičius per 2014-2021 m. išaugo 7% iki 16, tačiau slaugytojų ir akušerių skaičius sumažėjo daugiau kaip trečdaliu (iki 93 darbuotojų 2021 metais).

Visuomenės saugumo užtikrinimas.

2022 metais Šiaulių rajone buvo užregistruotos 587 nusikalstamos veikos. Palyginus su 2021 metais, veikų padaugėjo 28%, tačiau palyginus su 2014 metais, jų skaičius sumažėjo 27% (žr. 73 lentelę). Taigi, ilgame laikotarpyje nusikalstamų veikų rajone mažėja. Užregistruotų nusikaltimų skaičius 100 tūkst. gyventojų rajone 2021 metais buvo 1123, ir tai buvo 42% nei 2014 metais. Palyginus su Šiaulių apskritimi, kur šis rodiklis siekė 1392 nusikaltimus, arba su Lietuvos rodikliu (1516 nusikaltimų), Šiaulių rajone santykinai padaroma mažiau nusikaltimų [R21].

Sportas

Rajone veikia 34 sporto organizacijos [11]. Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių per 2014-2021 metus sumažėjo 43% (žr. 76 lentelę). Kritinę tam įtaką turėjo 2020 metais prasidėjęs karantinas. Iki 2020 metų sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius pasiekė 21.8 tūkst. (40% daugiau nei 2014 metais), tačiau 2020 metais dalyvių skaičius nukrito iki 8.8 tūkst. (-59%), o 2021 metais lankytojų skaičius išliko panašus. Nežiūrint į tai, sporto ir fizinio aktyvumo finansavimas iš Savivaldybės augo (2022 metais buvo skirta 50 tūkst. Eur). [3]

Mėgėjų meno kolektyvai.

Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centre veikė 79 mėgėjų meno kolektyvai, kuriuose 2022 metais veikė 663 dalyviai. Be to, Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešosios bibliotekos teritoriniuose padaliniuose nuolat veikė ir kamerinius renginius organizavo „Darbščiųjų rankų“ būrelis (Aukštelkėje), skaitytojų klubas – būrelis „Knygų žiurkės“ (Briduose), senjorų klubas „Gabija“ (Ginkūnuose), lėlių teatras „Stebuklingas lagaminas“ (Gruzdžiuose), vaikų dramos būrelis

„Rudnosiukas“ (Gruzdžiuose), skaitytojų-tyrinėtojų būrelis (Gilaičiuose ir Kužiuose), suaugusiųjų skaitytojų klubas „Jovaras“ (Kairiuose), vaikų lėlių teatras „Kurtinukai“ (Kurtuvėnuose), moterų klubas „Mėtos“ (Kurtuvėnuose), jaunųjų knygos skaitytojų klubas „Išradingieji knygiukai“ (Meškuičiuose), poezijos gerbėjų klubas-seklyčia „Mūsų romantiški pavakarojimai“ (Meškuičiuose), moterų klubas „Jam nežinant“ (Šiupyliuose).

Kultūros ir istorijos objektai bei vertybės.

Šiaulių rajone 2022 metais buvo 549 objektai, kuriems suteikta kultūros paveldo objekto apsauga [12]. Taip pat 2022 metais Šiaulių rajone buvo registruotos 628 nekilnojamosios kultūros vertybės bei 27 kultūros paveldo paminklai (žr. 70 lentelę). Vienas žinomiausių ir svarbiausių paminklų yra Meškuičių seniūnijoje esantis Domantų piliakalnis, kuris dar vadinamas Kryžių kalnu [2]. Šis paminklas turi sakralinę, kultūrinę, archeologinę ir mitologinę reikšmę [12]. Iš viso rajone priskaičiuojami 9 piliakalniai.

Be to, rajone yra įsikūrę Varputėnų, Kuršėnų, Paežerių, Gruzdžių, Bubių, Kurtuvėnų, Naisių dvarai ar jų fragmentai su parkais. Dargaičių kaime yra išlikęs etnografinis gatvinis kaimas [2]. Naisiai yra vienas iš Lietuvos kultūros, sveikos gyvensenos, baltišių tradicijų puoselėjimo centrų, kur kuriamas televizijos serialas, veikia profesionalus teatras, penki muziejai, žemaitukų žirgynas, dažasvydžio centras, organizuojamas festivalis visai šeimai, kuriame sukurta blaivi aplinka.

Rajonas turi gerai išvystytą turistinių vietovių infrastruktūrą. 2022 metais ši infrastruktūra buvo įvertinta 2.73 balo iš 4 galimų, ir nuo 2020 m. vertinimas pagerėjo [13]. Rajone turistiniai objektai yra puikiai pasiekiami, lankytoji nesunku juos rasti, gerai prižiūrima tvarka bei objektų būklė, pritaikyta neįgaliųjų ir ribotos judėsenos turistų poreikiams, patogus darbo laikas, draugiškas šeimoms su vaikais ar lankytojams su naminiiais gyvūnais, darbuotojai maloniai aptarnauja keliomis kalbomis, puikios sąlygos atsiskaityti už ten teikiamas paslaugas. Tiesa, paslaugų skaičius ir kokybė turi būti toliau tobulinami (pvz., informacijos apie objektą pateikimas keliomis kalbomis, elektromobilių įkrovos stotelių įrengimas ir pan.) [13].

Šiaulių r. savivaldybės užsakymu, parengta Šiaulių rajono turizmo plėtros strategija 2022-2028 m., kurioje pateikiamos rekomendacijos plėtoti prioritetus numatytus šioje strategijoje – gamtinis, kultūrinis, religinis turizmas, Šiaulių rajono turistinis įvaizdis ir bendradarbiavimas, skaitmenizacijos procesų taikymas. Bendradarbiaujant su Raseinių bei Kelmės rajonais ir Šiaulių miestu, Šiaulių rajonas prisideda prie religinio turizmo plėtros regione. 2022 metais buvo aktyviai viešinamas ir populiarinamas religinio turizmo maršrutas „Malonių kelias“ („Via Gratiarum“/“The Way of Grace“). Daug lankytojų sulaukė „Bažnytinių naktų“ renginiai, tęsiantys Europinę tradiciją. Taip pat 2022 metais Šiaulių rajone buvo organizuojami trys piligriminiai žygiai, plėtojama Šv. Jokūbo kelio „Camino Litvano“ maršrutų atkarpų infrastruktūra. Šiaulių rajonas prisidėjo prie kultūros kelio „Jurgis Ambraziejus Pabrėža“ plėtros [14] [R20].

Šiaulių rajono savivaldybės kultūros indeksas 2021 metais buvo lygus 17.48 balo ir tarp visų Lietuvos savivaldybių užėmė 45 vietą [15]. Tai aukštesnė vieta nei Šiaulių miesto ar Akmenės rajono savivaldybių, tačiau atsiliko nuo kitų Šiaulių apskrities savivaldybių. Šiaulių rajono savivaldybė tarp kitų Lietuvos savivaldybių gerai atrodė pagal profesionalių menininkų skaičių ir meno mėgėjų kolektyvų skaičių (15 vieta tarp visų savivaldybių), pagal kultūros makroekonomiką (t. y. pagal kultūros įmonių darbuotojų skaičių, apyvartą, pridėtinę vertę ir išlaidas darbuotojų atlyginimams) (24 vieta) bei pokyčių grupėje (t. y. kaip pasikeitė finansavimas vietos kultūrai bei kaip pasikeitė kultūros kuriama pridėtinė vertė) (29 vieta). Tačiau santykinai Šiaulių rajono savivaldybėje buvo mažai kultūros organizacijų (58 vieta), mažas kultūros renginių lankomumas (56 vieta) bei menkas kultūros finansavimas (55 vieta) [15].

Tautinis paveldas, amatai

Šiaulių rajone aktyviai plėtojami tradiciniai amatai: rajone veikia tradicinių amatų centras, buvo sertifikuoti 23 tradiciniai amatininkai, iš jų 3 amatų meistrai, 89 tautinio paveldo produktai (3.9 produkto vienam amatininkui). Pagal jų skaičių rajonas pateko tarp 10 daugiausiai amatininkų ir tokių produktų turinčių Lietuvos rajonų. Santykinai rajone 10 tūkst. gyventojų teko 5.5 tradicinio amatininko ir 21.5 sertifikuoto tautinio paveldo produkto [16].

Gyventojų apklausos rezultatai.

Gyventojų apklausos rezultatai rodo, kad jie vertina vietos kultūrą, istoriją ir tradicijas (32% respondentų) bei aktyvias bendruomenines organizacijas (28% respondentų). Viešosios infrastruktūros būkle (mokyklų infrastruktūra, kultūros įstaigų tinklu ir kt.) džiaugėsi 16% respondentų. Apie dešimtadalis respondentų nurodė, kad jų labiausiai vertinami vietos ypatumai yra laisvalaikio infrastruktūra ir galimybės. Tiesa, viešųjų paslaugų prieinamumu ir įvairove patenkinti buvo vos 6% respondentų [R26].

Apklausos rezultatai rodo, trūksta paslaugų jaunosms šeimoms, auginančioms vaikus (2.71 balo iš 5), jaunimo socialinis aktyvumas per mažas (2.72 balo iš 5), o senjorai nėra pakankamai įtraukiami į organizacijų veiklas (2.96 balo iš 5). Be to, trūksta kaimo bendruomenių ir kitų NVO skatinimo ir jų iniciatyvų įgyvendinimo rėmimo (2.85 balai iš 5).

Gyventojai viena opiausių problemų laiko gyventojų nesidomėjimą bendruomenių gyvenimu (41% respondentai). Be to, gyventojų skaičiaus mažėjimas turėjo neigiamą poveikį sveikatos paslaugų prieinamumui (27% respondentai) bei buitinių paslaugų trūkumui (26% respondentai) [R27]. Pastebėta, kad miesteliai neturi vietinio gydytojo, arba dirba vos kelias valandas per savaitę. Atokių vietovių gyventojams papildomai reikia spręsti susisiektimo su miesteliais problemą, kadangi ne visur važiuoja (arba važiuoja labai retai) viešasis transportas. Neturint nuosavo transporto, gyventojams sunku pasiekti gydymo įstaigą ar vaistinę. Taip pat respondentai nurodė, kad labai aktuali problema yra kokybiškos po-pamokinės veiklos (muzikos ar dailės mokyklų, kitų būrelių, mokyklų renginių) vaikams užtikrinimas. Kaime, ypatingai toliau nuo miesto, vaikų būrelių nėra daug, o važinėti į miestą yra per toli, per brangu ir per sudėtinga. Todėl daugelis po-pamokinių veiklų vietos gyventojams yra sunkiai prieinamos.

Apklausos dalyvių paklausta, kokios plėtros sritys turėtų būti remiamos ateityje (įtrauktos į 2024-2029 m. vietos plėtros strategiją). Gyventojų nuomone, vietos plėtros strategijoje turi būti numatyta parama viešų paslaugų kaimo vietovėse prieinamumui gerinti (4.35 balai iš 5), bendruomeniškumo, savanorystės ir gyventojų aktyvumo skatinimui (4.26 balai iš 5) bei socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros prieinamumo užtikrinimui (4.19 balo iš 5) [R28].

Apibendrinant pastebima, kad VVG teritorijoje yra įsikūrusių daug bendruomeninių ir kitų nevyriausybinų organizacijų. Didėjantis savivaldybės pasitikėjimas NVO teikiamomis socialinėmis paslaugomis bei didėjantis NVO gebėjimai teikti šias paslaugas sudaro palankias prielaidas formuoti naujas modernias ir efektyvias socialines paslaugas rajone ateityje. Iš kitos pusės, nors NVO stengiasi veikti aktyviai, šis sektorius susiduria su šiais plėtros iššūkiais: gyventojų aktyvumo stoka, menki žmogiškieji, administraciniai ir finansiniai ištekliai. Savivaldybės kultūros indeksas rodo, kad būtina stiprinti kultūros finansavimą bei skatinti vietos gyventojus daugiau lankytis kultūros renginiuose. Be to, gyventojams vis sudėtingiau yra pasiekti viešąsias paslaugas. Vietos plėtros strategijoje turi būti numatytos priemonės, kurios skatintų vietos gyventojus būti socialiai aktyvesniais, labiau domėtis bendruomeniniu gyvenimu bei kartu spręsti kylančius viešosios infrastruktūros prieinamumo iššūkius.

Atitikimas vizijai.

VVG teritorijos vizija iki 2030 metų – tapti 30 tūkstančių bendruomene. Socialinės infrastruktūros ir kultūros išteklių situacijos analizė atskleidė, kad šią viziją yra įmanoma įgyvendinti, kadangi teritorijoje veikia nemažą patirtį turinčių NVO. Taip pat, situacijos analizė atskleidė opiausias problemas ir didžiausius plėtros iššūkius. Esminė kliūtis ženkliai pagerinti vietos gyvenimo kokybę ir patrauklumą gyventi yra bendruomeniškumo ir socialinio aktyvumo stoka. Bendras, įkvepiantis tikslas, sutelktas bendruomeniškas veikimas lengvai įveiktų šią esminę kliūtį. Todėl 30 tūkstančių bendruomenės, kaip itin gausios, darnios, kuriančios ir galingos gyventojų grupės, vizija turėtų veiksmingai motyvuoti kiekvieną vietos gyventoją būti šios didelės bendruomenės dalimi.

1.8. VVG teritorijos gamtos išteklių analizė

Žemės fondas, naudmenos

Bendras Šiaulių rajono žemės plotas 2022 metais buvo 1807 kv. km (žr. 77 lentelę). Žemės ūkio naudmenos užėmė 986 kv. km (54.5% viso ploto). Nuo 2014 metų žemės ūkio naudmenų plotas sumažėjo 3.9%, tačiau padaugėjo miškų ir užstatytų teritorijų. Miškai sudarė 617 kv. km (34.1% viso

ploto), ir tai buvo 3.5% daugiau nei 2014 metais (Lietuvoje miškų plotas didėjo 0.9%, Šiaulių apskrityje – 0.2%) [R22], o užstatytos teritorijos – 56 kv. km (73.8% daugiau nei 2014 metais). Be to, rajone buvo 28 kv. km užimti vandens telkinių ir 48 kv. km skirti keliams.

Vidutinis žemės našumas Šiaulių rajone siekė 44.2 balus (žr. 78 lentelę) [R23]. Tai labai palankūs dirvožemiai žemės ūkio veiklai plėtoti. Derlingiausios seniūnijos buvo Ginkūnų (53.2 balai), Meškuičių (50.3 balai) ir Kairių (49.2 balai) seniūnijos. Santykinai mažiausio našumo žemės rajone buvo Bubių (36.9 balai) ir Raudėnų (39.5 balai) seniūnijose.

Ekologiškai ūkininkaujama buvo 3067 ha (žr. 79 lentelę). Per 2014–2022 metų laikotarpį ekologinių plotų rajone padaugėjo 1%. Per šį laikotarpį ekologinių ūkių skaičius sumažėjo, o plotai, iš esmės, liko tie patys. Taigi, ekologinių ūkių plėtra buvo sustojusi, vyko ekologinių ūkių stambėjimas.

Kraštovaizdis, saugomos teritorijos

VVG yra teritorijų įtrauktų į NATURA 2000 saugomų teritorijų sąrašą (Bulėnų pelkė, Dubysos upės slėnis ties Bazilionais, Gudmoniškės pelkė, Lygė, Pageluvio ežerynas, Paraudžių miškas, Rėkyvos pelkė, Varputėnų miškas, Ventos upė, Ventos upės slėnis aukščiau Papilės, Gubernijos miškas, Tyrulių pelkė, Ventos upės slėnis). Be to, Natura 2000 išmokos ir su Bendrąja vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos 2022 metais buvo mokamos už 151 ha, kurių nuo 2017 metų padaugėjo daugiau kaip dvigubai (žr. 80 lentelę). [R29]

Šiaulių rajonas yra miškingiausias apskrityje. Didžiausi miškai – Gruzdžių-Gubernijos, Gulbino, Rėkyvos, Paežerių. Didžiausias miškų masyvas yra Kurtuvėnų regioninio parko miškai, tačiau, bendrai, miškai yra išskaidyti ir didelių masyvų nesudaro. Miškai sukuria ir ekologinę vertę – sumažina vandenių taršą, stabdo eroziją, palaiko biologinę įvairovę, gamina deguonį, valo orą, sulaiko atmosferos teršalus ir stabdo klimato šiltėjimą [2].

Rytų Žemaitijos kalvyno kraštovaizdis ir jos gamtinė ekosistema yra vienas iš turistų lankomiausias objektų Šiaulių rajone. Jame įkurtas Kurtuvėnų regioninis parkas (170 kv. km), kuriame gausu kultūros paveldo vertybių, o taip pat sudarytos sąlygos poilsiui. Parko teritorijoje nuolat gyvena apie 1000 žmonių, aptinkama apie 900 rūšių augalų. Lankytojai čia gali pamatyti nemažai gamtos paveldo objektų: išpūdingų medžių, riedulių, reljefo formų.

Apskritai, Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje yra 51 gamtos paveldo objektas (toliau – GPO), iš jų 27 yra valstybės saugomi ir 24 savivaldybės saugomi GPO. Pagal rūšis yra saugomi šie objektai [1]: 7 geologiniai GPO, iš jų 6 rieduliai ir 1 riedulių ekspozicija; 43 botaniniai GPO, iš jų 8 medžių grupės ir 35 medžiai; 1 zoologinis GPO – gyvūnų kolonija. Populiariausi arba labiausiai lankomi gamtos paveldo objektai: Bubių tuopos, Zuikiškės ažuolas, Šešiakamienė eglė, Martyno, Laumės akmenys, Dugnų ir Paežerių ažuolai. Taip pat rajone gausu mitologinių vietovių ir paminklų.

Per Šiaulių rajono teritoriją teka Venta ir jos intakai Ringuva, Žižma, Mūšos intakai Einautas, Kulpė, Švėtės aukštupys, Dubysos aukštupys ir jo intakas Šiaušė, plyti 27 natūralūs ežerai (Gėlupos, Bijotės, Rėkyvos, Širvės ir kiti mažesni ežerai bei tvenkiniai), užimantys 2,6% rajono teritorijos. 2022 metais buvo parengtos vertingų gamtos paveldo objektų schemos 23 saugomiems gamtos paveldo objektams [3].

Aplinkos ministerijos 2022 metais pirmą kartą sudarytame Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitinge Šiaulių rajonas surinko 32.73 balus iš 100 ir užėmė 23 vietą tarp 60 savivaldybių (Akmenės r. – 15 v., Šiaulių m. – 16 v., Kelmės – 20 v., Joniškio r. – 22 v., Radviliškio – 36 v., Pakruojo r. – 37 v., Telšių r. – 39 v.) [17]. Šis reitingas sudarytas iš devynių kriterijų grupių (55 kriterijų): 1) atliekų ir žiediškumo (Šiaulių rajonas užėmė 21 v.), 2) energetikos (59 v.), 3) statybų ir teritorijų planavimo (11 v.), 4) susisiekimo (40 v.), 5) klimato kaitos valdymo (38 v.), 6) aplinkos kokybės (35 v.), 7) vandens kokybės (49 v.), 8) biologinės įvairovės (12 v.) ir 9) aplinkosauginio sąmoningumo (14 v.).

Vandens kokybė

Šiaulių rajono savivaldybėje 2022 m. pagal Šiaulių rajono savivaldybės 2020–2025 m. parengtą aplinkos oro monitoringo programą bei pagal 2018–2022 m. požeminio vandens monitoringo programą buvo vykdomas Šiaulių rajono aplinkos oro ir požeminio vandens monitoringas [3].

Atsinaujinantys ištekliai

Rajone 2022 m. IV ketvirčio duomenimis, atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) įrenginių suminė įrengtoji galia siekė 9.0 MW (bendra elektrinių įrengtoji galia siekė 28.9 MW) [18]. Saulės energijos įrenginių suminė įrengtoji galia buvo 7.3 MW, biomasės įrenginių – 1.5 MW, o vėjo – 0.2 MW. Pagal 2015-2023 metų VPS buvo finansuoti trys vietos projektai, kurių metu greta pagrindinių investicijų buvo įrengtos nedidelės saulės jėgainės ant stogų, skirtis gaminti elektrą savoms reikmėms.

Per 2021 metus rajone buvo pagaminta 16.0 GWh elektros energijos (palyginus su 2019 metais, augimas daugiau kaip tris kartus), o sunaudota – 117.5 GWh (+14% nuo 2019 metų) (žr. 81 lentelę). AEI dalis savivaldybės elektros energijos sektoriuje Šiaulių r. sav. Per 2019-2021 metų laikotarpį padidėjo 4.7 procentiniais punktais iki 9.1%, ir tarp visų Lietuvos savivaldybių užėmė 29 vietą (Kelmės r. – 43.1%, 8 v.; Telšių r. – 42.2%, 9 v.; Pakruojo r. – 35.6%, 11 v., Šiaulių miestas – 18.5%, 20 v.; Joniškio r. – 16.6%, 21 v., Akmenės r. – 4.8%, 34 v., Radviliškis – 2.8%, 43 v.) (žr. 83 lentelę). Bendrai iš AEI pagamintos elektros energijos 2021 metais buvo pagaminta 8.8 GWh, iš kurių 8.0 GWh iš saulės elektrinių, 0.7 GWh iš vėjo. Taigi, Šiaulių rajonas atsilieka nuo kaimyninių rajonų AEI plėtroje ir daugiausiai investuojama į saulės elektrines.

Apskritai pagal pažangą AEI naudojimo skatinimą ir energijos vartojimo efektyvumo didinimą Šiaulių rajonas yra panašioje padėtyje kaip Šiaulių miestas ir Kelmės rajonas, tačiau santykinai atsilieka nuo daugelio kitų Lietuvos rajonų (43 v. 2021 m. duomenimis) [18] [R24]. Tarp kaimyninių rajonų geriausia pažanga 2021 m. buvo Telšių (9 v.) ir Akmenės (12 v.) rajonuose. AEI naudojimo skatinimo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo pažangos vertinimą buvo įtraukti 12 kriterijų [18]. Iš jų svarbiausias buvo renovuotų daugiabučių dalis, kur Šiaulių r. užėmė 44 v. tarp visų rajonų (4.96% renovuotų daugiabučių 2021 metais). Taip pat buvo vertinama, ar rajonas yra prisijungęs prie ES merų pakto dėl klimato ir energijos (Šiaulių rajonas 2021 metais dar nebuvo pasirašęs), ar turi AIE plėtros planą (Šiaulių rajonas 2021 metais jo neturėjo), šilumos kainą rajone (5.96 c/kWh 2021 metais; 19 v.), biokuro pajėgumų išnaudojimą (31.63%; 27 v.), dviračių takų ilgį (0.14 km / 1000 gyv. 2021 metais; 51 v.), elektros energiją gaminančių vartotojų įrenginių galią (decentralizuotą energijos gamybos plėtrą) (88.65 kW / 1000 gyventojų; 8 v.), elektromobilių skaičių (0.747 elektromobilio 1000 gyv.; 21 v.), elektromobilių įkrovimo stotelių skaičių 1000 gyventojų (0.0 2021 metais; 60 v.), 2014–2020 metų ES fondų lėšų energijos vartojimo efektyvumo didinimo bei atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo projektams panaudojimą (18147 Eur 1000 gyventojų, 43 v.), nekilnojamo mokesčio tarifą AEI jėgainėms (0.65%, 14 v.) ir gyventojų energijos nepriteklių (energijos skurdą, kuri buvo matuojamas pagal gyventojų, besikreipusių dėl išlaidų šildymui ir karštam vandeniui kompensavimo, dalį visų savivaldybės gyventojų) (13 v., 2.78% 2021 metais). Šiaulių rajono AEI naudojimo ir energijos efektyvumo pažangos vertinimas stipriai pagerėtų, jei rajonas turėtų AIE plėtros planą, prisijungtų prie merų pakto, įsidięgtų elektromobilių įkrovimo stotelių bei investuotų daugiau į dviračių takų tiesimą [18].

Gyventojų apklausos rezultatai.

Gyventojų apklausos rezultatai rodo, kad dauguma vietos gyventojų labiausiai vertina savo gyvenamosios gamtą, kraštovaizdį ir gamtinius išteklius (55% respondentų), tačiau mažai respondentų didžiavosi vietos biologine įvairove, aplinkos apsauga (5% respondentų). Beveik dešimtadalis respondentų nurodė, kad viena opiausių vietovės plėtros problemų yra mažėjanti biologinė įvairovė ir aplinkosaugos problemos. Daugiausiai respondentų, kurie pažymėjo mažėjančios biologinės įvairovės ir aplinkosaugos problemas, buvo Kužių (19%), Šiaulių kaimiškiosios (16%) ir Ginkūnų (15%) seniūnijų. Net penkiose iš dešimties seniūnijų šios problemos nepasirinko nė karto. Apklausos dalyvių nuomone, kokios plėtros sritys turėtų būti remiamos ateityje (įtrauktos į 2024-2029 m. vietos plėtros strategiją), santykinai mažo aktualumo sulaukė klimato kaitos pokyčių švelninimas (3.51 balo iš 5) ir gyvūnų gerovės skatinimas (3.70 balo iš 5). Taigi, nors dauguma vietos gyventojų didžiuojasi savo gamtiniais ištekliais, tačiau prioritetą teikia ekonominiams ir socialiniams iššūkiams, klimato kaitos, gamtinių išteklių naudojimo ir bioįvairovės išsaugojimo klausimus paliekant ateičiai.

Apibendrinant pastebima, kad VVG teritorija turi labai derlingus dirvožemius, yra pati miškingiausia apskrityje, o teritorijos gamtinė ekosistema plečiasi bei yra gausiai lankomas turistų.

Nežiūrint į tai, kad vietos gyventojai prioritetą teikia ekonominiams ar socialiniams iššūkiams, jų aplinkosauginis sąmoningumas santykinai yra aukštas (pagal Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitingo aplinkosauginio sąmoningumo kriterijų Šiaulių rajono savivaldybė užėmė 14 vietą tarp visų Lietuvos savivaldybių). Taip pat gerai vertinamas biologinės įvairovės užtikrinimas Šiaulių rajone, tačiau atsiliekama AEI plėtroje.

Atitikimas vizijai.

VVG teritorijos vizija iki 2030 metų – tapti 30 tūkstančių bendruomene. Vizija yra orientuota į sutelktą, tarpusavyje suderintą ir ateities pokyčiams pritaikytą vietos gyventojų veikimą kartu. Akivaizdūs poreikiai siekti prisiderinti prie vykstančių klimato pokyčių, veiksmingiau naudoti gamtinius išteklius, siekti valdyti ūkinės ir socialinės veiklos poveikį aplinkai, skatina vietos gyventojus, kaip gausiai ir sąmoningai bendruomenei, susitelkti ir ties pačia svarbiausia gyvenimo kokybės dalimi – gamtine aplinka, be kurios bet koks ekonominis ir socialinis gyvenimas nebus pilnavertis.

1.9. Papildoma informacija

Lietuvoje skatinama pasinaudoti skaitmeninimo teikiama nauda pilietinei visuomenei, verslui ir vietos valdžiai. Siekiama kurti naujus, inovatyvius, elektroninius bendro naudojimo įrankius ir technologinius sprendimus. Šiaulių rajono savivaldybė skatina naudojimąsi elektroninėmis paslaugomis, nuolat tobulina administracijos teikiamas paslaugas, suteikia pagalbą gyventojams dėl konkretaus klausimo, plėtoja vieno langelio principu veikiančias viešąsias paslaugas, informuoja apie galimybę gauti paslaugas elektroninėmis priemonėmis.

2022 metais savivaldybės erdvinį duomenų rinkinio tvarkymui buvo skirta 25.7 tūkst. Eur. Sukurta inovatyvi virtuali ekskursija „Pasivaikščiojimas po Kuršėnų kraštą L. Ivinskio pėdomis“. Parengtas virtualus Kryžių kalno turas. 2022 metais sukurtas pirminis programėlės prototipas „BAM“, skirtas rajono gyventojams, siekiant mažinti šeimininkes atliekas rajono teritorijoje [3]. Pagal smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros rėmimo programą 2022 metais Šiaulių rajono savivaldybė skyrė paramą interneto svetainių ir elektroninių parduotuvių plėtrai. Savivaldybės svetainėje įdiegta elektroninio balsavimo informacinė sistema, leidžianti rajono gyventojams pareikšti savo nuomonę apie jų poreikius ir lūkesčius balsuojant elektroniniu būdu [3].

2. VVG teritorijos stiprybės, silpnybės, galimybės ir grėsmės (SSGG)

Žr. VPS II dalies (Excel) 2 lapą.

3. VVG teritorijos poreikiai ir jų pagrindimas

3.1. VVG teritorijos poreikių sąrašas

Žr. VPS II dalies (Excel) 3 lapą.

3.2. VVG teritorijos poreikių pagrindimas

Žr. VPS II dalies (Excel) 4.1 lapą.

4. VPS temos pagrindimas (pildoma teminėms VPS)

5. VVG pristatymas ir vertybės, VVG teritorijos vizija iki 2030 m. ir VVG misija

5.1. Apibendrinta informacija apie VVG

5.1.1. VVG įsteigimo data	2004-07-21
5.1.2. VVG būstinės adresas	Vilties g. 2, Kužiai, Šiaulių r. savivaldybė
5.1.3. VVG narių skaičius	57 VVG narių sąrašas pateiktas 1 priede.
5.1.4. VVG kolegialaus valdymo organo narių skaičius	12 VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas pateiktas 2 priede.
5.1.5. VPS administracijos darbuotojų ir etatų skaičius	Darbuotojų skaičius: 3 Etatų skaičius: 3 VPS administracijos darbuotojų sąrašas pateiktas 3 priede.
5.1.6. VVG pirmininkas	Povilas Zaveckas
5.1.7. VVG kolegialaus valdymo organo pirmininkas	Giedrius Jakubėnas
5.1.8. VPS administravimo vadovas	Povilas Zaveckas

5.2. Apibendrinta informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo sudėtį

Žr. VPS II dalies (Excel) 18 lapą.

5.3. Informacija apie VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimą

VVG kolegialaus valdymo organo kompetencijų įvairovės užtikrinimo būdas(-ai)	Pasirinkto būdo pagrindimas ir detalizuojanti informacija
☐ VVG kolegialaus organo nariai turi mokslo ar ekspertinių žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse; ☐ VVG sudarė patariamąją novatorių darbo grupę, pasitelkdama mokslo ar ekspertinių žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse turinčius ekspertus; ☐ VVG sudarė bendradarbiavimo sutartį su mokslo įstaiga(-omis), turinčiomis žinių žaliosios pertvarkos, sumanių kaimų ir (ar) miestų srityse; ☒ Netaikoma.	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.

5.4. VVG vertybės

VVG 2015-2023 metų vietos plėtros strategijoje buvo įvardijusi savo organizacijos vertybes, kurios išlaikomos ir 2023-2029 metų laikotarpiui. Siekdama VVG teritorijos vizijos iki 2030 metų bei įgyvendindama savo misiją, VVG savo veikloje laikosi šių vertybių:

1. Įsipareigojimas, bendrų tikslų siekimas.
2. Atsakomybė, sąžiningumas.
3. Pareiagingumas.
4. Kompetencija, žinios.
5. Atvirumas, viešumas ir tarpusavio pasitikėjimas.
6. Bendradarbiavimas.
7. Lygiateisiškumas.
8. Tolerancija, pagarba kito nuomonei.

5.5. VVG teritorijos vizija iki 2030 m.

Gyvendami, mylėdami ir tikėdami savo kraštu, susidurdami su ateinančiais iššūkiais, vietos gyventojai siekia susitelkti ir tapti stipria ateities bendruomene, todėl bus siekiama, kad:

Šiaulių rajono VVG – tai 30 tūkstančių bendruomenė!

VVG yra išskirtinė tuo, kad 2021 m. gyventojų surašymo duomenimis, VVG teritorijoje gyveno lygiai 30 tūkst. gyventojų (jei visai tiksliai – 30 tūkst. ir dar vienas). Tai yra įkvepiantis skaičius bei įkvepiančio dydžio misija, nes tokioje vietoje norėtume gyventi po septynerių metų.

5.6. VVG misija

Skatinti ir aktyvinti kaimo gyventojus, telkti bendruomenių pastangas, bendradarbiaujant su vietos valdžia, verslo ir kitomis organizacijomis, ieškant tinkamiausių sprendimų kaimo vietovių ekonominei ir socialinei plėtrai, išsaugant krašto kultūros savitumą, tradicijų tęstinumą ir kraštovaizdį bei sudarant galimybes ateinančioms kartoms kurti ateitį.

II skyrius: Ko mes siekiame? (VPS tikslai, rodikliai ir siekiami pokyčiai)

6. VVG teritorijai aktualūs BŽŪP tikslai

Žr. VPS II dalies (Excel) 5 lapą.

7. Kiekybiniai VPS tikslai

7.1. VPS produkto ir rezultato rodikliai iki 2029 m.

Žr. VPS II dalies (Excel) 6 lapą.

7.2. Metinės rodiklių reikšmės

1. ES bendrieji rezultato rodikliai:

Žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (2 lentelė).

2. VPS rodikliai (produkto, rezultato):

Netaikoma

Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies 11.1 lapą (4 lentelė).

8. Pokyčiai, kurių siekiama VVG teritorijoje (kiekybine išraiška)

Žr. VPS II dalies (Excel) 14 lapą.

9. Apibendrinta informacija apie VPS

Žr. VPS II dalies (Excel) 1 lapą.

III skyrius: Kaip mes pasieksime užsibrėžtus tikslus? (VPS priemonės, finansinis planas, įgyvendinimo organizavimas ir valdymas)

10. VPS priemonės

10.1. VPS priemonių sąrašas

Žr. VPS II dalies (Excel) 7 lapą.

10.2. VPS priemonių sąsajos su BŽŪP tikslais

Žr. VPS II dalies (Excel) 8 lapą.

10.3. VPS priemonių sąsajos su VVG teritorijos poreikiais

Žr. VPS II dalies (Excel) 9 lapą.

10.4. VPS priemonių aprašymas

Žr. VPS II dalies (Excel) 10 lapą.

10.5. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)

VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS) aprašyta **5 priede**.

10.6. VPS priemonių rezultato rodikliai

VPS priemonių rezultato rodikliai, jų reikšmių pagrindimas ir planuojamų sukurti darbo vietų paskirstymas pagal amžių ir lytį pateikti **4 priede**.

11. Preliminarus VPS įgyvendinimo planas

Žr. VPS II dalies (Excel) 15 lapą.

12. VPS finansinis planas

12.1. VPS išlaidos pagal išlaidų kategorijas ir priemonių rūšis

Žr. VPS II dalies (Excel) 16 lapą.

12.2. Metinis VPS išlaidų planas

Žr. VPS II dalies (Excel) 17 lapą.

13. ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas

VPS priemonių indėlis į ES ir nacionalinių horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimą aprašytas VPS priemonių aprašymo D dalyje (VPS 9 dalis). Duomenys apie VPS priemonių, prisidedančių prie konkrečių horizontaliųjų principų, skaičių apibendrinti lentelėje.

13.1. Subregioninės vietovės principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG VPS rengimo procese laikėsi subregioninės vietovės principo, užtikrinančio integruotai vietos plėtrai svarbių problemų sprendimą ir vietos išteklių racionalų naudojimą.

Šiaulių rajonas pagal teritoriją yra didžiausias apskrities rajonas ir užima pirmą vietą pagal gyventojų skaičių apskrityje. Iš 6 apskrities kaimiškųjų rajonų, Šiaulių r. išsiskiria tuo, kad yra išsidėstęs apie Šiaulių miestą. Tai tankiausiai apgyvendintas rajonas regione, todėl čia sparčiausiai didėja naujų statybų poreikis, dėl to kyla didelė grėsmė rekreacinėms rajono teritorijoms.

Šiaulių rajone gyvenvietės išsidėsčiusios gana toli nuo seniūnijų centrų. Ne kiekvienoje gyvenvietėje yra mokyklos ir ne kiekvienoje bibliotekoje yra interneto prieigos. Socialinė ekonominė gyventojų padėtis ne kiekvienam suteikia galimybę įsigyti spaudą. Vienintelis vietos savivaldos atstovas, esantis arčiausiai gyventojų – seniūnas, todėl efektyviausias bendravimas tarp seniūno, įgyvendinančio administravimą jam deleguotoje teritorijoje, ir gyvenviečių bendruomenių vyksta dalyvaujant bendruomenių nariams. Daugumoje gyvenviečių veikia bendruomenės, išsirinktos bendruomenių tarybos. Šiaulių r. VVG atstovaujama teritorija yra vientisa geografinė, teritorinė–administracinė, ekonomine, socialine ir kultūrine prasmėmis.

VVG teritorijos vientisumą pagrindžiantys bruožai: VVG pasirinkta teritorija sutampa su savivaldybės administracine teritorija (išskiriamas Kuršėnų miestas); teritoriją vienija bendra rajono infrastruktūra; socialinės ir ekonominės paslaugos yra teikiamos rajono lygmenyje; Šiaulių rajono kaimo žmonių ir bendruomenių numatomos kaimo plėtros galimybės dažniausiai siejamos su savivaldybės teritorijos ribomis; VVG atstovauja Šiaulių rajone registruotas organizacijas.

Teritorija etniškai vienalytė, turi bendrą istoriją, etnokultūrą. Pagal taisyklių reikalavimus į VVG teritoriją patenka viensėdžių, kaimų, miestelių ar miestų, kuriuose gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst. gyventojų, išskyrus savivaldybių centrus, teritorijos. Todėl VVG įkurta horizontalios ir vertikalios partnerystės principu apjungia vientisą Šiaulių r. sav. kaimo gyvenamosios vietovės teritoriją ir gyventojus.

VVG, rengdama naują VPS, nuosekliai laikėsi subregioninės vietovės principo ir įgyvendino veiksmus, padedančius nustatyti struktūrines vietos plėtros problemas ir galimus jų sprendimus, didelis dėmesys skirtas visų suinteresuotų šalių įtraukimui ir poreikių identifikavimui. Visi naujos VPS prioritetai nustatyti remiantis apklausose, susitikimuose ir kt. aktyviai dalyvavusių VVG teritorijos gyventojų, kurie vieningai susitelkė bendriems tikslams ir gyvenamosios vietos plėtrai, nuomone ir idėjomis. Taip pat gyventojų prioritetai grindžiami statistinės informacijos analize. Visi VVG teritorijos duomenys, jos išskirtinumas, identitetas, socialinė, ekonominė, socialinės infrastruktūros, kultūros, gamtos išteklių atlikta analizė ir vietos gyventojų poreikiai pateikti VPS analizės dalyse, bendri ilgalaikiai tikslai numatyti vizijoje, jų sprendimo būdai prioritetuose, priemonėse.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Įgyvendinant VPS bus laikomasi sub-regioninio teritorinio principo, kuris jau dabar sėkmingai įgyvendinamas VVG teritorijoje, t. y. skatinami projektai, kurie galėtų užpildyti silpnąsias grandis konkrečioje vietovėje. VVG, įvertinusi VVG teritorijos išskirtinumą, įgyvendindama VPS, išnaudos visus savo krašto pranašumus, apjungs visus kaimo plėtros dalyvius – pilietinės visuomenės, nevyriausybinių organizacijų, verslo, savivaldos atstovus – ekonominių, socialinių VVG teritorijos problemų sprendimui, bendrai veiklai, įgyvendinant integruotą VVG teritorijos plėtrą, bendrus

projektus, kursiančius didesnę pridėtinę vertę VVG teritorijos mastu ir leisiančius pasiekti vizijoje numatytų tikslų.

Kiekviena VVG teritorija turi kultūros paveldo, landšaftinį teritorinį, išskirtinumą, kurį bus stengiamasi išryškinti ir sustiprinti. Vietos gyventojai ir verslininkai turės galimybes pretenduoti į paramą verslo kūrimui arba jo plėtrai visoje VVG teritorijoje. Minėta veikla sudarys prielaidas naujų darbo vietų ir pridėtinės vertės kūrimui platesnėje teritorinėje erdvėje. Bendruomenė taip pat planuoja dalyvauti VPS įgyvendinime ir teikti projektą naujų paslaugų teikimui, plėsti savo ekonominę veiklą.

VVG ir toliau skatins kaimo bendruomenes, kitas NVO rengti ir įgyvendinti projektus, kurie skatina puoselėti šio krašto tradicijas, jas perduoti ateinančioms kartoms, kelti krašto kultūrinį lygį.

VVG viešins šias veiklas VVG interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose, organizuos tradicijų puoselėtojų ir verslininkų susitikimus, kad bendru sutarimu galėtų priimti sprendimus dėl veiklų apjungimo ir vystymo, darbo vietų kūrimo. VVG toliau vykdys potencialių pareiškėjų informavimą atskirai skatindama kiekvieną teritoriją (seniūnijas) kurti didesnę pridėtinę vertę ir teritorijos išskirtinumą. Plati informacijos skaida sudarys sąlygas užtikrinti informacijos apie vietos plėtros strategiją prieinamumą bei galimybes visiems galimiems kaimo plėtros dalyviams prisidėti įgyvendinant vietos plėtros strategijos tikslus. Tokiu būdu siekiama užtikrinti VVG VPS lėšų naudojimo tolygumą bei racionalumą, priartėti prie vietos gyventojų poreikių ir galimybių juos įgyvendinti.

13.2. „Iš apačios į viršų“ principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Siekiant, kad VPS atspindėtų visų VVG teritorijos gyventojų poreikius, itin didelis dėmesys buvo skiriamas įvairių tikslinių grupių įtraukimui į VPS rengimo procesą. VVG strategijos rengimui sudarė darbo grupę, į kurią įtraukė pilietinės visuomenės, bendruomenių, nevyriausybinių organizacijų, verslo ir savivaldos atstovus. Taip pat įtraukti jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų atstovai. Vyko intensyvus darbas, buvo organizuojami susitikimai, konsultuotasi su vietos gyventojais.

Atliekant VVG teritorijos socialinės, ekonominės, gamtos išteklių situacijos analizę ir SSGG, vietos bendruomenė įtraukta organizuojant susitikimus, renkant statistinius duomenis (pvz., seniūnijų), vykdant vietos gyventojų ir organizacijų atstovų apklausą.

Remiantis seniūnijose vykusių renginių bei atliktos gyventojų poreikių analizės rezultatais parinkti VPS prioritetai, priemonės ir veiklos sritys, apie kurias buvo komunikauta vietos veiklos grupės viduje ir pakartotinai svarstoma. Tuo pačiu principu su visais vietos veiklos grupės nariais buvo planuojami ir derinami VPS įgyvendinimo etapai, planuojami finansiniai ištekliai.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

VVG į VPS įgyvendinimo procesus įtrauks kuo platesnį dalyvių sąrašą: bendruomeninių organizacijų, kitų NVO, taip pat kitus pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovus. Šie atstovai dalyvaus kviečiant teikti vietos projektų paraiškas, tvirtinant vietos projektus, pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus ir vykdant stebėseną, vykdant VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas. Įgyvendinant VPS bus organizuojami darbiniai susitikimai su VVG teritorijoje veikiančiomis bendruomeninėmis organizacijomis, NVO, pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios atstovais, pristatant įgyvendinamą VPS, jos viziją, prioritetus, priemones, siekiamus rezultatus ir kt.

Skatinant VVG teritorijos gyventojus teikti vietos projektus, bus organizuojami renginiai smulkiesiems verslininkams, jaunimui, ūkininkams, kaimo bendruomenių, vietos valdžios atstovams, taikomos įvairios darbo formos, tokios kaip: grupinės diskusijos, informaciniai renginiai, kurių metu bus teikiama išsami informacija vietos projektų rašymo ir įgyvendinimo klausimais.

VVG informuos visuomenę apie skelbiamus kvietimus ir jų įgyvendinimo etapus interneto svetainėje www.siauliurvg.lt, Facebook paskyroje – Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“, pagal poreikį regioninėje spaudoje. Visi potencialūs pareiškėjai, besidomintys ES parama, bus priimami VVG administracijos patalpose, VVG darbuotojai juos konsultuos visais su vietos projektų rengimu ir įgyvendinimu susijusiais klausimais.

VVG vykdys VPS įgyvendinimo stebėseną ir viešins VPS įgyvendinimo etapus, pasiektus rezultatus. ŽŪM ir NMA teiks strategijos įgyvendinimo ataskaitas, šią informaciją skelbs interneto svetainėse: www.siauliuurvvg.lt, www.zum.lt, www.nma.lt. Bus organizuojami susitikimai ir kt. renginiai, kurių metu VVG teritorijos vietos gyventojams bus viešinami VPS įgyvendinimo rezultatai.

Siekiant aktyvinti visuomenės narių bendravimą VPS įgyvendinimo laikotarpiu, VVG organizuos susitikimus su Lietuvos ir užsienio VVG partneriais, kurių metu bus sudarytos galimybės pasidalinti gerąją patirtimi.

13.3. Partnerystės principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG didelį dėmesį skyrė partnerystei ir siekė, kad į strategijos rengimą būtų įtrauktas platus rengėjų ratas iš įvairių sektorių. Tam prielaidas sudarė pati VVG sudėtis, kurioje proporcingai atstovaujami pagrindiniai vietos plėtrą įtakojantys sektoriai: verslo, vietos valdžios, NVO ir kaimo bendruomenių bei kitų socialinių, ekonominių partnerių.

Rengiant VPS buvo inicijuojamos diskusijos tarp visų interesų grupių, taip stiprinant ir aktyvinant partnerystę, užtikrinsiančią tvarius sprendimus vietos lygiu.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Siekdama geriausių rezultatų, VVG stiprins bendradarbiavimą tarp pilietinės visuomenės, verslo ir vietos valdžios.

VPS įgyvendinimą organizuos VVG valdyba, kurioje yra proporcingas socialinių partnerių atstovavimas. Posėdžių metu bus aptariama VPS įgyvendinimo eiga ir ieškoma sprendimų iškilus probleminiams klausimams. VVG interneto svetainėje ir socialiniuose tinkluose bus patalpinta informacija apie galimybę prisijungti prie VVG komandos, kadangi VVG yra atvira organizacija naujiems aktyviems nariams.

VVG kvies vietos valdžios atstovus bei smulkių verslininkų, jaunimo, ūkininkų, kaimo bendruomenių atstovus į informacinius renginius, diskusijas grupėse, kurių metu pristatys VPS įgyvendinimo eigą, jos teikiamas darbo vietų kūrimo ir socialinio verslo plėtojimo galimybes, įsisavinant Europos Sąjungos lėšas.

13.4. Bendradarbiavimo principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG bendradarbiauja su visomis vietos veiklos grupėmis, dalyvauja VVG tinkle ir apskrities VVG veikloje. Rengiant VPS, bendradarbiauta su socialiniais partneriais, Šiaulių rajono savivaldybe. Taip pat priimti svečiai, pasidalinę gerąją patirtimi.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

VVG ir toliau planuoja bendradarbiauti su partneriais, vykdyti efektyvius bendradarbiavimo projektus, taip pat planuoja plėsti partnerių ratą ir vystyti produktyvius ryšius su kitomis VVG.

13.5. Inovacijų principas

Principo laikymasis rengiant VPS:

Susitikimų, apklausų ir diskusijų metu vietos gyventojai, nevyriausybinėse organizacijose, verslo bei valdžios atstovai sutiko su VVG atstovų nuomone, kad būtina diegti vietos plėtros inovacijas ir taip žengti koją kojon su šiuolaikinėmis tendencijomis.

Per informacines priemones buvo derinami strategijos rengimo veiksmai, vyko sklaida. Siekiant, kad bendravimas ir dalijimasis informacija taptų kur kas greitesnis ir lengviau prieinamas, rengti nuotoliniai susitikimai įvairiose platformose.

Rengiant VPS naudotos informacinės erdvės: Šiaulių r. sav. interneto puslapis www.siauliuraj.lt, VVG interneto puslapis www.siauliurvvg.lt ir socialinio tinklo Facebook paskyra – Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“, kuriose buvo ne tik viešinama informacija apie VVG veiklą, bet ir pateiktos internetinės anketos.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

VPS apims platų verslų plėtros ir socialinės įtraukties spektrą. Inovacijų diegimas VVG teritorijoje numatytas įgyvendinant visas VPS priemones ir projektus. Daugumoje šios VPS priemonių yra numatyta, kad pareiškėjai savo vietos projektuose bus skatinami rinktis inovacijų principo taikymą. Projektų atrankai bus skiriami papildomi balai už inovatyvumą. Visų pirma, susijusios su moksliniais pasiekimais ir inovacijomis, infrastruktūra ir paslaugomis.

VVG įgyvendindama VPS sieks, kad įgyvendinami vietos projektai skatintų inovacijų kūrimą, diegimą socialinėje srityje, kurioje siekiama, visų pirma, socialinės įtraukties, didinti aktyvios darbo rinkos veiksmingumą ir gerinti vietos gyventojų darbinę motyvą, skatinti lyčių lygybę ir profesinės veiklos derinimą, geriau integruoti pažeidžiamas visuomenės grupes į darbo rinką ir visuomeninį gyvenimą, priimti ir įgyvendinti išsamias mokymosi visą gyvenimą programas. Ugdyti kūrybingą ir inovatyvią visuomenę, skatinti įvairių lygmenų ugdymo ir privataus sektorių verslumą, plėtoti įvairias inovacijas, skatinti technologines, socialines, viešąsias inovacijas, skatinti didelį augimo potencialą turinčias įmones, skatinti inovacijas, orientuotas į paklausą ir vartotojų poreikius.

Pareiškėjams bus teikiamos konsultacijos inovacijų diegimo klausimais vietos projektų paraiškų rengimo metu. Siekiant atrinkti ir finansuoti geriausius vietos projektus, numatoma naudoti balų sistemą ir atrankos kriterijus, tarp kurių būtų vertinamos projekto veiklomis (rezultatai) kuriamos inovacijos teritorijos ir (arba) rajono lygmeniu ir pan.

13.6. Jaunimas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG rengdama VPS didelį dėmesį skyrė VVG teritorijoje gyvenantiems jauniems žmonėms. VVG, siekdama sudaryti palankias sąlygas nuosekliai ir kokybiškai jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklai, siekiant aktyvesnio jaunimo įsitraukimo į organizuotą veiklą, norėdama įtraukti jaunus žmones į savo pačių problemų analizavimą bei sprendimą, ieškant sprendimo kelių, teikiant idėjas, į organizuojamus susitikimus kvietė kaimo bendruomenių jaunimą. Susitikimų metu vyko diskusijos dėl jaunimo keliamų problemų sprendimo būdų ir prioritetų, buvo iškeltos idėjos projektams teikti. Taip pat jaunimas į VVG teritorijos situacijos ir poreikių analizės procesą įsitraukė per gyventojų nuomonės tyrimą.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

Vykdamas VPS įgyvendinimo stebėseną rezultatai ir progresas bus analizuojamas įvairiais pjūviais. Bus stebimas projektų rezultatų įtaka jaunimo amžiaus grupei vertinant kiek projektų pateikė jauni žmonės, kiek jaunų žmonių įdarbinta, kiek jaunimo naudojasi pagerinta infrastruktūra, kiek jaunų žmonių įsitraukė į bendruomenines, NVO veiklas. Bus atliekami jaunų žmonių nuomonės apie VPS įgyvendinimą tyrimai. Į VPS įgyvendinimo eigos, metinių ataskaitų pristatymo ir aptarimo renginius bus kviečiami jaunimo atstovai.

Jauni asmenys bus įtraukti į visus VPS administravimo ir įgyvendinimo procesus: bus siekiama, kad ne mažiau kaip 35% visų VVG tarybos narių būtų iki 40 m. amžiaus ir bent du asmenys VVG taryboje – iki 29 m. amžiaus. Informacija, kokios yra galimybės rengti ir įgyvendinti vietos jaunimui iš VPS lėšų finansuojamus projektus, bus teikiama skelbiant kvietimus rengti vietos projektų paraiškas. Potencialūs pareiškėjai taip pat informuojami, jog projektams, kurių naudą gavėjai yra jaunimas, bus skiriami papildomi naudos ir kokybės balai.

13.7. Lyčių lygybė ir nediskriminavimas

Principo laikymasis rengiant VPS:

VVG šio prioriteto laikymuisi teikia didelę reikšmę ir turi jau didelę patirtį šioje srityje. Vykdamas savo veiklą nuo 2004 m. VVG administracijos darbuotojai savo iniciatyva šioje srityje kelia kvalifikaciją, dalyvauja mokymuose, kuriuose įgytos žinios ir gauta metodinė pagalba buvo pritaikytos rengiant naują VPS.

VVG, rengdama VPS, VVG teritorijos gyventojams pateikė užpildyti anketas, skirtas išsiaiškinti žmonių problemas, poreikius, jiems teikiamų paslaugų kokybę. Anketos buvo platinamos per vykusius susitikimus su vietos gyventojais, taip pat pateiktos VVG interneto tinklalapyje www.siauliuurvvg.lt ir socialinio tinko Facebook paskyroje – Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“. Įgyvendinant lyčių lygybės ir nediskriminavimo prioritetą, VVG sudarė galimybę atsakyti į anketos klausimus jaunimui, moterims, vyrams, garbaus amžiaus žmonėms, verslo atstovams, neįgaliesiems asmenims ir bedarbiams, neatsižvelgiant į jų tautinę kilmę, religiją ar įsitikinimus, amžių, šeimyninę padėtį ir seksualinę orientaciją.

VPS rengimo metu VVG įgyvendino veiksmus, kuriais buvo siekiamas ir užtikrinamas moterų ir vyrų lygių galimybių ir nediskriminavimo skatinimas dėl tautinės kilmės, religijos ar įsitikinimų, negalios, amžiaus, šeimyninės padėties, lytinės orientacijos.

Principo laikymasis įgyvendinant VPS:

VVG, vykdydama savo plačią veiklą ir įgyvendindama VPS, toliau laikysis ir taikys lyčių lygybės ir nediskriminavimo principą: organizuojant VVG administracijos darbą, VVG valdymo organo darbą, kviečiant teikti vietos projektų paraiškas, tvirtinant vietos projektus, pristatant VPS įgyvendinimo rezultatus, vykdamas VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo veiklas.

VVG taikys vienodus atrankos kriterijus ir sąlygas, priimant į darbą ir atleidžiant iš darbo tiek moterims, tiek vyrams, neatsižvelgiant į jų tautinę kilmę, religiją ar įsitikinimus, negalią ar amžių, šeimyninę padėtį ar seksualinę orientaciją. VVG sudarys vienodas darbo sąlygas, galimybes kelti kvalifikaciją, vienodas teises į darbo užmokestį, taikys lanksčias darbo formas ir kt.

Vykdamas VVG veiklą, įgyvendinant VPS bei organizuojant valdymo organo darbą, visiems valdybos nariams bus užtikrintos vienodos galimybės dalyvauti VVG veikloje, priimant sprendimus, neatsižvelgiant į jų tautinę kilmę, religiją ar įsitikinimus, negalią ar amžių, šeimyninę padėtį ar seksualinę orientaciją.

VVG, įgyvendindama VPS, organizuos kvietimus teikti vietos projektų paraiškas. Tam parengs visą reikalingą kvietimų dokumentaciją, kurioje bus užtikrintos lygios visų pareiškėjų galimybės teikti paraiškas, teisės vienodai gauti kokybiškas mokymo, konsultavimo paslaugas ir kt., bus užtikrintas lygių galimybių ir nediskriminavimo principas.

14. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo veiksmai

14.1. Informacija apie VPS viešinimą ir derinimą su visuomene VPS rengimo metu

VPS rengimo metu gautos pastabų ir veiksmų, kurių buvo imtasi reaguojant į pastabas, suvestinė pateikta **6 priede**.

14.2. VPS viešinimo ir VVG teritorijos gyventojų aktyvumo skatinimo strategija VPS įgyvendinimo metu

VPS viešinimo strategija parengta, atsižvelgiant į ankstesnę VPS įgyvendinimo patirtį.

2023-2027 m. VPS viešinimo ir gyventojų aktyvumo skatinimo strategijos tikslas – skatinti VVG teritorijos gyventojus aktyviai dalyvauti VPS įgyvendinime, siekiant geresnės gyvenimo kokybės kaimo vietovėse.

Strategijos uždaviniai:

1. Informuoti potencialius pareiškėjus bei naudos gavėjus apie galimybes dalyvauti įgyvendinant VPS;
2. Konsultuoti potencialius pareiškėjus, vietos projektų vykdytojus, naudos gavėjus rengiant ir įgyvendinant projektus.
3. Informuoti apie vietos projektų atrankos rezultatus.
4. Vykdyti įgyvendinamų vietos projektų sklaidą.

Strategijos tikslinės grupės:

1. VVG teritorijos gyventojai, organizacijos, įstaigos ir verslo subjektai;
2. VVG teritorijos svečiai, turistai.

Viešinimo kanalai:

1. VVG interneto svetainė.
2. Facebook paskyra
3. VVG teritorijoje veikiančių organizacijų, įstaigų, verslo subjektų interneto svetainės, socialiniai tinklai.
4. Susitikimai, diskusijos, forumai su tikslinėmis grupėmis.
5. Įvairūs vietos renginiai.
6. Naujienlaiškiai

Viešinimo priemonės ir jų taikymo reguliarumas bus pasirenkamas atsižvelgiant į viešinimo tikslą, tikslinę grupę, kuriai skirta informacija.

15. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistema

15.1. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo sistemos apibūdinimas

VVG naujosios VPS įgyvendinimo valdymo ir stebėsenos įgyvendinimui taikys „Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių“ reikalavimus. VPS įgyvendinimo valdymas – tai veiksmų visuma, kuriuos atlikdama VVG sieks užtikrinti skaidrų, efektyvų ir veiksmingą EŽŪFKP ir LR valstybės biudžeto lėšų panaudojimą, patikrinamą ir kontroliuojamą VPS įgyvendinimą.

VPS įgyvendinimo proceso vykdytojai: VVG, Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), Žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM) ir Europos komisija (toliau – EK). VVG vidaus valdymą atliks pagal minėtų taisyklių 18 dalį „VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėseną“.

VPS įgyvendinimo valdymas atliekamas trimis lygmenimis: VPS vykdytojo (VVG), NMA ir ŽŪM. VPS vykdytojos (VVG) lygmeniu atliekamas VPS įgyvendinimo vidaus valdymas. NMA ir ŽŪM lygmenimis atliekamas VPS įgyvendinimo išorinis valdymas.

VVG VPS įgyvendinimo vidaus valdymą ir kontrolę vykdys vadovaudamasi taisyklių 18 dalyje „VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėseną“ nustatyta tvarka. VVG už VPS įgyvendinimo rezultatus, įskaitant įgyvendintus VPS įgyvendinimo vidaus valdymo veiksmus, atsiskaitys teikdama metines VPS įgyvendinimo ataskaitas. VVG privalės informuoti NMA apie VPS įgyvendinimo valdymo, kontrolės ir patikrinimo sistemos trūkumus, nustatytus įgyvendinant VPS. Jeigu nustatomi VPS įgyvendinimo valdymo sistemos trūkumai, NMA nustatys papildomas laikinąsias valdymo priemones. Galioja iki ŽŪM sprendimo dėl jų tinkamumo, ŽŪM nustato papildomas arba keičia esamas valdymo priemones.

VPS stebėsenos vidaus sistema – tai reguliarių ir sistemingų veiksmų visuma, kuriuos atliekant bus vykdomas kokybinių ir kiekybinių duomenų apie VPS įgyvendinimo pažangą rinkimas,

apibendrinimas ir teikimas. VPS įgyvendinimo stebėseną vykdydys: VVG, NMA prie ŽŪM, ŽŪM ir EK. Stebėseną vykdoma rengiant ir teikiant metines VPS įgyvendinimo ataskaitas. Vykdydama VPS stebėseną VVG iki vasario 1 d. teiks NMA metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą už praėjusius metus (nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.) ir ją viešins. NMA, gavusi metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, vertina ir tvirtina VPS įgyvendinimo ataskaitas, sudaro suvestinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, iki balandžio 1 d. suvestinę VPS įgyvendinimo ataskaitą teikia ŽŪM. VVG vykdydys VPS įgyvendinimo vertinimą – tai procesas, kurio metu bus analizuojama VPS įgyvendinimo pažanga, identifikuojamos VPS įgyvendinimo problemos, pasiūlomi problemų sprendiniai ir jų įgyvendinimo užtikrinimo priemonės. VPS įgyvendinimo vidaus vertinimą atliks VVG.

15.2. VPS įgyvendinimo vidaus valdymo, stebėsenos ir vertinimo funkcijos pagal subjektus

15.2.1.	VVG nariai	<ol style="list-style-type: none"> 1. VVG nariai, vadovaudamiesi įstatais ir jų pagrindu, priima sprendimus, susijusius su VPS įgyvendinimu; 2. vykdo asociacijos visuotinio narių susirinkimo ir valdybos sprendimus; 3. aktyviai dalyvauja asociacijos veikloje ir VPS įgyvendinime; 4. tvirtina valdybos pirmininko metinę ataskaitą bei finansinę atskaitomybę.
15.2.2.	VVG kolegialaus valdymo organo nariai	<ol style="list-style-type: none"> a. atleidžia ir priima į darbą VPS įgyvendinančius administracijos darbuotojus, nustato jiems atlyginimus; b. tvirtina vietos projektų atrankos darbo reglamentą; c. tvirtina vietos projektų kvietimų dokumentaciją; d. priima sprendimus dėl vietos projektų finansavimo ir lėšų paskyrimo; e. tvirtina VPS įgyvendinimo metines ataskaitas
15.2.3.	VPS administravimo vadovas	VPS administravimo vadovas yra atsakingas už vadovavimą, VPS įgyvendinimą, vykdo kontrolę, parengia ir teikia valdybai tvirtinti VPS įgyvendinimo metines ataskaitas.
15.2.4.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	Yra atsakingas už buhalterinės apskaitos vedimą ir viešųjų lėšų administravimą, VPS administravimo vadovui teikia finansines ataskaitas apie VPS įgyvendinimo rezultatus.
15.2.5.	VPS administratorius (-iai)	Rengia kvietimų dokumentaciją, paramos sutartis, administruoja vietos projektus, vertina viešųjų pirkimų dokumentus, mokėjimo prašymus ir kt., teikia tarpines ir metines ataskaitas VPS administravimo vadovui apie įgyvendinamus vietos projektus, apie VPS įgyvendinimo eigą ir pasiektus rezultatus.
15.2.6.	VPS viešųjų ryšių specialistas (-ai)	Viešina VPS įgyvendinimo veiklą ir VPS įgyvendinimo tarpines ir metines ataskaitas.

IV dalis: VPS priedai

Priedas	Priedo pavadinimas
1 priedas	VVG narių sąrašas
2 priedas	VVG kolegialaus valdymo organo narių sąrašas
3 priedas	VVG administracijos darbuotojų pareigybės ir funkcijos
4 priedas	VPS priemonių rezultato rodikliai ir jų reikšmių pagrindimas
5 priedas	VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)
6 priedas	VPS rengimo metu gautų pastabų suvestinė
7 priedas	Gyventojų poreikių tyrimo klausimynas
8 priedas	Organizacijų poreikių tyrimo klausimynas
9 priedas	Šaltiniai
10 priedas	Statistinės lentelės
11 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
12 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
13 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
14 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.
15 priedas	Norėdami įvesti tekstą, spustelėkite arba bakstelėkite čia.

1 priedas. VVG narių sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujami interesai	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
1	2	3	4	5	6
	Kristina Duseikaitė-Pekštienė	Šiaulių rajono verslininkų asociacija	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Kuršėnų km.	
	Judita Palisaitė	ŽŪB "Ginkūnų agrofirma"	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Ginkūnų	
	Vaclovas Motiejūnas	VŠĮ „Senolių namai“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Ingrida Venciuviene	Ūkininkė	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Šiaulių km.	
	Neringa Bartulienė Jolanda Rudavičienė	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	Viešojo administravimo (valdžios)	-	
	Dana Rupšienė	Asociacija „Varputėnų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kuršėnų km.	
	Povilas Zaveckas	Visuomeninė organizacija Noreikių bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	
	Algimantas Lacis	Ginkūnų bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Ginkūnų	
	Aurelija Bernotienė	Bazilionų miestelio bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Irmina Mažeikienė	VO "Kužių bendruomenė"	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	
	Virginija Remeikienė	VO „Meškuičių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Meškuičių	
	Alvidas Daukšas	Asociacija „Gegužių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Rima Volskytė	Asociacija „Micaičių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kuršėnų km.	
	Tomas Ragelskis	Asociacija „Gilaičių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujami interesai	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
	Sigitas Pocius	Visuomeninė organizacija „Lukšių kaimo bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	
	Jolanta Gedaminskienė	Asociacija „Žarėnų kaimo bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šakynos	
	Asta Lengvenienė	Šiupelių kaimo bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Gruzdžių	
	Violeta Budreckienė	Aukštelkės kaimo bendruomenė „Aukštarūžė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Birutė Poškienė	Asociacija „Šiaulių rajono tautodailininkų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kursėnų m.	
	Justinas Jancevičius	Asociacija „Verbūnų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	
	Algimantas-Pranciškus Čekavičius	Žvejų klubas „Penki žvejai“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Darius Ramančionis	Asociacija „Kurtuvėnų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Gabrielė Kreimerytė	Asociacija „Šakynos bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šakynos	
	Rasa Šiškuvienė	Asociacija „Bridų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Sigutė Galinauskienė	Visuomeninė organizacija „Smilgių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	
	Petras Brikas	Asociacija „Dirvonėnų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Raudėnų	
	Rita Žukauskienė	Asociacija „Naisių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Meškuičių	
	Saulius Mickus	Fizinis asmuo	Viešojo administravimo (valdžios)	Kužių	
	Audronė Bagvilienė	Kairių bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kairių	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujami interesai	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
	Jovita Lubienė	Visuomeninė organizacija „Raudėnų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Raudėnų	
	Laima Benikasiėnė	Visuomeninė organizacija „Bubių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Laimonas Gaubis	Kaimo bendruomenė „Paitaičiai“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Skraidrė Atstopienė	Drąsučių bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kuršėnų km.	
	Irma Gorytė	Šiaulių skautų tuntas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Rimutė Janaitienė	Gilvyčių kaimo bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Vygantas Puodžiūnas	Šiaulių rajono Kairių seniūnijos Šilėnų kaimo bendruomenė „Šilas“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kairių	
	Ingrida Volosova	Asociacija „Vijolių kaimo bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Giedrius Jakubėnas	Asociacija „Sauginių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	
	Deimantė Radžvilė	Gruzdžių krašto bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Gruzdžių	
	Edita Vilkienė	Asociacija „Pakumulšių bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kuršėnų km.	
	Virginija Januškevičienė	Voveriškių bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Birutė Sutkienė	Asociacija „Dirvonėnų Pasaga“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Raudėnų	
	Nijolė Šavelskienė	Asociacija „Pakapės seniūnaitijos bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Nijolė Girniuvienė	Šiaulių rajono literatų asociacija	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Vismantas Anglickas	IĮ ADI Souvenirs	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Kuršėnų km.	

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujami interesai	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	Papildoma informacija
	Malvina Stravinskienė	VO „Žadžiūnų bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kairių	
	Aldas Kikutis (Vaida Šerienė)	VŠĮ „Auksučių ūkio centras“	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Kuršėnų km.	
	Rasa Pocienė	Asociacija „Gergždelių kaimo bendruomenė“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kuršėnų km.	
	Eglė Narvilė	Sutkūnų bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šiaulių km.	
	Aleksas Lisauskas	Alekso Lisausko įmonė	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Kužių	
	Arnoldas Jacunskas	Pabijočių bendruomenė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Asta Jaseliūnienė	Asociacija „Socialinis hubas“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Bubių	
	Edgaras Karnačiukas	MB KDG	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Šiaulių km.	
	Dovilė Bazarė	Fizinis asmuo	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Šiaulių km.	
	Audrius Kondrotas	UAB „Šiaulių reklama“	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Bubių	
	Egidijus Rimas	UAB „Šiaurės banga“	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Kairių	
	Valdas Vaitkevičius	Asociacija „Lietuvos krikščioniškas fondas“	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Ginkūnų	

2 priedas. VVG kolegialaus valdymo organo (KVO) narių sąrašas

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Atstovo vardas ir pavardė	Atstovaujami interesai	Atstovaujama VVG teritorijos savivaldybė (jei aktualu) ir seniūnija	KVO narys nuo	Papildoma informacija
1	2	3	4	5	6	7
1.	Asociacija „Verbūnų bendruomenė“	Justinas Jancevičius	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	2023-05-05	
2.	Asociacija „Sauginių bendruomenė“	Giedrius Jakubėnas	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Kužių	2023-05-05	
3.	Gruzdžių krašto bendruomenė	Justas Adeikis	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Gruzdžių	2023-05-05	
4.	Asociacija „Šakynos bendruomenė“	Gabrielė Kreimerytė	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Šakynos	2023-05-05	
5.	Asociacija „Lietuvos krikščioniškas fondas“	Valdas Vaitkevičius	Pilietinės visuomenės (socialiniai interesai)	Ginkūnų	2023-05-05	
6.	MB KDG	Edgaras Karnačiukas	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Šiaulių km.	2023-05-05	
7.	ŽŪB „Ginkūnų agrofirma“	Judita Pališaitė	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Ginkūnų	2023-05-05	
8.	UAB „Šiaulių reklama“	Audrius Kondrotas	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Bubių	2023-05-05	
9.	Dovilė Bazarė	Fizinis asmuo	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Šiaulių km.	2023-05-05	
10.	UAB „Šiaurės banga“	Egidijus Rimas	Verslo (privatūs ekonominiai interesai)	Kairių	2023-05-05	
11.	Šiaulių rajono savivaldybė	Jolanda Rudavičienė	Viešojo administravimo (valdžios)	-	2023-05-05	
12.	Šiaulių rajono savivaldybė	Neringa Bartulienė	Viešojo administravimo (valdžios)	-	2023-05-05	

3 priedas. VVG administracijos darbuotojai

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
1.	VPS administravimo vadovas	<p>Projekto vadovas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. turėti aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę nei 3 m. darbo patirtį projektų valdymo srityje arba turėti ne mažesnę negu 5 m. darbo patirtį VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje. 2. būti susipažinusi su 2007 – 2013 m. ir 2014-2020 m. Kaimo Plėtros programa (KPP), Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023 - 2027 m. strateginiu planu, gerai išmanyti LEADER metodo įgyvendinimo tikslus, būti išklausiusiam kvalifikacijos kėlimo kursų apie kaimo plėtros strategijos rengimo ir įgyvendinimo ypatumus. 3. žinoti ir išmanyti Lietuvos Respublikos įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų norminių aktų reikalavimus ir nutarimus nukreiptus asociacijos iškeltų tikslų įgyvendinimui. 	<p>Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais, LR Vyriausybės nutarimais, organizacijos įstatais, valdybos nutarimais, pirmininko įsakymais ir kitais teisės aktais projekto vadovas vykdo šias funkcijas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. koordinuoja, kontroliuoja, vykdo strategijos įgyvendinimą, užtikrina sėkmingą strategijos įgyvendinimą pagal veiklos planą. 2. nuolat seka visus projekto įgyvendinimo aspektus, teikia informaciją valdybai apie numatomas arba esamas problemas ir vėlavimus vietos projektų rengime ir jų įgyvendinime. 3. ruošia konkursinius pasiūlymus. 4. ruošia kontraktus ir sutartis, pasirašo jas su tiekėjais ar klientais bei kontroliuoja šių sutarčių vykdymą ir atsiskaitymą. 5. bendrauja su vietos projektų teikėjais, konsultuoja, informuoja, teikia metodinę pagalbą. 6. kontroliuoja vietos projektų įgyvendinimą. 7. užtikrina terminų laikymąsi strategijos įgyvendinimo laikotarpiu, laiku teikiamų dokumentų ir duomenų teisingumą. 8. kontroliuoja ar laiku pateikti ir tinkamai parengti mokėjimo prašymai Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Lietuvos 	Povilas Zaveckas

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		<p>4. turėti ES bei kitų paramos fondų paraiškų teikimo bei paramos įgyvendinimo patirties.</p> <p>5. mokėti kausti, sisteminti, apibendrinti informaciją, gebėti organizuoti komandos darbą, greitai orientuotis situacijoje, mokėti logiškai mąstyti, turėti puikius bendravimo įgūdžius, stiprius analitinius sugebėjimus, mokėti reprezentuoti organizaciją, būti patikimas, būti lojalus organizacijai.</p> <p>6. išmanyti dokumentų rengimo, tvarkymo, apskaitos reikalavimus, kalbos kultūros normas.</p> <p>7. gebėti rengti paraiškas paramai gauti, apskaičiuoti paraiškos biudžetus, gebėti rengti mokėjimo prašymus, ataskaitas, žinoti sutarčių sudarymo tvarką.</p> <p>8. mokėti dirbti kompiuteriu (Word, Excel, Power Point), naudotis interneto naršykle, el. paštu, biuro įranga (faksu, kopijavimo aparatu, skaneriu).</p> <p>9. turėti vairuotojo pažymėjimą ir ne mažiau 2 metų lengvojo automobilio vairavimo praktikos.</p>	<p>Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau - NMA).</p> <p>9. užtikrina tinkamą strategijos įgyvendinimo mokėjimo prašymų ir ataskaitų parengimą NMA.</p> <p>10. užtikrina tinkamą strategijos įgyvendinimo dokumentų parengimą, registravimą, vykdymą, kontrolę.</p> <p>11. inicijuoja ir rengia kitus projektus, kurie padės kurti patrauklią aplinką gyventi ir dirbti kaimo vietovėse, didinant gyventojų užimtumą, skatinant bendruomenių verslumą.</p> <p>12. palaiko glaudžius ryšius su NMA, ŽŪM, VVG tinklu, Kaimo tinklu, rajono savivalda, bendruomenėmis, su įvairiomis organizacijomis, verslininkais, rėmėjais ir kitomis organizacijomis dalinantis informacija, patirtimi sprendžiant strategijos įgyvendinimo klausimus, dalyvauja jų organizuojamuose renginiuose susijusiuose su projektų įgyvendinimu.</p> <p>13. sprendžia, iškilusius su strategijos įgyvendinimu, juridinius klausimus.</p> <p>14. kelia kvalifikaciją, gilina žinias, reikalingas tinkamam projekto vadovo darbui atlikti.</p> <p>15. formuluoja darbo užduotis ir pavedimus projekto vadovui atskaitingiems asmenims.</p> <p>16. ruošia medžiagą Vietos veiklos grupės visuotiniams ir valdybos susirinkimams,</p>	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		<p>10. turėti ne mažesnę nei 5 metų projektų rengimo, koordinavimo, įgyvendinimo patirtį.</p>	<p>vykdo VVG pirmininko įsakymus, valdybos raštiškus pavedimus.</p> <p>17. nagrinėja organizacijų ir kitų asmenų prašymus, pareiškimus, pasiūlymus, skundus ir nustatyta tvarka teikia atsakymus, kiek leidžia jo kompetencija.</p> <p>18. vykdo Vietos projektų patikras ir rengia ataskaitas apie jų įgyvendinimą.</p> <p>19. vykdo kitas VVG valdybos suformuluotas užduotis.</p> <p>20. laikosi darbo tvarkos taisyklių, saugos ir sveikatos, priešgaisrinių saugos norminių aktų reikalavimų bei kirų organizacijos nustatytų taisyklių.</p> <p>21. kontroliuoja, kaip užtikrinama, kad visuomenė ir projekto dalyviai (projektą vykdančias asmenys, projekto tikslinės grupės, projekto rezultatus naudojančias asmenys) būtų informuoti apie tai, kad vietos projektai finansuojami iš EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, vietos projektų tinkamą viešinimą.</p> <p>22. informuoja visuomenę apie VVG vykdomą veiklą ir VPS įgyvendinimą, iniciatyvas ir jų įtaką gyventojams.</p> <p>23. dalyvauja VVG teritorijos gyventojų aktyvinimo renginiuose (mokymuose, informaciniuose renginiuose, konferencijose ir kt.).</p> <p>24. bendrauja su vietos projektų potencialiais pareiškėjais, pilietinės visuomenės, verslo</p>	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
			<p>bei vietos valdžios sektorių atstovais, konsultuoja, informuoja, teikia metodinę pagalbą VPS įgyvendinimo klausimais.</p> <p>25. dalyvauja spaudos konferencijose, viešųjų ryšių kampanijose, VVG veiklos pristatymuose.</p> <p>26. kontroliuoja ir prižiūri į VVG interneto svetainę įkeliamą informaciją.</p> <p>27. atsako į suinteresuotiems asmenims rūpimus klausimus apie VVG vykdomą veiklą ir VPS įgyvendinimą.</p> <p>Projekto vadovas vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, nenuolatinio pobūdžio VVG pirmininko ar valdybos teisėtus nurodymus.</p>	
28.	VPS finansininkas ir (arba) buhalteris	<p>Finansininkas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Turėti aukštąjį išsilavinimą ir ne mažesnę nei 2 m. darbo patirtį finansinės apskaitos tvarkymo ir (arba) finansų valdymo srityje. 2. Vadovautis Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir jai pavaldžių institucijų nutarimais, VVG įstatais, VVG valdybos nutarimais ir VVG pirmininko įsakymais. 3. Būti susipažinusiam su Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų 	<p>Finansininkas užtikrina skaidrą, sąžiningą ir teisingą buhalterinės apskaitos vykdymą, atsižvelgiant į Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių (patv. 2016-01-08 Nr. 3D-8), kitų buhalterinės apskaitos tvarkymą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vykdo darbuotojų darbo užmokesčio apskaitą. 2. vykdo ilgalaikio turto apskaitą. 3. sudaro metinę finansinę atskaitomybę. 4. teikia Valstybinei mokesčių inspekcijai prie LR FM ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie LR 	Kristina Burke-Žilinskienė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		<p>programos „Leader metodo įgyvendinimo“ priemonėmis ir taisyklėmis.</p> <p>4. Būti susipažinusi su Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymu ir taisyklėmis, dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis.</p> <p>5. Mokėti dirbti kompiuteriu – Microsoft Office programiniu paketu (Word, Excel, Power Point, Internet Explorer).</p> <p>6. Žinoti buhalterinės apskaitos pagrindus, mokėti naudotis metodine literatūra, nuolat sekti naujausius teisės aktus, susijusius su buhalterinės apskaitos tvarkymu.</p> <p>7. Mokėti valdyti, kaupti, analizuoti, apibendrinti informaciją ir rengti vidaus tvarkomuosius, organizacinius, informacinius dokumentus bei išvadas.</p> <p>8. Turėti vairuotojo pažymėjimą.</p> <p>9. Turėti 2 metų patirtį buhalterinėje veikloje.</p> <p>10. Būti pareigingam, darbščiam, komunikabiliam, sąžiningam ir iniciatyviam.</p>	<p>SADM reikiamas deklaracijas ir pranešimus.</p> <p>5. teikia žinias statistikos organams.</p> <p>6. kaupia ir saugo projekto „Asociacijos „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“ teritorijos 2023 – 2029 m. vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS) administravimo ūkinius įvykius ir finansines-ūkines operacijas pagrindžiančius buhalterinės apskaitos dokumentus, turinčius visus privalomus rekvizitus, nustatytus Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu.</p> <p>7. užtikrina, kad su VPS administravimu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų lengvai atskiriami nuo kitų, įprastinių, VVG operacijų, ir su kitais VVG vykdomais projektais susijusių operacijų.</p> <p>8. vykdo VPS administravimo finansines-ūkines operacijas, kontroliuoja išlaidas patvirtinančių dokumentų atitikimą, duomenų teisingumą.</p> <p>9. Rengia ir teikia NMA tvirtinti finansinius išlaidų planus sekantiems metams.</p> <p>10. Rengia VPS administravimo lėšų mokėjimo prašymus ir pateikia NMA.</p> <p>11. Laiku bei teisingai apskaito visas pinigines, materialines vertybes bei</p>	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
			<p>pagrindines priemones, fiksuoja buhalterinės apskaitos dokumentuose operacijas, susijusias su lėšų cirkuliacija.</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Organizuoja metines inventorizacijas. 13. Vykdo VVG narių įnašų apskaitą. 14. Tvarko dokumentus pagal raštvedybos reikalavimus. 15. tvarko VVG gaunamus ir siunčiamus dokumentus pagal raštvedybos reikalavimus. 16. parengia VVG pirmininko įsakymų projektus. <p>Vykdo VPS įgyvendinimą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupia, apdoroja ir analizuoja duomenis, susijusius su VPS įgyvendinimu. 2. Rengia VPS įgyvendinimo ataskaitas ir teikia NMA. 3. Prižiūri VPS administravimo sutarties tinkamą ir savalaikį įgyvendinimą, prireikus inicijuoja šios sutarties pakeitimus. 4. Rengia VPS keitimus. 5. Teikia NMA, LR Žemės ūkio ministerijai pareikalavus informaciją apie VPS įgyvendinimą. 6. Rengia VPS priemonių įgyvendinimo dokumentaciją: finansavimo sąlygų aprašus, paraiškų formas, verslo planų formas ir kitus dokumentus. 	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
			<p>7. Organizuoja ir vykdo kvietimų teikti paraiškas pagal VPS tvirtinimo ir paraiškų surinkimo procesą.</p> <p>8. Rengia medžiagą bei organizuoja VVG valdybos ir projektų atrankos posėdžius, parengia posėdžių protokolus, prireikęs pateikia juos atsakingoms institucijoms.</p> <p>Vykdo vietos projektų pagal VPS įgyvendinimą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Teikia informacinę, konsultacinę ir metodinę pagalbą Šiaulių rajono kaimo bendruomenėms, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims buhalterinės apskaitos ir VPS vietos projektų rengimo bei įgyvendinimo klausimais. 2. Vyksta į Šiaulių rajono organizacijas, įmones viešinimo, konsultavimo ir informavimo klausimais apie įgyvendinamą VPS. 3. Vertina vietos projektus pagal VPS. 4. Organizuoja vietos projektų pagal VPS tvirtinimo VVG valdyboje procesą. 5. Rengia patvirtintų vietos projektų vykdymo sutartis, derina su vietos projekto vykdytoju bei NMA, organizuoja šių sutarčių pasirašymą. 6. Vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, nenuolatinio pobūdžio Šiaulių rajono VVG pirmininko teisėtus nurodymus, deleguotas papildomas pareigas, sprendimus bei įsakymus. 	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
			7. Teisingai ir laiku pristato ataskaitas steigėjui ir kitoms aukštesnėms pagal pavaldumą institucijoms. 8. Užtikrina, kad laiku būtų atsiskaitoma su valstybės, biudžeto ir kitomis valstybinėmis institucijomis.	
29.	VPS administratorius	--	--	--
30.	VPS viešųjų ryšių specialistas	Viešųjų ryšių specialistas turi atitikti šiuos kvalifikacinius reikalavimus: <ol style="list-style-type: none"> vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymu, kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir kitais teisės aktais, Šiaulių r. VVG įstatais, pirmininko įsakymais, valdybos nutarimais. išmanyti Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (toliau – KPP) priemonės „LEADER“ veiklos srities „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ reikalavimus, raštvedybos taisyklės, dokumentų įforminimo būdus ir tvarką. 	Viešųjų ryšių specialistas turi vykdyti šias funkcijas: <ol style="list-style-type: none"> Užtikrinti VVG teritorijos gyventojų aktyvinimą dalyvaujant VPS įgyvendinime. Organizuoti renginius skirtus VVG teritorijos gyventojams aktyvinti ir VPS viešinti. Organizuoti strategijos, kitų vykdomų projektų bei Šiaulių rajono VVG veiklos viešinimą. Rengti ir viešinti informaciją susijusią su VPS įgyvendinimu ir vietos projektų vykdymu. Dalyvauti konsultacijose, mokymuose, seminaruose, susitikimuose, dalykinėse kelionėse ir teminiuose susitikimuose, susijusiuose su VPS ir LEADER metodo įgyvendinimu. Rengti raštus, dokumentus, susijusias su vykdomomis funkcijomis, atsakyti už 	Akvilė Petrulaitytė

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5
		<p>3. viešųjų ryšių specialistas turi greitai orientuotis situacijose, mokėti logiškai mąstyti, žinoti reprezentatyvumo subtilumus, mokėti vesti telefoninius pokalbius, sklandžiai dėstyti mintis raštu ir žodžiu.</p> <p>4. gebėti visiškai savarankiškai atlikti užduotis, greitai suvokti informaciją ir rasti sprendimus, nustatyti veiklos prioritetus, organizuoti savo veiklą, viešųjų ryšių specialistui būtini analitiniai sugebėjimai, organizuotumas, atsparumas įtampai, didelis darbingumas.</p> <p>5. žinoti saugos darbe, priešgaisrinės saugos, elektrosaugos dirbant kompiuteriu reikalavimus.</p> <p>6. viešųjų ryšių specialistas privalo laikytis Šiaulių r. VVG darbo tvarkos taisyklių.</p> <p>7. turėti aukštąjį išsilavinimą, taip pat turėti žinių LEADER metodo įgyvendinimo ir kitose kaimo plėtros politikos srityse arba turėti ne mažesnę negu 1 m. darbo patirtį VPS administravimo ir įgyvendinimo srityje.</p>	<p>parengtų dokumentų ir duomenų teisingą surašymą ir pateikimą.</p> <p>7. Organizuoti mokymus, konferencijas, seminarus ir kitus renginius susijusius su Šiaulių r. VVG veikla, VPS ir kitų projektų įgyvendinimu.</p> <p>8. Organizuoti VVG ar kaimo bendruomenių narių dalyvavimą LEADER metodo pobūdžio pasitarimuose, konferencijose ar seminaruose.</p> <p>9. Informuoti Šiaulių r. VVG narius ir valdybos narius apie organizuojamus renginius ir susitikimus.</p> <p>10. Rengti straipsnius spaudai, pranešimus visuomenei apie VVG vykdomą veiklą ir VPS įgyvendinimą, iniciatyvas ir jų įtaką gyventojams.</p> <p>11. Rūpintis informacija stenduose.</p> <p>12. Vykdyti kitus Šiaulių r. VVG pirmininko pavedimus, atsiskaityti už pavestų funkcijų vykdymą, esant būtinumui, Šiaulių r. VVG pirmininko nurodymu, pavaduoti kitą darbuotoją.</p> <p>13. Savo kompetencijos klausimais teikti informaciją visuomenei apie Šiaulių r. VVG veiklą, dalytis patirtimi.</p>	

Eil. Nr.	Pareigybė	Reikalavimai išsilavinimui ir kvalifikacijai	Funkcijos	Darbuotojo vardas ir pavardė
1	2	3	4	5

4 priedas. VPS priemonių rezultato rodikliai ir jų reikšmių pagrindimas

1. VPS priemonių rezultato rodikliai (ES bendrieji):

Žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (1 lentelė).

2. VPS rodikliai (produkto, rezultato) VPS priemonių lygiu:

Netaikoma

Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies (Excel) 11.1 lapą (3 lentelė).

3. VPS priemonių rezultato rodiklių reikšmių pagrindimas:

Žr. VPS II dalies (Excel) 12 lapą.

4. Įgyvendinant VPS planuojamų sukurti darbo vietų paskirstymas pagal amžių ir lytį:

Netaikoma

Taikoma

Jei taikoma, žr. VPS II dalies (Excel) 13 lapą.

5 priedas. VPS sąsaja su VVG teritorijos strateginiais dokumentais ir Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)

Eil. Nr.	Strateginis dokumentas	VPS sąsajos pagrindimas	
1.	<p>Šiaulių rajono savivaldybės plėtros planas 2024-2030 m.</p> <p>Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas 2017-2023 metams.</p>	Dokumentas rengiamas, todėl sąsajos su VPS nenagrinėtos.	
		Dokumento nuostata	VVG VPS 2024-2027 m.
		Prioritetas: I prioritetas. Konkurencinga rajono ekonomika	---
		Tikslas: 1.1. tikslas. Modernaus verslo ir pažangaus žemės ūkio plėtros skatinimas	Priemonė: Parama ne žemės ūkio verslo plėtrai kaimo vietovėse Priemonė: Parama ne žemės ūkio verslo pradžiai kaimo vietovėse
		Tikslas: 1.2. tikslas. Turizmo vystymo ir kultūros paveldo įveiklinimo plėtra rajone	Priemonė: Ūkininkų ūkių skaitmeninių technologijų prieinamumo didinimas Priemonė: NVO socialinio verslo kūrimas ir plėtra
		Tikslas: 1.3. tikslas. Teritorinės sanglaudos didinimas	Priemonė: Viešųjų paslaugų ir erdvių plėtra kaime Priemonė: Bendruomeninių paslaugų plėtra
		Prioritetas: II prioritetas. Sumani, pilietiška, kūrybinga, socialiai saugi ir sveika visuomenė	---
		Tikslas: 2.1. tikslas. Aukštos ugdymo ir švietimo paslaugų kokybės bei jų prieinamumo kiekvienam gyventojui užtikrinimas	---
		Uždavinys: 2.1.3. uždavinys. Skatinti mokymąsi visą gyvenimą.	Priemonė: Skaitmeninių paslaugų prieinamumo gyventojams didinimas kaimo vietovėse

		Tikslas: 2.2. tikslas. Pilietiškos ir kūrybingos visuomenės ugdymas	Priemonė: Gyventojų bendruomeniškumo ir vietos tradicijų puoselėjimas
		Tikslas: 2.3. tikslas. Socialiai saugios ir sveikos visuomenės formavimas	---
		Uždavinys: 2.3.1. uždavinys. Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę, įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinę integraciją.	Priemonė: Socialinę atskirtį kaime mažinančios bendruomeninės veiklos skatinimas Priemonė: Bendruomeninių paslaugų plėtra
		Uždavinys: 2.3.3. uždavinys. Skatinti sveikatinimą ir didinti gyventojų fizinį aktyvumą.	Visos VPS priemonės
		Prioritetas: III prioritetas. Subalansuota rajono infrastruktūra ir aplinka	---
		Tikslas: 3.3. tikslas. Darnios ir švarios aplinkos užtikrinimas	---
		Uždavinys: 3.3.2. uždavinys. Išsaugoti ir gerinti gamtinės aplinkos kokybę.	Visos VPS priemonės
2.	2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros planas	Dokumento nuostata	VVG VPS 2024-2029 m. priemonė
		1. Išnaudoti ekonominį regiono potencialą ir sudaryti sąlygas kurti naujas darbo vietas	
		1.1. Sukurti ir modernizuoti trūkstamą pramoninių, komercinių ir kitų teritorijų infrastruktūrą	
		1.2. Sukurti palankią aplinką SVV steigimuisi per bendros infrastruktūros naudojimo iniciatyvas	Ūkių skaitmeninių technologijų prieinamo didinimas
		1.3. Didinti turizmo ir kultūros paslaugų prieinamumą	Ūkio ir verslo plėtra kaimo vietovėse Verslo pradžia kaimo vietovėse Socialinio verslo kūrimas ir plėtra Ūkių skaitmeninių technologijų prieinamo didinimas
		2. Kurti tvarią regiono aplinką	Kaimų atnaujinimas
		2.1. Plėtoti žaliają ir darnaus judumo infrastruktūrą, mažinti aplinkos užterštumą	
		2.2. Didinti rūšiuojamų atliekų apimtis ir geriamojo vandens tiekimo bei nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą	

		3. Gerinti viešųjų paslaugų prieinamumą, mažinti socialinę atskirtį	Socialinės sanglaudos stiprinimas Skaitmeninių paslaugų prieinamumo gyventojams didinimas kaimo vietovėse Kaimų atnaujinimas Bendruomeninių paslaugų plėtra
		3.1. Plėtoti viešųjų paslaugų infrastruktūrą	
		3.2. Didinti visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą ir užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą	
		3.3. Tobulinti ikimokyklinio ir bendrojo ugdymo prieinamumo infrastruktūrą	
3.	Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategija (ESBJRS)	<p>ESBJRS – tai ES makroregioninė strategija, kuri skirta sustiprinti Baltijos jūros šalių tarpusavio bendradarbiavimą. Strategija siekia trijų pagrindinių ilgalaikių tikslų: 1) apsaugoti jūrą, 2) sujungti regioną ir 3) padidinti regiono gyventojų gerovę.</p> <p>Strategijos įgyvendinimui parengtas veiksmų planas (atnaujintas 2021 metais), kuriame numatyta 14 politikos sričių bei jiems priskirtų veiksmų.</p> <p>Prie strategijos trečio tikslo prisidės šios VPS priemonės: Parama ne žemės ūkio verslo plėtrai kaimo vietovėse; Parama ne žemės ūkio verslo pradžiai kaimo vietovėse; Ūkininkų ūkių skaitmeninių technologijų prieinamumo didinimas; Socialinę atskirtį kaime mažinančios bendruomeninės veiklos skatinimas; NVO socialinio verslo kūrimas ir plėtra; Viešųjų paslaugų ir erdvių plėtra kaime; Bendruomeninių paslaugų plėtra; Skaitmeninių paslaugų prieinamumo gyventojams didinimas kaimo vietovėse.</p> <p>VPS priemonė „Gyventojų bendruomeniškumo ir vietos tradicijų puoselėjimas“ prisidės prie ESBJRS Kultūros politikos srities įgyvendinimo.</p> <p>Visos VPS priemonės netiesiogiai prisidės prie ESBJRS Inovacijų politikos srities įgyvendinimo.</p>	
4.	Viensektorės žuvininkystės VVG VPS (taikoma, kai tokia VPS yra patvirtinta VVG teritorijoje)	Netaikoma.	
5.	Šiaulių rajono Savivaldybės strateginis veiklos planas 2023-2025 metams	<p>Dokumento nuostata</p> <p>01 KONKURENCINGA RAJONO EKONOMIKA</p> <p>1.1. tikslas. Modernaus verslo ir pažangaus žemės ūkio plėtros skatinimas</p>	<p>VVG VPS 2024-2029 m. priemonė</p> <p>Ūkio ir verslo plėtra kaimo vietovėse Verslo pradžia kaimo vietovėse Socialinio verslo kūrimas ir plėtra</p>

		Ūkių skaitmeninių technologijų prieinamo didinimas
	1.1.1. uždavinys. Skatinti gyventojų verslumą.	
	1.1.2. uždavinys. Plėtoti paramą ir formuoti verslui bei investicijoms palankią aplinką.	
	1.1.3. uždavinys. Vystyti konkurencingą žemės ūkį ir miškininkystę.	
	1.2. tikslas. Turizmo vystymo ir kultūros paveldo įveiklinimo plėtra rajone	
	1.2.1. uždavinys. Didinti turizmo paslaugų kokybę bei įvairovę, plėtoti turizmo infrastruktūrą.	
	1.2.2. uždavinys. Saugoti ir puoselėti kultūros ir gamtos paveldą, jį pritaikant viešosioms reikmėms.	Kaimų atnaujinimas
	1.3. tikslas. Teritorinės sanglaudos didinimas	
	1.3.1. uždavinys. Kompleksiškai plėtoti miesto gyvenamąsias teritorijas ir viešąsias erdves.	
	1.3.2. uždavinys. Kompleksiškai plėtoti kaimo gyvenamąsias teritorijas ir viešąsias erdves.	Kaimų atnaujinimas
	02 SUMANI, PILIETIŠKA, KŪRYBINGA, SOCIALIAI SAUGI IR SVEIKA VISUOMENĖ	
	2.1. tikslas. Aukštos ugdymo ir švietimo paslaugų kokybės bei jų prieinamumo kiekvienam gyventojui užtikrinimas	
	2.1.1. uždavinys. Modernizuoti švietimo įstaigas, gerinti ugdymo aplinką jose ir materialinę bazę, diegti inovacijas.	
	2.1.2. uždavinys. Tobulinti ugdymo ir švietimo paslaugas, jų kokybę ir prieinamumą.	Socialinės sanglaudos stiprinimas
	2.1.3. uždavinys. Skatinti mokymąsi visą gyvenimą.	Socialinės sanglaudos stiprinimas Skaitmeninių paslaugų prieinamumo gyventojams didinimas kaimo vietovėse
	2.2. tikslas. Pilietiškų ir kūrybingų visuomenės ugdymas	Bendruomeniškumo puoselėjimas
	2.2.1. uždavinys. Remti ir skatinti nevyriausybinę organizacijų, bendruomenių, gyventojų iniciatyvas bei veiklas.	
	2.2.2. uždavinys. Plėtoti ir vystyti kultūros įstaigų infrastruktūrą.	
	2.2.3. uždavinys. Plėtoti rajono kultūrinę veiklą.	
	2.2.4. uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką Šiaulių rajone.	

		2.3. tikslas. Socialiai saugios ir sveikos visuomenės formavimas	
		2.3.1. uždavinys. Užtikrinti socialinių paslaugų kokybę, įvairovę ir prieinamumą, skatinti socialinę integraciją.	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra
		2.3.2. uždavinys. Didinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą.	
		2.3.3. uždavinys. Skatinti sveikatinimą ir didinti gyventojų fizinį aktyvumą.	Socialinio verslo kūrimas ir plėtra
		03 SUBALANSUOTA RAJONO INFRASTRUKTŪRA IR APLINKA	
		3.1. tikslas. Modernios susisiekimo sistemos plėtra	
		3.1.1. uždavinys. Gerinti ir plėsti rajono susisiekimo infrastruktūrą, modernizuoti eismo organizavimo sistemą.	
		3.1.2. uždavinys. Vystyti viešojo ir ekologinio transporto sistemą.	
		3.2. tikslas. Efektyvios inžinerinio aprūpinimo sistemos kūrimas ir vystymas	Kaimų atnaujinimas
		3.2.1. uždavinys. Modernizuoti ir plėsti vandens tiekimo bei nuotekų šalinimo infrastruktūrą.	
		3.2.2. uždavinys. Užtikrinti efektyvią rajono viešąją bei energetinę infrastruktūrą.	
		3.2.3. uždavinys. Gerinti savivaldybės viešojo ūkio paslaugų kokybę bei infrastruktūrą.	
		3.3. tikslas. Darnios ir švarios aplinkos užtikrinimas	
		3.3.1. uždavinys. Tobulinti atliekų tvarkymo sistemą.	
		3.3.2. uždavinys. Išsaugoti ir gerinti gamtinės aplinkos kokybę.	
		EFEKTYVI RAJONO SAVIVALDA IR VISUOMENĖS SAUGUMAS	
		4.1. tikslas. Efektyvaus, gyventojų poreikius atitinkančio viešojo valdymo užtikrinimas	Bendruomeniškumo puoselėjimas Bendruomeninių paslaugų plėtra
		4.1.1. uždavinys. Didinti savivaldybės valdymo ir veiklos efektyvumą.	
		4.1.2. uždavinys. Vykdyti teritorinį, finansinį ir strateginį planavimą.	
		4.1.3. uždavinys. Formuoti savivaldybės įvaizdį.	
		4.2. tikslas. Saugumo rajone didinimas	
		4.2.1. uždavinys. Užtikrinti viešąją tvarką ir saugumą.	
		4.2.2. uždavinys. Vykdyti prevencines programas.	

6.	Šiaulių rajono turizmo plėtros strategija 2022-2028 metams	Dokumento nuostata	VVG VPS 2024-2029 m. priemonė
		1. Prioritetas. Darnaus gamtinio, kultūrinio ir religinio turizmo vystymas	Ūkio ir verslo plėtra kaimo vietovėse Verslo pradžia kaimo vietovėse Bendruomeniškumo puoselėjimas
		1.1. Tikslas. Šiaulių rajono konkurencingumo, panaudojant gamtinio, kultūrinio turizmo potencialą, didinimas	
		1.1.1. Uždavinys. Ekologinio / gamtinio, kultūrinio turizmo infrastruktūros vystymas, gamtos ir kultūros paveldo objektų pritaikymas turizmui	
		1.1.2. Uždavinys. Gamtinio, kultūrinio, gastronominio, religinio turizmo produktų ir paslaugų vystymas	
		1.2. Tikslas. Turistinių srautų didinimas Šiaulių rajone	
		1.2.1. Uždavinys. Kompleksinių priemonių kūrimas, kurios skatintų aplankyti Šiaulių rajoną	
		2. Prioritetas. Šiaulių rajono įvaizdžio stiprinimas ir bendradarbiavimo skatinimas	Ūkio ir verslo plėtra kaimo vietovėse Verslo pradžia kaimo vietovėse Bendruomeniškumo puoselėjimas
		2.1. Tikslas. Šiaulių rajono turistinio patrauklumo ir žinomumo didinimas	
		2.1.1. Uždavinys. Identifikuotų Šiaulių rajono turizmo rinkų komunikacijos vykdymas	
		2.1.2. Uždavinys. Šiuolaikinių rinkodaros priemonių kūrimas ir įgyvendinimas	
		2.2. Tikslas. Bendradarbiavimo skatinimas turizmo sektoriuje	
		2.2.1. Uždavinys. Vietos, regioninio, nacionalinio ir tarptautinio bendradarbiavimo potencialo stiprinimas	
		3. Prioritetas. Turizmo prieinamumo didinimas per skaitmenizaciją	
		3.1. Tikslas. Skaitmeninių technologijų taikymas turizmo sektoriuje	

		3.1.1. Uždavinys. Inovatyvių sprendinių ir skaitmeninimo galimybių taikymas	Skaitmeninių paslaugų prieinamumo gyventojams didinimas kaimo vietovėse
--	--	---	---

Šiaulių rajono VVG gyventojų apklausos rezultatai

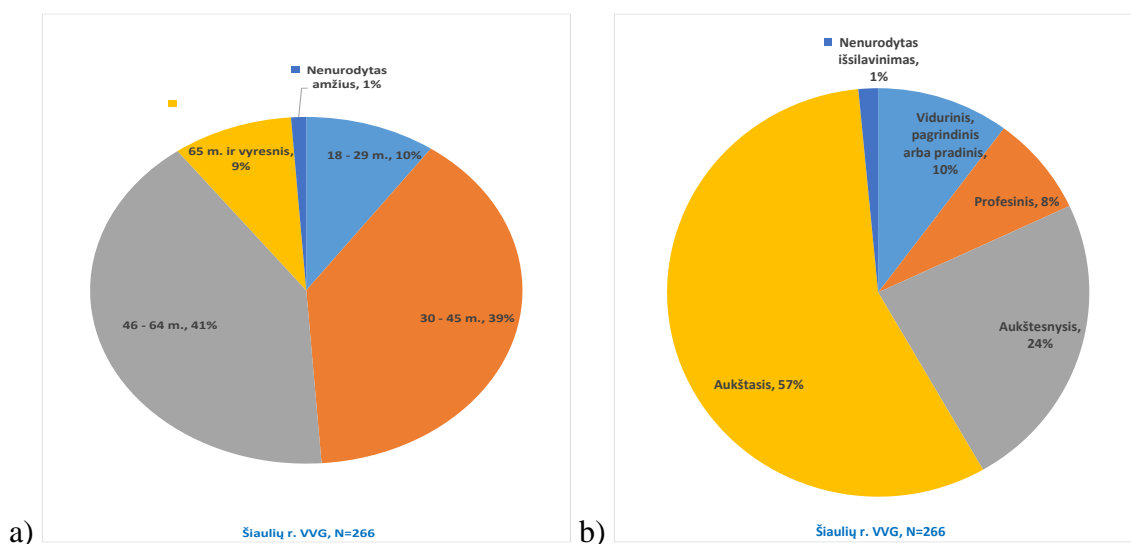
2023 m.

Socialinės – demografinės respondentų charakteristikos

Rengiant naująją VVG vietos plėtros strategiją, didelis dėmesys skirtas visų suinteresuotų šalių įtraukimui ir poreikių identifikavimui. Šiuo tikslu 2023 m. vasario 20 d. – kovo 6 d. vyko internetinė VVG teritorijos gyventojų apklausa. Apklausos anketa (žr. 1 priedą) buvo pasidalinta VVG ir partnerių interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose, taip pat potencialiems respondentams apklausos buvo siunčiamos el. paštu.

Apklausoje dalyvavo 266 respondentai (0.9% visų VVG teritorijos gyventojų¹). Tarp visų respondentų 10% buvo jaunimas (iki 29 m.), 39% – gyventojai nuo 30 iki 45 m., 41% – gyventojai nuo 45 iki 64 m., 9% – gyventojai, kuriems daugiau kaip 65 metai ir 1% respondentų amžiaus nenurodė (žr. 1 pav.). Tarp visų respondentų 22% buvo vyrai. Taigi, apklausoje santykinai negausiai dalyvavo jaunimas (iki 29 metų), vyresnio amžiaus (65 metų ir vyresni) gyventojai ir vyrai.

1 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių (a) ir pagal išsilavinimą (b)

Apklausoje dalyvavo 26 respondentai iki 29 metų, iš kurių 20 buvo moterys, 11 turėjo aukštąjį, o 7 – vidurinį, pagrindinį ar pradinį išsilavinimą, 11 dirbo samdomais darbuotojais, 6 – buvo moksleiviais ar studentais, 4 – valstybės tarnautojais. Taip pat apklausoje dalyvavo 24 respondentai, kuriems buvo 65 ir daugiau metų. Taro jų 18 buvo moterys, 11 su aukštuoju bei 9 su aukštesniu išsilavinimu, 2 pensininkų, 2 samdomi darbuotojai ir po vieną valstybės tarnautoją bei namų šeimininką(-ę).

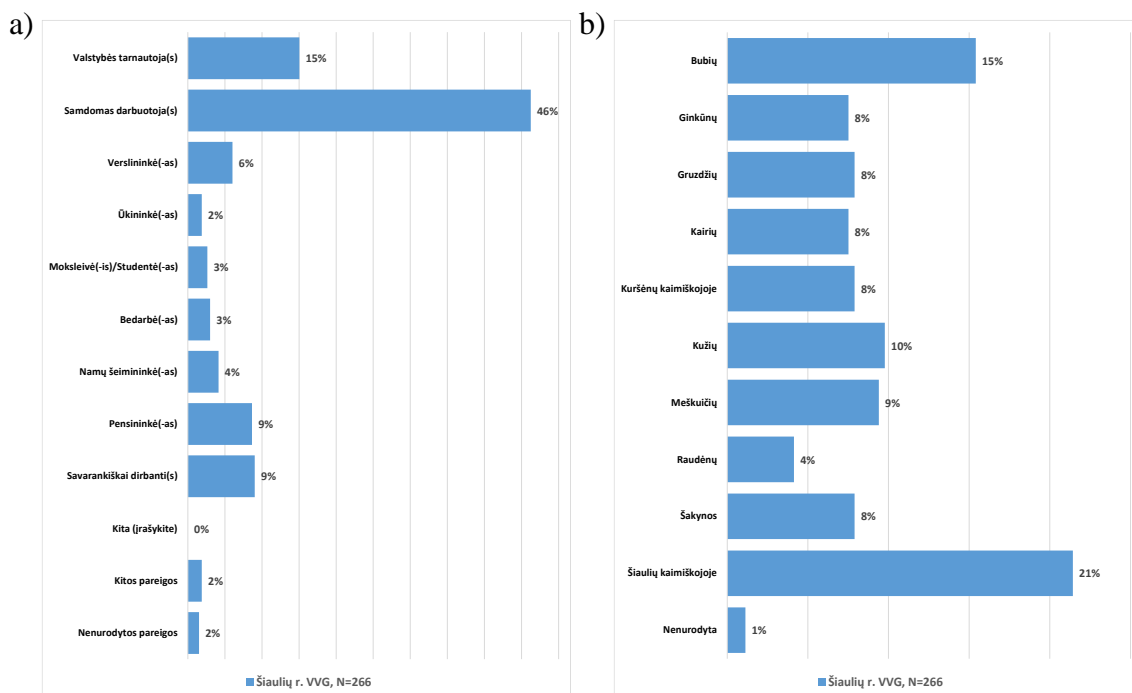
Apskritai, absoliuti dauguma respondentų (57%; 151 respondentas) turėjo aukštąjį išsilavinimą, 24% (63 respondentai) – turėjo aukštesnį išsilavinimą, 8% (21 respondentas) – turėjo profesinį išsilavinimą, o 10% (27 respondentai) – turėjo vidurinį, pagrindinį ar pradinį išsilavinimą (žr. 1 pav.).

Dauguma respondentų (46%) buvo samdomais darbuotojais, 17% – verslininkais, savarankiškai dirbančiais ar ūkininkais, 15% – valstybės tarnautojais, 9% – pensininkais, 3% – bedarbiais (žr. 2 pav.).

Daugiau kaip penktadalis respondentų (21%) buvo iš Šiaulių kaimiškosios seniūnijos, 15% – iš Bubių, 10% – iš Kužių seniūnijų (žr. 2 pav.). Mažiausiai respondentų buvo iš Raudėnų seniūnijos (4%). Iš kiekvienos seniūnijos dalyvavo 20 ir daugiau respondentų, išskyrus Raudėnų seniūniją, iš kurios buvo 11 respondentų. Daugiausiai respondentų buvo iš Šiaulių kaimiškosios (57 respondentai) ir iš Bubių (41 respondentas) seniūnijų.

¹ VVG teritorijoje 2021 m. gyventojų surašymo duomenimis gyveno 30001 gyventojas.

2 pav. Respondentai pagal pareigas/užsiėmimus (a) ir gyvenamąją seniūniją (b)

Visų amžiaus grupių (jaunimo iki 29 metų, gyventojų nuo 30 iki 45 metų, gyventojų nuo 46 iki 64 metų bei 65 metų ir vyresnių gyventojų) respondentai pasisakė 8 iš 10 seniūnijų. Mažiausia respondentų įvairovė pagal amžių buvo Raudėnų ir Kuršėnų kaimiškosios seniūnijų, o didžiausia įvairovė – Šakynos seniūnijos.

Daugiausiai jaunimo (iki 29 metų) respondentų buvo iš Šakynos seniūnijos (27% visų jaunų respondentų), o visai nebuvo jaunų respondentų iš Kuršėnų kaimiškosios ir Raudėnų seniūnijų. Vidutinio amžiaus respondentų buvo iš visų seniūnijų, o 65 metų ir vyresnių respondentų daugiausiai buvo iš Šiaulių kaimiškosios seniūnijos (33%). Panašiai kaip ir jaunimo atveju, vyresnių nei 65 metų respondentų nebuvo iš Kuršėnų kaimiškosios ir Raudėnų seniūnijų.

Taigi vidutinio respondento profilis būtų vidutinio amžiaus aukštąjį išsilavinimą turinti samdoma darbuotoja iš Šiaulių kaimiškosios, Bubių ar Kužių seniūnijų.

Tyrimo rezultatai

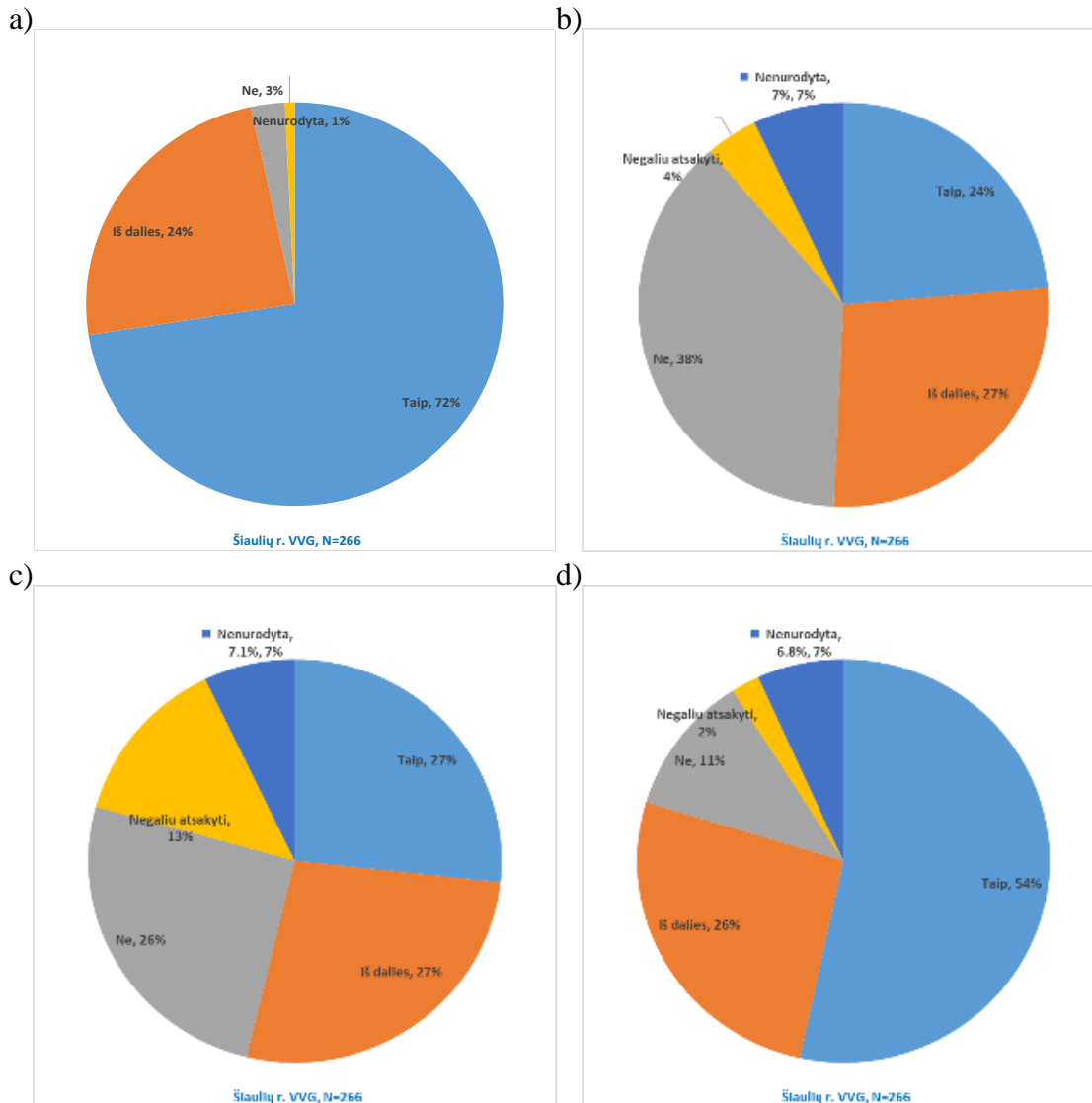
Vietos gyventojų nuomone, jų gyvenamoji vietovė yra patraukli gyventi. Tai nurodė 72% respondentų, o dar 24% teigė, kad jų gyvenamoji vietovė yra iš dalies patraukli gyventi (žr. 3(a) pav.). Nepatenkinti vietovės patrauklumu gyventi buvo 3%.

Ketvirtadalis respondentų manė, kad jų gyvenamoji vietovė yra patraukli dirbti, o dar vienas ketvirtadalis manė, kad jų gyvenamoji vietovė yra iš dalies patraukli dirbti (žr. 3(b) pav.). Nepatenkintų savo gyvenamosios vietovės patrauklumu dirbti buvo 38%, o 11% respondentų negalėjo pasakyti arba visai nenurodė, ar jų gyvenamoji vietovė yra patraukli dirbti.

Respondentų nuomonė dėl jų gyvenamosios vietovės patrauklumo investuoti pasidalijo į lygias dalis. 27% respondentų manė, kad jų gyvenamoji vietovė yra visiškai patraukli investicijoms, 27% – kad jų gyvenamoji vietovė yra iš dalies patraukli investicijoms, ir 26% – kad jų gyvenamoji vietovė yra nepatraukli investicijoms (žr. 3(c) pav.). Apie penktadalis respondentų nenurodė arba negalėjo atsakyti, ar jų vietovė yra patraukli investicijoms.

3 pav. Ar jūsų vietovė yra patraukli a) gyventi? b) dirbti? c) investuoti? d) svečiuotis?

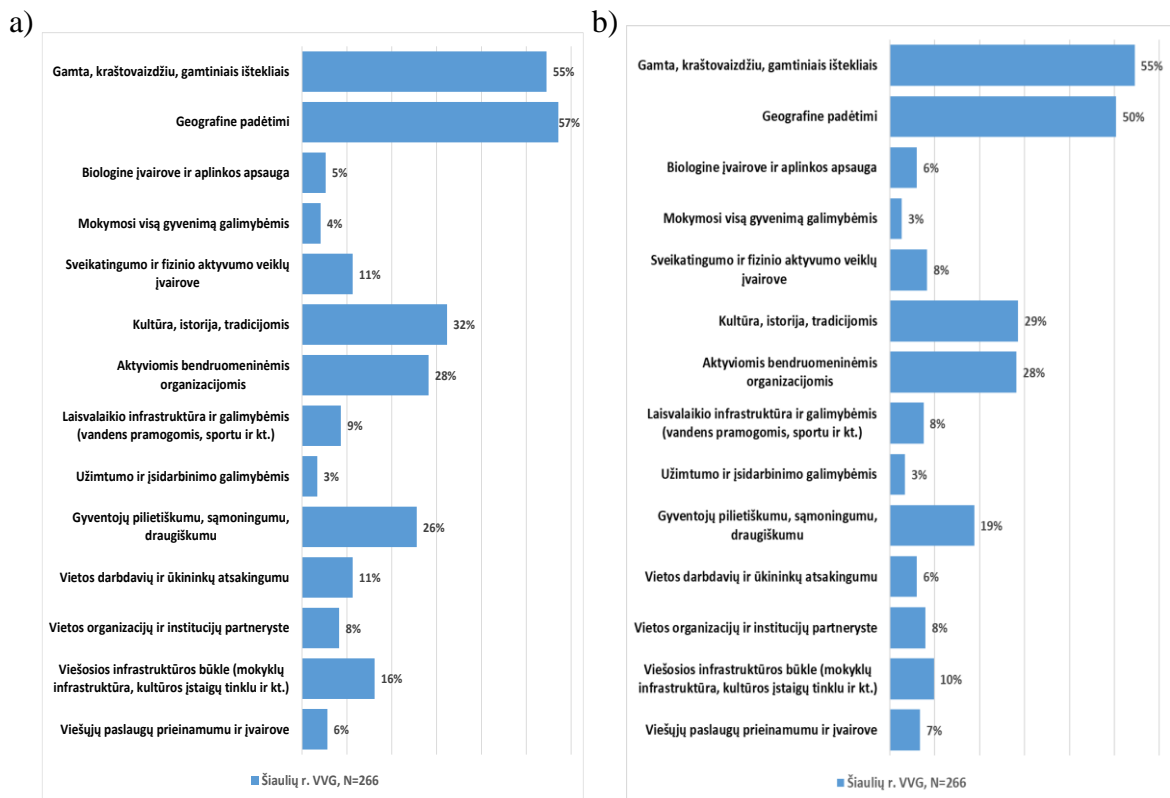

Dauguma respondentų (54%) manė, kad jų gyvenamoji vietovė yra patraukli svečiuotis, ir 26% respondentų manė, kad jų vietovė yra iš dalies patraukli svečiuotis. 11% respondentų buvo nepatenkinti, kiek jų vietovė patraukli svečiams (žr. 3(d) pav.).

Dauguma vietos gyventojų labiausiai vertina savo gyvenamosios vietovės geografinę padėtį (57% respondentų) bei gamtą, kraštovaizdį ir gamtinius išteklius (55%) (žr. 4 pav. a). Kultūra, istorija bei tradicijomis didžiavosi apie trečdalis respondentų (32%). Kiek daugiau nei ketvirtadalis apklausoje dalyvavusių gyventojų didžiavosi savo gyvenamosios vietovės aktyvomis bendruomenėmis bei gyventojų pilietiškumu, sąmoningumu ir draugiškumu. Mažiausiai respondentų didžiavosi užimtumo, įsidarbinimo (3% respondentų) bei mokymosi visą gyvenimą galimybėmis (4%), vietos biologine įvairove, aplinkos apsauga (5%) bei viešųjų paslaugų prieinamumu ir jų įvairove (6%). Labai panašių vertinimų sulaukė visos VVG teritorijos vietos ypatumai (žr. 4 pav. b).

Apklausos dalyvių paprašyta įvertinti VVG socialinę situaciją, pateiktus teiginius įvertinant penkiabalėje vertinimo skalėje. Analizuojant duomenis, skaičiuotas balų vidurkis.

4 pav. Gyventojų labiausiai vertinami vietos ypatumai a) jų gyvenamojoje vietoje ir b) VVG teritorijoje

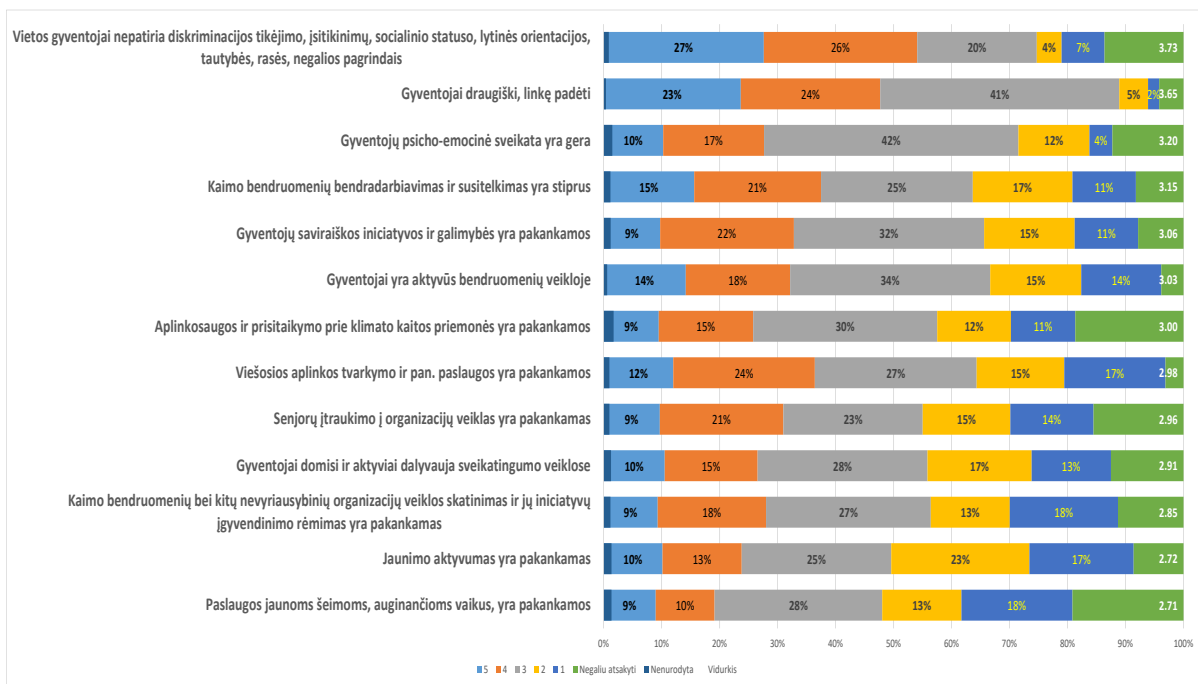

Vertinant VVG socialinę situaciją bendrai, respondentų vertinimo vidurkiai svyravo tarp 2.71-3.73 (kai 1 – prasčiausias vertinimas, o 5 – geriausias vertinimas) (žr. 5 pav.). Dauguma socialinių aspektų buvo įvertinti apie vidurį (2.85-3.20). Respondentai geriausiai įvertino tai, kad čia gyventojai nepatiria diskriminacijos, tikėjimo, įsitikinimų, socialinio statuso, lytinės orientacijos, tautybės, rasės, negalios pagrindais (3.73; puikių įvertinimų 27%), jie yra draugiški, linkę padėti (3.65; puikių įvertinimų – 23%), gyventojų psicho-emocinė sveikata yra gera (3.20). Santykinai prasčiausiai buvo įvertintos paslaugos jaunoms šeimoms, auginančioms vaikus (2.71) ir jaunimo aktyvumas (2.72). Daugiausiai prasčiausių vertinimų (1 iš 5 balų) gavo kaimo bendruomenių bei kitų NVO veiklos ir iniciatyvų skatinimas (18% tokių vertinimų), paslaugos jaunoms šeimoms su vaikais (18%), viešosios aplinkos tvarkymo paslaugos (17%) ir jaunimo aktyvumas (17%).

Analizuojant respondentų nuomonę pagal jų gyvenamąją seniūniją, didelių skirtumų socialinės situacijos vertinime nėra. Daugumoje seniūnijų geriausiai buvo įvertintas vietos gyventojų draugiškumas, jų noras padėti, gyventojų gera psicho-emocinė sveikata (žr. 1 lent.). Labiausiai šioje vietoje išsiskyrė Ginkūnų ir Meškuičių seniūnijų vertinimai. Ginkūnų seniūnijoje geriausiai buvo įvertintas senjorų įtraukimas į organizacijų veiklas (3.40 balo) ir parama kaimo bendruomenėms bei kitoms vietos nevyriausybinėms organizacijoms (3.33 balo). Meškuičių seniūnijoje geriausiai buvo įvertinta viešųjų aplinkos tvarkymo paslaugų kokybė (3.87 balo) ir aplinkosaugos bei prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės (3.70 balo).

Be je, tai, kas Ginkūnų seniūnijoje buvo įvertinti geriausiai, Bubių seniūnijoje sulaukė mažiausio įvertinimo. Pastarojoje seniūnijoje santykinai menkai integruojami senjorai į organizacijų veiklas, o parama kaimo bendruomenėms ir kitoms vietos NVO yra nepakankama.

5 pav. VVG teritorijos socialinės situacijos vertinimas

Apskritai, daugiausiai prasčiausių vertinimų sulaukė jaunimo aktyvumas (7 iš 10 seniūnijų), paslaugos jaunoms šeimoms su vaikais (4 iš 10 seniūnijų) ir parama kaimo bendruomenių bei kitų NVO veiklai (4 iš 10 seniūnijų) (žr. 1 lent.). Įdomu yra tai, kad jaunimo aktyvumas buvo vienas iš geriausių vertinimų Šakynos seniūnijoje. Be to, Šakynos seniūnijoje itin gerai vertinamas kaimo bendruomenių bendradarbiavimas ir susitelkimas (4.05 balo).

1 lentelė. VVG teritorijos socialinės situacijos vertinimas (gyventojų pagal gyvenamąją seniūniją nuomonė)

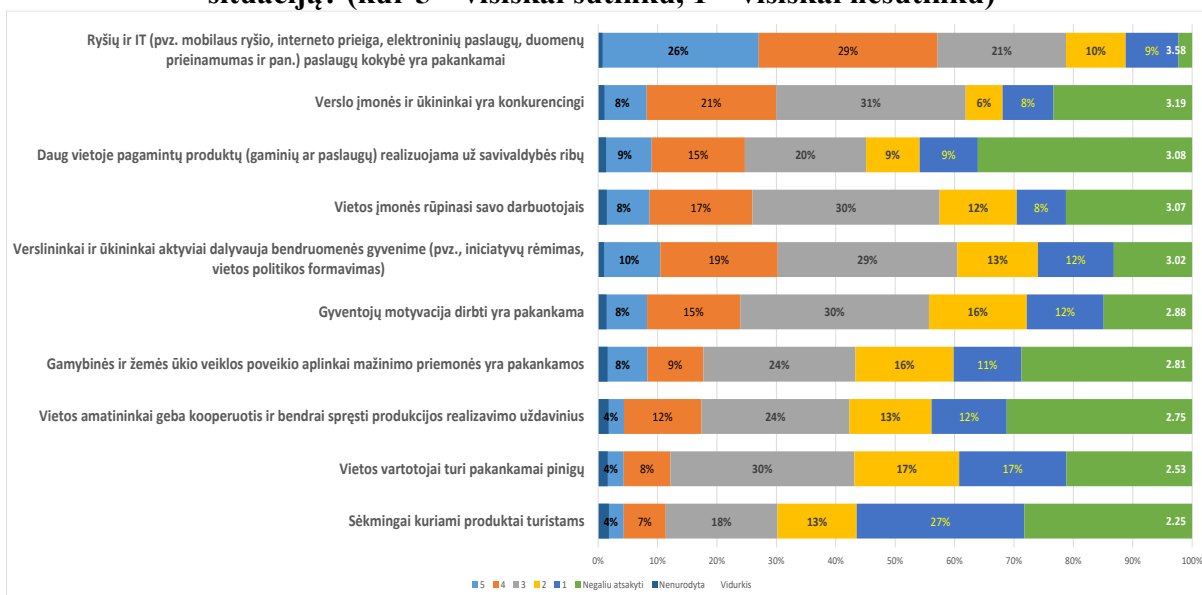
Terminai	Gyventojai draugiški, linkę padėti	Gyventojų psicho-emocinė sveikata yra gera	Gyventojų saviraiškos iniciatyvos ir galimybės yra pakankamos	Gyventojai yra aktyvūs bendruomenių veikloje	Gyventojai domisi ir aktyviai dalyvauja sveikatingumo veiklose	Senjorų įtraukimo į organizacijų veiklas yra pakankamas	Viešosios aplinkos tvarkymo ir pan. paslaugos yra pakankamos	Aplinkosaugos ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės yra pakankamos	Jaunimo aktyvumas yra pakankamas	Paslaugos jaunoms šeimoms, auginančioms vaikus, yra pakankamos	Kaimo bendruomenių bei kitų nevyriausybinių organizacijų veiklos skatinimas ir jų iniciatyvų įgyvendinimo rėmimas yra pakankamas	Kaimo bendruomenių bendradarbiavimas ir susitelkimas yra stiprus
Šiaulių r. VVG, N=266	3.65	3.20	3.06	3.03	2.91	2.96	2.98	3.00	2.72	2.71	2.85	3.15
Bubių, N=41	3.54	3.06	3.09	3.06	2.88	2.47	2.79	2.74	2.56	2.60	2.48	2.89
Ginkūnų, N=20	3.25	3.21	2.95	2.95	3.14	3.40	3.00	3.08	2.68	3.06	3.33	3.13
Gruzdžių, N=21	3.85	3.60	3.15	3.10	3.19	3.60	3.21	3.26	3.20	3.32	3.55	3.45
Kairių, N=20	3.56	3.13	2.78	2.65	2.76	2.75	2.21	2.76	1.94	2.23	2.00	2.22
Kuršėnų kaimiškoje, N=21	3.65	2.67	2.75	2.80	2.53	2.60	2.65	2.50	2.37	2.28	2.72	2.89
Kužių, N=26	3.63	3.14	3.22	2.88	2.90	3.05	2.60	3.26	2.55	2.15	2.96	3.43
Meškuičių, N=25	3.67	3.35	3.38	3.28	3.25	3.15	3.87	3.70	3.08	3.00	3.22	3.61
Raudėnų, N=11	3.91	3.27	3.45	3.27	3.00	3.00	3.73	3.40	2.73	3.00	2.91	2.91
Šakynos, N=21	3.85	3.53	3.50	3.60	3.45	2.86	3.62	3.59	3.90	3.39	3.52	4.05
Šiaulių kaimiškoje, N=57	3.76	3.24	2.77	3.02	2.52	3.04	2.86	2.59	2.45	2.53	2.46	3.08

Pozityviausiai socialinę situaciją vertino Šakynos (2.86-4.05 balo, mediana – 3.56 balo), Meškuičių (3.00-3.87 balo; mediana – 3.32 balo) ir Gruzdžių (3.10-3.85, mediana – 3.29 balo) seniūnijos, o pesimistiškiausiai – Kuršėnų kaimiškoji (2.28-3.65 balo; mediana – 2.66 balo) ir Kairių (1.94-3.56 balo; mediana – 2.70 balo) (žr. 1 lent.).

Vertinant VVG ekonominę ir užimtumo situaciją, respondentų vertinimo vidurkiai svyravo tarp 2.81-3.19, taigi, labai didelio skirtumo nebuvo (žr. 6 pav.). Respondentai sutiko, kad ryšių ir IT (pvz. mobilaus ryšio, interneto prieigos, elektrinių paslaugų duomenų prieinamumas ir pan.) kokybė pakankama (3.58), verslo įmonės ir ūkininkai yra konkurencingi (3.19), daug vietoje pagamintos produkcijos realizuojama už savivaldybės ribų (3.08), o vietos įmonės

rūpinasi savo darbuotojais (3.07). Labiausiai nepalankiai respondentai įvertino, tai kad sėkmingai kuriami produktai turistams (2.25; 27% prasčiausių įvertinimų).

6 pav. Kaip vertinate Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto) ekonominę ir užimtumo situaciją? (kur 5 – visiškai sutinku, 1 – visiškai nesutinku)

Tiesa, atsakinėjant į klausimus apie ekonomikos ir užimtumo situaciją, gana didelė dalis respondentų nurodė, kad į pateiktus klausimus negali atsakyti. Sunkiausia respondentams buvo įvertinti, ar daug vietoje pagamintų produktų realizuojama už savivaldybės ribų, ar ūkinės veiklos poveikio aplinkai mažinimo priemonės yra pakankamos, ar vietos amatininkai geba kooperuotis ir bendrai spręsti produkcijos realizavimo uždavinius.

Analizuojant vietos ekonomikos ir užimtumo situacijos vertinimą pagal seniūnijas, didelio respondentų nuomonių skirtumo nėra. Daugelyje seniūnijų geriausiai buvo įverti ryšių ir IT paslaugų kokybė (9 iš 10 seniūnijų) bei verslo įmonių ir ūkininkų konkurencingumas (5 iš 10 seniūnijų) (žr. 2 lent.). Visose seniūnijose prasčiausio įvertinimo sulaukė kuriamų paslaugų turistams kokybė. Be to, 7 iš 10 seniūnijų blogiausio įvertinimo sulaukė vietos vartotojų perkamoji galia.

2 lentelė. VVG ekonominė ir užimtumo situacija (gyventojų pagal gyvenamąją seniūniją nuomonė)

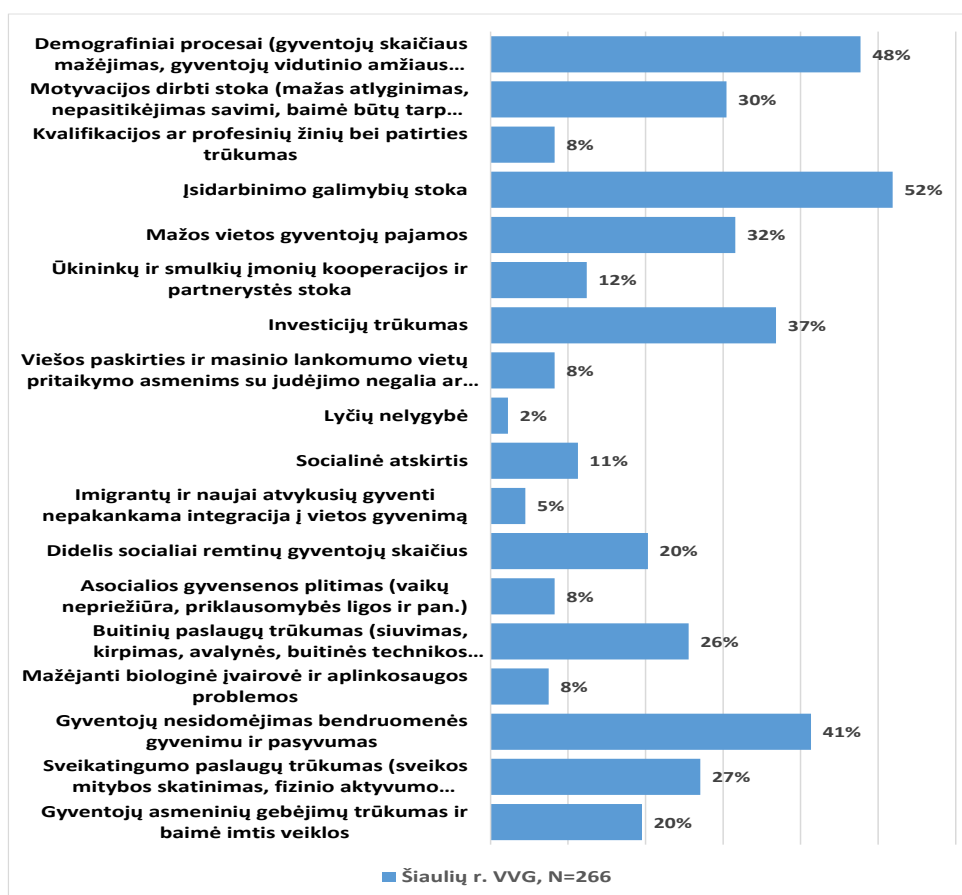
Teiginiai	Verslo įmonių ir ūkininkai yra konkurencingi	Vietos įmonės rūpinasi savo darbuotojais	Ryšių ir IT (pvz. mobilus ryšio, interneto prieiga, elektroninių paslaugų, duomenų prieinamumas ir pan.) paslaugų kokybė yra pakankamai	Vietos amatininkai geba kooperuotis ir bendrai spręsti produkcijos realizavimo uždavinius	Verslininkai ir ūkininkai aktyviai dalyvauja bendruomenės gyvenime (pvz., iniciatyvų rėmimas, vietos politikos formavimas)	Daug vietoje pagamintų produktų (gaminų ar paslaugų) realizuojama už savivaldybės ribų	Sėkmingai kuriami produktai turistams	Gyventojų motyvacija dirbti yra pakankama	Vietos vartotojai turi pakankamai pinigų	Gamybinės ir žemės ūkio veiklos poveikio aplinkai mažinimo priemonės yra pakankamos
Šiaulių r. VVG, N=266	3.19	3.07	3.58	2.75	3.02	3.08	2.25	2.88	2.53	2.81
Bubių, N=41	2.89	2.74	3.76	2.69	2.66	2.83	2.13	2.83	2.45	2.48
Ginkūnų, N=20	3.56	3.36	4.16	3.09	3.33	3.54	2.71	3.24	3.31	3.00
Gruzdžių, N=21	3.55	3.30	3.90	3.35	3.63	3.38	2.94	3.47	3.24	3.44
Kairių, N=20	2.29	2.50	3.47	2.20	2.24	2.40	1.27	2.33	1.72	2.27
Kuršėnų kaimiškojoje, N=21	2.78	2.53	3.10	2.73	2.89	2.94	2.44	2.67	1.83	2.53
Kužių, N=26	3.40	2.71	3.56	2.07	2.57	3.07	1.53	2.56	2.61	2.93
Meškuičių, N=25	3.85	3.55	3.48	2.90	3.83	3.63	2.38	2.95	2.50	3.20
Raudėnų, N=11	3.33	3.18	3.64	3.00	3.09	3.50	2.67	2.55	2.73	3.13
Šakynos, N=21	3.33	3.58	3.67	3.35	3.67	3.36	2.67	2.95	2.75	3.17
Šiaulių kaimiškojoje, N=57	3.14	3.10	3.37	2.35	2.76	2.75	2.04	3.02	2.58	2.58

Įdomu pastebėti, kad nei vienas ekonominės ir užimtumo situacijos teiginys seniūnijose nebuvo vertinamas ir geriausiai, ir blogiausiai. Taigi, VVG teritorijos gyventojų nuomonė dėl užimtumo ir ekonominės veiklos yra gana panaši.

Santykinai optimistiškiausiai ekonominę ir užimtumo situaciją vertino Gruzdžių (2.94-3.90 balo; mediana – 3.41 balo) ir Ginkūnų (2.71-4.16 balo; mediana – 3.32 balo), o pesimistiškiausiai – Kairių seniūnija (1.27-3.47 balo; mediana – 2.28 balo).

Respondentai nurodė, kad jų gyvenamojoje vietovėje opiausios problemos buvo įsidarbinimo galimybių stoka (52% respondentų), demografiniai procesai (gyventojų skaičiaus mažėjimas, gyventojų vidutinio amžiaus didėjimas, gimstamumo mažėjimas, mirtingumo didėjimas ir pan.) (48%), gyventojų nesidomėjimas bendruomenių gyvenimu (41%), ir investicijų stoka (37%) (žr. 7 pav.). Įsidarbinimo galimybių stoka ir mažos pajamos (32%) silpnino motyvaciją dirbti (30%) bei galimybes investuoti. Tai savo ruožtu didino socialinę atskirtį (11%), stiprino gyventojų asmeninių gebėjimų trūkumą, mažino domėjimąsi bendruomeniniu gyvenimu, didino socialiai remtinų gyventojų skaičių (20%), skatino aktyvesnius ir drąsesnius gyventojus išvykti. Gyventojų mažėjimas turėjo neigiamą poveikį sveikatos paslaugų prieinamumui (27%) bei buitinių paslaugų trūkumui (26%).

7 pav. VVG gyvenamosios vietovės opiausios problemos

Analizuojant respondentų duomenis pagal seniūnijas, pastebima, beveik visose seniūnijose (8 iš 10) viena opiausių problemų nurodyti įsidarbinimo galimybių stoka. Tik Kairių ir Šiaulių kaimiškosios seniūnijų respondentai dažniau nurodė kitas opias problemas. Ginkūnų seniūnijoje opiausios problemos buvo motyvacijos dirbti stoka, investicijų trūkumas bei gyventojų nesidomėjimas bendruomeniniu gyvenimu ir pasyvumas. Šiaulių kaimiškojoje seniūnijoje opiausios problemos buvo investicijų trūkumas, gyventojų nesidomėjimas bendruomeniniu gyvenimu ir pasyvumas bei sveikatingumo paslaugų trūkumas.

Dar viena opi problema, kurią dažniausiai rinkosi daugelis seniūnijų (7 iš 10) buvo demografiniai procesai, t. y. gyventojų skaičiaus mažėjimas, vidutinio gyventojų amžiaus didėjimas ir pan.

Socialinės atskirties problema tarp seniūnijų išryškėjo gana skirtingai (žr. 3 lentelę). Santykinai dažniausiai ši problema buvo nurodyta Kuršėnų kaimiškosios seniūnijos respondentų (19%), o mažiausiai – Kužių seniūnijoje (4%). Daugelyje seniūnijų šią problemą nurodė 9-12% respondentų. Santykinai opesnė problema (20% visų apklausos respondentų) buvo didelis socialiai remtinų gyventojų skaičius. Tiesa, šios problemos aktualumas tarp seniūnijų išsiskyrė gana smarkiai: tik 8% Meškuičių seniūnijos, 9% Šiaulių kaimiškosios ir net 55% Raudėnų seniūnijos respondentų nurodė šią problemą kaip vieną opiausių.

Apie 20% respondentų taip pat pasirinko problemą, kad vietos gyventojams trūksta asmeninių gebėjimų, jie nepasitiki savimi ir bijo imtis veiklos.

Aplinkosaugos problemas VVG teritorijoje pažymėjo 8% respondentų. Daugiausiai respondentų, kurie pažymėjo mažėjančios biologinės įvairovės ir aplinkosaugos problemas, buvo Kužių (19%), Šiaulių kaimiškosios (16%) ir Ginkūnų (15%) seniūnijų. Net penkiose iš dešimties seniūnijų šios problemos nepasirinko nė karto.

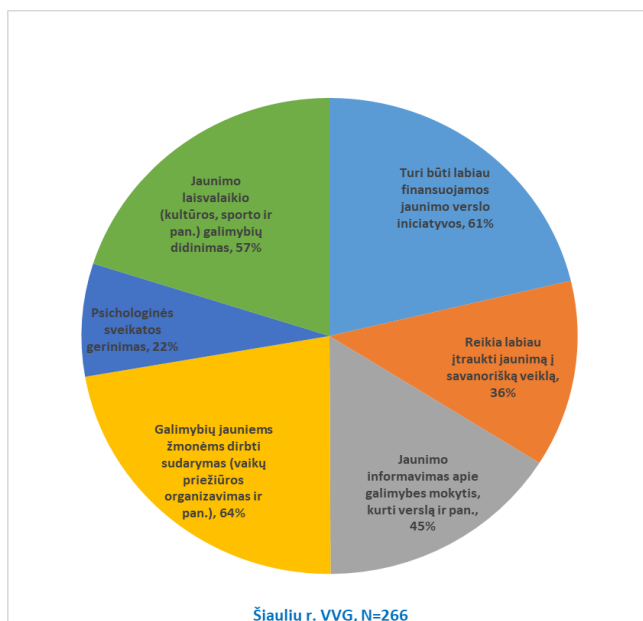
3 lentelė. VVG opiausios problemos (gyventojų pagal gyvenamąją seniūniją nuomonė)

Teiginiai	Demografiniai procesai			Išdarbinimo galimybių stoka	Mažos vietos gyventojų pajamos	Ūkininkų ir smulkių įmonių kooperacijos ir partnerystės stoka	Investicijų trūkumas	Viešos paskirties ir masinio lankomumo vietų pritaikymo asmenims su judėjimo negalia ar kitais spec. poreikiais stoka	Lyčių nelygybė	Socialinė atskirtis	Imigrantų ir naujai atvykusių gyventojų nepakankama integracija į vietos gyvenimą	Didelis socialiai remtinų gyventojų skaičius	Asocialios gyvensenos plitimas (vaikų nepriežiūra, priklausomybės ligos ir pan.)	Buitinių paslaugų trūkumas (siuvimas, kirpimas, avalynės, buitinės technikos taisymas ir kita)	Mažėjanti biologinė įvairovė ir aplinkosaugos problemos	Gyventojų nesidomėjimas bendruomenės gyvenimu ir pasyvumas	Sveikatingumo paslaugų trūkumas	Gyventojų asmeninių gebėjimų trūkumas ir baimė imtis veiklos
	Motyvacijos dirbti stoka (mažas atlyginimas, nepasitikėjimas savimi, baimė būtų tarp svetimų žmonių ir pan.)	Kvalifikacijos ar profesinių žinių bei patirties trūkumas	Patirties trūkumas															
Šiaulių r. VVG, N=266	48%	30%	8%	52%	32%	12%	37%	8%	2%	11%	5%	20%	8%	26%	8%	41%	27%	20%
Bubių, N=41	49%	24%	10%	76%	24%	20%	39%	10%	2%	12%	7%	20%	15%	34%	0%	49%	24%	15%
Ginkūnų, N=20	30%	40%	0%	20%	20%	20%	40%	5%	0%	10%	10%	20%	5%	20%	15%	50%	20%	20%
Gruzdžių, N=21	52%	52%	24%	48%	33%	14%	43%	14%	14%	14%	0%	24%	14%	24%	0%	24%	19%	24%
Kairių, N=20	30%	40%	5%	60%	45%	10%	35%	0%	0%	15%	0%	20%	10%	25%	10%	30%	40%	20%
Kuršėnų kaimiškojoje, N=21	52%	43%	10%	67%	52%	10%	43%	0%	0%	19%	10%	38%	14%	24%	5%	43%	10%	0%
Kužių, N=26	46%	23%	4%	42%	31%	12%	15%	12%	4%	4%	4%	19%	0%	19%	19%	62%	31%	38%
Meškuičių, N=25	64%	24%	0%	56%	24%	8%	40%	0%	0%	12%	0%	8%	4%	48%	0%	40%	36%	20%
Raudėnų, N=11	82%	73%	0%	73%	45%	18%	36%	0%	0%	9%	0%	55%	18%	9%	0%	36%	9%	36%
Šakynos, N=21	86%	19%	14%	57%	43%	5%	19%	0%	0%	10%	0%	33%	0%	10%	0%	14%	14%	10%
Šiaulių kaimiškojoje, N=57	32%	18%	11%	37%	25%	11%	47%	19%	2%	11%	7%	9%	7%	26%	16%	47%	39%	21%

Lyčių lygybės problema nėra viena iš opiausių problemų VVG teritorijoje. Daugiausiai ją rinkose Gruzdžių seniūnijose respondentai (14%), tačiau daugumoje kitų seniūnijų ši problema nebuvo nurodyta nė karto (žr. 3 lentelę). Bendrai visoje VVG teritorijoje šią problemą pažymėjo 2% respondentų.

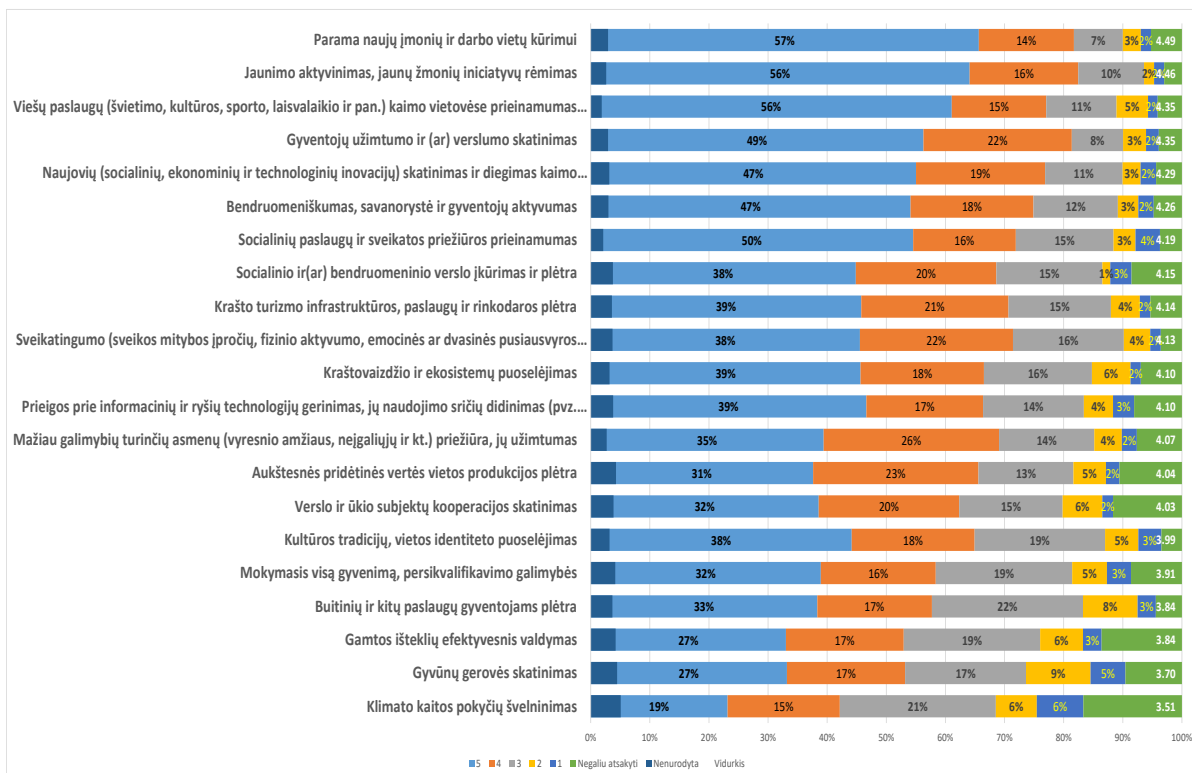
Paprašyti įvardyti konkrečias priemones, kurios pagerintų Šiaulių rajono jaunų žmonių (iki 40 m.) situaciją, respondentai išskyrė galimybių jauniems žmonėms dirbti sudarymą (vaikų priežiūros organizavimą ir pan.) (64% respondentų), jaunimo verslo iniciatyvų finansavimą (61%) ir jaunimo laisvalaikio (kultūros, sporto ir pan.) galimybių didinimą (57%) (žr. 8 pav.).

8 pav. Priemonės VVG teritorijos jaunų žmonių (iki 40 m.) situacijai pagerinti

Apklausos dalyvių paklausta, kokios plėtros sritys turėtų būti remiamos ateityje (įtrauktos į 2024-2029 m. vietos plėtros strategiją), pateiktas sritis buvo prašoma įvertinti penkiabalėje sistemoje. Analizuojant duomenis, skaičiuotas balų vidurkis. Respondentai išskyrė paramą naujų įmonių ir darbo vietų kūrimui (4.49), jaunimo aktyvinimą, jaunų žmonių iniciatyvų rėmimą (4.46), viešų paslaugų (švietimo, kultūros, sporto, laisvalaikio ir pan.) kaimo vietovėse prieinamumo gerinimą ir plėtrą (4.35) bei gyventojų užimtumo ir (ar) verslumo skatinimui (4.35) (žr. 9 pav.). Santykinai mažiausio aktualumo sulaukė klimato kaitos pokyčių švelninimas (3.51) ir gyvūnų gerovės skatinimas (3.70).

9 pav. Plėtros sritys, kurios turėtų būti įtrauktos į naują vietos plėtros strategiją

Respondentų buvo klausiama, ar jie turėtų konkrečių pasiūlymų arba naujoviškų idėjų, kurios galėtų prisidėti prie jų gyvenamosios vietovės gyvenimo kokybės gerėjimo? Atsakymus į šį klausimą pateikė 80 respondentų (30%) (žr. 2 priedą). Dažniausiai respondentai nurodė viešųjų paslaugų ir infrastruktūros, bendruomeninius ir užimtumo dalykus.

Viešųjų paslaugų ir infrastruktūros srityje trūksta vietos, kur gyventojai galėtų organizuoti bendras veiklas. Taip pat trūksta modernios salės (sportui, koncertui ir kt. veikloms), paštomato, bankomato, centralizuotų vandentiekio ir nuotekų įrenginių, dviračių ir pėsčiųjų kelio apšvietimo, geresnio viešojo transporto tarp miesto ir kaimo prieinamumo, daugiau pramogų, popamokinės veiklos vaikams.

Bendruomeninei veiklai trūksta bendruomenės namų, kad gyventojai turėtų vietą kur susiburti, organizuoti bendruomeninius renginius (pvz., koncertus, šokius). Be to, bendruomenę galėtų „suvienyti“ bendros iškylos, eitynės, lauko kino teatras ar „visuomeninis“ verslas, kurį paskatintų finansinė parama kaimo bendruomenėms, o projektinė veikla būtų mažiau sudėtinga ir „subiurokratinta“. Vienas iš respondentų pastebėjo, kad „bendruomenė yra pakankamai aktyvi, tik norėtųsi kad ir pačiam atsirastų daugiau laiko ten dalyvauti, pabendrauti, nes ir naujos idėjos juk gimsta kažką veikiant“ (žr. 2 priedą).

Užimtumo aktyvinimui reikia pritraukti verslą į kaimo vietoves bei skatinti verslumą. Prie to labai prisidėtų legalūs vietiniai turgeliai/mugės, aiški pagalba žmogui norinčiam dirbti savarankiškai ir legaliai, konsultacijos, užpildyta dokumentacija, pagalba viešinant, rekomenduojant, žmonių, atliekančių tam tikras paslaugas, duombazė. Reikia įkurti konkrečias vietas, ar pritaikyti bibliotekas nuotoliniam darbui, kad dirbantis didmiestyje galėtų atvykti ir naudotis internetu, elektra bibliotekose ir dirbti darbą nuotoliniu būdu. Vienas iš respondentų teigia, kad Lietuvos Vyriausybė, mokėdama pašalpas ir duodama maisto davinius, gyventojus padarė tinginiais, nes vos gavęs pašalpas, jie stovi prie parduotuvės ir viską išleidžia alkoholiui, o davinius iškeičia į alaus butelį. Be to, jaučiamas nepakankamas seniūnijos dėmesys atokesnėms rajono vietovėms, o daugelis gyventojų nepažįsta seniūno.

Apklausoje dalyvių nuomonės apibendrinimas

Apklausoje santykinai negausiai dalyvavo jaunimas (iki 29 metų), vyresnio amžiaus (65 metų ir vyresni) gyventojai ir vyrai. Apklausoje geriausiai atsispindi (vidutinio respondento profilis) vidutinio amžiaus aukštąjį išsilavinimą turinčios samdomos darbuotojos iš Šiaulių kaimiškosios, Bubių ar Kužių seniūnijų. Gyventojai yra patenkinti ar iš dalies patenkinti jų gyvenamosios vietovės patrauklumu gyventi, tačiau tik pusė jų mano, kad jų gyvenamoji vietovė yra patraukli ar iš dalies patraukli dirbti ir investuoti. Labiausiai respondentai buvo nepatenkinti, kaip jų gyvenamoji vietovė patraukli dirbti. Dauguma vietos gyventojų labiausiai vertina savo gyvenamosios vietovės geografinę padėtį bei gamtą, kraštovaizdį ir gamtinius išteklius. Santykinai prasčiausiai buvo įvertintos paslaugos jaunosms šeimoms, auginančioms vaikus, jaunimo aktyvumas, kaimo bendruomenių bei kitų NVO veiklos ir iniciatyvų skatinimas, viešosios aplinkos tvarkymo paslaugos bei turizmo paslaugų išvystymu. Respondentai nurodė, kad jų gyvenamojoje vietovėje opiausios problemos buvo įsidarbinimo galimybių stoka, demografiniai procesai, gyventojų nesidomėjimas bendruomenių gyvenimu ir investicijų stoka. Jaunų žmonių (iki 40 m.) situaciją VVG teritorijoje labai pagerintų galimybių jauniems žmonėms dirbti sudarymas, jaunimo verslo iniciatyvų finansavimas ir jaunimo laisvalaikio galimybių didinimas. VPS daugiausiai dėmesio turi būti skiriama naujų įmonių ir darbo vietų kūrimui, jaunimo aktyvinimui, jaunų žmonių iniciatyvų rėmimui, viešų paslaugų (švietimo, kultūros, sporto, laisvalaikio ir pan.) kaimo vietovėse prieinamumo gerinimui ir plėtrai bei gyventojų užimtumo ir (ar) verslumo skatinimui.

1 Priedas. Apklauso anketa

ŠIAULIŲ RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS TERITORIJOS GYVENTOJŲ POREIKIŲ TYRIMAS

Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“, kurios teritorija apima visą Šiaulių rajono savivaldybę išskyrus Kuršėnų miesto seniūniją, (toliau – Šiaulių r. VVG) atlieka tyrimą, skirtą išsiaiškinti esamą Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto) socialinę ir ekonominę situaciją bei gyventojų poreikius.

Tyrimui yra itin svarbu nustatyti realius vietos gyventojų poreikius, kurie bus naudojami rengiant **2023-2027 metų Šiaulių rajono vietos plėtros strategiją** (toliau – VPS), identifikuojant vietos problemas ir potencialą ir numatant plėtros kryptis.

Šiaulių r. VVG kviečia Jus prisidėti prie šios strategijos rengimo ir prašo Jūsų atsakyti į pateiktus klausimus.

Anketa yra **anoniminė**. Jūsų atsakymų laukiame iki **2023 m. kovo 06 d.**

– **Ar, Jūsų nuomone, Jūsų gyvenamoji vietovė yra patraukli:**

1. Gyventi?	☐	Taip	☐	Ne	☐	Iš dalies	☐	Negaliu atsakyti
2. Dirbti?	☐	Taip	☐	Ne	☐	Iš dalies	☐	Negaliu atsakyti
3. Investuoti?	☐	Taip	☐	Ne	☐	Iš dalies	☐	Negaliu atsakyti
4. Svečiuotis?	☐	Taip	☐	Ne	☐	Iš dalies	☐	Negaliu atsakyti

– **Kokius Jūsų gyvenamosios vietovės ir Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto) vietos ypatumą Jūs labiausiai vertinate ir/ar didžiuojatės? (pasirinkite iki 3 variantų kiekviename stulpelyje. Pasirinkimai nebūtinai turi sutapti.)**

Ypatumas	Jūsų gyvenamoji vietovė	Šiaulių raj. (be Kuršėnų miesto)
Gamta, kraštovaizdžiu, gamtiniais ištekliais	☐	☐
Geografinė padėtimi	☐	☐
Biologine įvairove ir aplinkos apsauga	☐	☐
Mokymosi visą gyvenimą galimybėmis	☐	☐
Sveikatingumo ir fizinio aktyvumo veiklų įvairove	☐	☐
Kultūra, istorija, tradicijomis	☐	☐
Aktyviomis bendruomeninėmis organizacijomis	☐	☐

Laisvalaikio infrastruktūra ir galimybės (vandens pramogomis, sportu ir kt.)	☐	☐
Užimtumo ir įsidarbinimo galimybės	☐	☐
Gyventojų pilietiškumu, sąmoningumu, draugiškumu	☐	☐
Vietos darbdavių ir ūkininkų atsakingumu	☐	☐
Vietos organizacijų ir institucijų partneryste	☐	☐
Viešosios infrastruktūros būkle (mokyklų infrastruktūra, kultūros įstaigų tinklu ir kt.)	☐	☐
Viešųjų paslaugų prieinamumu ir įvairove	☐	☐
Kita (įrašyti):	☐	☐

- **Kaip Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto) socialinę situaciją?** (kur 5 – visiškai sutinku, 1 – visiškai nesutinku)

Teiginys	Vertinimas					Negaliu atsakyti
	5	4	3	2	1	
Gyventojai draugiški, linkę padėti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyventojų psicho-emocinė sveikata yra gera	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyventojų saviraiškos iniciatyvos ir galimybės yra pakankamos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyventojai yra aktyvūs bendruomenių veikloje	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyventojai domisi ir aktyviai dalyvauja sveikatingumo veiklose	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Senjorų įtraukimo į organizacijų veiklas yra pakankamas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Viešosios aplinkos tvarkymo ir pan. paslaugos yra pakankamos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aplinkosaugos ir prisitaikymo prie klimato kaitos priemonės yra pakankamos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jaunimo aktyvumas yra pakankamas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Paslaugos jaunoms šeimoms, auginančioms vaikus, yra pakankamos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kaimo bendruomenių bei kitų nevyriausybinių organizacijų veiklos skatinimas ir jų iniciatyvų įgyvendinimo rėmimas yra pakankamas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kaimo bendruomenių bendradarbiavimas ir susitelkimas yra stiprus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vietos gyventojai nepatiria diskriminacijos tikėjimo, įsitikinimų, socialinio statuso, lytinės orientacijos, tautybės, rasės, negalios pagrindais	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kita (įrašyti):	☐	☐	☐	☐	☐	☐
-----------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

- **Kaip vertinate Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto) ekonominę ir užimtumo situaciją?** (kur 5 – visiškai sutinku, 1 – visiškai nesutinku)

Teiginys	Vertinimas					Negaliu atsakyti
	5	4	3	2	1	
Verslo įmonės ir ūkininkai yra konkurencingi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vietos įmonės rūpinasi savo darbuotojais	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ryšių ir IT (pvz. mobilaus ryšio, interneto prieiga, elektroninių paslaugų, duomenų prieinamumas ir pan.) paslaugų kokybė yra pakankamai	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vietos amatininkai geba kooperotis ir bendrai spręsti produkcijos realizavimo uždavinius	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verslininkai ir ūkininkai aktyviai dalyvauja bendruomenės gyvenime (pvz., iniciatyvų rėmimas, vietos politikos formavimas)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Daug vietoje pagamintų produktų (gaminų ar paslaugų) realizuojama už savivaldybės ribų	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Sėkmingai kuriami produktai turistams	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyventojų motyvacija dirbti yra pakankama	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vietos vartotojai turi pakankamai pinigų	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gamybinės ir žemės ūkio veiklos poveikio aplinkai mažinimo priemonės yra pakankamos	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kita (įrašyti)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- **Kokia Jūsų gyvenamosios vietovės problema yra opiausia? (pasirinkite ne daugiau 5 atsakymų)**

- Demografiniai procesai (gyventojų skaičiaus mažėjimas, gyventojų vidutinio amžiaus didėjimas, gimstamumo mažėjimas, mirtingumo didėjimas ir pan.)
- Motyvacijos dirbti stoka (mažas atlyginimas, nepasitikėjimas savimi, baimė būtų tarp svetimų žmonių ir pan.)
- Kvalifikacijos ar profesinių žinių bei patirties trūkumas
- Įsidarbinimo galimybių stoka
- Mažos vietos gyventojų pajamos
- Ūkininkų ir smulkių įmonių kooperacijos ir partnerystės stoka
- Investicijų trūkumas
- Viešos paskirties ir masinio lankomumo vietų pritaikymo asmenims su judėjimo negalia ar kitais spec. poreikiais stoka

- Lyčių nelygybė
- Socialinė atskirtis
- Imigrantų ir naujai atvykusių gyventi nepakankama integracija į vietos gyvenimą
- Didelis socialiai remtinų gyventojų skaičius
- Asocialios gyvensenos plitimas (vaikų nepriežiūra, priklausomybės ligos ir pan.)
- Buitinių paslaugų trūkumas (siuvimas, kirpimas, avalynės, buitinės technikos taisymas ir kita)
- Mažėjanti biologinė įvairovė ir aplinkosaugos problemos
- Gyventojų nesidomėjimas bendruomenės gyvenimu ir pasyvumas
- Sveikatingumo paslaugų trūkumas (sveikos mitybos skatinimas, fizinio aktyvumo veiklos, emocijų valdymo lavinimas ir pan.)
- Gyventojų asmeninių gebėjimų trūkumas ir baimė imtis veiklos
- Kita (įrašyti) _____

– **Ar turėtumėte konkrečių pasiūlymų arba naujoviškų idėjų, kurios galėtų prisidėti prie gyvenimo kokybės gerėjimo Jūsų gyvenamoje vietovėje?**

1. (Įrašykite): _____

2. (Įrašykite): _____

3. (Įrašykite): _____

– **Kokios, jūsų manymu, plėtros sritys turėtų būti ateityje remiamos (įtrauktos į naują vietos plėtros strategiją), siekiant, kad gyvenimas Šiaulių rajone (be Kuršėnų miesto seniūnijos) pagerėtų? (kur 5 – labai svarbu, 1 – mažiau svarbu)**

Plėtros sritys	Plėtros svarba					
	5	4	3	2	1	Negaliu atsakyti
Viešų paslaugų (švietimo, kultūros, sporto, laisvalaikio ir pan.) kaimo vietovėse prieinamumas ir plėtra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros prieinamumas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buitinių ir kitų paslaugų gyventojams plėtra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kultūros tradicijų, vietos identiteto puoselėjimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mažiau galimybių turinčių asmenų (vyresnio amžiaus, neįgaliųjų ir kt.) priežiūra, jų užimtumas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bendruomeniškumas, savanorystė ir gyventojų aktyvumas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mokymasis visą gyvenimą, persikvalifikavimo galimybės	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jaunimo aktyvinimas, jaunų žmonių iniciatyvų rėmimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Sveikatingumo (sveikos mitybos įpročių, fizinio aktyvumo, emocinės ar dvasinės pusiausvyros ir pan.) skatinimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Naujovių (socialinių, ekonominių ir technologinių inovacijų) skatinimas ir diegimas kaimo vietovėse	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Prieigos prie informacinių ir ryšių technologijų gerinimas, jų naudojimo sričių didinimas (pvz. viešajame valdyme ir kt.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Socialinio ir(ar) bendruomeninio verslo įkūrimas ir plėtra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyventojų užimtumo ir (ar) verslumo skatinimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Parama naujų įmonių ir darbo vietų kūrimui	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Aukštesnės pridėtinės vertės vietos produkcijos plėtra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Verslo ir ūkio subjektų kooperacijos skatinimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Krašto turizmo infrastruktūros, paslaugų ir rinkodaros plėtra	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gamtos išteklių efektyvesnis valdymas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Klimato kaitos pokyčių švelninimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kraštovaizdžio ir ekosistemų puoselėjimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyvūnų gerovės skatinimas	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kita (nurodyti):	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- **Jūsų nuomone, kokios konkrečios priemonės pagerintų Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto seniūnijos) jaunų žmonių (iki 40 m.) situaciją?**
(pasirinkite 3 svarbiausius atsakymus)

- Turi būti labiau finansuojamos jaunimo verslo iniciatyvos
- Reikia labiau įtraukti jaunimą į savanorišką veiklą
- Jaunimo informavimas apie galimybes mokytis, kurti verslą ir pan.
- Galimybių jauniems žmonėms dirbti sudarymas (vaikų priežiūros organizavimas ir pan.)
- Psichologinės sveikatos gerinimas
- Jaunimo laisvalaikio (kultūros, sporto ir pan.) galimybių didinimas
- Kita (nurodyti): _____

- **Ar esate bendruomeninės arba nevyriausybines organizacijos nariu?**

- Taip Ne

- **Jūsų amžius?**

- 18 - 29 m. 30 - 45 m. 46 - 64 m. 65 m. ir vyresnis

- **Jūsų lytis?**

- Moteris Vyras

– **Jūsų išsilavinimas?**

- Vidurinis, pagrindinis ar pradinis
 Profesinis
 Aukštesnysis
 Aukštasis

– **Jūsų pareigos/užsiėmimas?**

- Vadovaujantis darbuotojas
 Samdomas darbuotojas
 Verslininkas
 Ūkininkas
 Moksleivis/Studentas
 Bedarbis
 Namų šeimininkė/as
 Pensininkas
 Savarankiškai dirbantis
 Kita (įrašykite) _____

– **Kurioje Šiaulių rajono savivaldybės seniūnijoje Jūs gyvenate?**

- Bubių
 Ginkūnų
 Gruzdžių
 Kairių
 Kuršėnų
kaimiškojoje
 Kužių
 Meškuičių
 Raudėnų
 Šakynos
 Šiaulių
kaimiškojoje

- **Jei apie ką nors svarbaus nebuvo paklausta anketoje, parašykite:**
-

Ačiū.

2 Priedas. Respondentų pasiūlymai arba naujoviškos idėjos, kurios galėtų prisidėti gyvenamosios vietovės gyvenimo kokybės gerėjimo*

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
1	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-20	Bendruomenės namų statyba, su modernia sale (sportui, koncertui ir kt. veikloms). Aukštelkė - Raizgiai dviračių ir pėsčiųjų kelio apšvietimas.
2	Bubių sen., 46 - 64 m.	2023-02-20	Įnicipuoti visuomeninį verslą, kuris galėtų teikti pagalbą už prieinamą kainą pagyvenusiems kaimo gyventojams (senjorams), pvz. turėtų techniką malkoms skaldyti, parvežti/pervežti jas iš miško, nušienauti pievas ir pan.
3	Bubių sen., 65 m. ir vyresnis	2023-02-21	bent jau nenaikinti mokyklų, kultūros namų, turėti gydytojų vietoje, remti kaimo bendruomenės materialiai, sviesti žmones politikos, ekonomikos klausimais / nera reikiamo rysio su isrinktais valdzios atstovais./ Nereiketu daryti miesteliuose Sauliu savanoriu pratybu -jos turetu vykti toliau nuo centru ,nuo gyvenamu teritoriju. Reiketu daryti gyventoju apklausas del ju gyvenimo ir ateities matymo daug dazniau.Ir reikia atsizvelgti i gyventoju nuomone.
4	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-21	Neturime Valstyinės žemės, todėl kažką kurti pvz. laisvalaikio zonas nėra kur.
5	Kairių sen., 46 - 64 m.	2023-02-21	Negaliu atsakyti
6	Bubių sen., 30 - 45 m.	2023-02-21	-
7	Meškuičių sen., 18 - 29 m.	2023-02-21	Centralizuoti Vandentiekio ir nuotekų įrenginiai, nes gyvename kaip nendartaliečiai lyginant su Europa.
8	Meškuičių sen., 46 - 64 m.	2023-02-21	Pavyzdį reikia imti iš Joniškio raj.VVG.Daug įvairių kursų buvo vykdoma,daug projektų laimėta ir iš to išaugo verslai .Yra kur pasiremti smarkiai šioje srityje.
9	Šiaulių kaimiškojoje sen., 65 m. ir vyresnis	2023-02-21	Finansiškai remti kaimo bendruomenės,projektinė veikla sudėtinga,subiurokratinta/paraiškos pateikimas,projekto įgyvendinimas,ataskaita,pristatymas savivaldybėje/max suma 1000Eur,kai kelių paskutinių metų infliacija 20%.
10	Bubių sen., 18 - 29 m.	2023-02-22	Labiausiai padėtų geresnis prieinamumas viešuoju transportu, daugiau pramogų rajono savivaldybėje.
11	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-22	Pėsčiųjų takai, kelių valymas,priežiūra.
12	Šakynos sen., 46 - 64 m.	2023-02-22	Darbo vietų kurimas
13	Šakynos sen., 18 - 29 m.	2023-02-22	Jog pagerėtų gyvenimo kokybė, reiktų jog atsirastų daugiau darbo vietų šalia miestelių.
14	Gruzdžių sen., 18 - 29 m.	2023-02-22	Gruzdžiuose reikia paštomato. Bankomatą jau turime ir tai labai šaunu, dabar reiktų paštomato. Nes siuntinių atsiimti suvažiuotų ir iš aplinkinių kaimukų
15	Kužių sen., 46 - 64 m.	2023-02-22	Neturiu
16	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-21	Ne
17	Kairių sen., 18 - 29 m.	2023-02-24	Veikla jaunimui, vakariniai užsiėmimai
18	Kairių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Reikia bendruomenės namų,kad gyventojai turetų vieta kur susiburti,organizuoti ivairias socialines veiklas ir renginius.
19	Kairių sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Daugiau viešojo transporto tarp miesto ir kaimo
20	Šiaulių kaimiškojoje sen., 65 m. ir vyresnis	2023-02-24	nuotekų tinklų įrengimas. Pėsčiųjų, dviračių tako įrengimas iki Šiaulių miesto, iki kurio iki 2 km

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
21	Kairių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Turėčiau ir ne vieną.
22	Bubių sen., 18 - 29 m.	2023-02-24	Labai reiktu vaikų žaidimų aikštelės, lauko sporto. Sutvarkyti pesčių taka ir pratesti kad būtų galima daugiau pasivaikščioti. Trūksta veiklos kuri suvienytu bendruomenė. Lauko kino teatras, koncertas, šokiai, rengiamos iškilos, eitynės ir t.t.
23	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Išasfaltuoti gatves, aplinkos priežiūra,
24	Bubių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Trūksta užimtumo tiek vaikams tiek suaugusiems. Nėra nei vaikų aikštelės. Nyksta mokykla turėsime važinėti į mokyklą. Taip pat keliai nuo Bazilionų iki Pašiaušės beveik npravažiuojami, gatvė nuo senojo Kelmės plento iki Bazilionų kaip žvyrkelis tik nedulka, taip pat šaligatviai susisukę, duobėti verkiant reikia tvarkyti. Neturime bendros kanalizacijos. Mokame po €50 kas mėnesį iš šeimos biudžeto kad ištrauktų. Tai labai atsiliepia šeimos gerovei.
25	Kairių sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Kelio tvarkimas!!!!
26	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Trūksta susisiekimo su miestu ir kitomis gyvenvietėmis . Dviračių ir pėsčiųjų takų.
27	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Maitinimo ir apgyvendinimo įkūrimas
28	Kužių sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Vyriausybė mokėdama pašalpas ir maisto davinius gyventojus padarė tinginiais. Vos gavęs pašalpas stovi prie parduotuvės ir viską išleidžia alkoholiui, o davinius iškeičia į alaus butelį.
29	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Kol kas neturiu.
30	Bubių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Apšviesti gatves iki stotelės vaikams.
31	Bubių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Bubių miestelis turi puikią ežero pakrantę, tuo pačiu didelis miesto gyventojų čia atvyksta, bet nėra jokios veiklos prie vandens telkinio. Aikštelė vaikams ar kitokie užsiėmimai būtų didžiulis traukos centras čia. Veiklos jaunimui labai trūksta. Bubių aikštėje apgriuvę įrenginiai, čiuožykla be turėklų. Nenaudojama zona, kuri išties yra nuostabi vieta vaikams.
32	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Plečiantis mažiems rajonams aplink Šiaulius, reikia plėsti ne tik Voveriškių darželį/mokyklą, bet pagalvoti ir apie Vijolių plėtrą, nes vietų trūkumas jau jaučiamas.
33	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Pėsčiųjų ir dviračių takas iki kaimo.
34	Kužių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Vandentiekio ir kanalizacijos tinklų prijungimas.
35	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Būtinai reikia įrengti žaidimo aikštelių paaugliams, aktyviau viešinti sveikatinimo paslaugas (ne tik Kuršėnuose), didinti darbuotojų užimtumą.
36	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Saulės elektrinių pagamintą elektrą parduoti savi aldybei, o savivaldybė tuo pinigais tegul investuoja į tą kaimišką vietovę, kuri parduoda elektrą. Kiek žinoma savivaldybė perką brangią elektrą, o bendruomenė parduotų visada pora centų pigiau ir visi būtų laimingi.
37	Bubių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Reikia pritraukti jaunimą gyventi miestalyje. Bet tam reikia užtikrinti vaikam mokslo vietas, po pamokinę veikla. O ne viską uždarinėti.
38	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Laikas išeiti iš sovietmečio palikimo.

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
39	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Didesnis rėmimas ir laisvės bendruomenėms, gal būt įdarbinimas DU mokėjimas bendruomenių pirmininkams motyvuoti. Didesnis skaidrumas ir tolygumas lėšų paskirstymui tarp seniūnijų ir didesnis dėmesys gamtosaugai t.y centrinės nuotekų sistemos, parkų priežiūra (be Kuršėnų miesto).
40	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Centralizuotas vandens tiekimas ir kanalizacija.
41	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Seniūnijos nepakankamas dėmesys atokesnioms rajono vietovėms. Daugelis gyventojų nepažįsta seniūno.
42	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Reikia iš pritraukti verslą į kaimo vietas.
43	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Centralizuotas nuotekų valymo įrengimas.
44	Bubių sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Kelių priežiūros gerinimas
45	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Neleisti tokių pūrojektų, kaip biodegalų gamyklos
46	Kairių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Dviračių - pėsčiųjų takų tinklo plėtimas. Modernesnė mokykla, užtikrinanti kokybišką ugdymą. Sporto klubas visiems. Įmonių kūrimasis/ investicijų pritraukimas, kuris sukurtų papildomų darbo vietų.
47	Bubių sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Mugės, koncertai..pritraukti žmones.. pagerinti jų nuotaiką.. žinoma, kad nebūtų pardavinėjamas alkoholis, nes daug alkoholikų.
48	Ginkūnų sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Daugiau įtraukimo į bendruomenines veiklas gyventojus, tuomet atsiras jiems ir motyvacija įsitraukti, veikti, būti
49	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-24	Taip, turėtumėme.
50	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Asfaltuoti gatves,apšviesti,suderinti su miesto savivaldybe privažiuojamo autobusiuko maršrutą,kad būtų patogus susisiektis su miestu.
51	Raudėnų sen., 46 - 64 m.	2023-02-24	Didesnis rajono savivaldybės dėmesis į mažus kaimus ir gyvenvietes turētu būti.
52	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-25	Visuomeninio transporto susisiekimas su miestais.
53	Bubių sen., 46 - 64 m.	2023-02-25	Neturiu.
54	Kužių sen., 46 - 64 m.	2023-02-25	Mūsų bendruomenė yra pakankamai aktyvi, tik norėtūsi kad ir pačiam atsirastų daugiau laiko ten dalyvauti, pabendrauti, nes ir naujos idėjos juk gimsta kažką veikiant
55	Kužių sen., 46 - 64 m.	2023-02-25	Išasfaltuoti gatves Lukšių kaime.
56	Kairių sen., 65 m. ir vyresnis	2023-02-25	Ne tikriausiai
57	Kužių sen., 46 - 64 m.	2023-02-25	Daugiau bendradarbiavimo tarp privataus ir viešojo sektoriaus apimant paprastas paslaugas, kaip kelių priežiūra.
58	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-26	Turizmo skatinimas
59	Bubių sen., 65 m. ir vyresnis	2023-02-26	Didesnio rajono valdžios dėmesio rajono pakraščių problemoms.ūūž
60	Kairių sen., 46 - 64 m.	2023-02-26	Ivesti kaime kanalizacija, atvesti gamtines dujas, kurios nuo kaimo tik 500 metru. Pradžiai tik tiek.
61	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-26	Sporto salės pastatymas Aukštelkėje, ne tik mokinių, bet ir kitų gyventojų, sporto poreikiams tenkinti

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
62	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-26	Didesnio savivaldybės dėmesio, pagalbos ...
63	Meškuičių sen., 46 - 64 m.	2023-02-27	Išvalyti vandens telkinį Meškuičių miestelyje, kuriame galėtų miestelio gyventojai, jaunimas, vaikai atsigaivinti, praleisti laisvalaikį.
64	Šiaulių kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-02-21	N
65	Bubių sen., 46 - 64 m.	2023-02-27	Ne.
66	Šakynos sen., 65 m. ir vyresnis	2023-02-27	Neturiu
67	Raudėnų sen., 30 - 45 m.	2023-02-27	Mano nuomone, skatinti versumą. Legalūs vietiniai turgeliai/mugės tam tikru metu. Gal ir be mokesčių Aiški pagalba žmogui norinčiam dirbti savarankiškai ir legaliai. Tiek konsultacijos, tiek užpildyta dokumentacija, o gal ir pagalba viešininant, rekomenduojant. Gal kažkokia duombazė žmonių atliekančiu tam tikras paslaugas. Taip pat savivaldybės pagalba verslui, kuris pradeda, tiek konsultuojant, tiek mažinant mokesčius keliems metams į priekį. Gal įkurti ir konkrečias vietas, ar pritaikyti bibliotekas - nuotoliniam darbui. Tarkim aš dirbantis Vilniuje, galiu atvykti ir naudotis internetu, elektra bibliotekose ir dirbti darbą nuotoliniu būdu.
68	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-27	Neturiu
69	Meškuičių sen., 30 - 45 m.	2023-02-27	Grąžinti mokyklai gimnazijos statusą.
70	Kairių sen., 30 - 45 m.	2023-02-27	Požeminių inžinerinių tinklų (kanalizacijos) kaimo vietovėje !
71	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-27	Pritraukti, skatinti investicijas (įmones), kad rajone (Kuršėnuose ir šalia kitų miestelių), kad atsirastų darbo vietų žmonėms. Kad žmogus galėtų oriai dirbti užsidirbti, kad galėtų oriai užsidirbti, o ne dėl įsidarbinimo problemų būtų priverstas eiti "prašyti" pašalpų, kompensacijų.
72	Raudėnų sen., 30 - 45 m.	2023-02-28	Aprašiau aukščiau - gyventojų įtraukimas į įdomias veiklas, kur jie net nepajus kai užaugs, susitelks, įgaus motyvacijos kitose veiklose, gal net užsidirbs arba sukurs verslą.
73	Ginkūnų sen., 30 - 45 m.	2023-02-28	Vaikų sporto ir/ ar aktyvaus laisvalaikio erdvės/lauko aikštės
74	Ginkūnų sen., 46 - 64 m.	2023-02-28	Ginkūnai yra tapę aplinkeliu, čia kokybės nerasta
75	Ginkūnų sen., 30 - 45 m.	2023-02-28	21 autobuso su Šiaulių miestu važiavimo padidinimas.
76	Šiaulių kaimiškojoje sen., 30 - 45 m.	2023-02-28	Kelių priežiūra (Aukštelkės) miestelio ribose yra apgailėtina! Jei konkrečiai, Sodybų gatvė tragiška! Žmonės gyvena, kasdien į darbus vyksta, jau net ūkininko dirbamomis žemėmis važiuoja, kad tik išvengti duobių.
77	Ginkūnų sen., 46 - 64 m.	2023-02-28	Infrastruktūros gerinimas.
78	Ginkūnų sen., 30 - 45 m.	2023-02-28	Nemotyvuotų ir neveiksnių, daugiamečių savivaldos vadovų pakeitimas jaunesnės kartos atstovais.
79	Kairių sen., 46 - 64 m.	2023-03-01	Susisiekimas. mažai autobusų.
80	Kuršėnų kaimiškojoje sen., 46 - 64 m.	2023-03-03	Pritraukti investicijas darbo vietų kūrimui; padėti rajono žemdirbiams realizuoti savo produkciją be tarpininkų.

*Respondentų nuomonė pateikiama be redagavimo, t. y. taip, kaip pateikta anketoje.

Šiaulių rajono VVG NVO apklausos rezultatai

2023 m.

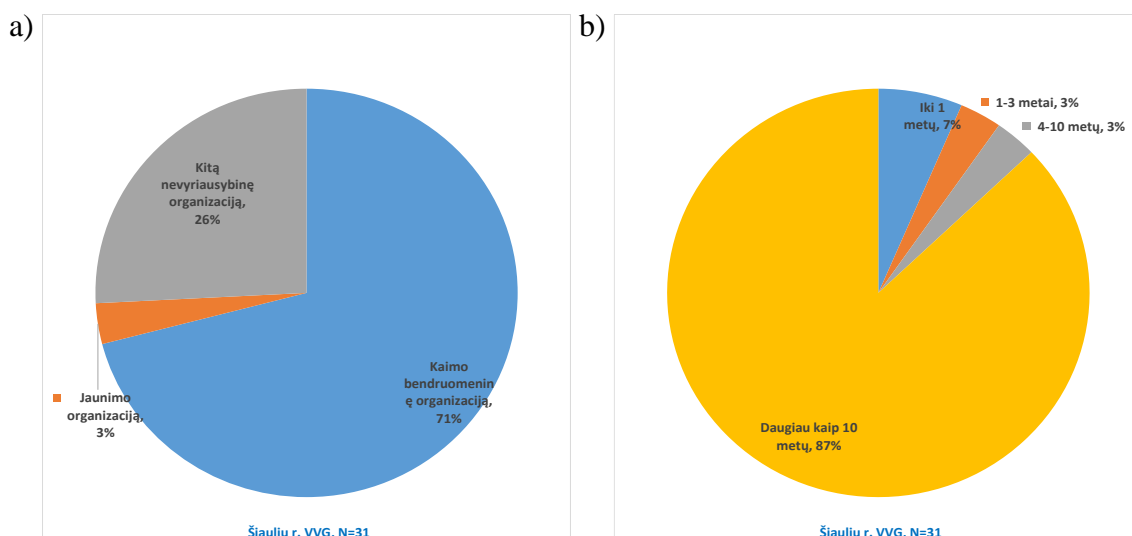
Organizacijų charakteristika

Rengiant naująją VVG vietos plėtros strategiją, didelis dėmesys skirtas visų suinteresuotų šalių įtraukimui ir poreikių identifikavimui. Šiuo tikslu 2023 m. vasario 20 d. – kovo 6 d. buvo organizuojama internetinė VVG teritorijos nevyriausybinių, bendruomeninių organizacijų apklausa. Anketomis buvo pasidalinta VVG ir partnerių interneto svetainėse, socialiniuose tinkluose, taip pat potencialiems respondentams apklausos buvo siunčiamos el. paštu.

VVG teritorijos nevyriausybinių ir bendruomeninių organizacijų nuomonės apklausoje dalyvavo 31 respondentas (žr. 1 pav.). Didžioji dalis – kaimo bendruomenių organizacijų (71%) atstovai, ketvirtadalis – kitų nevyriausybinių organizacijų (26%), taip pat viena jaunimo organizacija.

Absoliuti dauguma (87%) respondentų veikė daugiau kaip 10 metų (žr. 1 pav.). Todėl apklausos rezultatai geriausiai atspindi didelę veiklos patirtį turinčių kaimo bendruomeninių organizacijų nuomonę.

10 pav. Respondentai pagal atstovaujamos organizacijos tipą (a) ir veiklos trukmę (b)

Tyrimo rezultatai

Respondentų organizacijos dažniausiai bendradarbiauja su valdžios institucijomis ir pavaldžiomis įstaigomis (68%), su kaimo bendruomenėmis (65%) ir verslo, žemės ūkio subjektais ir fiziniais asmenimis (52%) (žr. 2 pav.). Kadangi 87% respondentų yra kaimo bendruomenės, pastebima, kad kaimo bendruomenės išnaudoja įvairias galimybes bendradarbiauti su vietos valdžia, pilietine visuomene bei verslu.

Reikia atkreipti dėmesį, kad apie trečdalis respondentų nurodė, kad bendradarbiauja su mokslo institucijomis (žr. 2 pav.). Tai rodo, kad vietos bendruomenės siekia prisidėti prie mokslo taikymo ir eksperimentinės plėtros, idant rastų daugiau inovatyvių sprendimų vietos iššūkiams spręsti.

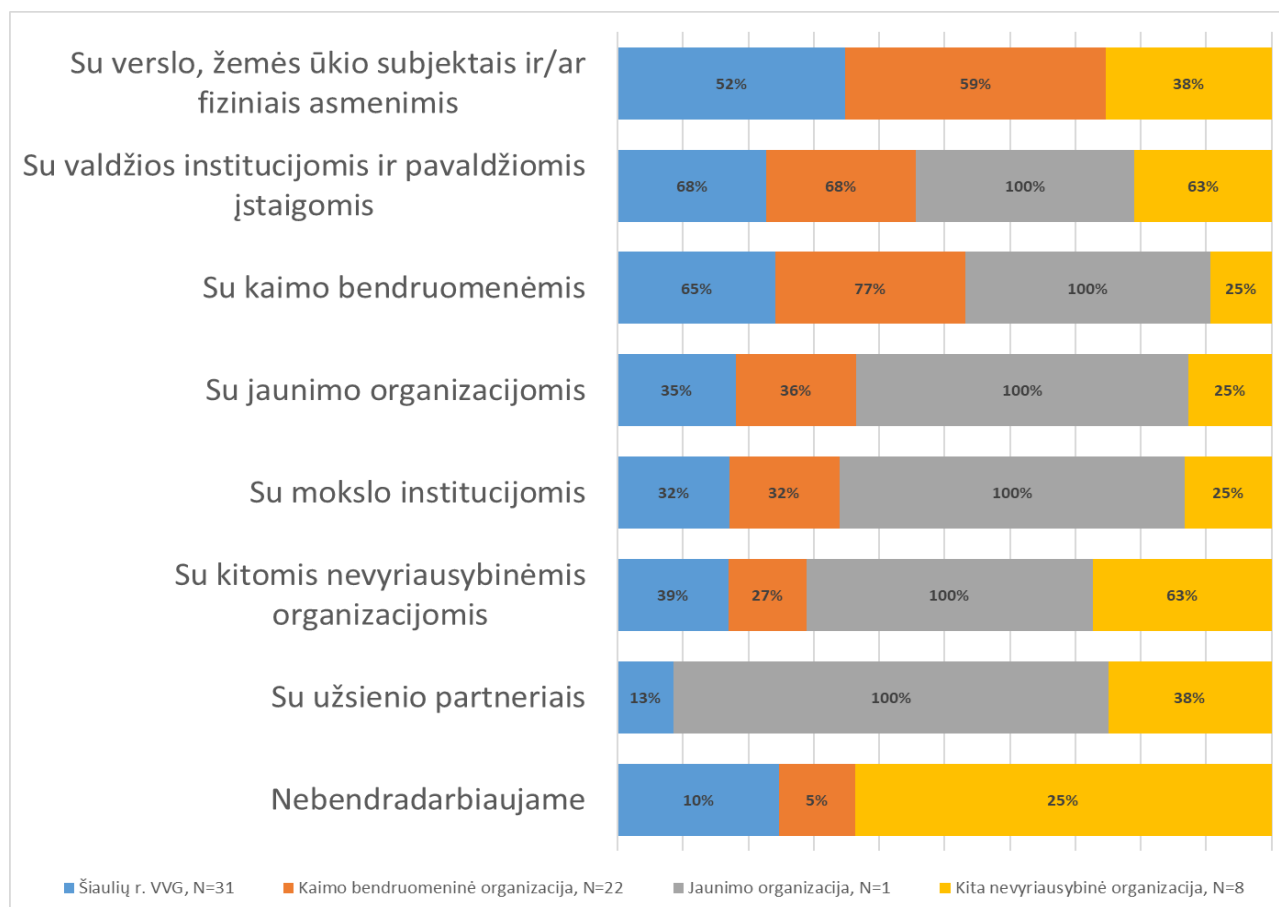
Bendradarbiavimo su užsienio partneriais išnaudojamas nepakankamai. Tik 13% respondentų nurodė, kad turi bendradarbiavimo veiklų su užsieniečiais (žr. 2 pav.). Tai gali būti susiję su gebėjimų organizacijos viduje trūkumu (pvz., partnerių paieška kitose šalyse, santykių

Iš 31 apklausoje dalyvavusių respondentų tik 10% (viena kaimo bendruomenė ir dvi nevyriausybinės organizacijos) nurodė, kad savo veikloje su kitais nebendradarbiauja.

VVG teritorijoje dauguma organizacijų (53% respondentai) bendradarbiauja su verslo partneriais, ūkininkais ar fiziniais asmenimis (žr. 2 pav.). Su verslu ar fiziniais asmenimis bendradarbiauja apie 60% kaimo bendruomenių ir apie 40% kitų nevyriausybinių organizacijų. Svarbesnis partneris

respondentams yra vietos valdžia ir jai pavaldžios įstaigos (68% respondentų). Apie du trečdaliai kaimo bendruomenių ir kitų vietos NVO turi bendrų veiklų su vietos valdžia.

11 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal partnerius

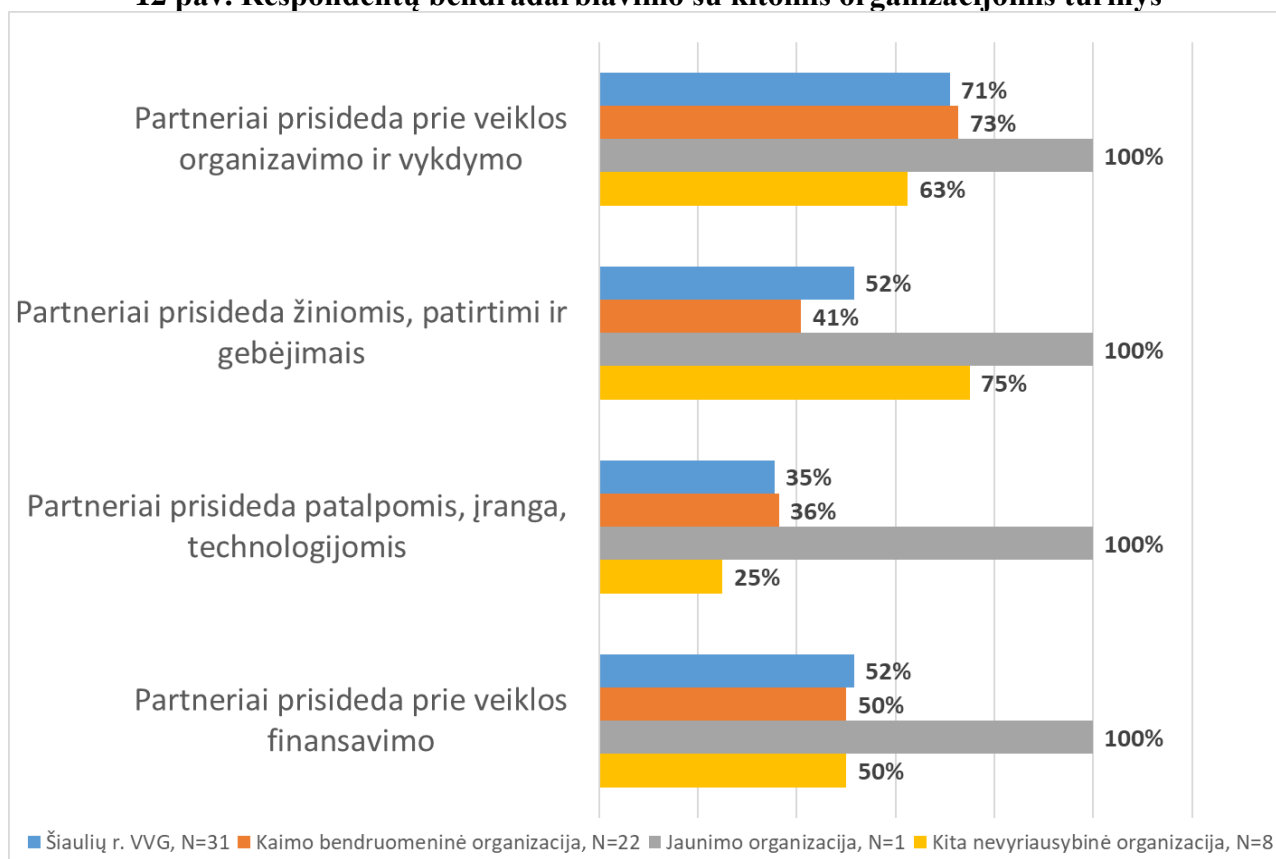
Kaimo bendruomenės daug bendrauja su kitomis kaimo bendruomenėmis. Trys ketvirtadaliai bendruomenių turi ryšių su kitomis bendruomenėmis asmenimis (žr. 2 pav.). Be to, trečdalis kaimo bendruomenių nurodė, kad bendradarbiauja su jaunimo organizacijomis ir su mokslo institucijomis ir ketvirtadalis su kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis.

Apie 50% kaimo bendruomenių nurodė, kad per bendradarbiavimą jos gauna papildomų finansinių lėšų asmenimis (žr. 3 pav.). Dažniausiai bendradarbiaujama kartu įgyvendinant projektus (73% respondentai). Apie 40% kaimo bendruomenių bendradarbiaudamos keičiasi žiniomis, patirtimi ir gebėjimais ir 36% kaimo bendruomeninių bendradarbiaudamos gauna patalpas, įrangą ar kitas technologijas veikloms vykdyti. Taigi mažiau kaip pusė kaimo bendruomenių ieško partnerių su reikalingomis žiniomis ar patirtimi. Tai reiškia, kad bendruomenėms netrūksta žinių ar patirties, vykdant projektus, arba projektai nėra tiek naujoviški ir sudėtingi, kad tokio bendradarbiavimo reiktų. Žinoma, gali būti ir taip, kad daliai kaimo bendruomenių yra sunku pritraukti bendradarbiauti organizacijas, kurios galėtų prisidėti savo žiniomis ir patirtimi.

Panašiai kaip ir vietos kaimo bendruomenės, apie 50% nevyriausybinių organizacijų nurodė, kad iš bendradarbiavimo jos gauna papildomų finansinių lėšų, tačiau dažniausiai bendradarbiaujama vykdant projektus (63% kaimo bendruomenių, dalyvavusių apklausoje), o taip pat dėl reikalingų žinių, gebėjimų ar patirties pritraukimo (75% kaimo bendruomenių) (žr. 3 pav.).

Kiek rečiau (25% apklausoje dalyvavusių kaimo bendruomenių) partneriai reikalingi, kad suteiktų patalpas, prisidėtų įranga ar technologijomis. Taigi, nevyriausybinių organizacijų pritraukia partnerius, kurie turi patirties ir žinių, o taip pat ir tuos, kurie gali padėti organizuoti ir įgyvendinti projektus ar finansiškai prisidėti prie jų.

12 pav. Respondentų bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis turinys

Apklausos dalyviai buvo paprašyti penkiabalėje sistemoje įvertinti organizacijos įplaukų šaltinius ir jų svarbą per paskutinius 3 metus. Suskaičiavus balų vidurkį, pastebima, kad svarbiausios įplaukos gaunamos iš savivaldybės skirtų lėšų (3.92), pagal vietos plėtros strategiją finansuotų projektų lėšų (3.53) ir gyventojų 1.2% pajamų mokesčio dalies paramai (3.38) (žr. 3 pav.).

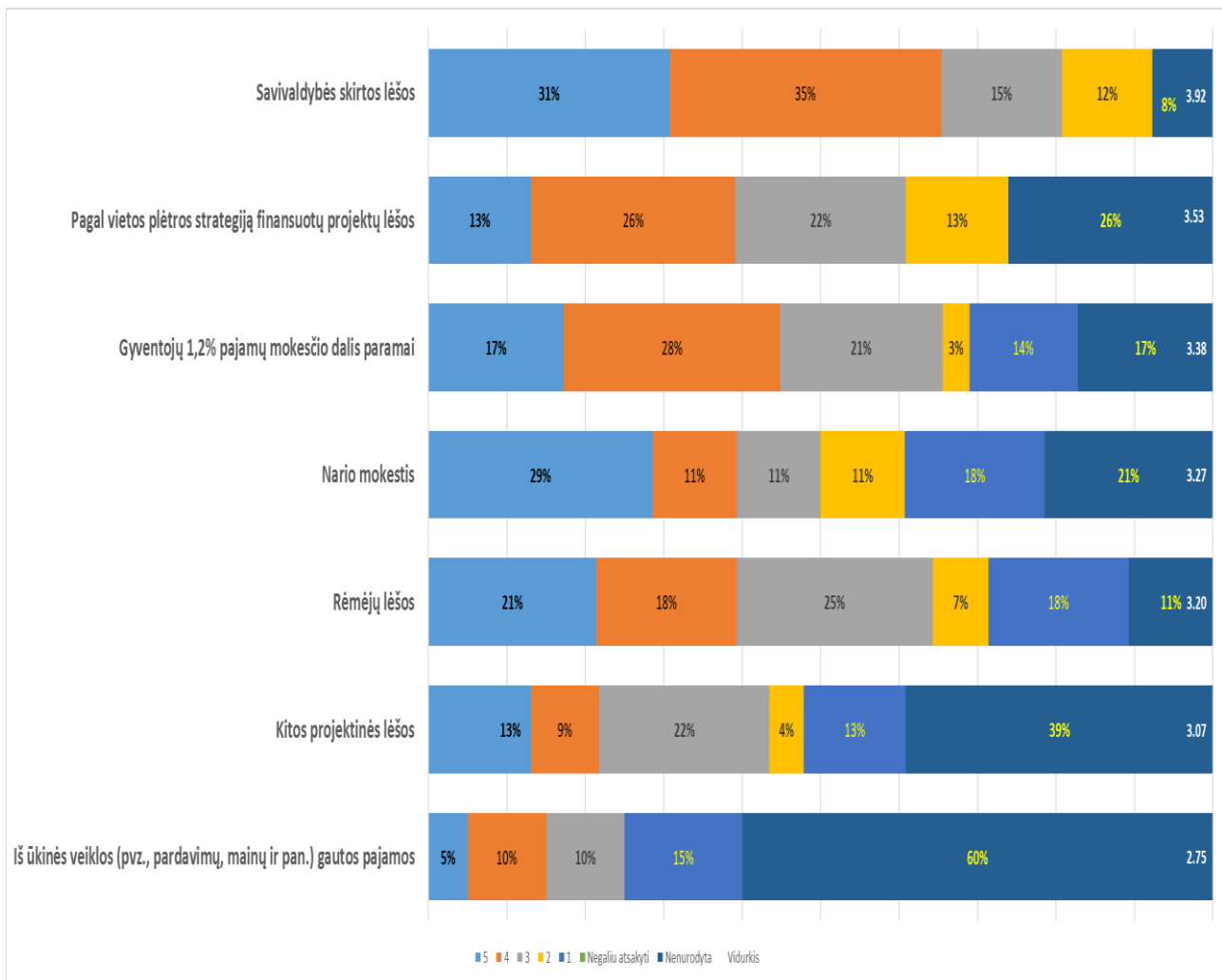
Analizuojant svarbiausius įplaukų šaltinius (t. y. tuos šaltinius, kurie buvo įvertinti 5 balais), svarbiausi kaimo bendruomenių ir kitų vietos nevyriausybinių organizacijų įplaukų šaltiniai yra savivaldybės skirtos lėšos (31%) ir nario mokestis (29%) (žr. 3 pav.). Viena vertus, nei vieno pajamų šaltinio svarba neviršija 33%, todėl vietos nevyriausybinių organizacijų yra gana skirtingos pagal pajamų struktūrą ir nėra labai priklausomos nuo vieno šaltinio. Kita vertus, nemažai daliai organizacijų yra svarbūs vidiniai finansavimo šaltiniai arba galimybės jų gauti iš vietos valdžios, todėl yra padidėjusi priklausomybė nuo narių aktyvumo bei organizacijos santykių su vietos politikais.

Verta atkreipti dėmesį į tai, kad įplaukos iš ūkinės veiklos (pvz. pardavimų, mainų ir pan.) santykinai buvo mažiausiai svarbios. Daugeliu atvejų (60%) respondentams buvo sunku nurodyti, kokia pardavimų svarba jų organizacijos pajamoms, o dar 15% nurodė, kad tokios pajamos nėra aktualios (žr. 3 pav.). Taigi, 75% respondentų pajamos iš pardavimų nėra aktualios arba jų aktualumas nėra žinomas.

Didžiausi iššūkiai ir trukdžiai optimaliam respondentų organizacijos veikimui – finansinių išteklių trūkumas (77%), motyvuotų savanorių trūkumas (55%) ir aukšti reikalavimai veiklai ir produktui (32%) (žr. 5 pav.). Finansavimo išteklių trūkumas nebuvo didžiausias iššūkis respondentams, kurie veikia daugiau kaip 10 metų, bendradarbiauja su įvairiais partneriais ir kuriems savivaldybės skirtos lėšos sudaro labai svarbų finansinių įplaukų šaltinį. Visiems šiems respondentams trūksta motyvuotų savanorių arba susiduria su aukštais reikalavimais veiklai ir produktui.

Motyvuotų savanorių labiausiai trūksta kaimo bendruomenėms, kurios veikia daugiau kaip 10 metų tik konkrečioje vietovėje. Beveik visi šie respondentai nurodė, kad gyventojų visuomeninis pasyvumas ir jaunimo išvykimas yra aktualiausios vietos socialinės plėtros problemos. Viena iš priežasčių yra ta, kad veikla bendruomenėje nėra apmokama, todėl jauni žmonės tiesiog nenori prisidėti prie veiklos.

13 pav. Organizacijų įplaukų šaltiniai ir jų svarba per paskutinius 3 metus. (svarbiausias - 5, antras pagal svarbą – 4, 0 - jei visai negaunama įplaukų iš nurodyto šaltinio), N=31

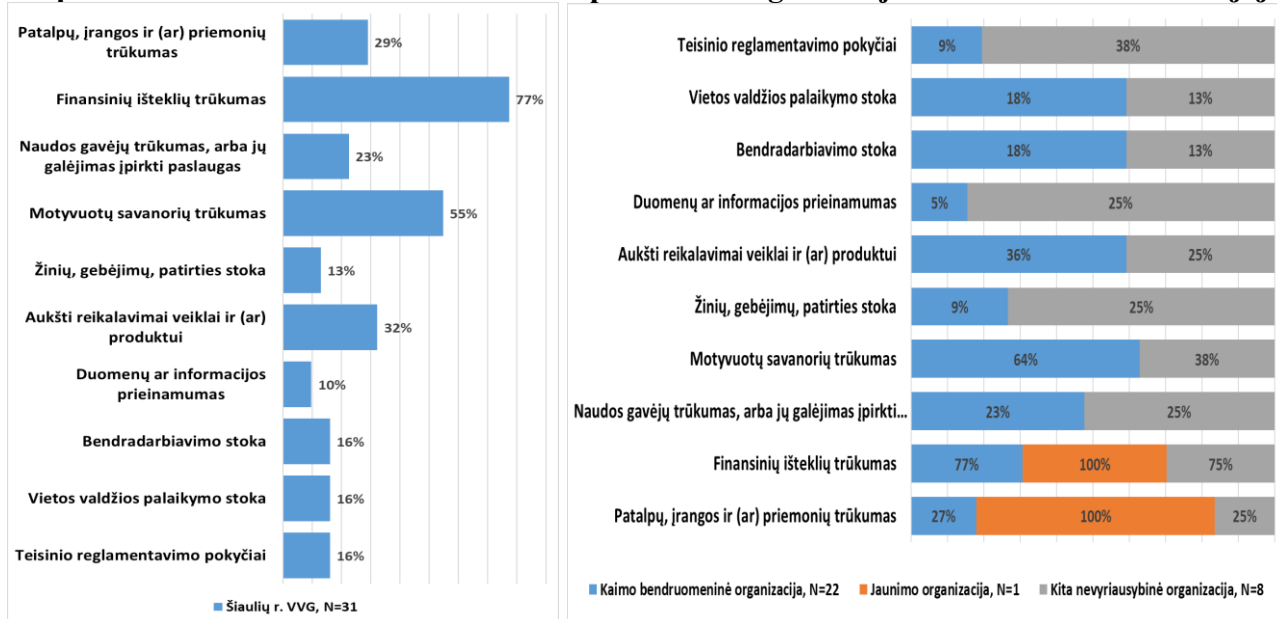
Su aukštais reikalavimais veiklai ir produktui taip pat daugiausiai susiduria daugiau kaip 10 metų veikiančios kaimo bendruomenės, kurios bendradarbiauja su valdžios institucijomis ir pavaldžiomis įstaigomis ir kurių pajamos iš ūkinės veiklos nėra svarbus finansavimo šaltinis.

Apie 30% respondentų vienas didžiausių optimalios veiklos trukdžių buvo patalpų, įrangos ar priemonių trūkumas, nežiūrint į tai, kad šios organizacijos veikia daugiau kaip 10 metų ir tik konkrečioje gyvenamojoje vietoje. Visi šie respondentai susiduria su finansinių išteklių trūkumu ar motyvuotų savanorių stoka. Beveik visi (90%) jie nurodė, kad viena aktualiausių vietos plėtros socialinių problemų yra jaunimo išvykimas.

Teisinio reguliavimo pokyčiai didesnę poveikį daro vietos nevyriausybinėms organizacijoms, kurios nėra kaimo bendruomenės. Apie 40% šių organizacijų nurodė, kad teisinis reguliavimas yra vienas didžiausių trukdžių jų organizacijos optimaliam veikimui (žr. 5 pav.). Be to, šioms organizacijoms, palyginus su kaimo bendruomenėmis, optimaliai veikti labiau trukdo duomenų ir informacijos prieinamumas, žinių bei gebėjimų stoka, tačiau mažiau trukdo aukšti reikalavimai veiklai ar produktui bei motyvuotų savanorių nebuvimas. Su vietos valdžios palaikymo stoka ar bendradarbiavimo trūkumu susiduria kas šeštas respondentas, o su naudos gavėjų trūkumu – kas ketvirtas respondentas. Respondentai nurodė, kad aktualiausios VVG teritorijos ekonomikos plėtros problemos yra darbo vietų ir įsidarbinimo galimybių trūkumas (58%) bei smulkaus ir vidutinio verslo ar ūkininkų kooperacijos stoka (52%) (žr. 6 pav). Santykinai mažiausiai aktualios buvo mobilaus ryšio, interneto ir elektroninių paslaugų trūkumas (6%) bei klimato kaitos padariniai (10%).

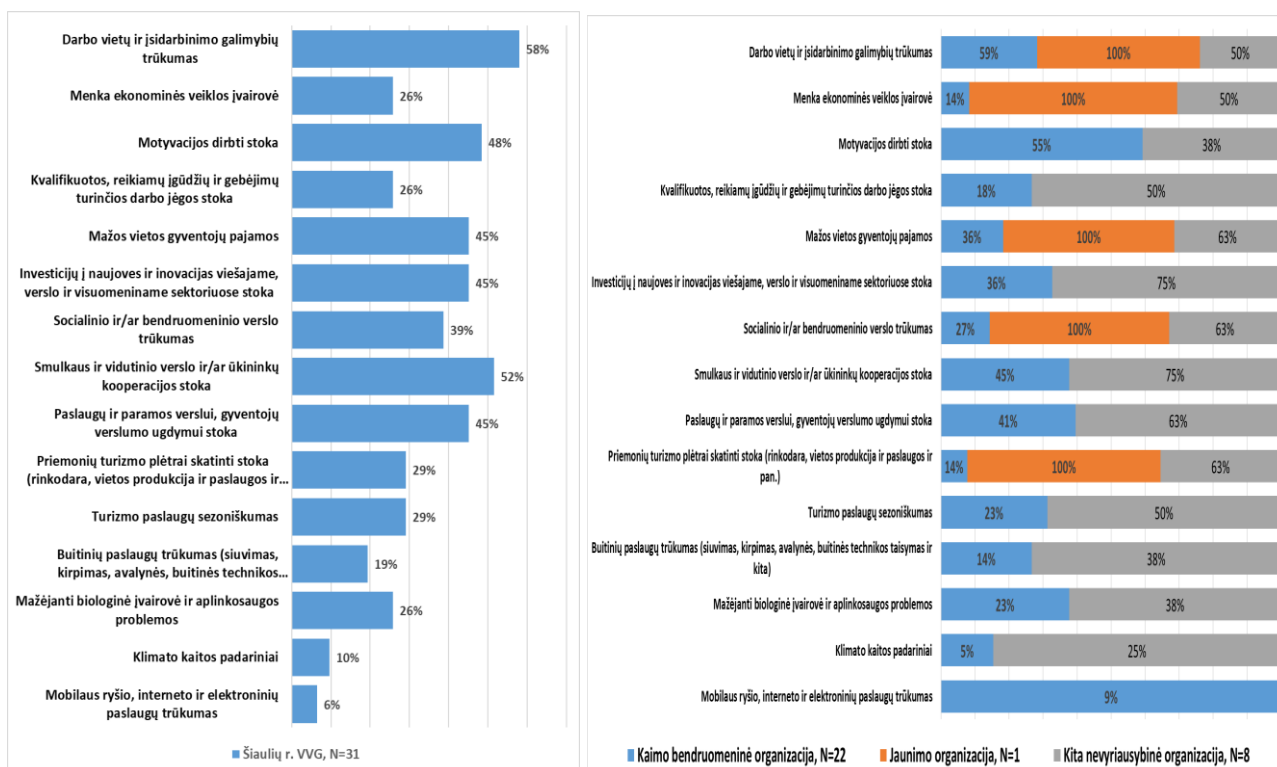

14 pav. Didžiausi iššūkiai ir/ar trukdžiai optimaliam organizacijos veikimui VVG teritorijoje

Respondentų nuomone, VVG susiduriama su nepakankamai palankia verslo aplinka bei verslumo ugdymo stoka. 45% jų nurodė, kad trūksta paslaugų ir paramos verslui, o gyventojams – verslumo ugdymo galimybių. Tai turi įtakos nepakankamai kvalifikacijai, įgūdžių trūkumui (26%). Dėl to vietos gyventojai gali rinktis tik mažiau apmokamus darbus, o tai mažina motyvaciją dirbti (48% respondentų) bei vietos gyventojų pajamas (45% respondentų). Santykinai mažos pajamos apsunkina galimybes investuoti į naujoves viešajame, verslo ar visuomeniniuose sektoriuose (45% respondentų), į socialinius ar bendruomeninius verslus (39%), ir taip kurti naujas darbo vietas kaime. Vietos kaimo bendruomenių nuomone, aktualiausios VVG teritorijos ekonominės problemos yra darbo vietų ir įsidarbinimo galimybių trūkumas (59% kaimo bendruomenių, dalyvavusių apklausoje) bei motyvacijos dirbti stoka (55%) (žr. 6 pav.).

15 pav. Aktualiausios VVG ekonomikos plėtros problemos

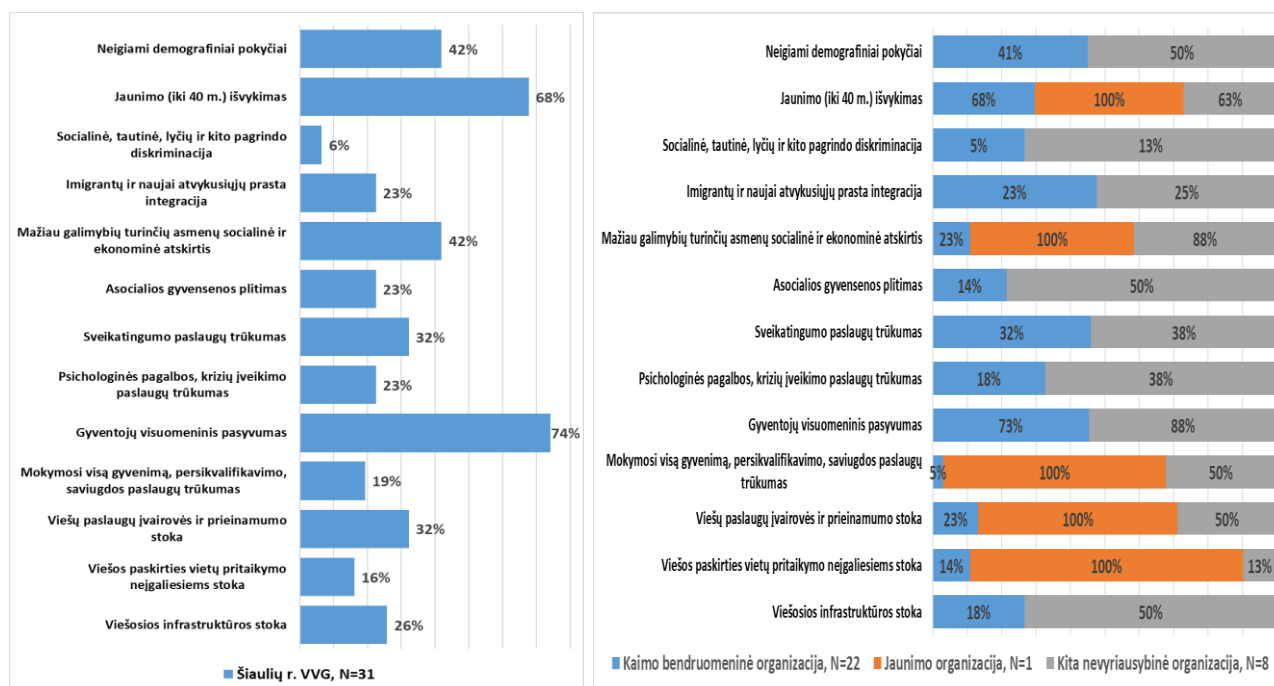
Kitų vietos nevyriausybinių organizacijų nuomone, aktualiausios vietos ekonomikos plėtros problemos yra investicijų į naujoves ir inovacijas viešajame, verslo ir visuomeniname sektoriuose stoka bei smulkaus ir vidutinio verslo ir/ar ūkininkų kooperacijos stoka (75% nevyriausybinių organizacijų, dalyvavusių apklausoje). Taip pat buvo išskirtos mažos vietos gyventojų pajamos, socialinio ar bendruomeninio verslo trūkumas, paslaugų ir paramos verslui trūkumas, verslumo ugdymo galimybių nepakankamas prieinamumas, priemonių turizmui skatinti stoka (63%).

Dėl vietos ekonomikos plėtros problemų svarbos didžiausias skirtumas tarp kaimo bendruomenių ir kitų nevyriausybinių organizacijų yra dėl priemonių turizmo plėtrai skatinti, verslo ar ūkininkų kooperacijos stokos, socialinio ar bendruomeninio verslo stokos, kvalifikuotos, reikiamų įgūdžių ir gebėjimų turinčios darbo jėgos stokos bei menkos ekonominės veiklos įvairovės. Visos šios problemos yra daug aktualesnės nevyriausybiniams organizacijoms nei kaimo bendruomenėms.

Vietos gyventojų ekonominė situacija lemia tai, kad arba jie tampa visuomeniškai pasyvesniais, arba išvyksta gyventi kitur. Tiek viena, tiek kita problema yra vienos aktualiausių problemų vietos socialinėje plėtoje.

Vertindami socialinės plėtros problemas, respondentai išskiria gyventojų visuomeninį pasyvumą (74%), jaunimo (iki 40 m.) išvykimą (68%), mažiau galimybių turinčių asmenų socialinę ir ekonominę atskirtį (42%) ir neigiamus demografinius pokyčius (gyventojų skaičiaus mažėjimą, emigraciją ir kt.) (42%) (žr. 7 pav.). Santykinai mažiausio aktualumo socialinės plėtros problemos yra socialinės, tautinės, lyčių ar kito pagrindo diskriminacija (6% visų respondentų).

16 pav. Aktualiausios VVG socialinės plėtros problemos

Nežiūrint į tai, trečdalis respondentų nurodė, kad trūksta viešųjų ar sveikatingumo paslaugų. Neigiami demografiniai pokyčiai lemia viešosios infrastruktūros nykimą, todėl viešųjų paslaugų pasiekiamumas tampa sunkesnis. Tai dar labiau skatinti išvykti gyventi kitur. Naujai atvykusių ar imigrantų integracija į vietos gyvenimą taip pat kelia socialinių iššūkių vietos bendruomenėms (23% respondentų). Asocialios gyvensenos plitimas, psichologinės pagalbos, krizių įveikimo poreikio augimas ir paslaugų trūkumas prisideda prie gyvenamosios vietovės patrauklumo mažėjimo.

Dalis respondentų (29%) pateikė pasiūlymų, kokios naujovės (inovacijos) galėtų būti įgyvendintos jų gyvenamojoje vietovėje (žr. 1 lent.). Respondentai daugiausiai atkreipė dėmesį, kad inovacijų reikia turizmo švietimo, laisvalaikio ir sporto sektoriuose bei buitinių paslaugų teikime. Buvo pateiktas pasiūlymas rasti inovatyvių būdų, kaip paaugliams spręsti jiems išskylančius iššūkius (pvz., įsteigiant

naujoviškai, jaunimui patraukliai veikiantį krizių centrą). Taip pat reikia naujovių jaunimo neformalaus švietimo srityje.

1 lentelė. Naujovės (inovacijos), kurios galėtų būtų įgyvendintos gyvenamojoje vietovėje*

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
1	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-20	Nesupratau klausimo.
2	Daugiau kaip 10 metų	2023-02-20	Sunku pasakyti
3	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Iki 1 metų	2023-02-22	Vaikų, suaugusiųjų neformalusis švietimas, stovyklų organizavimas.
4	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Inovatyvus paauglių krizių centras, kur sunkumus išgyvenantis paauglys gautų kokybišką, profesionalią pagalbą, o dėl paaugliui patrauklių ir inovatyvių veikimo principų ir metodų jis būtų motyvuotas spręsti savo problemas.
5	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Turizmas, lankytini objektai, poilsio ir laisvalaikio praleidimo zonos...
6	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Turizmas
7	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-24	Gali būti įgyvendintos bet kokios naujovės reikia tik rasti kas norėtų investuoti į kaimo vietoves.
8	, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-28	Sporto klubas
9	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-28	Buitinių paslaugų trūkumas

*Respondentų pateikti atsakymai (tekstas nekoreguotas, t. y. toks, koks buvo pateiktas anketoje).

Apie pusė respondentų (48%) nurodė, kokia jų gyvenamosios vietovės vizija ar bendras tikslas įkvėptų jų organizaciją veikti (žr. 2 lent.). jų manymu, bendrai veiklai paskatintų gražesnės gyvenamosios aplinkos kūrimas, bendruomeniškos, tvarios visuomenės kūrimas bei „*mėgiamo ir gerai apmokamo darbo*“ užsitikrinimas. Gyvenamoji aplinka (pvz., laisvalaikio ar pramogų zonų įkūrimas, sporto salės įrengimas, saugi, išmani ir racionali gyvenamosios vietovės infrastruktūra) skatintų visus susitelkti. Bendruomeniška visuomenė turėtų įkvėpti, nes būtų didesnis vietos gyventojų aktyvumas, būtų daugiau noro keistis, tobulinti gyvenamąją aplinką, būtų mažiau „veltėdžių“, rizikingose aplinkose augančių paauglių. Tvari visuomenė užtikrintų draugišką gamtai ir aukštais moraliniais ir vertybiniais principais grindžiamą verslą bei tradicinius amatus, mažesnę vartojimą bei atliekų kiekį. Įkvepiantis bendras tikslas – turėti gamyklą, kuri leistų įdarbinti visus norinčius ir galinčius dirbti kaimo gyventojus, gaunant atlyginimą didesnę nei vidutinis atlyginimas Lietuvoje, smulkaus verslo rėmimas.

2 lentelė. Gyvenamosios vietos plėtros vizija ar bendras tikslas, kuri įkvėptų organizacijas veikti?*

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
1	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-20	Didesnis dėmesys kaimui ir smulkaus verslo rėmimas
2	Visą Lietuvą, Iki 1 metų	2023-02-20	Tapti didžiausia Lietuvoje žaislų nuomos prenumeratos organizacija, prisidėti prie aplinkosaugos, mažesnio vartojimo bei atliekų mažinimo!

Eil. Nr.	Pastabos autorius	Pastabos gavimo data	Pastaba
3	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-20	Atgimstantis kaimas, kuriame būtų puikios sąlygos ir jaunimui ir senjorams; kartu sėkmingas bendradarbiavimas, perimant patirtį, klestintis tradicinis žemės ūkis ir draugiškas gamtai verslas (tradiciniai amatai), grindžiamas aukštais moraliniais ir vertybiniais principais, būdingų vietos tradicijų puoselėjimas ir išsaugojimas.
4	, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-20	Maloni gyvenimo aplinka, mėgiamas ir gerai apmokamas darbas
5	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, 1-3 metai	2023-02-21	Vizija - bendruomeniška tvari visuomenė, teikianti viešąsias paslaugas.
6	, 4-10 metų	2023-02-21	Poilsio zona
7	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-21	Veltėdžius įdarbinti, kad jie užsidirbtų, o negauti viską dykai
8	Daugiau kaip 10 metų	2023-02-21	Didesnis finansinis savarankiškumas, projektinė veikla sadėtinga ir subiuokratinta.
9	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Iki 1 metų	2023-02-22	Įkurti saviraiškos centrą, kuriame galėtų lankytis ir socialiai pažeidžiamos grupės. Centre būtų vykdomos edukacijos gamtos pažinimo ir ekologinio ugdymo temomis, organizuojamos stovyklos, žygiai, skatinant tausoti gamtą, mažinti vartotojiškumą.
10	Visą Šiaulių rajono teritoriją, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Mes esam įkvėpti veikti, bet dar labiau įkvėptų didesnis bendruomenių ir atsakingų organizacijų susitelkimas dirbant su rizikingose aplinkose augančiais paaugliais. Vizija skambėtų - kiekvienas vaikas ir paauglys mums nuoširdžiai rūpi, nes yra mūsų ateitis.
11	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Patraukli, patogi, saugi, išmani ir racionali gyvenamosios vietovės infrastruktūra, įdomi, aktuali, lankytina, svetinga vietovė, telkianti gyventojus bendrai veiklai, skatinanti tausoti aplinką, kultūrą bei tradicijas.
12	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Jaunimo kaimo vietovėje skaičiaus padidėjimas, aktyvesnė bendruomenė. Kaimelyje trūksta elementarių dalykų: kokybiškų takelių vaikščiavimui, aktyvaus laisvalaikio zonos, apšvietimo pakeliuose, vandens telkinio.
13	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-22	Vietos gyventojų aktyvumas ir noras keisti bei tobulinti gyvenama aplinką, svarbiausias faktorius plėtros vizijos.
14	Tik konkrečią gyvenamąją vietovę, Daugiau kaip 10 metų	2023-02-24	Pastatyti gamyklą, kuri leistų įdarbinti visus norinčius ir galinčius dirbti kaimo gyventojus gaunant atlyginimą didesnį, nei vidutinis LT atlyginimas. PS kažką panašaus planuoja statyti R.Karbauskis Pavenčiuose.
15	Daugiau kaip 10 metų	2023-02-28	Sporto Salė

*Respondentų pateikti atsakymai (tekstas nekoreguotas, t. y. toks, koks buvo pateiktas anketoje).

Apklauso dalyvių nuomonės apibendrinimas

Apklauso rezultatai geriausiai atspindi didelę veiklos patirtį turinčių kaimo bendruomeninių organizacijų nuomonę. Daugelis vietos organizacijų palaiko bendradarbiavimo ryšius su kitomis organizacijomis. Tik 10% nurodė, kad tokių ryšių neturi. Apie trečdalis respondentų nurodė, kad bendradarbiauja su mokslo institucijomis, todėl yra potencialo vietos bendruomenėms prisidėti prie mokslo taikymo ir eksperimentinės plėtros, idant rastų daugiau inovatyvių sprendimų vietos iššūkiams spręsti. Bendradarbiavimo su užsienio partneriais išnaudojamas nepakankamai (13% organizacijų). Tai gali būti susiję su gebėjimų organizacijos viduje trūkumu. Analizuojant finansavimo iššūkius, nustatyta, kad finansavimo išteklių trūkumas nebuvo didžiausias iššūkis respondentams, kurie veikia daugiau kaip 10 metų. Nežiūrint į tai nemažai daliai organizacijų yra

svarbūs vidiniai finansavimo šaltiniai arba galimybės jų gauti iš vietos valdžios, todėl yra padidėjusi priklausomybė nuo narių aktyvumo bei organizacijos santykių su vietos politikais.

Aktualiausios VVG teritorijos ekonomikos plėtros problemos yra darbo vietų ir įsidarbinimo galimybių trūkumas (58%) bei smulkaus ir vidutinio verslo ar ūkininkų kooperacijos stoka (52%), o vietos gyventojų ekonominė situacija lemia tai, kad arba jie tampa visuomeniškai pasyvesniais, arba išvyksta gyventi kitur. Vertindami socialinės plėtros problemas, respondentai išskiria gyventojų visuomeninį pasyvumą (74%), jaunimo (iki 40 m.) išvykimą (68%), mažiau galimybių turinčių asmenų socialinę ir ekonominę atskirtį (42%) ir neigiamus demografinius pokyčius.

Organizacijas labiausiai įkvėptų veikti gražesnės gyvenamosios aplinkos kūrimas, bendruomeniškos, tvarios visuomenės kūrimas bei „*mėgiamo ir gerai apmokamo darbo*“ užsitikrinimas. Įkvepiantis bendras tikslas – turėti gamyklą, kuri leistų įdarbinti visus norinčius ir galinčius dirbti kaimo gyventojus, gaunant atlyginimą didesnę nei vidutinis atlyginimas Lietuvoje.

Priedas. Apklauso anketa

EUROPOS ŽEMĖS ŪKIO FONDAS KAIMO PLĖTRAI:
EUROPA INVESTUOJA Į KAIMO VIETOVES

ŠIAULIŲ RAJONO VIETOS VEIKLOS GRUPĖS TERITORIJOS NEVYRIAUSYBINIŲ IR BENDRUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ NUOMONĖS APKLAUSA

Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė“, kuri apima visą Šiaulių rajoną be Kuršėnų miesto seniūnijos, (toliau – Šiaulių r. VVG) rengia **vietos plėtros strategiją 2023-2027 m.**, kuria bus siekiama stiprinti rajono kaimiškąsias vietas, remiantis vietos stiprybėmis ir pranašumais bei atliepti svarbiausius gyventojų ir čia veikiančių organizacijų poreikius.

Šiuo metu yra analizuojama Šiaulių rajono (išskyrus Kuršėnų miesto seniūniją) socialinė ir ekonominė situacija bei atliekamas NVO poreikių tyrimas – **anoniminė apklausa**. Jūsų nuomonė turės įtakos formuojant vietos plėtros strategijos viziją, pagrindines kaimiškų vietovių plėtros kryptis, kurios bus įgyvendinamos per vietos organizacijų ir įstaigų, verslo ir ūkio subjektų vykdomus projektus. Prašome atvirai atsakyti į žemiau pateiktus klausimus. Jūsų atsakymai laukiami **iki 2023 m. kovo 06 d.**

Ačiū, kad skirate laiko šiam tyrimui ir kad prisidedate prie mūsų bendros ateities kūrimo.

1. Kokią organizaciją atstovaujate?

- Kaimo bendruomeninę organizaciją
- Jaunimo organizaciją
- Kitą nevyriausybines organizaciją

2. Kiek metų Jūsų organizacija yra aktyviai veikianti?

- Iki 1 metų
- 1-3 metai
- 4-10 metų
- Daugiau kaip 10 metų

3. Kokią teritoriją apima Jūsų organizacijos veikla?

- Visą Lietuvą
- Visą Šiaulių rajono teritoriją
- Visą VVG teritoriją (be Kuršėnų miesto seniūnijos)
- Seniūniją: (nurodykite kurią) _____
- Keletą seniūnijų
- Tik konkrečią gyvenamąją vietovę
- Kitą teritoriją (įrašykite): _____

4. Kokias pagrindines veiklas vykdo Jūsų organizacija?

1.	
2.	
3.	
4.	

5.

5. Su kokiomis organizacijomis bendradarbiauja (formaliai ar neformaliai, t.y. be sutarčių) Jūsų organizacija?

- Bendradarbiaujame su verslo, žemės ūkio subjektais ir/ar fiziniais asmenimis
- Su valdžios institucijomis ir jai pavaldžiomis įstaigomis
- Su kaimo bendruomenėmis
- Su jaunimo organizacijomis
- Su mokslo institucijomis
- Su kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis
- Su užsienio partneriais
- Su kitomis organizacijomis (įrašykite): _____
- Nebendradarbiaujame (jei pažymėjote šį teiginį, pereikite prie 7 klausimo)

6. Jeigu Jūsų organizacija bendradarbiauja su kitomis organizacijomis ar asmenimis, koks yra bendradarbiavimo turinys?

- Partneriai prisideda prie veiklos organizavimo ir vykdymo (drauge teikiamos bendros paslaugos, kuriami produktai, rengiami ir įgyvendinami projektai ir kt.)
- Partneriai prisideda žiniomis, patirtimi ir gebėjimais (teikia konsultavimo ir pan. paslaugas)
- Partneriai prisideda patalpomis, įranga, technologijomis
- Partneriai prisideda prie veiklos finansavimo
- Kitoks partnerių indėlis (įrašykite): _____

7. Nurodykite Jūsų organizacijos įplaukų šaltinius ir jų svarbą per paskutinius 3 metus. (Įplaukų šaltinį, kuris organizacijos veiklai yra svarbiausias, pažymėkite 5, antrą pagal svarbą šaltinį – 4, mažiausiai svarbų 1).

Įplaukų šaltinis	Svarba
Iš ūkinės veiklos (pvz., pardavimų, mainų ir pan.) gautos pajamos	
Nario mokestis	
Gyventojų 1,2% pajamų mokesčio dalis paramai	
Rėmėjų lėšos	
Savivaldybės skirtos lėšos	
Pagal vietos plėtros strategiją finansuotų projektų lėšos	
Kitos projektinės lėšos	
Kitos pajamos	

8. Nurodykite Jūsų nuomone aktualiausias Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto seniūnijos) ekonomikos plėtros problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti rengiama vietos plėtros strategija. (Pažymėkite ne daugiau 5 problemų.)

	Vietos problemos	Dėmesys VPS	Jūsų organizacija galėtų prisidėti
1.	Darbo vietų ir įsidarbinimo galimybių trūkumas		
2.	Menka ekonominės veiklos įvairovė		
3.	Motyvacijos dirbti stoka		
4.	Kvalifikuotos, reikiamų įgūdžių ir gebėjimų turinčios darbo jėgos stoka		
5.	Mažos vietos gyventojų pajamos		

6.	Investicijų į naujoves ir inovacijas viešajame, verslo ir visuomeniname sektoriuose stoka		
7.	Socialinio ir/ar bendruomeninio verslo trūkumas		
8.	Smulkaus ir vidutinio verslo ir/ar ūkininkų kooperacijos stoka		
9.	Paslaugų ir paramos verslui, gyventojų verslumo ugdymui stoka		
10.	Priemonių turizmo plėtrai skatinti stoka (rinkodara, vietos produkcija ir paslaugos ir pan.)		
11.	Turizmo paslaugų sezoniškumas		
12.	Buitinių paslaugų trūkumas (siuvimas, kirpimas, avalynės, buitinės technikos taisymas ir kita)		
13.	Mažėjanti biologinė įvairovė ir aplinkosaugos problemos		
14.	Klimato kaitos padariniai		
15.	Mobilaus ryšio, interneto ir elektroninių paslaugų trūkumas		
16.	Kita (įrašykite)		

9. Nurodykite Jūsų nuomone aktualiausias Šiaulių rajono (be Kuršėnų miesto seniūnijos) socialinės plėtros problemas, prie kurių sprendimo galėtų prisidėti rengiama vietos plėtros strategija. (Pažymėkite ne daugiau 5 problemų.)

	Vietos problemos	Dėmesys VPS	Jūsų organizacija galėtų prisidėti
1.	Neigiami demografiniai pokyčiai (gyventojų skaičiaus mažėjimas, emigracija ir kt.)		
2.	Jaunimo (iki 40 m.) išvykimas		
3.	Socialinė, tautinė, lyčių ir kito pagrindo diskriminacija		
4.	Imigrantų ir naujai atvykusiųjų prasta integracija į vietos gyvenimą		
5.	Mažiau galimybių turinčių asmenų socialinė ir ekonominė atskirtis		
6.	Asocialios gyvenenos plitimas (vaikų nepriežiūra, priklausomybės ligos ir pan.)		
7.	Sveikatingumo paslaugų trūkumas (sveikos mitybos, fizinio aktyvumo veiklos, emocinės pusiausvyros ir pan.)		
8.	Psichologinės pagalbos, krizių įveikimo paslaugų trūkumas		
9.	Gyventojų visuomeninis pasyvumas		
10.	Mokymosi visą gyvenimą, persikvalifikavimo, saviugdų paslaugų trūkumas		
11.	Viešų (socialinių, sveikatos priežiūros, švietimo ir kt.) paslaugų įvairovės ir prieinamumo stoka		
12.	Viešos paskirties vietų pritaikymo neįgaliesiems stoka		
13.	Viešosios infrastruktūros (sporto, kultūros, švietimo, rekreacijos ir pan.) stoka		
14.	Kita (įrašykite)		

10. Kokios produkto, paslaugos, technologinio proceso ar organizacinės naujovės (inovacijos) galėtų būti įgyvendintos Jūsų gyvenamojoje vietovėje? (Įrašykite, galite pakomentuoti ir plačiau)*.

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

***Inovacija** – naujų socialinių, ekonominių, aplinkosauginių ar technologinių sprendinių VVG teritorijos poreikiams patenkinti suradimas (naujo produkto, naujo gamybos būdo, naujos organizacijos modelio ar naujos rinkos įvedimas, taip pat kitose vietovėse įgyvendintų inovacijų perkėlimas ir pritaikymas VVG teritorijai). Inovacijų pvz.: skaitmeniniai įrenginiai ar produktai (nuotolinės edukacijos, skaitmeniniai kursai, nuotolinės parodos, ekskursijos, virtualūs turai, virtualios realybės kambariai), naujos technologijos, originalios asmenų susibūrimo formos, neįprasti informacijos sklaidos būdai ir t.t.

11. Didžiausi iššūkiai ir/ar trukdžiai optimaliam Jūsų organizacijos veikimui? (Pažymėkite arba įrašykite ne daugiau 3 svarbiausių teiginių).

- Patalpų, įrangos ir (ar) priemonių trūkumas

- Finansinių išteklių trūkumas
  - Naudos gavėjų trūkumas, arba jų galėjimas įpirkti paslaugas
  - Motyvuotų savanorių trūkumas
  - Žinių, gebėjimų, patirties stoka
  - Aukšti reikalavimai veiklai ir (ar) produktui
  - Duomenų ar informacijos prieinamumas
  - Bendradarbiavimo stoka
  - Vietos valdžios palaikymo stoka
  - Teisinio reglamentavimo pokyčiai
  - Kita (Įrašykite): _____
12. Kokia Jūsų gyvenamosios vietos plėtros vizija ar bendras tikslas Jūsų organizaciją įkvėptų veikti? (*vizija – tai yra įsivaizdavimas, kaip viskas atrodys ateityje. Vizija gali būti šiek tiek nereali, vizijos tikslas – įkvėpti veikti*).
- (Įrašykite)
- _____

Ačiū.

9 priedas. Literatūros šaltiniai

- [1] Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šiaulių rajono savivaldybės strateginis plėtros planas 2017-2023 metams, Šiauliai, 2016.
- [2] Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šiaulių rajono turizmo plėtros strategija 2022-2028 metams, Šiauliai, 2021.
- [3] Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus ir administracijos 2022 metų veiklos ataskaita, 2023, Šiauliai.
- [4] Asociacija "Šiaulių rajono vietos veiklos grupė", „Asociacijos "Šiaulių rajono vietos veiklos grupė" teritorijos 2015-2023 m. vietos plėtros strategija,“ Šiaulių rajonas, 2015.
- [5] Šiaulių rajono savivaldybės taryba, Šiaulių rajono savivaldybės 2023 metų socialinių paslaugų planas, Šiauliai, 2023.
- [6] Šiaulių Regiono Plėtros Taryba, „2022–2030 m. Šiaulių regiono plėtros planas,“ Šiauliai, 2023.
- [7] Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus/administracijos 2016 metų veiklos ataskaita, 2017, Šiauliai.
- [8] esinvesticijos.lt, „2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programa,“ ????. [Tinkle]. Available: <https://2021.esinvesticijos.lt/2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programa/apie-2021-2027-m-es-fondu-investiciju-programa>.
- [9] Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Savivaldybės strateginis veiklos planas 2023-2025 metams, Šiauliai, 2022.

- [10] „Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkausko viešoji biblioteka,“ [Tinkle]. Available: <https://srsvb.lt/veiklos-sritys/>. [Kreiptasi 09 04 2023].
- [11] Šiaulių rajono savivaldybės internetinis puslapis, Informacija apie savivaldybėje veikiančias NVO., 2023.
- [12] „Kultūros vertybių registras,“ [Tinkle]. Available: <https://kvr.kpd.lt/#/static-heritage-search>. [Kreiptasi 04 04 2023].
- [13] Nacionalinė turizmo skatinimo agentūra, „Keliauk Lietuvoje. Lietuvos turistinių vietovių infrastruktūros vertinimo tyrimas 2022,“ 2022. [Tinkle]. Available: <https://www.lithuania.travel/lt/news/lietuvos-turistiniu-vietoviu-infrastrukturos-vertinimo-tyrimas>. [Kreiptasi 04 04 2023].
- [14] VIA GRATIARUM Malonių Kelias, „2022 metų ataskaita,“ 04 04 2023. [Tinkle]. Available: https://www.siauliurajonas.lt/data/ckfinder/files/Ataskaita_2022_A4_Q_INTERNETUI.pdf.
- [15] K. Mažeikaitė ir Lietuvos Kultūros Taryba, „Savivaldybių kultūros indeksas 2021,“ Lietuvos Kultūros Taryba, Vilnius, 2023.
- [16] ESTEP, Tautinio paveldo produktų apsaugos, jų rinkos ir amatų plėtros 2012-2020 m. programos įgyvendinimo analizė, pamokos ir įžvalgos ateičiai, Vilnius, 2021.
- [17] Aplinkosaugos ministerija ir MB Bluma Collective, Lietuvos savivaldybių aplinkosaugos reitingas, www.bluma.lt, 2022.
- [18] LEA Klimato kaitos valdymo centras, Savivaldybės darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas 2021, Vilnius, 2021.
- [19] rekvizitai.lt, Įmonių sąrašai pagal apyvartą, pelną, tipą, miestą, <https://rekvizitai.vz.lt/imoniu-duomenys/imones/>, 2023.
- [20] Lietuvos Energetikos Agentūra, „Aktuali AEI statistika,“ [Tinkle]. Available: <https://www.ena.lt/aktuali-aei-statistika/>. [Kreiptasi 04 04 2023].

10 priedas. Statistinės lentelės

3 Lentelė. Šiaulių r. sav. esančių gyvenamųjų vietovių skaičius.

Teritorija	2011	2021	Pokytis, asm.	Pokytis, %
Kaimo gyvenamoji vietovė	416	400	-16	-4%
1-9 gyventojai	158	177	19	12%
10-49 gyventojai	178	145	-33	-19%
50-99 gyventojai	24	22	-2	-8%
100-199 gyventojai	13	17	4	31%
200-299 gyventojai	16	14	-2	-13%
300-399 gyventojai	9	9	0	0%
400-499 gyventojai	3	2	-1	-33%
500-999 gyventojai	8	8	0	0%
1000-1999 gyventojai	6	5	-1	-17%
2000-2999 gyventojai	1	1	0	0%
3000-3999 gyventojai	0	0	0	n.d.
4000 ir daugiau gyventojų	0	0	0	n.d.
Miestas	1	1	0	0%
Iki 2000 gyventojų	0	0	0	n.d.
2000-2999 gyventojai	0	0	0	n.d.
3000-4999 gyventojai	0	0	0	n.d.
5000-9999 gyventojai	0	0	0	n.d.
10000-19999 gyventojai	1	1	0	0%
20000-49999 gyventojai	0	0	0	n.d.
50000-99999 gyventojai	0	0	0	n.d.
100000-249999 gyventojai	0	0	0	n.d.
250000-499999 gyventojai	0	0	0	n.d.
500000 ir daugiau gyventojų	0	0	0	n.d.

Šaltinis: Gyventojų ir būstų surašymai.

4 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG teritorijos plotas, kv.km

Teritorija	2014	2022*	VVG teritorijos dalis 2022 m., %
Lietuvos Respublika	65300	65286	2.7%
Šiaulių apskritis	8540	8537	21.0%
Šiaulių r. sav.	1807	1807	99.1%
Kuršėnų m. sen. (nepriklauso VVG)	12	15	0.9%
Šiaulių r. sav. VVG teritorijos plotas	1795	1792	100.0%
Bubių sen.	225	225	12.6%
Ginkūnų sen.	37	37	2.1%
Gruzdžių sen.	176	176	9.8%
Kairių sen.	92	92	5.1%
Kuršėnų kaimiškoji sen.	341	341	19.0%
Kužių sen.	191	191	10.7%
Meškuičių sen.	141	141	7.9%
Raudėnų sen.	203	203	11.3%
Šakynos sen.	148	148	8.3%
Šiaulių kaimiškoji sen.	242	242	13.5%

Šaltinis: Lietuvos Respublikos, apskrities ir savivaldybės duomenys – Lietuvos Duomenų Agentūros duomenys, Miesto plotas - Žemės Fondo duomenys, Seniūnijų duomenys - savivaldybės internetiniame puslapyje pateikti duomenys, Wikipedijos informacija arba pasibaigusio laikotarpio VVG VPS duomenys.

5 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG teritorijos gyventojų skaičius pagal gyvenamąsias vietas.

Teritorija	2011	2021	Pokytis, asm.	Pokytis, %	2011 m. struktūra	2021 m. struktūra	Struktūrinis pokytis*
Kaimo gyvenamoji vietovė	3236 9	3000 1	-2368	-7%	100%	100%	0.0%
1-9 gyventojai	750	815	65	9%	2%	3%	0.4%
10-49 gyventojai	3891	3025	-866	-22%	12%	10%	-1.9%
50-99 gyventojai	1604	1553	-51	-3%	5%	5%	0.2%
100-199 gyventojai	1906	2612	706	37%	6%	9%	2.8%
200-299 gyventojai	4041	3387	-654	-16%	12%	11%	-1.2%
300-399 gyventojai	3102	3122	20	1%	10%	10%	0.8%
400-499 gyventojai	1254	943	-311	-25%	4%	3%	-0.7%
500-999 gyventojai	5204	5413	209	4%	16%	18%	2.0%
1000-1999 gyventojai	7740	6230	-1510	-20%	24%	21%	-3.1%
2000-2999 gyventojai	2877	2901	24	1%	9%	10%	0.8%
3000-3999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
4000 ir daugiau gyventojų	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
Miestas	1196 3	1091 6	-1047	-9%	100%	100%	0.0%
Iki 2000 gyventojų	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
2000-2999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
3000-4999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
5000-9999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
10000-19999 gyventojai	1196 3	1091 6	-1047	-9%	100%	100%	0.0%
20000-49999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
50000-99999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
100000-249999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
250000-499999 gyventojai	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%
500000 ir daugiau gyventojų	0	0	0	n.d.	0%	0%	0.0%

* Struktūrinis pokytis procentiniais punktais.

Šaltinis: Gyventojų ir būstų surašymai.

6 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų skaičius ir vidutinis gyventojų amžius 2021 m.

Teritorija	Visi	Kaimas	Miestas	Amžius*
Lietuvos Respublika	2810761	894010	1916751	44
Šiaulių apskritis	262220	94584	167636	47
Šiaulių r. sav.	40917	30001	10916	45
Kuršėnų m. sen. (nepriklauso VVG)	10916	0	10916	---
Šiaulių r. sav. VVG	30001	30001	0	---
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	30001	30001	---	---
Bubių sen.	3098	3098	0	43
Ginkūnų sen.	3294	3294	0	41
Gruzdžių sen.	1935	1935	0	44
Kairių sen.	3021	3021	0	43
Kuršėnų kaimiškoji sen.	3466	3466	0	43
Kužių sen.	3330	3330	0	43
Meškuičių sen.	1781	1781	0	43
Raudėnų sen.	1020	1020	0	43
Šakynos sen.	1040	1040	0	43
Šiaulių kaimiškoji sen.	8016	8016	0	42

* Medianinis (vidutinis) gyventojų amžius.

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

7 Lentelė. Šiaulių r. sav. gyventojų tankis ir vidutinio gyventojų amžiaus tendencijos

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai per 2014-2021 m.
<i>Gyventojų tankis metų pradžioje</i>											
Lietuvos Respublika	45.1	44.7	44.2	43.6	43	42.8	42.8	43.1		-4%	44
Šiaulių apskritis	33.5	33	32.4	31.7	31.1	30.7	30.6	30.7		-8%	32
Šiaulių r. sav.	23.4	23.1	23	22.9	22.8	23	22.9	22.6		-3%	23
<i>Medianinis gyventojų amžius metų pradžioje (vyrai ir moterys)</i>											
Lietuvos Respublika	42	42	43	43	43	44	44	44		5%	43
Šiaulių apskritis	44	44	45	45	46	46	47	47		7%	46
Šiaulių r. sav.	44	44	45	45	45	46	46	45		2%	45
<i>Medianinis gyventojų amžius metų pradžioje (vyrai)</i>											
Lietuvos Respublika	38	39	39	39	39	40	40	41		8%	39
Šiaulių apskritis	40	41	41	42	42	42	42	43		8%	42
Šiaulių r. sav.	41	41	42	42	43	43	43	42		2%	42
<i>Medianinis gyventojų amžius metų pradžioje (moterys)</i>											
Lietuvos Respublika	45	45	46	46	47	47	47	47		4%	46
Šiaulių apskritis	47	47	48	48	49	50	50	50		6%	49
Šiaulių r. sav.	46	47	47	48	48	48	48	48		4%	48

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Gyventojai

8 Lentelė. Šiaulių r. sav. natūrali gyventojų kaita.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai per metus
Gimusieji (Šiaulių r. sav.)	360	412	371	366	382	352	329	305	307	-15%	354
Mirusieji (Šiaulių r. sav.)	564	570	614	620	551	563	667	674	602	7%	603
<i>Natūrali gyventojų kaita</i>											
Lietuvos Respublika	-9883	-10301	-10483	-11446	-11425	-10888	-18403	-24416	-18368	-125613	-13957
Šiaulių apskritis	-1399	-1578	-1463	-1684	-1777	-1458	-2356	-3018	-2341	-17074	-1897
Šiaulių r. sav.	-204	-158	-243	-254	-169	-211	-338	-369	-295	-2241	-249
<i>Bendrasis natūralios gyventojų kaitos rodiklis</i>											
Lietuvos Respublika	-3.4	-3.6	-3.6	-4	-4.1	-3.9	-6.6	-8.7	n.d.	156%	-5
Šiaulių apskritis	-4.9	-5.7	-5.4	-6.3	-6.7	-5.6	-9	-11.5	n.d.	135%	-7
Šiaulių r. sav.	-4.9	-3.8	-5.9	-6.1	-4.1	-5.1	-8.2	-9	n.d.	84%	-6
<i>Bendrasis gimstamumo rodiklis</i>											
Lietuvos Respublika	10.3	10.8	10.7	10.1	10	9.8	9	8.3	n.d.	-19%	10
Šiaulių apskritis	9.6	9.9	10	9.4	9	8.9	8.1	7	n.d.	-27%	9
Šiaulių r. sav.	8.6	9.9	8.9	8.9	9.2	8.5	7.9	7.5	n.d.	-13%	9
<i>Bendrasis mirtingumo rodiklis</i>											
Lietuvos Respublika	13.7	14.4	14.3	14.2	14.1	13.7	15.6	17	14	2%	15
Šiaulių apskritis	14.5	15.5	15.3	15.7	15.7	14.5	17.1	18.5	n.d.	28%	16
Šiaulių r. sav.	13.4	13.7	14.8	15	13.3	13.6	16.1	16.5	n.d.	23%	15

* Pokytis per 2014-2022 m. procentais (Jei 2022 m. duomenų nėra, tai pokytis per 2014-2021 m.). Natūralios gyventojų kaitos rodiklis išreikštas asmenimis.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Gyventojai

9 Lentelė. Šiaulių r. sav. gyventojų neto migracija.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis**	Vidutiniškai per metus
Atvykusieji (Šiaulių r. sav.)	1230	1427	1742	1827	1877	1518	1554	1403	1986	14.1%	1572
Imigrantai (Šiaulių r. sav.)	378	405	303	224	352	433	375	429	317	-16.1%	357
Išvykusieji (Šiaulių r. sav.)	1203	1242	1099	1268	1261	1409	1216	1308	1901	8.7%	1251
Emigrantai (Šiaulių r. sav.)	631	678	783	761	501	391	268	297	244	-61.3%	506
<i>Gyventojų neto migracija</i>											
Neto migracija (Lietuvos Respublika)	-12327	-22403	-30171	-27557	-3292	10794	19993	19653	72372	27062	3007
Neto migracija (Šiaulių apskritis)	-2732	-3725	-4384	-3331	-1203	423	840	1943	2960	-9209	-1023
Neto migracija (Šiaulių r. sav.)	-226	-88	163	22	467	151	445	227	158	1319	147
<i>Bendrasis atvykimo ir imigracijos rodiklis</i>											
Lietuvos Respublika	29	29	31	32	38	41	41	39	n.d.	33.6%	35
Šiaulių apskritis	32	32	34	37	43	46	44	44	n.d.	38.7%	39
Šiaulių r. sav.	38	44	49	50	54	47	47	45	n.d.	17.2%	47
<i>Bendrasis išvykimo ir emigracijos rodiklis</i>											
Lietuvos Respublika	33	37	42	42	39	37	34	32	n.d.	-4.2%	37
Šiaulių apskritis	41	46	50	50	47	45	41	37	n.d.	-11.4%	45
Šiaulių r. sav.	44	46	45	49	43	43	36	39	n.d.	-10.1%	43

* Pokytis per 2014-2022 m. procentais (Jei 2022 m. duomenų nėra, tai pokytis per 2014-2021 m.). Gyventojų neto migracijos rodiklis išreikštas asmenimis.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Migracija

10 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų pasiskirstymas pagal amžių 2021 m.

Teritorija	Viso	0-4 m.	5-9 m.	10-14 m.	15-19 m.	20-24 m.	25-29 m.	30-34 m.	35-39 m.	40-44 m.	45-49 m.	50-54 m.	55-59 m.	60-64 m.	65-69 m.	70-74 m.	75-79 m.	80-84 m.	85+ m.
<i>Gyventojų skaičius 2021 m., asmenys</i>																			
Lietuvos Respublika	2810761	132649	142640	141782	129667	143062	169202	195179	187440	180504	194062	206066	218574	209994	159026	132007	110068	86191	72648
Šiaulių apskritis	262220	11063	12267	12500	12672	13868	15226	16109	15049	15246	18143	20894	22169	21335	15544	12817	11368	8583	7368
Šiaulių r. sav.	40917	1754	2041	2099	2086	2221	2417	2491	2450	2459	3024	3383	3372	3192	2272	1882	1572	1170	1031
Kuršėnų m. sen. (neįtraukta į VVG)	10916	436	510	503	549	575	628	661	537	556	787	900	917	878	626	571	502	408	372
Šiaulių r. sav. VVG	30001	1318	1531	1596	1537	1646	1789	1830	1913	1903	2237	2483	2455	2314	1646	1311	1070	762	659
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	30002	1318	1531	1594	1538	1647	1790	1825	1917	1903	2235	2483	2455	2315	1644	1314	1069	762	653
<i>Gyventojų skaičius 2011 m., asmenys</i>																			
Lietuvos Respublika	3043429	148418	136942	167852	213394	217962	193362	186317	203781	218409	231517	231802	184616	163131	148603	144300	118684	83120	51219
Šiaulių apskritis	301686	13418	13702	17744	23201	20076	16252	15999	19396	22364	23777	24022	18685	16413	15785	14710	12447	8382	5313
Šiaulių r. sav.	44332	1941	2080	2778	3636	2820	2278	2325	2877	3418	3452	3521	2681	2450	2275	2096	1792	1190	722
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	32369	1472	1536	2056	2648	2080	1721	1776	2070	2503	2546	2615	2026	1804	1612	1449	1199	761	495
<i>Gyventojų pokytis per 2011-2021 m., %</i>																			
Lietuvos Respublika	-7.6	10.6	4.2	-15.5	-39.2	-34.4	-12.5	4.8	-8.0	-17.4	-16.2	-11.1	18.4	28.7	7.0	-8.5	-7.3	3.7	41.8
Šiaulių apskritis	-13.1	17.6	10.5	-29.6	-45.4	-30.9	-6.3	0.7	-22.4	-31.8	-23.7	-13.0	18.6	30.0	-1.5	-12.9	-8.7	2.4	38.7
Šiaulių r. sav.	-7.7	-9.6	-1.9	-24.4	-42.6	-21.2	6.1	7.1	-14.8	-28.1	-12.4	-3.9	25.8	30.3	-0.1	-10.2	-12.3	-1.7	42.8
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	-7.3	10.5	-0.3	-22.5	-41.9	-20.8	4.0	2.8	-7.4	-24.0	-12.2	-5.0	21.2	28.3	2.0	-9.3	-10.8	0.1	31.9
<i>Gyventojų dalis nuo visų teritorijos gyventojų, %</i>																			
Lietuvos Respublika	100	4.7	5.1	5.0	4.6	5.1	6.0	6.9	6.7	6.4	6.9	7.3	7.8	7.5	5.7	4.7	3.9	3.1	2.6
Šiaulių apskritis	100	4.2	4.7	4.8	4.8	5.3	5.8	6.1	5.7	5.8	6.9	8.0	8.5	8.1	5.9	4.9	4.3	3.3	2.8
Šiaulių r. sav.	100	4.3	5.0	5.1	5.1	5.4	5.9	6.1	6.0	6.0	7.4	8.3	8.2	7.8	5.6	4.6	3.8	2.9	2.5
Šiaulių r. sav. VVG	100	4.4	5.1	5.3	5.1	5.5	6.0	6.1	6.4	6.3	7.5	8.3	8.2	7.7	5.5	4.4	3.6	2.5	2.2

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

11 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes 2021 m.

Teritorija	Viso	0-14 m.	15-29 m.	30-39 m.	40-64 m.	65+ m.
<i>Gyventojų skaičius 2021 m., asmenys</i>						
Lietuvos Respublika	2810761	417071	441931	382619	1009200	559940
Šiaulių apskritis	262220	35830	41766	31158	97787	55680
Šiaulių r. sav.	40917	5894	6724	4941	15430	7927
Kuršėnų m. sen. (neįtraukta į VVG)	10916	1449	1752	1198	4038	2479
Šiaulių r. sav. VVG	30001	4445	4972	3743	11392	5448
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	30002	4443	4975	3742	11391	5442
<i>Gyventojų skaičius 2011 m., asmenys</i>						
Lietuvos Respublika	3043429	453212	624718	390098	1029475	545926
Šiaulių apskritis	301686	44864	59529	35395	105261	56637
Šiaulių r. sav.	44332	6799	8734	5202	15522	8075
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	32369	5064	6449	3846	11494	5516
<i>Gyventojų pokytis per 2011-2021 m., %</i>						
Lietuvos Respublika	-7.6	-8.0	-29.3	-1.9	-2.0	2.6
Šiaulių apskritis	-13.1	-20.1	-29.8	-12.0	-7.1	-1.7
Šiaulių r. sav.	-7.7	-13.3	-23.0	-5.0	-0.6	-1.8
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	-7.3	-12.3	-22.9	-2.7	-0.9	-1.3
<i>Gyventojų dalis nuo visų teritorijos gyventojų, %</i>						
Lietuvos Respublika	100	14.8	15.7	13.6	35.9	19.9
Šiaulių apskritis	100	13.7	15.9	11.9	37.3	21.2
Šiaulių r. sav.	100	14.4	16.4	12.1	37.7	19.4
Šiaulių r. sav. VVG	100	14.8	16.6	12.5	38.0	18.2

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

12 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG teritorijos gyventojų skaičius pagal lytį

Teritorija	2011				2021					2011-2021 m. pokytis, %			
	Visi	Vyrai	Moterys	Motėrų dalis	Visi	Vyrai	Moterys	Motėrų dalis	VVG dalis	Visi	Vyrai	Moterys	Motėrų dalies pokytis, proc.p.
Lietuvos Respublika	3043429	1402604	1640825	54%	2810761	1304965	1505796	54%	1.1%	-8%	-7%	-8%	-0.3%
Lietuvos Respublika (kaimas)	1012218	489661	522557	52%	894010	433569	460441	52%	3.4%	-12%	-11%	-12%	-0.1%
Šiaulių apskritis	301686	138744	162942	54%	262220	121724	140496	54%	11.4%	-13%	-12%	-14%	-0.4%
Šiaulių apskritis (kaimas)	115376	55778	59598	52%	94584	45993	48591	51%	31.7%	-18%	-18%	-18%	-0.3%
Šiaulių r. sav.	44332	21036	23296	53%	40917	19605	21312	52%	73.3%	-8%	-7%	-9%	-0.5%
Kuršėnų m. sen. (nepriklausoma VVG)	11963	5399	6564	55%	10916	4983	5933	54%	---	-9%	-8%	-10%	-0.5%
Šiaulių r. sav. VVG	32369	15637	16732	52%	30001	14622	15379	51%	73.3%	-7%	-6%	-8%	-0.4%
Šiaulių r. sav. (kaimas)	32369	15637	16732	52%	30001	14622	15379	51%	73.3%	-7%	-6%	-8%	-0.4%
Bubių sen.	3176	1552	1624	51%	3098	1526	1572	51%	10.3%	-2.5%	-2%	-3%	-0.4%
Ginkūnų sen.	3278	1526	1752	53%	3294	1575	1719	52%	11.0%	0.5%	3%	-2%	-1.3%
Gruzdžių sen.	2436	1130	1306	54%	1935	913	1022	53%	6.4%	-20.6%	19%	-22%	-0.8%
Kairių sen.	3300	1549	1751	53%	3021	1451	1570	52%	10.1%	-8.5%	-6%	-10%	-1.1%
Kuršėnų kaimiškoji sen.	4410	2151	2259	51%	3466	1739	1727	50%	11.6%	-21.4%	19%	-24%	-1.4%

Kužių sen.	3747	1805	1942	52%	3330	1622	1708	51%	11.1%	-11.1%	-	-10%	-12%	-0.5%
Meškuičių sen.	2212	1079	1133	51%	1781	840	941	53%	5.9%	-19.5%	-	-22%	-17%	1.6%
Raudėnų sen.	1318	644	674	51%	1020	499	521	51%	3.4%	-22.6%	-	-23%	-23%	-0.1%
Šakynos sen.	1361	668	693	51%	1040	498	542	52%	3.5%	-23.6%	-	-25%	-22%	1.2%
Šiaulių kaimiškoji sen.	7131	3533	3598	50%	8016	3959	4057	51%	26.7%	12%	-	12%	13%	0.2%

Šaltinis: Gyventojų ir būstų surašymai.

13 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų skaičius (asmenys) pagal amžių 2021 m.

Teritorija	0-4 m.	5-9 m.	10-14 m.	15-19 m.	20-24 m.	25-29 m.	30-34 m.	35-39 m.	40-44 m.	45-49 m.	50-54 m.	55-59 m.	60-64 m.	65-69 m.	70-74 m.	75-79 m.	80-84 m.	85+ m.	Viso
Šiaulių r. sav. VVG	1321	1531	1596	1538	1647	1789	1828	1917	1903	2237	2482	2456	2315	1646	1312	1068	761	654	30001
Bubių sen.	134	155	164	177	151	172	167	207	191	230	234	264	238	181	140	112	89	92	3098
Ginkūnų sen.	172	194	194	132	144	217	208	260	235	224	297	245	221	192	128	80	80	71	3294
Gruzdžių sen.	81	92	93	101	124	113	110	106	115	142	155	158	164	107	83	80	56	55	1935
Kairių sen.	145	141	159	145	173	173	196	185	174	220	243	249	243	178	149	124	78	46	3021
Kuršėnų kaimiškoji sen.	144	186	174	187	206	233	187	213	186	274	301	272	262	178	169	134	92	68	3466
Kužių sen.	135	158	158	178	197	199	223	198	198	258	267	304	270	184	155	120	74	54	3330
Meškuičių sen.	78	79	81	86	124	123	132	86	108	96	152	163	138	79	77	65	51	63	1781
Raudėnų sen.	36	54	47	52	63	73	75	50	50	68	90	90	70	63	41	39	32	27	1020
Šakynos sen.	46	46	55	58	75	58	67	46	50	62	80	105	93	53	49	35	31	31	1040
Šiaulių kaimiškoji sen.	350	426	471	422	390	428	463	566	596	663	663	606	616	431	321	279	178	147	8016
<i>Gyventojų dalis*</i>																			
Šiaulių r. sav. VVG	4.4	5.1	5.3	5.1	5.5	6.0	6.1	6.4	6.3	7.5	8.3	8.2	7.7	5.5	4.4	3.6	2.5	2.2	100
Bubių sen.	4.3	5.0	5.3	5.7	4.9	5.6	5.4	6.7	6.2	7.4	7.6	8.5	7.7	5.8	4.5	3.6	2.9	3.0	100
Ginkūnų sen.	5.2	5.9	5.9	4.0	4.4	6.6	6.3	7.9	7.1	6.8	9.0	7.4	6.7	5.8	3.9	2.4	2.4	2.2	100
Gruzdžių sen.	4.2	4.8	4.8	5.2	6.4	5.8	5.7	5.5	5.9	7.3	8.0	8.2	8.5	5.5	4.3	4.1	2.9	2.8	100
Kairių sen.	4.8	4.7	5.3	4.8	5.7	5.7	6.5	6.1	5.8	7.3	8.0	8.2	8.0	5.9	4.9	4.1	2.6	1.5	100
Kuršėnų kaimiškoji sen.	4.2	5.4	5.0	5.4	5.9	6.7	5.4	6.1	5.4	7.9	8.7	7.8	7.6	5.1	4.9	3.9	2.7	2.0	100
Kužių sen.	4.1	4.7	4.7	5.3	5.9	6.0	6.7	5.9	5.9	7.7	8.0	9.1	8.1	5.5	4.7	3.6	2.2	1.6	100
Meškuičių sen.	4.4	4.4	4.5	4.8	7.0	6.9	7.4	4.8	6.1	5.4	8.5	9.2	7.7	4.4	4.3	3.6	2.9	3.5	100
Raudėnų sen.	3.5	5.3	4.6	5.1	6.2	7.2	7.4	4.9	4.9	6.7	8.8	8.8	6.9	6.2	4.0	3.8	3.1	2.6	100
Šakynos sen.	4.4	4.4	5.3	5.6	7.2	5.6	6.4	4.4	4.8	6.0	7.7	10.1	8.9	5.1	4.7	3.4	3.0	3.0	100

* Gyventojų dalis nuo visų teritorijos gyventojų, %.

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

14 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų skaičius (asmenys) pagal tautybę 2021 m.

Teritorija	Lietuviai	Kitos tautybės						Nenurodyta	Ne lietuvių tautybės gyventojų dalis
		Iš viso	Lenkai	Rusai	Baltarusiai	Ukrainiečiai	Kitos		
Lietuvos Respublika	2378118	383010	183421	141122	28183	14168	16116	49633	13.6%
Šiaulių apskritis	250824	8477	415	5641	476	764	1181	2915	3.2%
Šiaulių r. sav.	39522	986	60	612	34	67	168	453	2.4%
Kuršėnų m. sen. (nepriklausomai VVG)	0	0	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	10916	0.0%
Šiaulių r. sav. VVG	28995	986	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	20	3.3%
Bubių sen.	3011	87	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	2.8%
Ginkūnų sen.	3211	83	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	2.5%
Gruzdžių sen.	1907	28	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	1.4%
Kairių sen.	2876	145	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	4.8%
Kuršėnų kaimiškoji sen.	3343	103	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	20	3.0%
Kužių sen.	3132	198	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	5.9%
Meškuičių sen.	1733	48	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	2.7%
Raudėnų sen.	974	46	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	4.5%
Šakynos sen.	1013	27	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	2.6%
Šiaulių kaimiškoji sen.	7795	221	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	2.8%

Saltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

15 Lentelė. Šiaulių r. sav. gyventojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą

Teritorija	Aukštasis	Aukštesnysis*	Vidurinis	Pagrindinis	Pradinis	Neturintys pradinio**
<i>2021 m., asm.</i>						
Lietuvos Respublika	684846	398692	805167	337958	265051	43758
Šiaulių apskritis	49820	38780	79164	39069	27568	4482
Šiaulių r. sav.	7397	5812	12434	6075	4621	780
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	5521	4059	9007	4522	3475	567
<i>2011 m., asm.</i>						
Lietuvos Respublika	585841	466686	843225	404418	411892	45790
Šiaulių apskritis	43073	45456	86066	48437	46363	5148
Šiaulių r. sav.	5435	6476	12671	7337	7574	818
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	3872	4558	9244	5612	5453	622
<i>Pokytis, %</i>						
Lietuvos Respublika	16.9%	-14.6%	-4.5%	-16.4%	-35.7%	-4.4%
Šiaulių apskritis	15.7%	-14.7%	-8.0%	-19.3%	-40.5%	-12.9%
Šiaulių r. sav.	36.1%	-10.3%	-1.9%	-17.2%	-39.0%	-4.6%
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	42.6%	-10.9%	-2.6%	-19.4%	-36.3%	-8.8%
<i>Dalis nuo visų gyv. 2021 m., %</i>						
Lietuvos Respublika	27.0%	15.7%	31.8%	13.3%	10.5%	1.7%
Šiaulių apskritis	20.9%	16.2%	33.1%	16.4%	11.5%	1.9%
Šiaulių r. sav.	19.9%	15.7%	33.5%	16.4%	12.4%	2.1%
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	20.3%	14.9%	33.2%	16.7%	12.8%	2.1%

* Aukštesnysis (įskaitant specialųjį vidurinį).

** Neturintys pradinio - Nebaigta pradinė mokykla, nelankyta mokykla, neraštingi.

Šaltinis: Gyventojų ir būstų surašymai.

16 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG teritorijos gyventojų skaičius (asmenys) pagal išsilavinimą seniūnijose 2021 m.

Teritorija	Aukštasis	Aukštesnysis	Vidurinis	Pagrindinis	Pradinis	Neturintys pradinio
<i>Gyventojų skaičius</i>						
Šiaulių r. sav. VVG	5519	4058	9006	4524	3474	568
Bubių sen.	570	433	905	445	412	44
Ginkūnų sen.	891	453	827	359	329	69
Gruzdžių sen.	275	236	648	324	250	29
Kairių sen.	482	467	925	474	343	44
Kuršėnų kaimiškoji sen.	343	419	1161	664	468	81
Kužių sen.	539	456	1081	553	358	50
Meškuičių sen.	257	235	608	285	218	21
Raudėnų sen.	104	110	379	195	122	20
Šakynos sen.	89	151	298	214	172	24
Šiaulių kaimiškoji sen.	1969	1098	2174	1011	802	186
<i>Gyventojų struktūra, %</i>						
Šiaulių r. sav. VVG	20.3	14.9	33.2	16.7	12.8	2.1
Bubių sen.	20.3	15.4	32.2	15.8	14.7	1.6
Ginkūnų sen.	30.4	15.5	28.2	12.3	11.2	2.4
Gruzdžių sen.	15.6	13.4	36.8	18.4	14.2	1.6
Kairių sen.	17.6	17.1	33.8	17.3	12.5	1.6
Kuršėnų kaimiškoji sen.	10.9	13.4	37.0	21.2	14.9	2.6
Kužių sen.	17.7	15.0	35.6	18.2	11.8	1.6
Meškuičių sen.	15.8	14.5	37.4	17.5	13.4	1.3
Raudėnų sen.	11.2	11.8	40.8	21.0	13.1	2.2
Šakynos sen.	9.4	15.9	31.4	22.6	18.1	2.5
Šiaulių kaimiškoji sen.	27.2	15.2	30.0	14.0	11.1	2.6

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

17 Lentelė. Šiaulių r. sav. gyventojų pasiskirstymas pagal pareigas 2021 m.

Teritorija	Visos pareigybės	Vadovai	Specialistai	Technikai ir jaunesnieji specialistai	Tarnautojai	Paslaugų sektoriaus darbuotojai ir pardavėjai	Kvalifikuoti žemės, miškų ir žuvininkystės ūkio darbuotojai	Kvalifikuoti darbininkai ir amatininkai	Įrenginių ir mašinų operatoriai ir surinkėjai	Nekvalifikuoti darbininkai	Ginkluotųjų pajėgų profesijos
<i>Gyventojų skaičius</i>											
Šiaulių r. sav. VVG	13213	1449	2585	792	484	1668	747	1982	1641	1675	190
Bubių sen.	1325	156	265	82	46	192	48	201	156	164	15
Ginkūnų sen.	1615	252	431	114	67	193	39	201	150	150	18
Gruzdžių sen.	844	49	133	31	35	115	90	123	119	140	9
Kairių sen.	1313	118	230	82	54	182	64	222	174	161	26
Kursėnų kaimiškoji sen.	1336	70	152	47	38	186	129	227	233	226	28
Kužių sen.	1544	136	270	101	43	236	61	252	213	218	14
Meškuičių sen.	817	59	128	29	17	116	65	118	119	149	17
Raudėnų sen.	344	19	34	15	10	9	62	51	61	74	9
Šakynos sen.	358	16	36	10	9	9	79	53	51	86	9
Šiaulių kaimiškoji sen.	3717	574	906	281	165	430	110	534	365	307	45
<i>Gyventojų struktūra, %</i>											
Šiaulių r. sav. VVG	100	11.0	19.6	6.0	3.7	12.6	5.7	15.0	12.4	12.7	1.4
Bubių sen.	100	11.8	20.0	6.2	3.5	14.5	3.6	15.2	11.8	12.4	1.1
Ginkūnų sen.	100	15.6	26.7	7.1	4.1	12.0	2.4	12.4	9.3	9.3	1.1
Gruzdžių sen.	100	5.8	15.8	3.7	4.1	13.6	10.7	14.6	14.1	16.6	1.1
Kairių sen.	100	9.0	17.5	6.2	4.1	13.9	4.9	16.9	13.3	12.3	2.0
Kursėnų kaimiškoji sen.	100	5.2	11.4	3.5	2.8	13.9	9.7	17.0	17.4	16.9	2.1
Kužių sen.	100	8.8	17.5	6.5	2.8	15.3	4.0	16.3	13.8	14.1	0.9
Meškuičių sen.	100	7.2	15.7	3.5	2.1	14.2	8.0	14.4	14.6	18.2	2.1
Raudėnų sen.	100	5.5	9.9	4.4	2.9	2.6	18.0	14.8	17.7	21.5	2.6
Šakynos sen.	100	4.5	10.1	2.8	2.5	2.5	22.1	14.8	14.2	24.0	2.5
Šiaulių kaimiškoji sen.	100	15.4	24.4	7.6	4.4	11.6	3.0	14.4	9.8	8.3	1.2

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

18 Lentelė. Šiaulių r. sav. gyventojų pasiskirstymas pagal ekonominį aktyvumą 2021 m.

Teritorija	Darbo jėga	Užimti gyventojai	Bedarbiai	Neaktyvūs gyventojai
<i>2021 m., asm.</i>				
Lietuvos Respublika	1476804	1265534	211270	916886
Šiaulių apskritis	131636	111651	19983	94748
Šiaulių r. sav.	20971	17747	3227	14047
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	15648	13296	2356	9903
<i>2011 m., asm.</i>				
Lietuvos Respublika	1467051	1175447	291604	1122989
Šiaulių apskritis	137465	106867	30598	119349
Šiaulių r. sav.	19617	15246	4371	17914
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	14370	10982	3388	12933
<i>Pokytis, %</i>				
Lietuvos Respublika	0.7%	7.7%	-27.5%	-18.4%
Šiaulių apskritis	-4.2%	4.5%	-34.7%	-20.6%
Šiaulių r. sav.	6.9%	16.4%	-26.2%	-21.6%
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	8.9%	21.1%	-30.5%	-23.4%
<i>Dalis*, %</i>				
Lietuvos Respublika	61.7%	52.9%	8.8%	38.3%
Šiaulių apskritis	58.1%	49.3%	8.8%	41.9%
Šiaulių r. sav.	59.9%	50.7%	9.2%	40.1%
Šiaulių r. sav. (Kaimas)	61.2%	52.0%	9.2%	38.8%

* Dalis nuo visų teritorijos gyventojų 2021 m.
Šaltinis: Gyventojų ir būstų surašymai.

19 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų skaičius (asmenys) pagal ekonominę veiklą 2021 m.

Teritorija	Visi sektoriai	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	Pramonė*	Statyba	Didmeninė ir mažmeninė prekyba**	Transportas ir saugojimas	Apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų veikla; informacija ir ryšiai	Finansinė ir draudimo veikla, nekilnojamojo turto operacijos	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	Administracinė ir aptarnavimo veikla	Švietimas	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	Kita aptarnavimo veikla***
<i>Gyventojų skaičius</i>													
Šiaulių r. sav. VVG	12647	1321	2622	995	2738	984	516	283	405	426	1092	901	364
Bubių sen.	1257	115	243	108	267	86	61	30	45	40	123	85	54
Ginkūnų sen.	1533	84	314	130	329	126	80	45	76	54	144	105	46
Gruzdžių sen.	806	180	165	29	182	35	23	9	16	17	81	56	13
Kairių sen.	1238	90	279	104	235	118	59	30	43	48	103	82	47
Kuršėnų kaimiškoji sen.	1284	197	261	107	305	105	27	19	25	57	70	81	30
Kužių sen.	1477	126	341	96	367	122	52	38	31	58	104	101	41
Meškuičių sen.	770	149	153	52	149	43	27	13	11	22	80	51	20
Raudėnų sen.	378	85	77	33	75	28	9	9	9	9	21	14	9
Šakynos sen.	412	118	60	23	102	13	9	9	9	11	26	23	9
Šiaulių kaimiškoji sen.	3492	177	729	313	727	308	169	81	140	110	340	303	95
<i>Gyventojų struktūra, %</i>													
Šiaulių r. sav. VVG	100	10.4	20.7	7.9	21.6	7.8	4.1	2.2	3.2	3.4	8.6	7.1	2.9
Bubių sen.	100	9.1	19.3	8.6	21.2	6.8	4.9	2.4	3.6	3.2	9.8	6.8	4.3
Ginkūnų sen.	100	5.5	20.5	8.5	21.5	8.2	5.2	2.9	5.0	3.5	9.4	6.8	3.0
Gruzdžių sen.	100	22.3	20.5	3.6	22.6	4.3	2.9	1.1	2.0	2.1	10.0	6.9	1.6
Kairių sen.	100	7.3	22.5	8.4	19.0	9.5	4.8	2.4	3.5	3.9	8.3	6.6	3.8
Kuršėnų kaimiškoji sen.	100	15.3	20.3	8.3	23.8	8.2	2.1	1.5	1.9	4.4	5.5	6.3	2.3
Kužių sen.	100	8.5	23.1	6.5	24.8	8.3	3.5	2.6	2.1	3.9	7.0	6.8	2.8
Meškuičių sen.	100	19.4	19.9	6.8	19.4	5.6	3.5	1.7	1.4	2.9	10.4	6.6	2.6
Raudėnų sen.	100	22.5	20.4	8.7	19.8	7.4	2.4	2.4	2.4	2.4	5.6	3.7	2.4
Šakynos sen.	100	28.6	14.6	5.6	24.8	3.2	2.2	2.2	2.2	2.7	6.3	5.6	2.2
Šiaulių kaimiškoji sen.	100	5.1	20.9	9.0	20.8	8.8	4.8	2.3	4.0	3.2	9.7	8.7	2.7

* Pramonė - kasyba ir karjerų eksploatavimas, apdirbamoji gamyba, elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas, vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas.

** Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas.

*** Kita aptarnavimo veikla - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla; kita aptarnavimo veikla; namų ūkių, samdančių darbininkus, veikla; namų ūkių veikla, susijusi su savoms reikmėms tenkinti skirtą nediferencijuojamą

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

20 Lentelė. Registruoti ilgalaikiai bedarbiai Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai
<i>Bedarbių skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika, tūkst. asm.	169.2	162.6	152.0	152.5	154.4	150.5	277.1	176.1	156.1	-7.8%	172
Šiaulių apskritis tūkst. asm.	16.4	17.0	15.8	15.2	15.8	14.6	25.0	16.1	14.1	-14.0%	17
Šiaulių r. sav., asm.	1517	1601	1724	1528	1598	1673	2032	2986	1910	25.9%	1841
<i>Ilgalaikių bedarbių skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika, tūkst. asm.	52.9	44.7	39.1	38.5	38.6	26.8	72.0	60.0	27.4	-48.3%	44
Šiaulių apskritis tūkst. asm.	5.8	5.3	4.6	4.4	4.6	2.9	6.6	5.6	2.1	-64.3%	5
Šiaulių r. sav., asm.	444	435	426	385	451	457	819	975	238	-46.4%	514
<i>Ilgalaikių bedarbių dalis tarp visų bedarbių, %</i>											
Lietuvos Respublika, tūkst. asm.	31.3%	27.5%	25.7%	25.2%	25.0%	17.8%	26.0%	34.0%	17.5%	-13.7%	25.6%
Šiaulių apskritis tūkst. asm.	35.5%	31.3%	28.8%	29.0%	29.1%	20.0%	26.4%	34.5%	14.7%	-20.8%	27.7%
Šiaulių r. sav., asm.	29.3%	27.2%	24.7%	25.2%	28.2%	27.3%	40.3%	32.7%	12.5%	-16.8%	27.5%
<i>Ilgalaikių bedarbių pagal lytį skaičius ir dalis</i>											
Šiaulių r. sav., asm. (Vyrai)	172	179	202	172	201	197	370	458	108	-37.2%	229
Dalis nuo visų ilgalaikių bedarbių Šiaulių r. sav.	38.7%	41.1%	47.4%	44.7%	44.6%	43.1%	45.2%	47.0%	45.4%	6.6%	44.1%
Šiaulių r. sav., asm. (Moterys)	272	256	224	213	250	260	449	517	130	-52.2%	286
Šiaulių r. sav.	61.3%	58.9%	52.6%	55.3%	55.4%	56.9%	54.8%	53.0%	54.6%	-6.6%	55.9%

* Pokytis per 2014-2022 m. Procentais išreikštiems rodikliams pokytis apskaičiuotas procentiniais punktais.

Šaltinis: Užimtumo Tarnybos duomenys, pateikti VVG (2023-01-10)

21 Lentelė. Šiaulių r. sav. VVG gyventojų skaičius (asmenys) pagal ekonominį aktyvumą 2021 m.

Teritorija	Dirbantis asmuo		Bedarbis		Pensijos ar kapitalo pajamų gavėjas		Studentas, moksleivis		Kitas, nepriklauso darbo jėgai	
	Skaičius	Dalis	Skaičius	Dalis	Skaičius	Dalis	Skaičius	Dalis	Skaičius	Dalis
Šiaulių r. sav. VVG	13293	52.0%	2357	9.2%	6039	23.6%	1940	7.6%	1924	7.5%
Bubių sen.	1325	50.1%	242	9.1%	679	25.7%	207	7.8%	192	7.3%
Ginkūnų sen.	1615	59.1%	185	6.8%	563	20.6%	182	6.7%	189	6.9%
Gruzdžių sen.	842	50.4%	176	10.5%	437	26.2%	116	7.0%	98	5.9%
Kairių sen.	1313	51.0%	212	8.2%	653	25.3%	184	7.1%	214	8.3%
Kuršėnų kaimiškoji sen.	1336	45.1%	370	12.5%	760	25.7%	241	8.1%	255	8.6%
Kužių sen.	1544	53.6%	262	9.1%	660	22.9%	218	7.6%	195	6.8%
Meškuičių sen.	817	52.9%	140	9.1%	382	24.8%	109	7.1%	95	6.2%
Raudėnų sen.	379	42.9%	144	16.3%	220	24.9%	71	8.0%	69	7.8%
Šakynos sen.	405	45.4%	152	17.0%	205	23.0%	72	8.1%	59	6.6%
Šiaulių kaimiškoji sen.	3717	54.9%	474	7.0%	1480	21.9%	540	8.0%	558	8.2%

Šaltinis: 2021 m. gyventojų ir būstų surašymas.

22 Lentelė. Registruoti bedarbiai Šiaulių r. sav., tūkst. asm.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai
<i>Bedarbių skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika	169.2	162.6	152.0	152.5	154.4	150.5	277.1	176.1	156.1	-7.8%	172
Šiaulių apskritis	16.4	17.0	15.8	15.2	15.8	14.6	25.0	16.1	14.1	-14.0%	17
Šiaulių r. sav., asm.	2166	2322	2254	2199	2513	2568	4160	2766	2240	3.4%	2576
<i>Bedarbių moterų skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika	82.2	77.6	71.7	72.5	75.2	73.0	141.2	87.2	78.3	-4.7%	84
Šiaulių apskritis	8.5	8.5	7.8	7.6	8.0	7.3	13.0	8.4	7.3	-13.9%	8
Šiaulių r. sav., asm.	1136	1132	1105	1073	1296	1254	2154	1389	1124	-1.1%	1296
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	52.4%	48.8%	49.0%	48.8%	51.6%	48.8%	51.8%	50.2%	50.2%	-2.3%	50.2%
<i>Bedarbių vyrų skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika	87.1	85.0	80.3	80.0	79.2	77.5	135.9	88.9	77.8	-10.7%	88
Šiaulių apskritis	7.9	8.5	8.0	7.6	7.8	7.3	12.0	7.7	6.8	-14.0%	8
Šiaulių r. sav., asm.	1030	1190	1149	1126	1217	1314	2006	1377	1116	8.3%	1281
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	47.6%	51.2%	51.0%	51.2%	48.4%	51.2%	48.2%	49.8%	49.8%	2.3%	49.8%
<i>Jaunų bedarbių 16-29 m. skaičius</i>											
Lietuvos Respublika	n.d.	28.5	24.4	24.1	26.3	26.9	71.4	30.5	29.6	4.1%	33
Šiaulių apskritis	n.d.	3.0	2.4	2.0	2.3	2.0	5.0	2.0	2.2	-23.9%	3
Šiaulių r. sav., asm.	n.d.	380	307	309	358	375	849	299	327	-13.9%	401
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	n.d.	16.4%	13.6%	14.1%	14.2%	14.6%	20.4%	10.8%	14.6%	-1.8%	14.8%
<i>Vyresnių kaip 50 m. bedarbių skaičius</i>											
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	62.6	61.3	100.9	74.3	61.0	-2.6%	72
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7.0	6.7	10.5	7.8	5.9	-14.8%	8
Šiaulių r. sav., asm.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	1123	1195	1746	1354	930	-17.2%	1270
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	44.7%	46.5%	42.0%	49.0%	41.5%	-3.2%	44.7%

* Pokytis per 2014-2022 m. Jeigu trūksta duomenų, imamas ilgiausias laikotarpis įmanomas. Procentais išreikštiems rodikliams pokytis apskaičiuotas procentiniais punktais.

Šaltinis: Užimtumo Tarnybos duomenys.

23 Lentelė. Skurdo rizika ir socialinių darbuotojų skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Skurdo rizikos lygis (Lietuvos Respublika), %	19.1	22.2	21.9	22.9	22.9	20.6	20.9	20	21.2	11.0%
Skurdo rizikos lygis (Šiaulių apskritis), %	23.6	25.6	30.2	29.6	27.2	26.2	23.9	22.2	25	5.9%
Skurdo rizikos lygis (Šiaulių r. sav.), %	28.9	33.7	43.1	41.9	27.3	21.8	22.6	23.2	26.4	-8.7%
Skurstantys asmenys, asm.	n.d.	n.d.	n.d.	1728	1133	904	935	962	n.d.	-44.3%
Dirbančių soc. darbuotojų, jų padėjėjų ir užimtumo specialistų skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	176	187	169	204	202	n.d.	14.8%
Socialinių darbuotojų skaičius, tenkantis 100 skurstančiųjų**	n.d.	n.d.	n.d.	1.02	1.65	1.87	2.18	2.1	n.d.	105.9%

* Pokytis per 2014-2022 m. (arba 2017-2021 m.)

** Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius, tenkantis 100 skurstančiųjų.

Šaltinis: Socialinės paramos veiksmingumo indeksas.

24 Lentelė. Socialines pašalpas gaunančių asmenų skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Asmenys, per metus gavę soc. pašalpą	n.d.	n.d.	n.d.	279	254	241	226	241	n.d.	-14%
Socialinės pašalpos gavėjų skaičius	2786	2187	1830	1484	1436	1374	1116	1373	1305	-53%
Socialinės pašalpos gavėjų ir skurstančių asmenų santykis, %	n.d.	n.d.	n.d.	8.8%	12.8%	15.4%	12.1%	14.3%	n.d.	63%
Soc. pašalpos ilgalaikiai gavėjai, asmenys	n.d.	n.d.	n.d.	0	147	457	356	143	n.d.	-3%
Ilgalaikių socialinės pašalpos gavėjų dalis tarp visų socialinės pašalpos gavėjų, %	n.d.	n.d.	n.d.	0.0%	10.1%	32.8%	31.4%	10.4%	n.d.	3%
Įdarbinti soc. pašalpos gavėjai	n.d.	n.d.	n.d.	208	203	163	117	188	n.d.	-10%
Soc. pašalpos gavėjai, gaunantys darbo pajamų	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	282	276	233	282	n.d.	0%
Pilnamečiai soc. pašalpos gavėjai, asmenys	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	953	917	704	907	n.d.	-5%
Suaugusių socialinės pašalpos gavėjų, kurie gauna su darbo santykiais susijusias pajamas, dalis**	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	29.6%	30.1%	33.1%	31.1%	n.d.	5%
Soc. pašalpos gavėjai, įdarbinti pastoviam darbui	n.d.	n.d.	n.d.	145	133	108	74	145	n.d.	0%
Asmenų, gaunančių socialinę pašalpą, įdarbintų nuolatiniam darbui, dalis***	n.d.	n.d.	n.d.	31.5%	32.6%	39.1%	56.9%	37.3%	n.d.	18%
Asmenų, gaunančių papildomai skiriamą socialinę pašalpą įsidarbinus, dalis****	n.d.	n.d.	n.d.	2.9%	6.9%	10.4%	18.8%	18.6%	n.d.	547%
Asmenys, vienerių metų laikotarpiu gavę soc. pašalpą su pertrauka	n.d.	n.d.	n.d.	0	98	399	342	506	n.d.	416%
Asmenų, per vienus metus grįžusių į socialinės paramos sistemą, dalis*****	n.d.	n.d.	n.d.	0.0%	6.8%	28.6%	30.2%	36.8%	n.d.	446%
Soc. pašalpos gavėjai pinigine forma	n.d.	n.d.	n.d.	143	139	132	109	134	n.d.	-7%
Asmenų, gaunančių socialinę pašalpą pinigine forma, dalis tarp visų socialinės pašalpos gavėjų, %	n.d.	n.d.	n.d.	94.9%	95.8%	95.3%	96.8%	97.6%	n.d.	3%
Iš savivaldybių biudžetų mokamų vienkartinį pašalpų socialiai remtiniams asmenims gavėjų skaičius	147	173	255	251	231	180	284	448	467	218%
Išlaidų kompensacijų už būsto šildymą ir išlaidas vandeniui gavėjų skaičius	2021	1469	1252	965	1190	1261	1104	1155	1756	-13%
Šalpos pensijų ir šalpos kompensacijų gavėjai metų pabaigoje	1015	1014	1025	1123	1100	887	921	922	n.d.	-9%

* Pokytis per 2014-2022 m., o jeigu nėra duomenų - per 2017-2021 m.

** Suaugusių socialinės pašalpos gavėjų, kurie gauna su darbo santykiais susijusias pajamas (įskaitant savarankiškai dirbančius), dalis.

*** Asmenų, gaunančių socialinę pašalpą, įdarbintų nuolatiniam darbui, dalis tarp visų Užimtumo tarnyboje registruotų socialinės pašalpos gavėjų.

**** Asmenų, gaunančių papildomai skiriamą socialinę pašalpą įsidarbinus, dalis tarp visų įsidarbinusių socialinės pašalpos gavėjų, %.

***** Asmenų, per vienus metus grįžusių į socialinės paramos sistemą (pakartotinai gavusių socialinę pašalpą), dalis, %.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika, Savivaldybės duomenys SPVI.

25 Lentelė. Socialines pašalpas gaunančių šeimų skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	74314	59109	47315	41887	40440	36863	30436	37882	37980	-49%
Šiaulių apskritis	8119	6277	5514	5043	4940	4536	3590	4434	4488	-45%
Šiaulių r. sav.	1345	1066	921	781	764	733	556	712	697	-48%

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika

26 Lentelė. Pensijas gaunančių asmenų skaičius* Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis***
<i>Senatvės pensija**</i> , tūkst. asm.									
Lietuvos Respublika	588.6	584.6	581.8	579.4	578.0	596.0	600.8	597.8	2%
Šiaulių apskritis	59.0	58.6	58.2	57.6	57.3	58.9	59.3	58.9	0%
Šiaulių r. sav.	8.3	8.2	8.1	8.1	8.0	8.3	8.4	8.4	2%
<i>Invalidumo pensija**</i> , tūkst. asm.									
Lietuvos Respublika	66.0	61.5	57.5	53.6	49.4	38.2	33.3	29.8	-55%
Šiaulių apskritis	6.9	6.4	6.0	5.6	5.1	3.9	3.4	3.1	-55%
Šiaulių r. sav.	1.0	0.9	0.8	0.8	0.7	0.6	0.5	0.5	-53%
<i>Netekto darbingumo pensija**</i> , tūkst. asm.									
Lietuvos Respublika	141.2	141.8	142.0	142.9	142.7	133.4	129.1	124.8	-12%
Šiaulių apskritis	16.2	16.4	16.6	16.9	17.1	16.4	16.1	15.7	-3%
Šiaulių r. sav.	2.5	2.6	2.7	2.7	2.8	2.7	2.7	2.6	3%
<i>Našių ir našlaičių (maitintojo netekimo) pensijos**</i> , tūkst. asm.									
Lietuvos Respublika	260.3	256.2	252.8	249.1	245.1	242.4	239.1	235.7	-9%
Šiaulių apskritis	27.3	26.8	26.4	25.9	25.4	25.0	24.6	24.3	-11%
Šiaulių r. sav.	4.0	3.9	3.9	3.8	3.8	3.7	3.6	3.5	-12%
<i>Ištarnauto laiko pensija**</i> , asm.									
Lietuvos Respublika	475	443	417	393	373	350	329	307	-35%
Šiaulių apskritis	26	26	26	25	23	22	22	21	-19%
Šiaulių r. sav.	2	2	2	2	2	2	2	2	0%
<i>Kompensacija už ypatingas darbo sąlygas**</i> , asm.									
Lietuvos Respublika	5403	5075	4788	4630	4420	4171	3936	3590	-34%
Šiaulių apskritis	344	332	302	295	287	281	264	241	-30%
Šiaulių r. sav.	42	42	36	31	29	26	27	25	-40%
<i>Išankstinė senatvės pensija**</i> , asm.									
Lietuvos Respublika	10305	9112	7910	7038	6675	5895	5207	5633	-45%
Šiaulių apskritis	1022	922	790	710	661	579	533	565	-45%
Šiaulių r. sav.	129	107	90	81	79	76	71	88	-32%

* Vidutinis metinis valstybinio socialinio draudimo pensijas gaunančių asmenų skaičius.

** Valstybinio socialinio draudimo pensija.

*** Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika.

27 Lentelė. Socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 1 tūkst. gyventojų Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
<i>Vyrai ir moterys</i>									
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	26	23	20	24	-8%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	37	33	28	33	-11%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	35	33	27	34	-3%
<i>Vyrai</i>									
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	27	26	22	27	0%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	40	36	30	35	-13%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	36	36	29	36	0%
<i>Moterys</i>									
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	25	21	18	21	-16%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	35	31	27	30	-14%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	34	31	25	31	-9%

* Pokytis per 2018-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika

28 Lentelė. Išmokų šeimoms, auginančioms vaikus, gavėjų skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis***
<i>Vienkartinė išmoka nėščiai moteriai, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	7202	6444	5656	4894	4212	3716	3648	3416	3294	-54%
Šiaulių apskritis	1068	959	871	752	609	533	509	388	424	-60%
Šiaulių r. sav.	121	132	113	114	82	79	83	54	81	-33%
<i>Išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai*, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	396	471	428	555	659	650	64%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	56	71	54	81	87	76	36%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	7	16	9	10	13	11	57%
<i>Vienkartinė išmoka gimus vaikui, tūkst. asm.</i>										
Lietuvos Respublika	32.7	32.9	33.6	31.0	29.6	27.8	25.3	24.4	22.8	-30%
Šiaulių apskritis	3.1	3.0	3.1	2.9	2.6	2.5	2.2	2.0	2.0	-36%
Šiaulių r. sav.	0.4	0.5	0.5	0.5	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	-23%
<i>Išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui priežiūrai*, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	1381	1636	1707	1844	1785	1450	5%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	118	140	124	126	136	110	-7%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	24	22	20	20	30	25	4%
<i>Išmoka įvaikinus vaiką**, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	112	170	163	113	74	-34%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	5	5	5	6	7	40%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	1	1	2	1	1	0%
<i>Vaiko laikinosios priežiūros išmoka, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	179	236	117	-35%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	23	37	24	4%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	6	4	1	-83%
<i>Išmoka vaikui, tūkst. asm.</i>										
Lietuvos Respublika	88.0	76.2	66.1	119.7	492.0	516.5	517.9	517.1	516.1	487%
Šiaulių apskritis	11.3	9.9	8.6	13.6	44.9	46.4	45.9	45.2	44.6	295%
Šiaulių r. sav.	1.9	1.7	1.5	2.2	7.1	7.4	7.6	7.6	7.5	302%
<i>Vaiko globos (rūpybos) išmoka, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	11058	10513	10251	10023	9419	8656	7874	7249	7792	-30%
Šiaulių apskritis	1436	1381	1382	1402	1356	1238	1094	1002	1007	-30%
Šiaulių r. sav.	203	207	200	203	195	171	153	144	140	-31%
<i>Išmoka privalomosios tarnybos kario vaikui, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	12	11	43	37	39	46	33	24	11	-8%
Šiaulių apskritis	2	5	6	4	7	7	4	2	1	-50%
Šiaulių r. sav.	2	1	2	n.d.	1	1	n.d.	1	n.d.	n.d.
<i>Vienkartinė išmoka įsikurti, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	2829	2867	2545	2434	3375	3296	2569	2485	1318	-53%
Šiaulių apskritis	316	188	327	296	397	313	296	278	204	-35%
Šiaulių r. sav.	54	53	38	34	49	45	42	26	33	-39%
<i>Globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, asm.</i>										
Lietuvos Respublika	418	454	4795	5638	5805	5602	5349	5090	5685	1260%
Šiaulių apskritis	93	114	732	842	891	865	822	774	832	795%
Šiaulių r. sav.	34	35	135	130	127	119	115	119	119	250%

* Mokama nuo 2017 m.

** Mokama nuo 2018 m.

*** Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika.

29 Lentelė. Pagalbos (globos) pinigų gavėjų skaičius* Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis**
<i>Vyrai ir moterys</i>									
Lietuvos Respublika	128	113	111	107	118	125	239	309	141%
Šiaulių apskritis	17	12	19	21	24	34	25	26	53%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
<i>Vyrai</i>									
Lietuvos Respublika	22	19	21	25	40	38	49	67	205%
Šiaulių apskritis	5	5	9	9	11	8	10	10	100%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
<i>Moterys</i>									
Lietuvos Respublika	106	94	90	82	78	87	190	242	128%
Šiaulių apskritis	12	7	10	12	13	26	15	16	33%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

* Socialinių paslaugų namuose gavėjai: senyvo amžiaus, neįgalūs asmenys ir vaikai su negalia. Pagalbos pinigų (iki 2006 m. liepos 1 d. globos pinigų) gavėjai.

** Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinių paslaugų statistika.

30 Lentelė. Socialinių paslaugų asmens namuose gavėjai Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
<i>Vyrai ir moterys</i>									
Lietuvos Respublika	18083	17826	18630	18543	17845	20276	21861	20920	16%
Šiaulių apskritis	2201	2099	2158	2385	2440	2527	2484	2924	33%
Šiaulių r. sav.	126	118	120	116	117	129	257	335	166%
<i>Vyrai</i>									
Lietuvos Respublika	4715	4615	4625	4320	4172	5119	5777	5191	10%
Šiaulių apskritis	475	440	357	422	461	540	599	778	64%
Šiaulių r. sav.	21	19	16	22	23	31	60	125	495%
<i>Moterys</i>									
Lietuvos Respublika	13368	13211	14005	14223	13673	15157	16084	15729	18%
Šiaulių apskritis	1726	1659	1801	1963	1979	1987	1885	2146	24%
Šiaulių r. sav.	105	99	104	94	94	98	197	210	100%

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinių paslaugų statistika.

31 Lentelė. 65 metų ir vyresnių socialinės pašalpos gavėjų dalis* Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis**
<i>Vyrai ir moterys</i>									
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	16	12	6	2	-88%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	31	20	10	3	-90%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	15	13	5	3	-80%
<i>Vyrai</i>									
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	29	21	10	2	-93%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	64	34	15	5	-92%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	17	13	n.d.	3	-82%
<i>Moterys</i>									
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	10	8	4	2	-80%
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	15	13	7	3	-80%
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	13	13	8	2	-85%

* 65 metų ir vyresnių socialinės pašalpos gavėjų skaičius, tenkantis 10 tūkst. 65 metų ir vyresnių teritorijos gyventojų.

** Pokytis per 2018-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinių paslaugų statistika.

32 Lentelė. Socialinės pašalpos gavėjo bendrosios pajamos ir parama Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Minimalių vartojimo poreikių dydis (MVPD)	n.d.	n.d.	n.d.	238	245	251	257	260	9%
Socialinės pašalpos gavėjo gaunamos paramos vertė**, Eur	n.d.	n.d.	n.d.	90	152	168	242	250	178%
Socialinės pašalpos gavėjo gaunamos bendrosios pajamos**, Eur	n.d.	n.d.	n.d.	114	166	192	276	282	147%
Socialinės pašalpos gavėjų bendros pajamos, dalis nuo MVPD***	n.d.	n.d.	n.d.	48%	68%	76%	107%	108%	126%

* Pokytis per 2017-2021 m.

** Vidutiniškai per mėnesį.

*** Socialinės pašalpos gavėjų bendros pajamos, procentais nuo minimalių vartojimo poreikių dydžio (MVPD).

Šaltinis: Socialinės paramos veiksmingumo indeksas.

33 Lentelė. Socialinės pašalpos gavėjai, registruoti Užimtumo Tarnyboje Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Socialinės pašalpos gavėjai, registruoti UT**	n.d.	n.d.	n.d.	460	408	276	130	389	-15%
Socialinės pašalpos gavėjai, dalyvaujantys ADRP	n.d.	n.d.	n.d.	78	64	33	16	35	-55%
Registruotų socialinės pašalpos gavėjų, dalyvujančių ADRP, dalis***	n.d.	n.d.	n.d.	17.0	15.7	12.0	12.3	9.0	-47%

* Pokytis per 2017-2021 m.

** UT - Užimtumo Tarnyba.

*** Registruotų socialinės pašalpos gavėjų, dalyvujančių ADRP, dalis tarp visų Užimtumo tarnyboje registruotų socialinės pašalpos gavėjų, %.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika, Savivaldybės duomenys SPVI.

34 Lentelė. Išlaidos pašalpoms ir kompensacijoms Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
<i>Išlaidos vienkartinėms pašalpoms socialiai remtiniams asmenims, tūkst. Eur**</i>										
Lietuvos Respublika	1020	1317	1838	2062	2236	2334	2643	2918	8085	693%
Šiaulių apskritis	43	73	228	147	135	270	367	459	776	1692%
Šiaulių r. sav.	12	20	26	34	43	31	70	105	127	958%
<i>Išlaidos laidojimo pašalpoms, tūkst. Eur</i>										
Lietuvos Respublika	1191	1254	1234	1204	1194	1157	1301	1518	1496	26%
Šiaulių apskritis	1211	1306	1250	1274	1261	1151	1354	1542	1566	29%
Šiaulių r. sav.	166	162	168	144	137	125	174	217	210	26%
<i>Išlaidos socialinei pašalpai, mln. Eur</i>										
Lietuvos Respublika	103.8	77.3	60.7	58.6	69.1	63.4	58.6	86.1	89.9	-13%
Šiaulių apskritis	11.3	8.4	7.4	7.3	8.6	8.0	7.1	10.2	10.6	-7%
Šiaulių r. sav.	1.9	1.4	1.2	1.1	1.3	1.3	1.1	1.7	1.7	-10%
<i>Išlaidos kompensacijoms už būsto šildymą ir išlaidas vandeniui, tūkst. Eur</i>										
Lietuvos Respublika	31259	20932	17876	15750	22077	18453	13150	19840	72856	133%
Šiaulių apskritis	3559	2178	2001	1795	2467	2112	1644	2386	9066	155%
Šiaulių r. sav.	369	235	190	169	257	215	160	256	1016	175%
<i>Išlaidos išmokoms šeimoms, auginančioms vaikus, mln. Eur</i>										
Lietuvos Respublika	55.1	51.4	50.8	67.5	238.0	376.1	548.0	539.0	614.2	1015%
Šiaulių apskritis	6.7	6.3	6.2	8.1	23.7	35.7	51.4	49.8	56.7	748%
Šiaulių r. sav.	1.1	1.0	1.0	1.2	3.8	5.7	8.4	8.3	9.5	788%

* Pokytis per 2014-2022 m.

** Išlaidos iš savivaldybių biudžetų mokamoms vienkartinėms pašalpoms socialiai remtiniams asmenims, tūkst. Eur.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinės paramos statistika.

35 Lentelė. Dirbančių asmenų skaičius (asmenys) pagal ekonomines veiklas Šiaulių r. sav.

Ekonominė veikla	2011	2021	Pokytis	2011 m. struktūra	2021 m. struktūra
Iš viso pagal ekonominės veiklos rūšis	15246	17744	16%	100%	100%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	1941	1519	-22%	13%	9%
Pramonė	2702	3458	28%	18%	19%
Statyba	1104	1339	21%	7%	8%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba*	2740	3665	34%	18%	21%
Transportas ir saugojimas	1206	1368	13%	8%	8%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla, Informacija ir ryšiai	375	618	65%	2%	3%
Finansinė ir draudimo veikla, Nekilnojamojo turto operacijos	285	342	20%	2%	2%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	288	489	70%	2%	3%
Administracinė ir aptarnavimo veikla	337	613	82%	2%	3%
Viešasis valdymas ir gynyba, Privalomasis socialinis draudimas	638	917	44%	4%	5%
Švietimas	1843	1631	-12%	12%	9%
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	1162	1284	10%	8%	7%
Kitos paslaugos**	432	501	16%	3%	3%
Nenurodyta	193	0	-100%	1%	0%

* Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas.

** Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, namų ūkio reikmenų remontas ir kitos paslaugos.

Šaltinis: Gyventojų ir būstų surašymai.

36 Lentelė. Nedarbo lygis (%) Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis *	Vidutiniška i per metus
<i>Bedarbių procentas nuo darbingo amžiaus žmonių, %</i>											
Lietuvos Respublika	9.0	9.0	8.0	8.7	8.9	8.7	16.1	10.2	8.9	-0.1	9.7
Šiaulių apskritis	9.0	10.0	9.0	9.2	9.8	9.1	15.6	10.1	8.7	-0.3	10.1
Šiaulių r. sav.	8.0	9.0	9.0	8.5	9.8	10.0	16.2	10.7	8.7	0.7	10.0
<i>Bedarbių moterų dalis nuo darbingo amžiaus moterų skaičiaus, %</i>											
Lietuvos Respublika	9.0	8.0	8.0	8.2	8.6	8.5	16.5	10.2	8.9	-0.1	9.5
Šiaulių apskritis	10.0	10.0	9.0	9.2	10.1	9.4	17.0	11.0	9.2	-0.8	10.5
Šiaulių r. sav.	9.0	9.0	9.0	8.6	10.5	10.1	17.5	11.3	8.9	-0.1	10.4
<i>Bedarbių vyrų dalis nuo darbingo amžiaus vyrų skaičiaus, %</i>											
Lietuvos Respublika	10.0	9.0	9.0	9.2	9.2	9.0	15.6	10.1	9.0	-1.0	10.0
Šiaulių apskritis	9.0	10.0	10.0	9.1	9.5	8.8	14.4	9.2	8.3	-0.7	9.8
Šiaulių r. sav.	8.0	9.0	9.0	8.4	9.2	9.9	15.0	10.2	8.5	0.5	9.7

* Pokytis per 2014-2022 m. procentiniais punktais.

Šaltinis: Užimtumo Tarnybos duomenys.

37 Lentelė. Bedarbių dalyvavimas darbo rinkos priemonėse (ADRP) Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis *	Vidutiniška i per metus
Nusiųsta į aktyvias darbo rinkos priemones	676	653	651	517	703	498	476	408	900	33.1	609
ADRP Savarankiško užimtumo rėmimas	25	69	99	25	4	3	7	11	5	-80.0	28
ADRP Profesinis mokymas	79	208	201	224	227	105	47	96	162	105.1	150
ADRP Profesinė rehabilitacija	1	7	18	24	12	6	0	4	9	800.0	9
ADRP Įdarbinimas subsidijuojant	317	165	148	133	187	131	232	215	283	-10.7	201
ADRP Įdarbinimas į įsteigtas darbo vietas	3	6	5	5	2	2	4	6	9	200.0	5
ADRP Darbo įgūdžių įgijimo rėmimas	36	32	48	52	24	30	11	9	13	-63.9	28
ADRP Įdarbinimas pagal Vietinių užimtumo iniciatyvų projektus	38	21	18	14	12	10	1	0	0	-100.0	13
Socialinės pašalpos gavėjai, dalyvaujantys ADRP	n.d.	n.d.	n.d.	78	64	33	16	35	n.d.	-55.1	45
Registruotų socialinės pašalpos gavėjų, dalyvaujančių ADRP**, %	n.d.	n.d.	n.d.	17.0	15.7	12.0	12.3	9.0	n.d.	-8.0	13.2
ADRP priemonėse dalyvaujančių asmenų dalis***, %	n.d.	n.d.	n.d.	14.2	19.7	13.1	10.3	12.7	n.d.	-1.5	14.0

* Pokytis (%) per 2014-2022 m. laikotarpį. Jeigu nėra duomenų, skaičiuotas ilgiausiai įmanomas laikotarpis. Procentais išreikštiems rodikliams pokytis skaičiuojamas procentiniais punktais.

** Registruotų socialinės pašalpos gavėjų, dalyvaujančių ADRP, dalis tarp visų Užimtumo tarnyboje registruotų socialinės pašalpos gavėjų, %.

*** ADRP priemonėse dalyvaujančių asmenų dalis tarp visų Užimtumo tarnyboje registruotų bedarbių, %.

Šaltinis: Užimtumo Tarnybos duomenys. Socialinės pašalpos gavėjų ir ADRP priemonėse dalyvaujančių asmenų dalies informacija pagal Socialinės paramos veiksmingumo indeksą (SPVI).

38 Lentelė. Moterų ir vyrų pajamų skirtumas (%) Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	Vidutiniškai per metus
<i>Mėnesinio darbo užmokesčio (bruto) skirtumas</i>										
Lietuvos Respublika	15.0	15.5	15.6	15.1	13.4	11.3	11.4	9.9	-34%	13.4
Šiaulių apskritis	9.9	10.2	11.6	11.3	7.1	2.0	2.0	0.8	-92%	6.9
Šiaulių r. sav.	8.5	10.1	10.2	8.4	7.6	4.5	4.5	4.4	-48%	7.3
<i>Senatvės pensijos atotrūkis**, %</i>										
Lietuvos Respublika	18.8	18.3	17.9	17.1	17.3	16.7	16.1	15.4	-18%	17.2
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	15.4	16.1	15.6	15.6	14.9	-3%	15.5
Šiaulių r. sav.	20.0	19.6	19.1	12.6	12.9	18.1	17.6	17.1	-15%	17.1

* Pokytis per 2014-2021 m.

** Valstybinio socialinio draudimo senatvės pensijos atotrūkis metų pabaigoje.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Darbo užmokesčio ir dirbančiųjų statistika.

39 Lentelė. Registruoti bedarbiai Šiaulių r. sav., tūkst. asm.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai
<i>Bedarbių skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika	169.2	162.6	152.0	152.5	154.4	150.5	277.1	176.1	156.1	-7.8%	172
Šiaulių apskritis	16.4	17.0	15.8	15.2	15.8	14.6	25.0	16.1	14.1	-14.0%	17
Šiaulių r. sav., asm.	0	0	0	0	0	0	0	0	n.d.	#VALUE!	0
<i>Bedarbių moterų skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika	82.2	77.6	71.7	72.5	75.2	73.0	141.2	87.2	78.3	-4.7%	84
Šiaulių apskritis	8.5	8.5	7.8	7.6	8.0	7.3	13.0	8.4	7.3	-13.9%	8
Šiaulių r. sav., asm.	0	0	0	0	0	0	0	0	n.d.	#VALUE!	0
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	#VALUE!	#DIV/0!
<i>Bedarbių vyrų skaičius laikotarpio pabaigoje</i>											
Lietuvos Respublika	87.1	85.0	80.3	80.0	79.2	77.5	135.9	88.9	77.8	-10.7%	88
Šiaulių apskritis	7.9	8.5	8.0	7.6	7.8	7.3	12.0	7.7	6.8	-14.0%	8
Šiaulių r. sav., asm.	0	0	0	0	0	0	0	0	n.d.	#VALUE!	0
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	#VALUE!	#DIV/0!
<i>Jaunų bedarbių 16-29 m. skaičius</i>											
Lietuvos Respublika	n.d.	28.5	24.4	24.1	26.3	26.9	71.4	30.5	29.6	4.1%	33
Šiaulių apskritis	n.d.	3.0	2.4	2.0	2.3	2.0	5.0	2.0	2.2	-23.9%	3
Šiaulių r. sav., asm.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	#VALUE!	#DIV/0!
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	#VALUE!	#DIV/0!
<i>Vyresnių kaip 50 m. bedarbių skaičius</i>											
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	62.6	61.3	100.9	74.3	61.0	-2.6%	72
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7.0	6.7	10.5	7.8	5.9	-14.8%	8
Šiaulių r. sav., asm.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	#VALUE!	#DIV/0!
Dalis nuo visų bedarbių Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	#VALUE!	#DIV/0!

* Pokytis per 2014-2022 m. Jeigu trūksta duomenų, imamas ilgiausias laikotarpis įmanomas. Procentais išreikštiems rodikliams pokytis apskaičiuotas procentiniais punktais.

Šaltinis: Užimtumo Tarnybos duomenys, pateikti VVG (2023-01-10)

40 Lentelė. Laisvų darbo vietų (naujų) skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai per metus
Lietuvos Respublika	224825	235461	237318	244645	228404	242097	216933	358489	274004	22%	251353
Šiaulių apskritis	24153	23662	24180	24911	22495	28478	34449	36414	23614	-2%	26928
Šiaulių r. sav.	1621	1934	1606	1971	1499	1531	1307	2352	1729	7%	1728

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Užimtumo tarnybos duomenys

41 Lentelė. Laisvos darbo vietos (registruotos) (vnt.) pagal ekonominės veiklos sritis Šiaulių r. sav. VVG

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai per metus
Šiaulių r. VVG	1516	1765	1501	1702	1313	1375	1086	1770	1702	12%	1526
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	307	300	220	251	204	116	146	277	351	14%	241
Apdirbamoji gamyba	388	447	365	445	347	344	256	438	345	-11%	375
Statyba	114	91	65	59	149	118	63	109	161	41%	103
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	257	362	385	330	272	344	277	409	307	19%	327
Transportas ir saugojimas	90	79	75	92	57	70	42	159	153	70%	91
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugos	149	190	171	145	91	97	64	51	127	-15%	121
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	6	9	16	5	3	14	18	23	16	167%	12
Administracinė ir aptarnavimo veikla	117	162	114	219	73	94	58	107	89	-24%	115
Švietimas	56	78	58	114	96	96	85	104	94	68%	87
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	32	47	32	42	21	82	77	93	59	84%	54
<i>Laisvų darbo vietų struktūra, %</i>											
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	20.3	17.0	14.7	14.7	15.5	8.4	13.4	15.6	20.6	0.4	16
Apdirbamoji gamyba	25.6	25.3	24.3	26.1	26.4	25.0	23.6	24.7	20.3	-5.3	25
Statyba	7.5	5.2	4.3	3.5	11.3	8.6	5.8	6.2	9.5	1.9	7
Didmeninė ir mažmeninė prekyba	17.0	20.5	25.6	19.4	20.7	25.0	25.5	23.1	18.0	1.1	22
Transportas ir saugojimas	5.9	4.5	5.0	5.4	4.3	5.1	3.9	9.0	9.0	3.1	6
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugos	9.8	10.8	11.4	8.5	6.9	7.1	5.9	2.9	7.5	-2.4	8
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	0.4	0.5	1.1	0.3	0.2	1.0	1.7	1.3	0.9	0.5	1
Administracinė ir aptarnavimo veikla	7.7	9.2	7.6	12.9	5.6	6.8	5.3	6.0	5.2	-2.5	7
Švietimas	3.7	4.4	3.9	6.7	7.3	7.0	7.8	5.9	5.5	1.8	6
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	2.1	2.7	2.1	2.5	1.6	6.0	7.1	5.3	3.5	1.4	4

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Užimtumo tarnybos duomenys

42 Lentelė. Informacija apie ES ir kitų fondų pritraukimą į Šiaulius r. sav.

Eil.	Pavadinimas	Suma	Tipas	Data2
1	„Paežerių užtvankos melioracijos įrenginių rekonstrukcija“, Nr. IIG-KS-07-1-001820-PR001	33333	Gamtos	iki 2014
2	Vaikų ir suaugusiųjų savizudybių prevencijos gerinimo Šiaulių rajone galimybių studijos parengimas	12325	Galimybės studija	iki 2014
3	Kuršėnų Daugėlių vidurinės mokyklos stadiono renovavimo projekto parengimas Nr. 2 EEE/NOR 2-061	20847	Projektas	iki 2014
4	Aktyvaus turizmo traukos centro sukūrimas prie Pašvinio ežero Šiaulių rajone. Nr. BPD2004-ERPF-3.4.2-04-06/0006	38126	Infrastruktūra	iki 2014
5	Viešosios infrastruktūros, pritaikytos turizmo reikmėms Kryžių kalne, sukūrimas BPD04-ERPF-3.4.3.-01-04/0024	37873	Infrastruktūra	iki 2014
6	Šiaulių rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, Nr. BPD2004-ESF-5.2.0-02-05-02/0028	18487	Planai	iki 2014
7	Kužių vidurinės mokyklos pastato energetinių sistemų tobulinimas BPD04-ERPF-1.2.4-01-05/0357	73184	Infrastruktūra	iki 2014
8	Šiaulių rajono Kuršėnų miesto, miestelių ir kaimų gatvių gerinimo galimybių studija ir techninės dokumentacijos parengimas BPD04-ERPF-1.1.0-01.04/0076	35501	Galimybės studija	iki 2014
9	Vandentvarkos paslaugų gerinimas mažose gyvenvietėse Šiaulių, Joniškio ir Jelgavos rajonuose	39575	Komunalinis	iki 2014
10	Šiaulių rajono Gudelių tvenkinio žemių užtvankos šlaito renovacija	47140	Gamtos	iki 2014
11	Švietimo paslaugų kokybės specialiųjų poreikių moksleiviams užtikrinimas, modernizuojant Šiaulių rajono Pavenčių vidurinės mokyklos mokymosi aplinką ir vystant žmogiškuosius išteklius	10500	Infrastruktūra	iki 2014
12	Lygių galimybių specialiųjų poreikių moksleiviams užtikrinimas, modernizuojant Šiaulių rajono Pavenčių vidurinės mokyklos fizinę aplinką ir gerinant mokyklos infrastruktūrą, Nr. BPD04-ERPF-1.5.1-03-04/0029	31380	Infrastruktūra	iki 2014
13	Šiaulių rajono viešosios turizmo infrastruktūros plėtra Kurtuvėnų buvusio dvaro sodyboje ir prieigose	10947	Infrastruktūra	iki 2014
14	„Šiaulių rajono Kuršėnų Pavenčių vidurinės mokyklos energetinių sistemų tobulinimas“ Nr. VP3-3.4-UM-03-V-01-106	78941	Infrastruktūra	iki 2014
15	„Šiaulių rajono Kuršėnų L. Ivinskio gimnazijos energetinių sistemų tobulinimas“ Nr. S-VP3-3.4-UM-04-R-61-013	41818	Infrastruktūra	iki 2014
16	„Gruzdžių miestelio centrinės aikštės detalusis planas“ VP-4.2-VRM-04-R-61-004	5042	Planai	iki 2014
17	„Šiaulių rajono Kuršėnų L. Ivinskio gimnazijos energetinių sistemų tobulinimas“ Nr. VP3-3.4-UM-04-R-61-004	92784	Infrastruktūra	iki 2014
18	„Šiaulių rajono Kuršėnų miesto Kraštinės, Užmiesčio, M.K. Čiurlionio gatvių rekonstrukcija“ VP2-4, 4-SM-02-R-61-005	93791	Infrastruktūra	iki 2014
19	Ventos-Lielupės upės baseino investicinės programos I-o etapo, I-os fazės Šiaulių rajono projektas CCI 2006/LT/16/C/PE/001	46564	Gamtos	iki 2014
20	„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje plėtros specialiojo plano rengimas“ VP-4.2-VRM-04-R-61-001	32312	Planai	iki 2014
21	„Kurtuvėnų miestelio centrinės aikštės detalusis planas“ VPI-4.2-VRM-04-R-61-006	8172	Planai	iki 2014
22	„Šiaulių rajono savivaldybės strateginio plano 2011-2017 metams parengimas“ VPI-4.2-VRM-02-R-61-001	14940	Planai	iki 2014
23	„Kekava ir Šiaulių rajono savivaldybių valdymo efektyvumo tobulinimas ir bendradarbiavimo abipus sienos plėtojimas“	39500	Valdymas	iki 2014
24	„Mūšos - Nemunėlio (Lielupės) baseino upių sausinimo sistemų ir jų hidrotechninių statinių rekonstrukcija Šiaulių rajone“	40323	Infrastruktūra	iki 2014
25	„Viešosios infrastruktūros sukūrimas prie Pakumulšių tvenkinio Šiaulių rajone“	16963	Infrastruktūra	iki 2014
26	„Gaisrinės punkto rekonstravimas Gruzdžių miestelyje“	12098	Infrastruktūra	iki 2014
27	„Šiaulių rajono Drąsčių pagrindinės mokyklos rekonstravimas“	30250	Infrastruktūra	iki 2014
28	„Šiaulių rajono Kairių miestelio Topolių gatvės rekonstrukcija“	13296	Infrastruktūra	iki 2014
29	„Vandens gerinimo įrenginių statyba Gilaičių, Micaičių, Dirvonėnų, Raudėnų kaimuose“	26592	Komunalinis	iki 2014
30	„Vandenviečių teritorijų sanitarinės apsaugos zonų Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje specialusis planas“ VPI-4.2-VRM-04-R-61-008	23170	Komunalinis	iki 2014
31	„Kuršėnų miesto bendrasis planas“ VPI-4.2-VRM-04-R-61-007	57576	Planai	iki 2014
32	Šiaulių rajono savivaldybės politikų ir administracijos darbuotojų administracinių gebėjimų stiprinimas VPI-4.1-VRM-04-R-61-006	52339	Kvalifikacija	iki 2014
33	„Kairių bažnyčios bokšto - varpinės rekonstrukcija“	12834	Infrastruktūra	iki 2014
34	„Paežerių tvenkinio rekreacinių zonų specialusis planas“ Nr. VPI-4.2-VRM-04-R-61-022	26728	Planai	iki 2014
35	„Vandens kokybės gerinimas mažose Virvacos (LV) ir Sauginių (LT) gyvenvietėse“ Nr. LLI - 027	55854	Komunalinis	iki 2014
36	„Šiaulių rajono susisiekimo sistemos specialusis planas“ Nr. VPI-4.2-VRM-04-R-61-015	34489	Planai	iki 2014
37	„Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro plėtra“	26888	Centras	iki 2014
38	„Žingsnis po žingsnio į amatininkystę - bendradarbiavimas tarp Kuldingos ir Kuršėnų meno mokyklų“	90548	Bendradarbiavimas	iki 2014
39	„Vieno langelio“ principo įgyvendinimas Šiaulių rajono savivaldybės administracijoje VPI-4.3-VRM-01-V-01-046	95575	Valdymas	iki 2014
40	„Šiaulių rajono savivaldybės tarybai pavaldžių įstaigų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimas“ Nr. VPI-4.1-VRM-04-R-61-009	39804	Kvalifikacija	iki 2014

Eil.	Pavadinimas	Suma	Tipas	Data2
41	„Šiaulių rajono Aukštelkės, Bubių, Ginkūnų kaimų gatvių modernizavimas" Nr. VP2-4.4-SM-02-R-61-017	1486686	Infrastruktūra	iki 2014
42	„Šiaulių rajono savivaldybės Gruzdžių ir Kurtuvėnų miestelių bendrųjų planų parengimas"	34133	Planai	iki 2014
43	„Kadagių gatvės modernizavimas Vijolių kaime Šiaulių rajone" Nr. VP2-4.4-SM-02-R-61-023	432797	Infrastruktūra	iki 2014
44	„Šiaulių rajono savivaldybės Kairių, Kužių ir Meškuičių miestelių bendrųjų planų parengimas" Nr. VP1-4.2-VP1-4.2-VRM-04-R-61-030	83475	Planai	iki 2014
45	„Šiaulių rajono savivaldybės šilumos ūkio specialusis planas" Nr. VP1-4.2-VRM-04-R-61-39 Nr. VP1-4.2-VRM-04-R-61-039	43232	Planai	iki 2014
46	„Šiaulių rajono savivaldybės sektoriinių studijų, tyrimų, analizių parengimas“ Nr. VP1-4.2-VRM-02-R-61-012	43870	Galimybių studija	iki 2014
47	„Kultūros paskirties pastato rekonstravimas Meškuičių miestelyje“	298743	Infrastruktūra	iki 2014
48	„Apleistų pastatų ir kitų aplinką žalojančių objektų likvidavimas Šiaulių rajone" Nr. VP3-1.4-AM-06-R-61-005	90848	Infrastruktūra	iki 2014
49	„Šiaulių rajono Kuršėnų lopšelio-darželio „Buratinas“ patalpų ir įrangos atnaujinimas Nr. VP3-2.2-ŠMM-06-R-61-010	424388	Infrastruktūra	iki 2014
50	„Šiaulių rajono Kuršėnų lopšelio-darželio „Buratinas“ energetinių sistemų tobulinimas" Nr. VP3-3.4-ŪM-04-R-61	437508	Infrastruktūra	iki 2014
51	„Bendruomenės namų statyba Lukšių kaime" Nr. LEADER-12-ŠIAULIAI-04-062	142012	Infrastruktūra	iki 2014
52	„Bendruomenės namų statyba Gegužių kaime" Nr. LEADER-12-ŠIAULIAI-04-063	191293	Infrastruktūra	iki 2014
53	„Šiaulių rajono savivaldybės administracijos vidaus administravimo ir veiklos valdymo gerinimas“ VP1-4.2-VRM-03-V-01-004	288958	Valdymas	iki 2014
54	„Pastato-mokyklos (unikalus nr. 9192-7004-3019) P. Višinskio g. Nr. 1A Kurtuvėnų miestelyje rekonstravimas ir įrengimas, įsteigiant universalią daugiafunkcij centrą" Nr. VP3-2.2-ŠMM-04-R-61-005	603636	Infrastruktūra	iki 2014
55	„Gyvenamosios aplinkos gerinimas Gruzdžių miestelyje: miestelio aikštės rekonstrukcija" Nr. VP3-1.2-VRM-01-R-61-009	620532	Infrastruktūra	iki 2014
56	„Gyvenamosios aplinkos ir bendruomeninės infrastruktūros gerinimas Kurtuvėnų miestelyje, sutvarkant gatves, apšvietimus, šaligatvius, pėsčiųjų ir dviračių takus, privažiuojamus kelius, fasadus, skverus Nr. VP3-1.2-VRM-01-R-61-010	464172	Infrastruktūra	iki 2014
57	„Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Šiaulių rajone (Kairiai, Vijoliai, Kuršėnai)" Nr. VP3-3.1-AM-014-V-02-041	4757093	Komunalinis	iki 2014
58	„Vandens teikimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros renovavimas ir plėtra Šiaulių rajone (Kuršėnuose)" Nr. VP3-3.1-AM-01-V-02-085	2751390	Gamtos	iki 2014
59	„Raudėnų kaimo centrinės aikštės detaliojo plano ir Kairių ežero vandens apsaugos juostos ir žaliosios jungties nustatymo specialiojo plano parengimas“ Nr. VP1-4.2-VRM-04-R-61-046	24047	Planai	iki 2014
60	„Vietinių produktų rinkos plėtra vidurio Baltijos regione“ Nr. LLIV-340	737729	Rinkodarai	2012-2014
61	„Dzidų tvenkinio ant Tilžytės upės ir Šakynos tvenkinio ant Šakynos upės hidrotechnikos statinių rekonstravimas Šiaulių rajone“ Nr. 11G-KS-13-1-008309-PR001	178579	Infrastruktūra	iki 2014
62	„Šiaulių rajono Kairių miestelio Šilelio gatvės rekonstravimas“ Nr. 3KA-KS-13-2-008696-PR001	123414	Infrastruktūra	iki 2014
63	„Šiaulių rajono miestelių ir kaimų bendrųjų planų parengimas" Nr. VP1-4.2-VP1-4.2-VRM-04-R-61-040“	59017	Planai	iki 2014
64	„Žemės sklypų suformavimo prie daugiabučių gyvenamųjų namų Kuršėnų mieste detalusis planas, Šiaulių rajono Drąsučių ir Varpūtėnų kaimų bendrųjų planų parengimas" Nr. VP1-4.2-VRM-04-R-61-052	47607	Infrastruktūra	iki 2014
65	„Kuršėnų dvaro sodybos teritorijos sutvarkymas ir pritaikymas viešojo turizmo poreikiams“	280079	Infrastruktūra	iki 2014
66	„Gyvenamosios aplinkos ir bendruomeninės infrastruktūros gerinimas bei viešojo pastato modernizavimas Kužių miestelyje“ Nr. VP3-1.2-VRM-01-R-61-027	1320861	Infrastruktūra	iki 2014
67	„Ventos upės pakrančių Kuršėnų mieste sutvarkymas" Nr. VP3-1.4-AM-04-R-61-005	1193612	Gamtos	iki 2014
68	„Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra Kuršėnuose (III statybos eilės užbaigiamieji darbai)" Nr. VP3-3.1-AM-01-V-05-005	681720	Gamtos	iki 2014
69	„Šiaulių rajono savivaldybės Etninės kultūros ir tradicinių amatų centro plėtra“ Nr. 20AM-KS-15-1-05441-PR001	92213	Infrastruktūra	iki 2014
70	„Kuršėnų m. Lauryno Ivinskio aikštės sutvarkymas ir pritaikymas bendruomeniniams ir verslo poreikiams“	760849	Infrastruktūra	2014-2020
71	„Šiaulių rajono vietovių kraštovaizdžio tvarkymas“	46349	Infrastruktūra	2014-2020
72	„Viešosios infrastruktūros įrengimas Naisių kaime", Nr. 20KI-KS-17-1-02345-PR001	120000	Infrastruktūra	2014-2020
73	„Viešosios infrastruktūros įrengimas Žeimių kaime", Nr. 20KI-KS-17-1-01627-PR001	107817	Infrastruktūra	2014-2020
74	„Viešosios infrastruktūros įrengimas Sutkūnų kaime", Nr. 20KI-KS-17-1-01814-PR001	127347	Infrastruktūra	2014-2020
75	„Šiaulių rajono savivaldybės Etninės kultūros ir tradicinių amatų centro plėtra (2 etapas)"	38730	Centras	2014-2020
76	„Šiaulių rajono vietinio susisiekimo viešojo transporto priemonių parko atnaujinimas" Nr. 04.5.1.TID-R-518-61-0002	351202	Priemonė	2014-2020
77	„Vietinių vandens tiekimo sistemų sukūrimas Saulučių ir Papelkių kaimuose" Nr. 20KI-KS-17-1-01808-PR001	149438	Gamtos	2014-2020

Eil.	Pavadinimas	Suma	Tipas	Data2
78	„Kurtuvėnų dvaro sodybos parko tvarkymas“	176938	Infrastruktūra	2014-2020
79	„Pastato, esančio Daugėlių g. 90B, modernizavimas, pritaikant sporto, laisvalaikio ir bendruomenės reikmėms“	121209	Infrastruktūra	2014-2020
80	„Šiaulių rajono identitetas“, Nr. ŠIAU-LEADER-6B-K-4-2-2018	14354	Studija	2018-2019
81	„Socialinio būsto fondo plėtra Šiaulių rajone“, Nr. 08.1.2-CPVA-R-408-61-0001	442003	Infrastruktūra	2014-2020
82	„Meškuičių miestelio bendruomeninės ir viešosios infrastruktūros kompleksiškas atnaujinimas“, Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-61-0002	875898	Infrastruktūra	2014-2020
83	„Kairių miestelio bendruomeninės ir viešosios infrastruktūros kompleksiškas atnaujinimas“, Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-61-0009	871276	Infrastruktūra	2014-2020
84	„Šiaulių rajono pėsčiųjų ir dviračių takų rekonstrukcija ir plėtra“, Nr. 04.5.1-TID-R-516-61-0004	242670	Infrastruktūra	2014-2020
85	„Šiaulių r. Kuršėnų Pavenčių mokyklos-daugiafunkcio centro modernizavimas“, Nr. 09.1.3-CPVA-R-724-61-0009	1141724	Infrastruktūra	2014-2020
86	„Kompleksinis Kuršėnų m. daugiabučių namų gyvenamųjų kvartalų sutavrkymas I etapas“, Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-61-0006	735969	Infrastruktūra	2014-2020
87	„Viešosios infratsruktūros įrengimas Gilvyčių kaime“, Nr. 20KI-KT-17-1-02297-PR001	136728	Infrastruktūra	2014-2020
88	„Žadžiūnų kaimo viešojo pastato ir jo aplinkos atnaujinimas ir pritaikymas vietos gyventojų poreikiams“, Nr. 20KI-KS-18-1-01863-PR001	169595	Infrastruktūra	2014-2020
89	„Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra Šiaulių rajone“, Nr. 08.1.1-CPVA-R-407-61-0009	553662	Infrastruktūra	2014-2020
90	„Šiaulių rajono Gruzdžių gimnazijos pastato rekonstravimas“, Nr. KKS-S-33(2016)	1125171	Infrastruktūra	2014-2020
91	„Eismo saugumo priemonių gerinimas Šiaulių rajone“, Nr. 06.2.1-TID-R-511-61-0004	644013	Infrastruktūra	2014-2020
92	„Kuršėnų miesto Kudirkos g., Tilvyčio g., Dambrausko g. ir Kapų g. rekonstrukcija, įrengiant eismo saugumo priemones“, Nr. 06.2.1-TID-R-511-61-0005	779512	Infrastruktūra	2014-2020
93	„Gruzdžių miestelio bendruomeninės ir viešosios infrastruktūros kompleksiškas atnaujinimas“, Nr. 08.2.1-CPVA-R-908-61-0006	765354	Infrastruktūra	2014-2020
94	„Ventos upės viešosios erdvės Kuršėnų mieste įrengimas ir pritaikymas bendruomeniniams ir verslo poreikiams“, Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-61-0004	3377936	Infrastruktūra	2014-2020
95	„Kuršėnų dvaro sodybos (unikalus kodas 16057) tvarkybos darbai ir pritaikymas kultūros ir verslo poreikiams (I - as etapas)“, Nr. 05.4.1-CPVA-R-302	1173913	Infrastruktūra	2014-2020
96	„Kompleksinis Kuršėnų m. daugiabučių namų gyvenamųjų kvartalų sutvarkymas (II etapas)“, Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-61-0009	854600	Infrastruktūra	2014-2020
97	„Raudėnų mokyklos-daugiafunkcio centro II korpuso pritaikymas vietos gyventojų poreikiams“, Nr. 20KI-KS-19-1-00799-PR001	221790	Infrastruktūra	2014-2020

Šaltinis: Savivaldybės puslapis. <https://siauliuiraj.lt/projektai/igyvendinti-projektai/270> [Žiūrėta 2023-01-20]

43 Lentelė. Įmonių apyvarta (mln. Eur) Šiaulių r. sav.

Sektorius (EVRK kodas)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	2014 m. struktūra	2021 m. struktūra	Struktūros pokytis*
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	430.3	427.8	430.4	467.5	528.5	507.3	544.4	664.9	55%	100%	100%	0.0%
Miškininkystė ir žuvininkystė (A02_A03)	13.9	12.5	13.2	15.0	14.1	8.5	11.6	9.7	-30%	3%	1%	-1.8%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba (B_C)	83.2	91.1	91.9	100.4	99.0	97.0	98.0	125.6	51%	19%	19%	-0.4%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas (D_E)	8.6	10.3	13.2	17.5	17.4	21.9	20.1	20.1	133%	2%	3%	1.0%
Statyba (F)	15.0	17.4	14.9	18.2	16.4	25.4	35.3	36.0	140%	3%	5%	1.9%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G)**	244.8	233.9	232.9	241.4	291.0	274.5	298.4	380.1	55%	57%	57%	0.3%
Transportas ir saugojimas (H)	50.3	44.6	43.8	52.4	64.0	48.3	44.8	50.4	0%	12%	8%	-4.1%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I)	2.7	3.7	4.4	4.4	4.3	4.6	3.6	4.0	46%	1%	1%	0.0%
Informacija ir ryšiai (J)	0.7	0.7	1.2	1.5	0.6	0.7	1.3	1.0	53%	0%	0%	0.0%
Nekilnojamojo turto operacijos (L)	1.8	1.8	1.2	1.2	2.9	1.7	1.7	2.6	45%	0%	0%	0.0%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla (M)	2.4	3.1	2.6	3.6	4.3	4.7	5.4	6.2	162%	1%	1%	0.4%
Administracinė ir aptarnavimo veikla (N)	5.1	6.0	6.9	6.9	7.7	14.0	16.9	18.3	261%	1%	3%	1.6%
Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q)***	0.8	1.1	1.2	1.6	2.6	2.0	3.4	5.9	639%	0%	1%	0.7%
Kita aptarnavimo veikla (R_S)****	1.0	2.4	3.1	3.5	4.2	4.1	3.9	5.0	398%	0%	1%	0.5%

* Pokytis per 2014-2021 m. Struktūros pokytis išreikštas procentiniais punktais.

** Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G) - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas (G);

*** Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q) - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla (P_TO_Q);

**** Kita aptarnavimo veikla (R_S) - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla (R_S).

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika

44 Lentelė. Įmonių pridėtinė vertė (tūkst. Eur) gamybos sąnaudomis Šiaulių r. sav.

Sektorius (EVRK kodas)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	2014 m. struktūra	2021 m. struktūra	Struktūros pokytis*
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	86871	95620	98339	109760	124521	120848	140479	161855	86%	100%	100%	0.0%
Miškininkystė ir žuvininkystė (A02_A03)	5188	4748	4565	6047	6376	3154	4484	3236	-38%	6%	2%	-4.0%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba (B_C)	20754	26433	23333	28799	30267	30280	32082	38250	84%	24%	24%	-0.3%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas (D_E)	2705	5002	5924	7510	6674	8232	10532	10435	286%	3%	6%	3.3%
Statyba (F)	4845	6198	6067	7824	6798	9359	13007	13228	173%	6%	8%	2.6%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G)**	30545	29980	36260	31504	38696	39335	44267	56685	86%	35%	35%	-0.1%
Transportas ir saugojimas (H)	16006	14791	12661	17324	22991	15478	18240	17600	10%	18%	11%	-7.6%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I)	1130	1241	1682	1425	1596	1915	1785	2167	92%	1%	1%	0.0%
Informacija ir ryšiai (J)	193	263	261	500	210	287	541	497	158%	0%	0%	0.1%
Nekilnojamojo turto operacijos (L)	967	932	603	553	1012	826	1033	1374	42%	1%	1%	-0.3%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla (M)	1310	1582	1364	1862	2331	2351	3003	3339	155%	2%	2%	0.6%
Administracinė ir aptarnavimo veikla (N)	2438	3154	3812	4350	5032	6920	8086	9504	290%	3%	6%	3.1%
Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q)***	447	571	722	778	915	972	1836	3384	657%	1%	2%	1.6%
Kita aptarnavimo veikla (R_S)****	344	724	1084	1283	1623	1740	1584	2155	526%	0%	1%	0.9%

* Pokytis per 2014-2021 m. Struktūros pokytis išreikštas procentiniais punktais.

** Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G) - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas (G);

*** Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q) - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla (P_TO_Q);

**** Kita aptarnavimo veikla (R_S) - Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla, kompiuterių ir asmeninių bei namų ūkio reikmenų taisymas, kita aptarnavimo veikla (R_S).

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika

45 Lentelė. Įmonių materialinės investicijos (tūkst. Eur) Šiaulių r. sav.

Sektorius (EVRK kodas)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	2014 m. struktūra	2021 m. struktūra	Struktūros pokytis*
Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis	57196	75322	51536	59534	75157	72010	84535	83439	46%	100%	100%	0%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (A)	7396	10816	6503	8027	7956	4869	5187	6638	-10%	13%	8%	-5%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba (B_C)	3806	4195	4190	3844	5230	8169	5283	7618	100%	7%	9%	2%
Elektros, dujų, vandens tiekimas ir atliekų tvarkymas (D_E)	16663	22885	2591	7045	3238	5020	10550	6478	-61%	29%	8%	-21%
Statyba (F)	802	970	521	659	832	906	1108	1717	114%	1%	2%	1%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G)**	4544	5638	7515	6331	10337	10578	12013	7729	70%	8%	9%	1%
Transportas ir saugojimas (H)	6103	6922	6747	9932	9	3514	3271	6396	5%	11%	8%	-3%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I)	460	761	973	404	177	740	814	542	18%	1%	1%	0%
Informacija ir ryšiai (J)	172	532	1037	7	27	340	106	180	5%	0%	0%	0%
Nekilnojamojo turto operacijos (L)	11318	14619	16529	13781	21396	21597	26135	25854	128%	20%	31%	11%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla (M)	202	90	137	488	660	195	355	465	130%	0%	1%	0%
Administracinė ir aptarnavimo veikla (N)	618	691	932	700	561	5641	5114	10253	1559%	1%	12%	11%
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas (O)	4510	7078	3666	7911	8991	9610	6	8296	84%	8%	10%	2%
Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q)***	38	25	65	184	228	126	313	456	1100%	0%	1%	0%
Kitos ekonominės veiklos rūšys	564	108	130	221	75	705	490	817	45%	1%	1%	0%

* Pokytis per 2014-2021 m. Struktūros pokytis išreikštas procentiniais punktais.

** Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G) - Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas (G);

*** Švietimas, sveikata, socialinė veikla (P_TO_Q) - Švietimas, sveikatos priežiūra ir kita komunalinė ir socialinė aptarnavimo veikla (P_TO_Q).

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika

46 Lentelė. Tiesioginės užsienio investicijos (Eur), tenkančios vienam gyventojui Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021	Pokytis*
Lietuvos Respublika	4762	5103	5387	5825	6070	7405	8563	9661		103%
Šiaulių apskritis	730	771	1118	1298	1251	1794	1723	1962		169%
Šiaulių r. sav.	371	402	533	551	636	653	631	643		73%

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika

47 Lentelė. Veikiančių mažų ir vidutinių įmonių skaičius metų pradžioje Šiaulių r. sav.

Įmonės	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis*	2023 m. struktūra
Iš viso pagal pajamų grupes	---	---	703	763	797	846	873	868	948	1022	45.4%	100.0%
iki 9 999 EUR	---	---	121	153	141	151	161	108	175	170	40.5%	16.6%
10 000–49 999 EUR	---	---	171	186	204	196	192	217	215	253	48.0%	24.8%
50 000–99 999 EUR	---	---	112	111	129	139	131	128	146	139	24.1%	13.6%
100 000–499 999 EUR	---	---	192	198	209	231	256	284	273	306	59.4%	29.9%
500 000–999 999 EUR	---	---	42	51	55	64	65	57	58	70	66.7%	6.8%
1 000 000–1 999 999 EUR	---	---	34	29	27	26	34	41	40	39	14.7%	3.8%
2 000 000–4 999 999 EUR	---	---	24	28	25	27	24	24	31	30	25.0%	2.9%
5 000 000–9 999 999 EUR	---	---	5	5	4	9	5	5	5	8	60.0%	0.8%
10 000 000–19 999 999 EUR	---	---	2	1	2	2	3	2	3	6	200.0%	0.6%
20 000 000–49 999 999 EUR	---	---	0	1	1	1	2	2	2	1	n.d.	0.1%
50 000 000 EUR ir daugiau	---	---	0	0	0	0	0	0	0	0	n.d.	0.0%

* Pokytis per 2016-2023 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika.

48 Lentelė. Įregistruota ar išregistruota mažų ir vidutinių įmonių Šiaulių r. sav.

Įmonės	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	Vidutiniškai per metus
<i>Įregistruota mažų ir vidutinių įmonių**</i>											
Iš viso pagal darbuotojų skaičių	60	60	76	110	81	82	108	131	84	40.0%	88
0–4 darbuotojai	58	57	71	105	76	72	107	126	80	37.9%	84
5–9 darbuotojai	1	2	5	4	4	8	1	2	3	200.0%	3
10–19 darbuotojų	1	1		1	1	2		3		n.d.	2
20–49 darbuotojai									1	n.d.	1
50–99 darbuotojai										n.d.	n.d.
100–149 darbuotojai										n.d.	n.d.
150–249 darbuotojai										n.d.	n.d.
<i>Išregistruota mažų ir vidutinių įmonių*</i>											
Iš viso pagal darbuotojų skaičių	41	65	181	45	48	28	19	60	83	102.4%	63
0–4 darbuotojai	40	65	181	45	48	27	19	58	79	97.5%	62
5–9 darbuotojai	1					1			2	100.0%	1
10–19 darbuotojų								2	2	n.d.	2
20–49 darbuotojai										n.d.	n.d.
50–99 darbuotojai										n.d.	n.d.
100–149 darbuotojai										n.d.	n.d.
150–249 darbuotojai										n.d.	n.d.

* Pokytis per 2014-2021 m.

** Per metus.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika.

49 Lentelė. Darbuotojų skaičius veikiančiose mažose ir vidutinėse įmonėse Šiaulių r. sav.

Įmonės	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Pokytis*	2023 m. struktūra
Iš viso pagal darbuotojų skaičių	5967	6063	6323	6439	6442	6641	6622	6155	6177	6280	5.2%	100.0%
0–4 darbuotojai	736	821	854	867	915	990	1027	949	990	1121	52.3%	17.9%
5–9 darbuotojai	921	937	944	1006	1122	1130	1099	1138	1108	1147	24.5%	18.3%
10–19 darbuotojų	1086	1084	1161	1194	1131	1182	1259	1063	1043	976	-10.1%	15.5%
20–49 darbuotojai	1504	1498	1760	1737	1678	1649	1339	1376	1477	1496	-0.5%	23.8%
50–99 darbuotojai	1106	1210	988	889	908	948	915	980	841	765	-30.8%	12.2%
100–149 darbuotojai	614	513	465	590	368	383	612	492	718	775	26.2%	12.3%
150–249 darbuotojai	0	0	151	156	320	359	371	157	0	0	#DIV/0!	0.0%

* Pokytis per 2014-2023 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika.

50 Lentelė. Veikiantys ūkio subjektai Šiaulių r. sav.

Sektorius (EVRK kodas)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*	2021 m. struktūra
Visi sektoriai	879	832	887	979	1018	1067	1096	1087	1087	23.7%	100.0%
Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė (A)	78	86	91	97	93	92	89	94	94	20.5%	8.6%
Kasyba ir karjerų eksploatavimas (B)	3	2	2	2	4	4	4	4	4	33.3%	0.4%
Apdirbamoji gamyba (C)	97	110	108	108	108	112	116	119	119	22.7%	10.9%
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas (D)	7	11	9	6	9	9	10	9	9	28.6%	0.8%
Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas (E)	3	3	4	3	2	2	2	2	2	-33.3%	0.2%
Statyba (F)	47	56	54	68	77	88	97	98	98	108.5%	9.0%
Didmeninė ir mažmeninė prekyba (G)**	203	218	215	223	234	241	247	248	248	22.2%	22.8%
Transportas ir saugojimas (H)	110	112	115	127	128	140	145	138	138	25.5%	12.7%
Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla (I)	18	15	17	19	18	22	23	18	18	0.0%	1.7%
Informacija ir ryšiai (J)	4	4	4	5	6	5	6	6	6	50.0%	0.6%
Finansinė ir draudimo veikla (K)	3	4	3	4	3	3	3	4	4	33.3%	0.4%
Nekilnojamojo turto operacijos (L)	13	13	17	21	19	19	21	22	22	69.2%	2.0%
Profesinė, mokslinė ir techninė veikla (M)	27	32	37	46	56	57	60	60	60	122.2%	5.5%
Administracinė ir aptarnavimo veikla (N)	9	12	19	21	24	28	29	24	24	166.7%	2.2%
Viešasis valdymas ir gynyba; privalomasis socialinis draudimas (O)	1	1	2	2	2	2	2	2	2	100.0%	0.2%
Švietimas (P)	48	45	50	50	52	55	50	44	44	-8.3%	4.0%
Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (Q)	25	24	25	28	28	28	27	26	26	4.0%	2.4%
Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla (R)	67	23	43	76	78	71	69	72	72	7.5%	6.6%
Kita aptarnavimo veikla (S)	116	61	72	73	77	89	96	97	97	-16.4%	8.9%

* Pokytis per 2014-2021 m.

** Didmeninė ir mažmeninė prekyba, transporto priemonių remontas (G).

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika.

51 Lentelė. Verslo liudijimai Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis**
Asmenų, kurie dirbo su verslo liudijimu, skaičius Lietuvoje**	7153	7805	8538	9155	9059	8351	9822	11359	10561	48%
Asmenų, kurie dirbo su verslo liudijimu, skaičius (Šiaulių apskritis)**	9598	9678	1070	1120	1060	1071	12339	12217	12217	27%
Asmenų, kurie dirbo su verslo liudijimu, skaičius (Šiaulių r. sav.)**	1673	1542	1641	1627	1510	1467	1645	1919	1897	13%
Asmenų, įsigijusių verslo liudijimus, skaičius***	n.d.	n.d.	1168	1096	1001	1107	952	976	979	-16%

* Pokytis per 2014-2022 m. (arba 2016-2022 m.)

** Asmenų kurie dirbo su verslo liudijimu, skaičius (Užimtumo Tarybos duomenys).

*** Asmenų, įsigijusių verslo liudijimus, skaičius (Valstybinės mokesčių inspekcijos duomenys).

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Darbo užmokesčio ir dirbančiųjų statistika

52 Lentelė. Šiaulių r. sav. gyventojų skaičius (asmenys) pagal užimtumo pobūdį 2021 m.

Teritorija	Savarankiškai dirbantis asmuo	Darbdavys	Samdomas
<i>Gyventojų skaičius</i>			
Šiaulių r. sav. VVG	1023	569	11666
Bubių sen.	103	44	1175
Ginkūnų sen.	82	61	1470
Gruzdžių sen.	72	44	723
Kairių sen.	106	42	1163
Kuršėnų kaimiškoji sen.	137	67	1125
Kužių sen.	88	61	1390
Meškuičių sen.	63	35	716
Raudėnų sen.	60	27	291
Šakynos sen.	58	39	306
Šiaulių kaimiškoji sen.	254	149	3307
<i>Dalis, %</i>			
Šiaulių r. sav. VVG	8%	4%	88%
Bubių sen.	8%	3%	89%
Ginkūnų sen.	5%	4%	91%
Gruzdžių sen.	9%	5%	86%
Kairių sen.	8%	3%	89%
Kuršėnų kaimiškoji sen.	10%	5%	85%
Kužių sen.	6%	4%	90%
Meškuičių sen.	8%	4%	88%
Raudėnų sen.	16%	7%	77%
Šakynos sen.	14%	10%	76%
Šiaulių kaimiškoji sen.	7%	4%	89%

Šaltinis: 2021 m. Gyventojų ir būstų surašymas.

53 Lentelė. Pramonės ir stambaus ne žemės ūkio verslo subjektų skaičius teritorijoje, dirbančiųjų jame skaičius Šiaulių r. sav.

Įmonės	Pagrindinė veikla	Pajamos, mln. Eur	Darbuotojų skaičius
BalticChamps,UAB	Žemėsūkis,paslaugos	33.6	514
BAGETA,UAB	Mediena,josgaminiai	18.7	155
Šiauliųrajonopirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ	Medicinos įstaigos, paslaugos		139
Kuršėnų ŽŪB	Žemėsūkis, paslaugos	8.5	128
Šiaulių r. Dubysos aukštųjų mokykla	Mokyklos, bendrojo lavinimo		128
SAERTEX Baltics, UAB	Stiklas ir jo gaminiai	19.4	124
Kuršėnų ligoninė, VšĮ	Medicinos įstaigos, paslaugos		121
Grafų baldai, UAB	Baldai (prekyba)	11.2	111
Aukštelkės socialinės globos namai	Globali priežiūra		110
Šiaulių Kuršėnų Pavenčių mokykla-daugiafunkcis centras	Mokyklos, bendrojo lavinimo		104
Atorsa, UAB	Statyba	2.3	98
Šiaulių Rajono Savivaldybės Kultūros Centras	Menosalonai ir galerijos, dirbiniai		97
Šiaulių Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazija	Mokyklos, bendrojo lavinimo		96
Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras, VšĮ	Atliekų tvarkymas		95
Šiaulių Ginkūnų Sofijos ir Vladimiro Zubovų progimnazija	Mokyklos, bendrojo lavinimo		94
Kuršėnų komunalinis ūkis, UAB	Komunalinės paslaugos	2.4	88
Prekių gausa, UAB	Apranga, drabužiai	2.6	85
Tanklita, UAB	Transporto paslaugos	6.7	79
Ginkūnų agro firma, ŽŪB	Žemėsūkis, paslaugos	5.0	77
Gruzdžių vaikų socializacijos centras	Globali priežiūra		73
Verbūnų duona, UAB	Kepyklos	2.4	72
Šiaulių Gruzdžių gimnazija	Mokyklos, bendrojo lavinimo		71
Ergolain baldai, UAB	Baldai (prekyba)	3.3	69
Openta, UAB	Darbopaiška, įdarbinimas	2.7	68
Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras	Socialinės paslaugos		65
Šiaulių Kairių jungtinė mokykla	Mokyklos, bendrojo lavinimo		62
Kuršėnų Vandeny, UAB	Vamzdynai, vandentiekis, nuotekų valymas	1.8	61
Šiaulių Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija	Mokyklos, bendrojo lavinimo		60
Jūsų medicinos namai, UAB	Medicinos įstaigos, paslaugos		59
Edma, UAB	Logistikos paslaugos	3.3	57
Šiaulių Kuršėnų lopšelis-darželis "Eglutė"	Vaikų darželiai		55
Autogedas, UAB	Automobilių dalys	2.9	53
Šiaulių rajono savivaldybės Vytauto Vitkauskovio šėjos biblioteka	Bibliotekos, archyavimų paslaugos		53
Jolantos Ruginienės II	Metalas, apdirbimas, gaminiai		53
Šiaulių Kužių mokykla	Mokyklos, bendrojo lavinimo		53
Šiaulių Kuršėnų lopšelis-darželis "Žiedelis"	Vaikų darželiai		53
Targirė, UAB	Mediena, jos gaminiai	30.9	52
Senasis PAVENTYS, UAB	Maisto produktai	0.9	51
Ginto Vaišėno įmonė "Šoklys"	Dujos, dujų įranga	84.0	14

Šaltinis:

<https://rekvizitai.vz.lt/imoniu-duomenys/imonės/?page=1&location=%C5%A0iauli%C5%B3%20r.%20sav.&turnover%5B%5D=50.000.000%3A...&turnover%5B%5D=20.000.000%3A50.000.000>

duomenys/imonės/?page=1&location=%C5%A0iauli%C5%B3%20r.%20sav.&turnover%5B%5D=50.000.000%3A...&turnover%5B%5D=20.000.000%3A50.000.000

54 Lentelė. Apgyvandinimo įstaigos Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Apgyvandinimo įstaigų skaičius	10	11	14	18	21	27	23	28	26	160%
<i>Numerių skaičius apgyvendinimo įstaigose</i>										
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės	82	83	83	64	58	89	57	87	93	13%
Viešbučiai ir svečių namai	55	56	56	37	37	60	33	58	62	13%
Moteliai	27	27	27	27	21	29	24	29	31	15%
Poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas	66	71	81	98	118	177	105	106	114	73%
Poilsio namai	60	60	70	70	70	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Nakvynės namai, apartamentų kompleksas	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	6	14	6	9	12	n.d.
Privatus apgyvendinimo sektorius	6	11	11	28	42	33	39	37	42	600%
Poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės	15	15	15	40	12	15	15	15	12	-20%
Kempingai	15	15	15	40	12	15	15	15	12	-20%
<i>Vietų skaičius apgyvendinimo įstaigose</i>										
Viešbučiai ir panašios laikinos buveinės	175	160	155	130	118	186	114	178	220	26%
Viešbučiai ir svečių namai	133	116	115	86	86	146	80	127	162	22%
Moteliai	42	44	40	44	32	40	34	51	58	38%
Poilsiautojų ir kitas trumpalaikis apgyvendinimas	228	242	277	308	419	616	337	323	325	43%
Poilsio namai	204	204	234	224	224	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Nakvynės namai, apartamentų kompleksas	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	12	20	12	18	36	n.d.
Privatus apgyvendinimo sektorius	24	38	43	84	183	168	121	101	85	254%
Poilsinės transporto priemonės, priekabų aikštelės ir stovyklavietės	60	60	60	102	76	76	78	76	76	27%
Kempingai	60	60	60	102	76	76	78	76	76	27%

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika

55 Lentelė. Automobilių kelių ilgis Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Automobilių kelių ilgis metų pabaigoje	2194	2194	2193	2193	2193	2180	2163	2152	-2%
Valstybinės reikšmės keliai	539	539	538	538	538	538	538	538	0%
Vietinės reikšmės keliai	1655	1655	1655	1655	1655	1642	1625	1614	-2%
<i>Kelių su danga ilgis</i>	1962	1962	1961	1962	1962	1962	2028	1974	1%
<i>Kelių su patobulinta danga ilgis</i>	534	535	535	538	543	551	568	607	14%
<i>Žyros kelių ilgis</i>	1428	1427	1426	1423	1418	1410	1460	1367	-4%
<i>Grunto kelių ilgis</i>	232	232	232	232	232	219	135	179	-23%
Dviračių takų ilgis metų pabaigoje	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	5.8	5.8	5.8	5.8	n.d.

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Transportas.

56 Lentelė. Keleivių vežimas autobusais Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	
Keleivių vežimas autobusais	963.9	830.3	737.6	870	648.7	576.1	356.8	360.4	-63%	
<i>Vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutas</i>	583.4	475.7	442.7	496.2	401.7	337.4	212.6	233.9	-60%	
<i>Specialus reisas</i>	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	
<i>Užsakomasis reisas</i>	n.d.	n.d.	n.d.	35.6	26.3	29.6	14.7	34.6	n.d.	
Autobusų rida	1993	1242	1226	1580	1173	1122	804	954	-52%	
Autobusų maršrutų skaičius	54	45	45	27	16	15	13	18	-67%	
<i>Vidutiniškai vienam gyventojui tenka kelionių autobusais</i>										
Lietuvos Respublika	110	103	102	103	103	104	65	58	-47%	
Šiaulių apskritis	67	61	60	60	57	58	36	34	-49%	
Šiaulių r. sav.	23	20	18	21	16	14	9	9	-61%	

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Transportas.

57 Lentelė. Kelių transporto priemonių skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Kelių transporto priemonių skaičius metų pabaigoje	1610 5	1697 7	1806 6	1845 5	1975 6	2125 2	2225 5	2348 9	46%
Individualių lengvųjų automobilių skaičius metų pabaigoje	1529 9	1607 5	1711 9	1740 2	1856 3	2001 1	2106 0	2223 5	45%
<i>Individualių lengvųjų automobilių skaičius, tenkantis 1000 gyventojų</i>									
Lietuvos Respublika	370	385	402	418	439	466	486	504	36%
Šiaulių apskritis	354	367	387	403	427	455	479	495	40%
Šiaulių r. sav.	366	387	413	422	447	483	507	545	49%

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Transportas.

58 Lentelė. Šiaulių r. sav. išlaidos transportui

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Išlaidos transportui, mln. Eur	n.d.	n.d.	n.d.	2.7	4.2	5.0	5.6	3.1	15%
Išlaidų transportui suma vienam gyventojui, Eur**	n.d.	n.d.	n.d.	65.94	102.06	121.19	136.1	75.27	14%

* Pokytis per 2017-2021 m.

** Vienam gyventojui tenkanti savivaldybės išlaidų transportui suma, Eur.

Šaltinis: Socialinės paramos veiksmingumo indeksas (SPVI).

59 Lentelė. Mažmeninė prekybos (EVRK G47) įmonių parduotuvių skaičius* Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
<i>Mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių skaičius**</i>									
Lietuvos Respublika	1550 9	1595 8	1646 1	1632 6	1637 9	1681 9	1649 2	1630 8	5%
Šiaulių apskritis	1627	1667	1698	1664	1669	1691	1624	1539	-5%
Šiaulių r. sav.	150	155	161	157	154	151	143	140	-7%
<i>Mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių skaičius 1000 gyventojų**</i>									
Lietuvos Respublika	5	6	6	6	6	6	6	6	20%
Šiaulių apskritis	6	6	6	6	6	6	6	6	0%
Šiaulių r. sav.	4	4	4	4	4	4	3	3	-25%
<i>Mažmeninės prekybos įmonių parduotuvių prekybos plotas**</i>									
Lietuvos Respublika	3015	3143	3229	3322	3462	3575	3639	3697	23%
Šiaulių apskritis	254	275	281	287	301	313	309	327	29%
Šiaulių r. sav.	16	17	18	20	19	21	20	24	50%
<i>Mažmeninės prekybos įmonių apyvarta (be PVM) vienam gyventojui***</i>									
Lietuvos Respublika	3239	3261	3458	3762	4167	4561	4693	5583	72%
Šiaulių apskritis	2718	2744	2881	3112	3378	3545	3548	4161	53%
Šiaulių r. sav.	1508	1540	1578	1677	1697	2130	2615	2487	65%

* Pokytis per 2014-2021 m.

** Metų pabaigoje.

*** To meto kainomis.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Verslo statistika.

60 Lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	122176	123767	124318	124494	116011	114263	86258	87614	87141	-29%
Šiaulių apskritis	11611	11805	11861	11881	10878	10582	7669	7776	7672	-34%
Šiaulių r. sav.	2515	2609	2637	2653	2347	2351	1310	1362	1378	-45%

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

61 Lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius pagal dydį Šiaulių r. sav.

Ūkio dydis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
iki 5 ha	1282	1352	1371	1379	1604	1531	635	679	674	-47%
5-20 ha	927	942	958	963	544	550	432	435	448	-52%
20-50 ha	260	270	263	265	148	184	151	157	158	-39%
50-100 ha	38	37	37	37	29	44	45	45	52	37%
>100 ha	7	7	7	7	20	40	46	44	44	529%
Struktūra, %										
iki 5 ha	51.0	51.8	52.0	52.0	68.4	65.2	48.5	49.9	49.0	-2.0
5-20 ha	36.9	36.1	36.3	36.3	23.2	23.4	33.0	32.0	32.6	-4.3
20-50 ha	10.3	10.4	10.0	10.0	6.3	7.8	11.5	11.5	11.5	1.1
50-100 ha	1.5	1.4	1.4	1.4	1.2	1.9	3.4	3.3	3.8	2.3
>100 ha	0.3	0.3	0.3	0.3	0.9	1.7	3.5	3.2	3.2	2.9

* Pokytis per 2014-2022 m. Struktūrinis pokytis matuojamas procentiniais punktais.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

62 Lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius Šiaulių r. sav.

Ūkininkų ūkiai	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Ūkininkų iki 40 m. ūkių skaičius	389	407	400	388	363	358	262	268	260	-33%
Ūkininkų nuo 40 m. iki pensinio amžiaus ūkių skaičius	1069	1108	1119	1113	1069	1064	683	714	732	-32%
Ūkininkų ūkių skaičius nuo pensinio amžiaus	1057	1094	1118	1152	915	929	365	380	386	-63%
Struktūra, %										
Ūkininkų iki 40 m. ūkių skaičius	15.5	15.6	15.2	14.6	15.5	15.2	20.0	19.7	18.9	3.4
Ūkininkų nuo 40 m. iki pensinio amžiaus ūkių skaičius	42.5	42.5	42.4	42.0	45.5	45.3	52.1	52.4	53.1	10.6
Ūkininkų ūkių skaičius nuo pensinio amžiaus	42.0	41.9	42.4	43.4	39.0	39.5	27.9	27.9	28.0	-14.0

* Pokytis per 2014-2022 m. Struktūrinis pokytis matuojamas procentiniais punktais.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

63 Lentelė. Ūkininkų ūkių skaičius pagal specializaciją Šiaulių r. sav.

Ūkiai	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Visi ūkininkų ūkiai	2515	2609	2637	2653	2347	2351	1310	1362	1378	-45.2%
Augalininkystė	1883	1943	1959	1976	1744	1755	971	1012	1029	-45.4%
Gyvulininkystė	354	377	389	394	363	368	221	237	240	-32.2%
Mišrus žemės ūkis	176	185	185	181	150	140	88	90	89	-49.4%
Žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla	39	39	39	37	32	30	10	10	11	-71.8%
Miškininkystė	26	28	27	27	25	27	11	7	5	-80.8%
Miškininkystei būdingų paslaugų veikla	0	0	0	0	0	0	0	0	0	n.d.
Žuvininkystė	3	3	3	3	3	2	0	0	1	-66.7%
Alternatyvi žemės ūkiui veikla	34	34	35	35	30	29	9	6	3	-91.2%
Struktūra, %										
Augalininkystė	74.9	74.5	74.3	74.5	74.3	74.6	74.1	74.3	74.7	-0.2
Gyvulininkystė	14.1	14.4	14.8	14.9	15.5	15.7	16.9	17.4	17.4	3.3
Mišrus žemės ūkis	7.0	7.1	7.0	6.8	6.4	6.0	6.7	6.6	6.5	-0.5
Žemės ūkiui būdingų paslaugų veikla	1.6	1.5	1.5	1.4	1.4	1.3	0.8	0.7	0.8	-0.8
Miškininkystė	1.0	1.1	1.0	1.0	1.1	1.1	0.8	0.5	0.4	-0.7
Miškininkystei būdingų paslaugų veikla	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Žuvininkystė	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.0	0.0	0.1	0.0
Alternatyvi žemės ūkiui veikla	1.4	1.3	1.3	1.3	1.3	1.2	0.7	0.4	0.2	-1.1

* Pokytis per 2014-2022 m. Struktūrinis pokytis matuojamas procentiniais punktais.

Šaltinis: Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras

64 Lentelė. Ekologinių ūkių skaičius Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	0	2655	2511	2461	2411	2387	2198	2498	2645	-0.4%
Šiaulių r. sav.	0	23	22	19	19	19	16	16	16	-30.4%
Dalis	n.d.	0.9%	0.9%	0.8%	0.8%	0.8%	0.7%	0.6%	0.6%	-0.3%

* Pokytis per 2015-2022 m. Šaltinis: EkoAgros duomenys.

65 Lentelė. NVO Šiaulių r. sav.

Rodiklis	Pavadinimas	Tipas	Registracija
1.	Šiaulių miesto rankinio sporto klubas "Šiauliai"	Asociacija	1998-06-30
2.	Žvejų klubas "Valdomai"	Asociacija	1999-05-20
3.	Šiaulių rajono automobilių sporto klubas "Buliai"	Asociacija	1999-09-20
4.	Šakynos pagrindinės mokyklos kultūros klubas "Spindulys"	Asociacija	1999-12-09
5.	Šiaulių r. medžiotojų klubas "Paežeriai"	Asociacija	2000-02-09
6.	Šiaulių rajono Naisių jaunimo klubas	Asociacija	2000-06-06
7.	Šiaulių rajono Kairių seniūnijos Šilėnų kaimo bendruomenė "Šilas"	Asociacija	2003-02-05
8.	Šiaulių rajono Šakynos klubas "Medeinė"	Asociacija	2001-03-01
9.	MEDŽIOTOJŲ KLUBAS "RAGAS"	Asociacija	2001-06-19
10.	Šiaulių rajono medžiotojų klubas "Žadžiūnai"	Asociacija	2002-06-12
11.	Žvejų klubas "GRUŽLYS"	Asociacija	2002-10-04
12.	Gruzdžių bendruomenė	Asociacija	2002-12-10
13.	Gilvyčių kaimo bendruomenė	Asociacija	2002-12-19
14.	Medžiotojų klubas "Malavėnai"	Asociacija	2003-02-17
15.	Šiaulių rajono sporto klubas "Lukas"	Asociacija	2003-03-06
16.	Ginkūnų bendruomenė	Asociacija	2003-04-23
17.	Šiaulių rajono medžiotojų klubas "Šventjonis"	Asociacija	2003-05-19
18.	Raudėnų pagrindinės mokyklos sporto klubas "Olimpinė viltis"	Asociacija	2003-06-11
19.	Visuomeninė organizacija Gergždėlių kaimo bendruomenė	Asociacija	2003-06-26
20.	Pakapės medžiotojų būrelis	Asociacija	1994-02-10
21.	Visuomeninė organizacija "Smilgių bendruomenė"	Asociacija	2003-11-18
22.	Visuomeninė organizacija Noreikių bendruomenė	Asociacija	2003-12-16
23.	Visuomeninė organizacija "Raudėnų bendruomenė"	Asociacija	2003-12-18
24.	Visuomeninė organizacija "Lukšių kaimo bendruomenė"	Asociacija	2003-12-18
25.	Bazilionų miestelio bendruomenė	Asociacija	2003-12-31
26.	Asociacija "Ateities kaimas"	Asociacija	2003-08-05
27.	Lietuvos medžiotojų ir žvejų draugijos Toločių medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-07-02
28.	Sporto klubas "Raudėnai"	Asociacija	1997-08-22
29.	Lietuvos galvijų gerintojų asociacija	Asociacija	1997-09-02
30.	Žvejų klubas "Kairiai"	Asociacija	1999-04-16
31.	Lietuvos agronomų sąjungos Šiaulių rajono skyrius	Asociacija	1999-05-03
32.	Bazilionų medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-01-24
33.	Kairių medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-04-09
34.	Kuršėnų miškų urėdijos medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-04-24
35.	Meškuičių medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-03-19
36.	Šakynos medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-03-28
37.	Gruzdžių medžiotojų būrelis	Asociacija	1997-02-03
38.	Asociacija "Medžiotojų klubas Gubernija"	Asociacija	1997-04-14
39.	Sporto klubas "Lapių medžioklė"	Asociacija	1996-05-31
40.	LIETUVOS KRIKŠČIONIŠKAS FONDAS	Asociacija	1996-02-29
41.	Lietuvos Biblijos skaitymo draugija	Asociacija	1994-08-31
42.	Laisvųjų imtynių klubas "Gintaras"	Asociacija	1995-01-26
43.	Šiaulių bitininkų draugija "Spiečius"	Asociacija	1995-03-31
44.	Šiaulių sportinių šokių klubas "Sypsena"	Asociacija	1994-06-10
45.	Sporto klubas "Auksinis šaulys"	Asociacija	1999-12-29
46.	Šiaulių rajono Eimučių bendruomenė	Asociacija	2003-08-06
47.	Visuomeninė organizacija "Bubių bendruomenė"	Asociacija	2004-02-13
48.	Visuomeninė organizacija "Klubas 4x4 Šiauliai"	Asociacija	2004-04-02
49.	Asociacija "PAKUMULŠIŲ BENDRUOMENĖ"	Asociacija	2004-04-28
50.	Asociacija "Varputėnų bendruomenė"	Asociacija	2004-04-28
51.	Asociacija "Žarėnų kaimo bendruomenė"	Asociacija	2004-04-28
52.	Asociacija "Kurtuvėnų bendruomenė"	Asociacija	2004-07-02
53.	Asociacija "Šiaulių rajono vietos veiklos grupė"	Asociacija	2004-07-21
54.	VO "Kužių bendruomenė"	Asociacija	2004-08-25
55.	Asociacija "Gilaičių bendruomenė"	Asociacija	2004-11-18
56.	VO "Žadžiūnų bendruomenė"	Asociacija	2004-11-26
57.	Asociacija "Olimpikas"	Asociacija	2004-12-10
58.	Asociacija "Gegužių kaimo bendruomenė"	Asociacija	2005-02-25
59.	Asociacija "Šakynos bendruomenė"	Asociacija	2005-03-15
60.	Asociacija "Salos gatvės bendruomenė"	Asociacija	2005-04-19
61.	VO "MEŠKUIČIŲ BENDRUOMENĖ"	Asociacija	2005-06-15
62.	Žvejų klubas "Penki žvejai"	Asociacija	2005-07-12
63.	Aukštėlkės kaimo bendruomenė "Aukštarūžė"	Asociacija	2005-08-24
64.	Meninės saviraiškos klubas "Mano mūza"	Asociacija	2005-09-19
65.	Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacija	Asociacija	2005-10-28
66.	Žirginio sporto asociacija	Asociacija	2006-03-22

Rodiklis	Pavadinimas	Tipas	Registracija
67.	Asociacija "Piktuižių kaimo bendruomenė"	Asociacija	2006-05-18
68.	Asociacija "Micaičių bendruomenė"	Asociacija	2006-08-24
69.	Asociacija "Verbūnų bendruomenė"	Asociacija	2006-08-25
70.	Sporto klubas "Dakaras-Šauliai"	Asociacija	2006-10-04
71.	Kairių bendruomenė	Asociacija	2006-10-17
72.	Asociacija "Sauginių bendruomenė"	Asociacija	2006-12-04
73.	Asociacija "Bridų bendruomenė"	Asociacija	2006-12-29
74.	Šiupelių kaimo bendruomenė	Asociacija	2007-12-07
75.	Kelionių ir sporto klubas "Gabrus"	Asociacija	2008-02-06
76.	Asociacija "Jusaičių žirgai"	Asociacija	2008-03-31
77.	Žaliūkių bendruomenė	Asociacija	2008-04-07
78.	DEKORATYVINIŲ ŠUNŲ KLUBAS	Asociacija	2008-04-10
79.	Šiaulių skautų tuntas	Asociacija	2008-05-10
80.	Asociacija "Dirvonėnų bendruomenė"	Asociacija	2008-05-14
81.	Sporto klubas "KK Gedvairė"	Asociacija	2008-11-21
82.	Motoklubas "BUCH RT"	Asociacija	2009-01-20
83.	Gūragių dvaro bendruomenė	Asociacija	2009-03-27
84.	ŠIAULIŲ KRAŠTO ŪKININKŲ SAJUNGA	Asociacija	2009-04-28
85.	Žvejų klubas "Aukšlys"	Asociacija	2009-10-07
86.	Asociacija "Naisių bendruomenė"	Asociacija	2009-12-17
87.	Kaimo bendruomenė "Paitaičiai"	Asociacija	2010-03-09
88.	Drąsučių bendruomenė	Asociacija	2010-04-12
89.	Šiaulių rajono Kuršėnų kaimiškosios seniūnijos melioracijos statinių naudotojų asociacija	Asociacija	2010-07-26
90.	Melioracijos statinių naudotojų asociacija "Sausinimo sistemos"	Asociacija	2010-09-07
91.	Melioracijos statinių naudotojų asociacija "Poviliškių melioracija"	Asociacija	2011-01-17
92.	Dirvonėnų melioracijos statinių naudotojų asociacija	Asociacija	2011-02-02
93.	Asociacija Kužių Kužiai	Asociacija	2011-02-04
94.	Asociacija Sporto klubas "Eksperimentas"	Asociacija	2011-02-09
95.	"Šiaurės Lietuvos švelniakailių žvėrelių augintojų asociacija"	Asociacija	2011-02-22
96.	Asociacija "Garso gamintojai"	Asociacija	2011-03-31
97.	Petankės sporto klubas "Šiauliai"	Asociacija	2011-04-15
98.	Dirvonų bendruomenė	Asociacija	2011-06-08
99.	Automobilių sporto klubas "AUTO KASLITA"	Asociacija	2011-10-03
100.	Ūkininkų Medžiotojų klubas	Asociacija	2011-10-11
101.	LIETUVOS ŽOKĖJŲ KLUBAS	Asociacija	2011-11-09
102.	Asociacija "Vijolių kaimo bendruomenė"	Asociacija	2011-11-17
103.	Raizgių naujakurių bendruomenė	Asociacija	2011-12-08
104.	Medžiotojų klubas Joris	Asociacija	2012-01-25
105.	Aikido klubas "AIKIDO AIKIKAI ŠIAULIŲ CENTRAS"	Asociacija	2012-02-23
106.	Asociacija "Pakapės seniūnaitijos bendruomenė"	Asociacija	2012-02-24
107.	Šiaulių rajono literatų asociacija "Indraja"	Asociacija	2012-04-25
108.	Gruzdžių krašto bendruomenė	Asociacija	2012-07-10
109.	Asociacija "Vyturių gatvės bendruomenė"	Asociacija	2012-08-21
110.	Asociacija "Vinkšnėnų kaimo bendruomenė"	Asociacija	2012-10-02
111.	Visuomenės sveikatinimo asociacija "Naujas žingsnis"	Asociacija	2012-11-19
112.	Asociacija "Šiaulių rajono šeimynėlė"	Asociacija	2013-02-27
113.	Asociacija "Dirvonėnų Pasaga"	Asociacija	2013-03-12
114.	Klubas "Ritmas kitaip"	Asociacija	2013-03-28
115.	Voveriškių bendruomenė	Asociacija	2013-04-17
116.	Sporto klubas "Rally 4 Fun"	Asociacija	2013-04-19
117.	Švedės bendruomenė	Asociacija	2013-07-04
118.	Skėmių melioracijos statinių naudotojų asociacija	Asociacija	2013-10-22
119.	Vaitiekūnų melioracijos statinių naudotojų asociacija	Asociacija	2013-10-22
120.	Medžioklinių sportinių šunų klubas	Asociacija	2013-12-11
121.	Asociacija SAAB klubas	Asociacija	2014-03-06
122.	Asociacija "Karpatai"	Asociacija	2014-04-14
123.	Šiaulių Aikido klubas	Asociacija	2014-09-16
124.	Šiaulių apskrities šeimynų asociacija	Asociacija	2014-12-29
125.	Stalo tenisininkų asociacija "Rūdė"	Asociacija	2015-04-22
126.	Šiaulių boulingo asociacija	Asociacija	2015-07-30
127.	Raudėnų melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2015-09-04
128.	Šilėnų melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2015-09-07
129.	Laumakių melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2015-09-07
130.	Kubilių melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2015-09-07
131.	Rekių melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2015-09-07
132.	Ožkėnų melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2015-09-07
133.	Lietuvos medžiotojų sąjunga "GAMTA" Šiaulių skyrius	Asociacija	2015-10-09
134.	Baltijos baldų klasteris	Asociacija	2016-03-21

Rodiklis	Pavadinimas	Tipas	Registracija
135.	Šiaurės Lietuvos asociacija	Asociacija	2016-03-24
136.	Verduliukų kaimo bendruomenė	Asociacija	2017-06-29
137.	Verdulių kaimo bendruomenė	Asociacija	2017-11-10
138.	Šiaurės Lietuvos šokio mėgėjų draugija	Asociacija	2018-04-17
139.	Lietuvos jaunųjų bitininkų asociacija "Gintarinis spiečius"	Asociacija	2018-04-25
140.	Pailių-Raizgių bendruomenė	Asociacija	2018-07-02
141.	Dainų kaimo bendruomenė	Asociacija	2018-10-11
142.	Budinčių ir laikinųjų globotojų asociacija	Asociacija	2019-01-28
143.	Asociacija "Žirgija"	Asociacija	2019-02-28
144.	Sutkūnų bendruomenė	Asociacija	2019-05-06
145.	Šiaulių rajono neįgaliųjų ir senjorų asociacija "Neužmirštuolė"	Asociacija	2019-07-23
146.	Asociacija "Socialinių paslaugų ratas"	Asociacija	2019-08-23
147.	Asociacija "Sporto mėgėjų bendruomenė"	Asociacija	2019-10-31
148.	Šiaulių ankstukų asociacija	Asociacija	2019-11-05
149.	Asociacija "Socialinis hubas"	Asociacija	2020-01-08
150.	Sporto klubas "Šiaulių penkiakovė"	Asociacija	2020-02-04
151.	Asociacija 500cc	Asociacija	2020-02-24
152.	Asociacija "Beržynės kaimo bendruomenė"	Asociacija	2020-02-28
153.	Šakynos melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2020-04-28
154.	Asociacija "Raizgių kaimo bendruomenė"	Asociacija	2020-05-06
155.	Ginkūnų melioracijos sistemų naudotojų asociacija	Asociacija	2020-05-07
156.	Asociacija Svajonių gatvė	Asociacija	2020-05-14
157.	"Linartų krašto bendruomenė" asociacija	Asociacija	2020-05-26
158.	Asociacija "Sąmoninga visuomenė"	Asociacija	2020-07-07
159.	Asociacija "Ralių tempas"	Asociacija	2021-01-20
160.	Bubių diskgolfo asociacija	Asociacija	2021-02-01
161.	Pabijočių bendruomenė	Asociacija	2021-04-02
162.	Asociacija "Apkabink svajonę"	Asociacija	2021-07-09
163.	Asociacija "Už švarų orą"	Asociacija	2021-10-07
164.	Kaimo bendruomenė "Geras kaimynas"	Asociacija	2021-11-11
165.	Asociacija "Kūrybiniai namai"	Asociacija	2021-11-16
166.	Lingailių kaimo bendruomenė	Asociacija	2021-12-08
167.	Šokių studija "Vitaldance"	Asociacija	2022-03-24
168.	Žaliūkių gyventojų asociacija	Asociacija	2022-04-08
169.	Unikalių namų klasteris	Asociacija	2022-05-16
170.	Automobilių sporto klubas "Fogis"	Asociacija	2022-08-29
171.	Remaldos Kergytes sporto klubas	Asociacija	2022-12-22
172.	KINOLOGŲ KLUBAS "SAULĖS ŠUO"	Asociacija	2023-01-03
173.	ASOCIACIJA ZEKWESTA	Asociacija	2023-02-09
174.	Asociacija "Tautinių žirgai"	Asociacija	2023-02-20
175.	ASOCIACIJA MIRIKE	Asociacija	2023-03-10
176.	Asociacija "Kaštonų gatvės gyventojų bendrija"	Asociacija	2023-03-13
177.	Asociacija "Tankų išsaugojimo tarnyba"	Asociacija	2023-03-17
178.	Viešoji įstaiga Auksčių ūkio centras	Viešoji įstaiga	2001-06-15
179.	VIEŠOJI ĮSTAIGA ŠIAULIŲ REGIONO ATLIEKŲ TVARKYMO CENTRAS	Viešoji įstaiga	2002-07-09
180.	Viešoji įstaiga "Garso servisas"	Viešoji įstaiga	1997-12-29
181.	Viešoji įstaiga Šiaulių rajono Gruzdžių ambulatorija	Viešoji įstaiga	1998-12-22
182.	VŠĮ "MENOJA"	Viešoji įstaiga	2008-10-16
183.	Viešoji įstaiga futbolo klubas "Savanoris"	Viešoji įstaiga	2008-10-20
184.	VšĮ "Senolių namai"	Viešoji įstaiga	2009-01-07
185.	VšĮ Socialinių inovacijų centras	Viešoji įstaiga	2009-01-22
186.	Viešoji įstaiga "ETERNA VITA"	Viešoji įstaiga	2009-02-03
187.	VšĮ "Naisių vasaros teatras"	Viešoji įstaiga	2011-02-22
188.	VšĮ "Mažeikių šeimos centras"	Viešoji įstaiga	2011-03-10
189.	Viešoji įstaiga "Evangelinis Biblijos institutas"	Viešoji įstaiga	2012-03-07
190.	VšĮ "Agapao reabilitacijos centras"	Viešoji įstaiga	2013-01-30
191.	VšĮ MOTUS REGULARIS	Viešoji įstaiga	2013-03-25
192.	VšĮ "Spalvingi renginiai"	Viešoji įstaiga	2013-11-05
193.	VšĮ "Inoedukacija"	Viešoji įstaiga	2014-04-14
194.	Viešoji įstaiga "Baltų arena"	Viešoji įstaiga	2014-10-07
195.	Viešoji įstaiga "Naisių muziejus"	Viešoji įstaiga	2015-08-18
196.	VšĮ "Sportuotojai"	Viešoji įstaiga	2016-01-05
197.	VšĮ "Būsiu stiprus"	Viešoji įstaiga	2016-05-12
198.	Viešoji įstaiga Aukštelkės neformaliojo ugdymo akademija	Viešoji įstaiga	2016-05-17
199.	VšĮ Praktinio šaudymo centras	Viešoji įstaiga	2016-06-21
200.	VšĮ "Kokodukas"	Viešoji įstaiga	2016-09-19
201.	VšĮ "Sparnas rankai"	Viešoji įstaiga	2017-12-07
202.	VšĮ Sveikatingumo ir aktyvaus laisvalaikio plėtros centras	Viešoji įstaiga	2018-04-04

Rodiklis	Pavadinimas	Tipas	Registracija
203.	VšĮ "Šou idėjos"	Viešoji įstaiga	2018-04-09
204.	VšĮ "Dama damai"	Viešoji įstaiga	2018-06-15
205.	Sporto centras "Žalgiris"	Viešoji įstaiga	2018-09-04
206.	VšĮ Sporto ir laisvalaikio klubas "Kurtuva"	Viešoji įstaiga	2018-11-27
207.	VšĮ Dargaičių zoologijos sodas	Viešoji įstaiga	2019-03-22
208.	VšĮ "Girniukas"	Viešoji įstaiga	2019-04-08
209.	VšĮ Raizgių k. bendruomenė "Mano Raizgiai"	Viešoji įstaiga	2019-06-14
210.	Viešoji įstaiga Šiaulių psichologinių paslaugų centras	Viešoji įstaiga	2019-09-05
211.	VšĮ "Tekančios saulės tiltai"	Viešoji įstaiga	2019-11-21
212.	VšĮ "Ginkūnų vaikų pasaulis"	Viešoji įstaiga	2020-07-07
213.	Viešoji įstaiga Hockey grizliai	Viešoji įstaiga	2020-09-10
214.	VšĮ TRUCK HELP UA-LT	Viešoji įstaiga	2022-04-27
215.	VšĮ Atostogautojas	Viešoji įstaiga	2022-06-17
216.	VšĮ "Kartas Šiauliai"	Viešoji įstaiga	2022-08-08
217.	VšĮ GMice	Viešoji įstaiga	2022-10-12
218.	VšĮ saviraiškos studija "KItaip"	Viešoji įstaiga	2023-01-25
219.	Labdaros ir paramos fondas "Dinozauras"	Labdaros ir paramos fondas	2016-04-25
220.	Medos Plungytės paramos fondas	Labdaros ir paramos fondas	2017-03-09
221.	Labdaros ir paramos fondas "Šypsenėlės"	Labdaros ir paramos fondas	2018-04-26
222.	Dorotėjos Daugėlaitės paramos fondas	Labdaros ir paramos fondas	2019-02-20
223.	Telšių pareigūnų labdaros ir paramos fondas	Labdaros ir paramos fondas	2019-04-15
224.	Romualdo Ozolo paramos fondo filialas Lituanistikos centras	Labdaros fondo filialas	2019-04-17
225.	Kario savanorio Stasio Butkaus labdaros ir paramos fondas	Labdaros ir paramos fondas	2022-03-03

Šaltinis: Registrų centro duomenys. [Žiūrėta: 2023-04-02]

66 Lentelė. Bendruomeninės organizacijos Šiaulių r. sav.

Nr.	Bendruomenės pavadinimas	Isteigimo metai	Narių skaičius	NVO žyma
1.	Asociacija "Naisių bendruomenė"	2009	2840	Ne
2.	VO "Meškučių bendruomenė"	2005	177	Taip
3.	Asociacija Aukštelkės kaimo bendruomenė "Aukštarūžė"	2005	170	Ne
4.	Asociacija "Gruzdžių krašto bendruomenė"	2012	113	Ne
5.	Asociacija "Micaičių bendruomenė"	2006	111	Ne
6.	Asociacija "Dirvonėnų bendruomenė"	2008	105	Ne
7.	Asociacija "Voveriškių bendruomenė"	2013	88	Ne
8.	Visuomeninė organizacija "Bubių bendruomenė"	2004	84	Ne
9.	VO "Kužių bendruomenė"	2004	80	Ne
10.	Asociacija "Vijolių kaimo bendruomenė"	2011	78	Ne
11.	Visuomeninė organizacija "Lukšių kaimo bendruomenė"	2003	74	Taip
12.	Asociacija "Gegužių kaimo bendruomenė"	2005	71	Ne
13.	Asociacija "Gruzdžių bendruomenė"	2002	68	Ne
14.	Asociacija "Bridų bendruomenė"	2006	66	Ne
15.	Bazilionų miestelio bendruomenė	2003	63	Ne
16.	Asociacija „Šiaulių rajono vietos veiklos grupė"	2004	62	Taip
17.	Asociacija "Verbūnų bendruomenė"	2006	61	Ne
18.	Kairių bendruomenė	2006	60	Taip
19.	Asociacija "Šakynos bendruomenė"	2005	60	Ne
20.	Asociacija "Kurtuvėnų bendruomenė"	2004	59	Ne
21.	Asociacija "Varputėnų bendruomenė"	2004	51	Ne
22.	Asociacija "Piktuižių kaimo bendruomenė"	2006	51	Ne
23.	Asociacija "Sauginių bendruomenė"	2006	50	Taip
24.	Asociacija "Pakumulių bendruomenė"	2004	48	Ne
25.	Asociacija Šilėnų kaimo bendruomenė "Šilas"	2004	45	Ne
26.	Asociacija "Šiupylių kaimo bendruomenė"	2007	40	Ne
27.	Asociacija "Drąsčių bendruomenė"	2010	40	Ne
28.	Kuršėnų "Pavenčių bendruomenė"	2004	39	Taip
29.	Asociacija "Gilvyčių kaimo bendruomenė"	2002	38	Ne
30.	Asociacija "Žarėnų kaimo bendruomenė"	2004	37	Ne
31.	Asociacija "Gilaičių bendruomenė"	2004	36	Ne
32.	Asociacija "Gergždėlių kaimo bendruomenė"	2003	35	Ne
33.	Visuomeninė organizacija "Raudėnų bendruomenė"	2003	33	Taip
34.	Ginkūnų bendruomenė	2003	32	Taip
35.	Visuomeninė organizacija Noreikių bendruomenė	2003	31	Ne
36.	Asociacija "Smilgių bendruomenė"	2003	30	Ne
37.	Asociacija "Salos gatvės bendruomenė"	2005	30	Ne
38.	Asociacija "Švedės bendruomenė"	2013	30	Ne
39.	Asociacija "Eimučių bendruomenė"	2003	23	Ne
40.	Asociacija "Dainų kaimo bendruomenė"	2018	22	Ne
41.	Asociacija "Deksnės bendruomenė"	2018	20	Taip
42.	Sutkūnų bendruomenė	3029	20	Taip
43.	Asociacija "Pakapės seniūnaitijos bendruomenė"	2012	20	Ne
44.	Asociacija "Verduliukų kaimo bendruomenė"	2017	18	Ne
45.	Asociacija "Dirvonėnų pasaga"	2013	15	Ne
46.	Asociacija Kaimo bendruomenė "Paitaičiai"	2010	14	Ne
47.	Asociacija "Žaliūkių bendruomenė"	2008	13	Ne
48.	Asociacija "Gūragių dvaro bendruomenė"	2009	13	Ne
49.	Asociacija "Vinkšnėnų kaimo bendruomenė"	2012	12	Ne
50.	Asociacija "Daugėliai"	2022	5	Ne
51.	Lingailių kaimo bendruomenė	2021	3	Taip
52.	Asociacija "Dirvonų bendruomenė"	2011	3	Ne
53.	Asociacija "Karpatai"	2014	1	Taip

Šaltinis: Savivaldybės pateikta informacija.

67 Lentelė. Jaunimo organizacijos Šiaulių r. sav.

Nr.	Organizacijos pavadinimas
1.	Kūrybinės raiškos centras
2.	Lietuvos moksleivių sąjungos padalinys Kuršėnų mokinių savivaldų informavimo centras
3.	Lietuvos Šaulių sąjunga Gen. P. Plechavičiaus šaulių (Šiaulių apskr.) 6-osios rinktinė
4.	Lietuvos skautų sąjunga Žemaitijos skautų organizacijos Kuršėnų padalinys
5.	Šiaulių rajono Naisių jaunimo klubas
6.	Šiaulių skautų tuntas
7.	Tarptautinė Žmogaus Gerovės Asociacija

Šaltinis: Savivaldybės pateikta informacija

68 Lentelė. Išlaidos NVO teikiamoms socialinėms paslaugoms Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Išlaidos NVO teikiamoms soc. paslaugoms, tūkst. Eur	n.d.	n.d.	n.d.	78.1	86.4	106.7	236.5	552.6	707.6%
Išlaidos soc. paslaugoms, tūkst. Eur	n.d.	n.d.	n.d.	896.	1044.	1127.	1858.	1981.	221.0%
Savivaldybės išlaidų NVO teikiamoms soc. paslaugoms finansuoti, dalis**	n.d.	n.d.	n.d.	8.71	8.27	9.46	12.73	27.89	320.2%

* Pokytis per 2014-2022 m.

** Savivaldybės išlaidų NVO teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti, palyginti su savivaldybės išlaidomis soc. paslaugoms, dalis.

Šaltinis: Socialinės paramos veiksmingumo indeksas (SPVI).

69 Lentelė. Švietimo įstaigų skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Ikimokyklinio ugdymo įstaigų skaičius	9	9	9	9	9	9	6	7	7	-22%
Vietų skaičius ikimokyklinio ugdymo įstaigose	1129	1115	1209	1266	1272	1267	1285	1557	1563	38%
Bendrojo ugdymo mokyklos	25	25	24	24	23	21	18	15	n.d.	-40%
Bendrojo ugdymo mokyklų mokiniai	4008	3843	3672	3496	3367	3329	3267	3269	3353	-16%
Profesinio mokymo įstaigų skaičius	1	1	1	1	1	1	1	1	n.d.	0%
Priimta mokinių į profesinio mokymo įstaigas	192	190	270	158	189	103	84	92	n.d.	-52%
Parengta specialistų profesinio mokymo įstaigose	156	162	217	168	136	64	72	68	n.d.	-56%

* Pokytis per 2014-2022 m. (arba 2014-2021 m.)

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Švietimas

70 Lentelė. Laikino gyvenimo įstaigos Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Visos laikino gyvenimo įstaigos	1	n.d.	1	n.d.	n.d.	1	1	1	0%
Nakvynės namai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Krizių centrai ir laikino apgyvendinimo įstaigos motinoms ir vaikams	1	n.d.	1	n.d.	n.d.	1	1	1	0%
Gyventojų skaičius globos įstaigose seniems žmonėms**	n.d.	6	7	11	26	49	71	100	1567%
Gyventojų skaičius globos įstaigose suaugusiems neįgaliesiems**	251	248	239	240	230	201	181	191	-24%

* Pokytis per 2014-2021 m.

** Metų pabaigoje.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinių paslaugų statistika

71 Lentelė. Kultūros centrų ir muziejų skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Kultūros centrų skaičius	14	14	14	14	14	14	14	14	15	7%
Kultūros centrų dalyvių skaičius, asm.	1331	1401	1398	1327	1275	1148	1147	1097	1099	-17%
Muziejų skaičius	1	1	1	1	1	1	1	1	n.d.	n.d.
Muziejų lankytojų skaičius, tūkst. asm.	7	6	5	4	4	4	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

* Pokytis per 2014-2022 m. (arba 2014-2021 m.)

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Kultūra

72 Lentelė. Nekilnojamoji kultūros vertybių ir kultūros paveldo paminklų skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Nekilnojamosios kultūros vertybės	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	629	628	0%
Kultūros paveldo paminklai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	27	27	0%

* Pokytis per 2021-2022 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Kultūra

73 Lentelė. Sveikatos infrastruktūra ir gydytojų skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Stacionaro ligonių skaičius	11760	11533	11193	10686	9948	9511	6854	6997	-41%
Lovų skaičius ligoninėse (be slaugos lovų)	70	70	50	50	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Vaistinių ir jų filialų skaičius	14	14	12	12	13	13	14	15	7%
Gydytojas	35	36	32	31	29	24	30	33	-6%
Šeimos gydytojas	19	19	18	16	15	13	18	23	21%
Vidaus ligų	7	7	5	6	5	3	4	4	-43%
Vaikų ligų specialistas	2	2	2	2	2	3	1	2	0%
Chirurgas**	1	2	2	1	1	n.d.	1	n.d.	n.d.
Akušeris-ginekologas	2	2	1	1	1	1	1	n.d.	n.d.
Oftalmologas	1	1	1	1	1	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Otorinolaringologas	1	1	1	1	1	1	n.d.	n.d.	n.d.
Psichiatras	2	2	2	2	2	1	2	1	-50%
Slaugytojas ir akušeris	145	143	120	107	90	85	80	93	-36%
Odontologas	15	16	15	15	17	15	15	16	7%

* Pokytis per 2014-2021 m.

** Chirurgas (įskaičiuoti vaikų chirurgai ir ortopedai-traumatologai).

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Sveikata

74 Lentelė. Visuomenės saugumo užtikrinimas Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	
Policijos pareigūnų skaičius metų pabaigoje	100	138	133	123	124	127	124	132	32%	
<i>Policijos pareigūnų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų</i>										
Lietuvos Respublika	325	309	294	293	294	286	281	275	-15%	
Šiaulių apskritis	310	291	274	275	275	268	267	249	-20%	
Šiaulių r. sav.	239	332	320	298	300	306	298	324	36%	

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Nusikaltimai

75 Lentelė. Užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Nusikalstamos veikos	806	702	678	729	644	555	548	458	587	-27%
<i>Užregistruotų nusikaltimų skaičius 100 tūkst. gyventojų**</i>										
Lietuvos Respublika	2826	2490	2060	2257	2070	1841	1656	1516	n.d.	-46%
Šiaulių apskritis	2872	2534	1903	2051	1854	1710	1597	1392	n.d.	-52%
Šiaulių r. sav.	1920	1686	1634	1764	1552	1339	1319	1123	n.d.	-42%

* Pokytis per 2014-2022 m. (arba 2014-2021 m.)

** Užregistruotų nusikaltimų, baudžiamųjų nusižengimų skaičius, tenkantis 100 tūkst. gyventojų.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Nusikaltimai

76 Lentelė. Gaisrų skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Užregistruotų gaisrų skaičius	245	263	157	167	199	215	155	158	174	-29%
Gaisruose žuvusių žmonių skaičius	n.d.	3	1	4	3	n.d.	2	1	1	-67%

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Nusikaltimai

77 Lentelė. Sporto infrastruktūra Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*
Stadionų skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	21	21	21	0%
<i>Su 3000 ir daugiau vietų tribūnomis</i>	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	1	1	0%
<i>Kito dydžių stadionai</i>	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	21	20	20	-5%
Sporto salių skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	30	30	30	0%
Universalios sporto arenos	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Sporto kompleksai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Ledo arenos	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Plaukimo baseinų skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
50 m.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
25 m.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Buriavimo sporto bazės	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Aerodromai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Uždaros ir atviros kalnų slidinėjimo trasos	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Krepšinio aikštelės	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	32	32	32	0%
Tinklinio aikštelės	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	11	11	11	0%
Rankinio aikštelės	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	2	2	2	0%
Motokroso trasos	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Slidžių ir riedučių trasos	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
BMX dviračių trasos	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Golfo aikštynai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Hipodromai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Kartodromai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Universalios dirbtinės dangos sporto aikštelės	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	5	5	6	20%
Teniso aikštynų skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	2	2	2	0%
Irklavimo sporto bazių skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0	0	n.d.
Futbolo aikščių skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	4	4	4	0%
Lengvosios atletikos maniežai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Žirginio sporto maniežai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	3	3	3	0%
Futbolo maniežai	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
Šaudyklų skaičius	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.

* Pokytis per 2019-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Sportas

78 Lentelė. Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis*	Vidutiniškai per metus
Sporto varžybų ir sveikatingumo renginių dalyvių skaičius	1555	1550	2110	2159	2159	2177	883	883	-43%	17033
	3	1	1	1	4	7	2	2		

* Pokytis per 2014-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Duomenų Agentūros Oficialios Statistikos Portalas Socialinė statistika Sportas

79 Lentelė. Šiaulių r. sav. žemės fondo sudėtis

Rodiklis	2014	%	2022	%	Pokytis*
	kv.km		kv.km		
Bendras plotas	1807	100.0%	1807	100.0%	0.0%
Žemės ūkio naudmenos	1025	56.7%	986	54.5%	-3.9%
Kita žemė	76	4.2%	73	4.0%	-4.1%
Miškai	596	33.0%	617	34.1%	3.5%
Žemės užimta vandens telkinių	31	1.7%	28	1.5%	-11.7%
Užstatyta teritorija	32	1.8%	56	3.1%	73.8%
Keliai	47	2.6%	48	2.7%	3.3%

* Pokytis per 2014-2022 m.

Šaltinis: Žemės Fondas.

80 Lentelė. Žemės našumo balas Šiaulių r. sav.

Teritorija	Žemės našumo balas (atnaujinta 2018 m.)
Šiaulių r. sav.	44.2
Bubių sen.	36.9
Ginkūnų sen.	53.2
Gruzdžių sen.	46.3
Kairių sen.	49.2
Kuršėnų kaimiškoji sen.	43.5
Kužių sen.	45.1
Meškuičių sen.	50.3
Raudėnų sen.	39.5
Šakynos sen.	42.5
Šiaulių kaimiškoji sen.	44.4

Šaltinis: <https://www.geoportal.lt/oldmap/index.jsp?mode=zis>

81 Lentelė. Ekologinis ūkininkavimas (plotas, ha) Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	0	216921	221665	234244	239623	242118	235570	261782	271329	25%
Šiaulių r. sav.	0	3022	3380	3284	3198	3341	3288	2748	3067	1%
Dalis	n.d.	1.4%	1.5%	1.4%	1.3%	1.4%	1.4%	1.0%	1.1%	-0.3%

* Pokytis per 2015-2022 m.

Šaltinis: EkoAgros duomenys.

82 Lentelė. Natura 2000 išmokos ir su Bendrąja vandens pagrindų direktyva susijusios išmokos Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Lietuvos Respublika	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	39720	n.d.
Šiaulių apskritis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	886	n.d.
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	151	n.d.

* Pokytis per 2019-2022 m.

Šaltinis: Nacionalinės Mokėjimo Agentūros duomenys

83 Lentelė. Elektros energijos bendroji gamyba ir suvartojimas Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Pokytis*
Elektrinių įrengtoji galia, kW	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	6331.19	14297	27565	n.d.	335%
Pagaminta, GWh	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	4.7	5.8	16.0	n.d.	238%
Suvargota, GWh	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	102.9	105.9	117.5	n.d.	14%

* Pokytis per 2019-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Energetikos Agentūros duomenys.

84 Lentelė. AEI pagamintas elektros energijos kiekis (GWh)* Šiaulių r. sav.

Rodiklis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis**
Bendras iš AEI pagamintos elektros energijos kiekis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	4.5	4.7	8.8	94%
Biokuro įrenginiuose pagamintos energijos kiekis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0.0	0.0	0.0	n.d.
Biomasės įrenginiuose pagamintos energijos kiekis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0.0	0.0	0.0	-60%
Hydroenergijos įrenginiuose pagamintos energijos kiekis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0.0	0.0	0.0	n.d.
Saulės energijos įrenginiuose pagamintos energijos kiekis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	3.7	3.8	8.0	116%
Vėjo energijos įrenginiuose pagamintos energijos kiekis	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	0.8	0.8	0.7	-6%

* Atsinaujinančių išteklių energiją (AEI) naudojančiuose (veikiančiuose) elektros energijos gamybos įrenginiuose pagamintas elektros energijos kiekis (GWh).

** Pokytis per 2019-2021 m.

Šaltinis: Lietuvos Energetikos Agentūros duomenys

85 Lentelė. AEI* dalis (%) savivaldybės elektros energijos sektoriuje Šiaulių r. sav.

Teritorija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Pokytis**
Šiaulių r. sav.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	4.4	5.3	9.1	4.7

* AEI - Atsinaujinantys energijos ištekliai. ** Pokytis per 2019-2021 m. procentiniais punktais.

Šaltinis: Lietuvos Energetikos Agentūros duomenys.